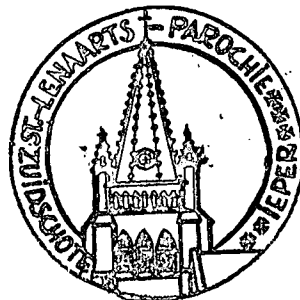

BOEKDEEL 8

NOËL FAVOREL

'ZANTINGEN'

AFL. 22-24

Noël Favorel
pastor in Luidschote

'PRO MANUSCRIPTO'

1985

NOËL FAVOREL

'ZANTINGEN'

AFL. 22

I. SCHOLEN TE ZUIDSCHOTE**II. OUDE FAMILIES TE ZUIDSCHOTE**

1. HUYGHE

2. BOUDRY

3. SOENEN-(GELDHOF)-(SNICK)

III. EEN SCHEPENAKTE UIT 1577**' PRO MANUSCRIPTO '****LICHTMIS****1985**

WEEB, EEN EN ANDER OVER HET ONDERWIJS EN DE SCHOLEN TE LUIDSCHOTE

We hebben in voorgaande afleveringen van de Zantingen af en toe reeds geschreven over over het onderwijs en de scholen te Luidschote.

We vonden reeds in 1697 een onderwijzer vermeld. En sindsdien is er hier - behalve tijdens de Eerste Wereldoorlog - onafgebroken onderwijs gegeven geworden aan de kinderen.

We vonden in het Parochieboek van Luidschote, nr. II, pp. 106-107 twee toespraken ingelast, welke uitgesproken werden tijdens het afscheidsceremonieel dat te Luidschote werd gegeven, toen de berouwde Zusters van Lendeleda definitief ons dorp verlieten in de zomer van 1968.

Het eerste 'woordje' is van de hand van Meester Joseph Balduck, het bevat o.a. een aantal historische gegevens, die wij slechts ten dele in de Zantingen hebben vermeld, en die sommigen onder U misschien niet bekend zijn.

We vatten die toespraak hier samen, wel wetend dat wij meer dan eens in herhaling vervallen. We laten Meester Joseph aan het woord:

"Mij werd de opdracht gegeven een korte historische te willen opmaken, na de noodkreet in de volksmond: "... in de zusters verlaten ons!", "Wat zal Luidschote doen, als de zusters weg zijn?"

"En nu we voor die ramp staan, maar aanstonds ter zake. Daar alle geschriften op het gemeentebestuur met de oorlog van 1914 vernield werden, konden we daar geen gegevens meer vinden.

"Door overlevering van 't gene ons door oude Luidschotenaren, zoals Tientje Willaert - Charlet (<° 10-11-1887>, Leon Vandenberghe (<° 12-4-1886>) en Adrienne Delefortrie - Tierswoone (<° 20-11-1891; de toevoegingen tussen haakjes zijn van mij) en anderen, vernamen we dat het klooster hier werd opgericht rond 1885, toen K.E.H. Deleu (<Meester schrijft: Pastoor Delva, doch deze was hier reeds op 21 april 1883 overleden>) hier pastoor was.

"Rond 1892 waren er 2 scholen:

a) de GEMEENTESCHOOL ('liberale school' genoemd) met Meester (<Henri> Costenoble, die na de oorlog van '14-'18 secretaris werd van Luidschote; 1 klas voor jongens.

b) de MEISJESCHOOL: 2 lagere klassen met Zuster Augustine (<i.d.w. Virginie Vanzielghem - ° Beveren-bij-Roeselare 1-2-1834 - † Z. 15-3-1904. Was hier gedurende 17 jaar overste, dus vanaf 1887>) en (<Zuster>) Anastasia, (<en>) 1 kleuterklas met Zuster Josefina.

"Tussen beide scholen was er natuurlijk schoolstrijd en de Zusters hielden zo lang mogelijk de jongens, zodat na enkele jaren de gemeenteschool (liberaal) niet meer leefbaar was, en een aangenomen jongensschool de vroegere gemeenteschool (<verving>) - nu nog in de gebouwen van de gemeente".

't Was eerst Meester Modest Degraedt en dan Meester (De)bulcke tot aan den oorlog van 1914. De (gemeentelijke?) jongensschool (onder Meester Henri Costenoble?) telde nooit meer dan 10 leerlingen".

(Het zou me verwonderen moest Meester Balduck hier de pas-opgerichte Prije Jongensschool, met Meester Degraedt en nadien Meester Debulcke, bedoeld hebben)

DEBULCKE.

We onderbreken hier even zijn historisch overzicht, Meester Degraedt (= Degraet) — zoals wij elders lazen — kan hier slechts korte tijd onderwezen hebben. Meester Arthur Debulcke (° Diksmuide) en zijn echtgenote: Maria Vincke (° Tiège) waren hier zedenlijk al in 1893.

We weten dit uit het oude doopregister van Luidschote (RBA I). Meester Arthur was 21 maanden jonger dan zijn vrouw (Hij ° 15-7-1870 - zij: 7-10-1868).

- 1 — op 24 juni 1894 wordt hun (eerste?) kind: Camillus Debulcke, hier geboren. Volgens ons RBA I, p. 388, nr. 15 is Meester Arthur toen 24 j. oud en zijn echtgenote 26 j. — Camiel huwt de 29de april 1936 te Roubbrugge met godelieve Ryon.
- 2 — Een dochter, Maria Joseph Debulcke komt haast 2 j. later ter wereld (° 2, 1 mei 1896. Ze trouwt op 21-8-1937 — eveneens te Roubbrugge met de aldaar geboren Gustaaf Luwenepoel (RBA I, p. 406, nr. 11 — Volgens de doopakte was Meester Arthur toen 26 j. oud en zijn vrouw: 27).
- 3 — Nog geen jaar later weer een geboorte, nl.: 28-4-1897. Een tweede zoon: Joseph, Michaël Debulcke. Het jongetje werd de laatste dag van april gedoopt (RBA I, p. 413, nr. 7). Het bleef amper 5 maanden leven, vermits het hier op 20-9-1897 ter ziele ging (RMO II, p. 62, nr. 15) †. Onder de 18 afgestorvenen van dat jaar (1897) waren er 8 kleine kindjes, waaronder een tweeling van 6 dagen: Ivo en Carolus Clauw († 10-4-1897).
- 4 — Op 21 mei 1898 doopte Pastoor Blanche een dochtertje (° 2, 18-5-1898) dat lieve doopnamen kreeg: Gabriëlla, Emma, Genardina, Elvira. Zoals haar oudere zusters trouwde Gabriëlla ook te Roubbrugge, nl. de 1ste februari 1922. Haar man, Marcel Ampe, was te Woesten gedoopt op 24-10-1892 (RBA I, p. 419, nr. 8).
- 5 — Opnieuw een flinke dochter, op 26 juni 1900; Margarita, Maria, godelieve van Debulcke. Zij trouwde mij jong, ook te Roubbrugge (— waar het gezin zich, na de vlucht uit Luidschote, bijbnaar had kunnen vestigen), met André, Célestin Verevullie, uit Oostvleteren. Het huwelijk kreeg plaats de 25de mei 1921 (RBA I, p. 427, nr. 6).
- 6 — Meester Arthur had reeds vier kinderen in leven. In het voorjaar van 1903, de 4e? (de naam van de maand werd niet ingevuld...) zag er nog een zoontje het levenslicht. Het kreeg de naam van zijn in 1897 overleden broertje: Joseph (Henri, Antoon, Corneel). Doch ook deze Joseph zal bitter jong overlijden († 2, 28-7-1904 — RMO II, p. 82, nr. 9) †.

1904 was te Luidschote een jaar met zeer grote kindersterfte. Van de 18 parochianen, die Pastoor Lagace naar het kerkhof moest leiden, waren er - schrik niet - 18 kleine kinderen! Negen ervan waren minder dan een jaar oud; twee (waaronder Joseph Debulche); weinig meer dan 15 maanden. Een meisje, Margriet Beech, overleed in de ouderdom van 5 1/2 jaar.

Een abnormale kindersterfte in 1904. Wat kan de oorzaak geweest zijn?

7-5 dec. 1909 opnieuw een dochter: Godelieve, Alix, Maria, Cornelia Debulche. Haar broer Camiel (15 1/2 j.) was peter. Haar oudste zuster, Maria (> 13 1/2 j.) was meter. Wat er van deze dochter geworden is, weet ik niet. In elk geval was ze nog in leven, toen het gezin Luidschote moest ontvullen (RBA II, p. 22, nr. 22).

Godelieve was het laatste kind van Meester Arthur, dat te Luidschote ter wereld kwam.

We hernemen nu het verhaal over de scholen te Luidschote.

Waar 1900 waren er hier dus twee scholen; b.w. 1- Een vrije jongensschool en 2- Een vrije lagere meisjesschool, plus gemengde bewaarschool.

Meester Balduck vermeldt in zijn "historisch" de pastoors van Luidschote die na E.H. Delau (1883-1888) elkaar hier tot aan de Eerste Wereldoorlog opgevolgd hebben, b.w.: E.H. Vanlerberghe (1888-1897) - E.H. Blanche (1897-1901) - E.H. Lagace (1901-1905) - E.H. Debeuchelaere (1905-1907) en ten slotte: E.H. Van Campenhoudt (1907-1914). Het pastoraat be-noemd in 24 jaar (1883-1907).

We kennen ook enkele van de Zusters van Londeleda, die hier in het klooster verbleven hebben als keukenzuster of onderwijzeres. Toen de inwoners van Luidschote vanaf eind oktober 1914 (en sommigen zelfs vroeger) naar elders de wijk moesten nemen, gingen ook de vijf zusters, die toen de kleine klooster-gemeenschap vormden, het onbekende tegemoet. We herhalen hun namen: Moeder Ursula Coerverte sinds 1911), E.E. Th. Andrea, Ludwina, Michiel en Maria Pia. (verlees in dl. XII, de "Aantekeningen van Moeder Ursula").

"Het klooster" - zo schrijft Meester Balduck - "werd totaal vernield en in 1920 kwamen de Zusters terug.

"Eerst dient genoemd: Zuster Ursula, die tijdens de oorlog les gaf te Nanteuvrie (bij Parijs). (Hij werd als eerste benoemd onder L.E.H. Brys. Gans de heropbouw van het klooster is aan haar te danken, want ze was niet alleen overste (en) onderwijzeres, (maar) ze kon ook metsen, timmeren; ze kon (echt) van alles". Met de "decauville" - zoals ze dat hier noemden -, haalde ze alle soorten materiaal bij: "ganse balken, madriers, betonnen 'zullen' - (voorkomend)" van het afbreken vanabri's - Niets was voor haar te zwaar!

"Haar oud-leerlingen, zowel jongens als meisjes, weten er best van te spreken, toen ze zogezegd gestraft waren en moesten medehelpen na de klas of de zaterdag namiddag. Het ware hier te lang om de grote verdienste van Moeder Ursula aan te halen en de talrijke anecdoten met Histam Verhaeghe, de oude vrijgezel (over't muurtje bijeen van de kof, enz. ....]"

"En toen kwam 1921. De jongens en meisjes gingen bij haar op school, en ik werd hier benoemd als schoolhoofd der jongensschool.

"Eens Moeder had een grote schoolbarak verdeeld in <drieën>, met 1 enkele ingangdeur in 't midden. Daar <men> nog de schoolbarak van de jongensschool <aan> het optimmeren was, en de school moest beginnen, stond Moeder Ursula me voorlopig één schoollokaal in de grote barak toe, waar - tusschen gezegd - de Mis des zondags moest plaatshebben, na de vernieling van de 'kerkmetro' (= de grote kerkbarak met rond dak van 'ijzeren' golfplaten), [ingestort door storm]. Moeder Ursula gaf me de middelste klas, en 'k vroeg me af: waarom die klas in 't midden? <Daar er maar één> enkele ingangdeur was, <moesten> de meisjes der beide klassen <telkens> door de klas der jongens!"

"Daarbij dient gezegd dat de klaslokalen enkel met <een> glazen deur en houten schuifels <van elkaar waren gescheiden>. En ik kwam tot het besluit, Moeder Ursula zou zeker graag weten, wat dat jong schoolmeestertje van 18 jaar 1/2 hier te Zuidschote zou uitmeten. Ze gaf me 20 van de oudste jongens om te beginnen, en hield de andere jongens voor zich.

"Na 14 dagen verblijf in de kloosterbarak was het lokaal in orde voor de jongensschool. En daar de nieuwe schoolwet toeliet, dat de ouders vrij waren hun kinderen te sturen naar de school van hun keus, kwamen alle dagen jongens naar mijn school. Van 'schooloorlog' was geen sprake, want tussen jongens - en meisjeschool bestond een innig verband, want als ik een verlofdag voorstelde, dan was het klooster akkoord om dan ook verlof te geven, en - daar liefde wederliefde vraagt - was dit ook omgekeerd <het geval>. <Waxer> bij de Zusters congre, <dan> ook bij Meester Balduch.

"Samen hadden we de beste verstandhouding met Moeder Overste Ursula, van 1920 tot 1936; Zuster Ludwina, van 1920 tot 1923; <Zuster> Maria-Ria, van 1920 <tot> 1922; <Zuster> Andrea van 1921 tot 1923 en <Zuster> Annelida, van 1920 tot 1931. Daarna <hadden> we ... Zuster Laurentia (van 1923 tot 1958), die overste werd na Moeder Ursula; Zuster Marie-Jeanne, van 1924 tot 1929 en <Zuster> Marie-Thérèse, van 1926 tot 1927; Zuster Marie-Coska, van 1929 tot 1936; Zuster Rosa, van 1933 tot 1958 (die mijn zoon piano leerde); Zuster Anselma van 1936 tot 1965 (die overste werd); Zuster Lutgarde <kwam hier> in 1936. <Ze was> geen onderwijzeres, <doch stond in> voor keuken, hof en kerk... Haar eerste 'onderdanen' als ontsdienaars <bestond uit> het fameuze driemanschap: Noël Balduch, Gerard Arsteel en Roger Couwet. Veel is daarover te vertellen, maar 't zou te lang zijn, want nu kunnen ze nog vertellen van al hun wedervaren met Zuster Rosa en <Zuster> Lutgarde; uitgenomen Gerard Louwagie, spijtig genoeg te vroeg overleden.

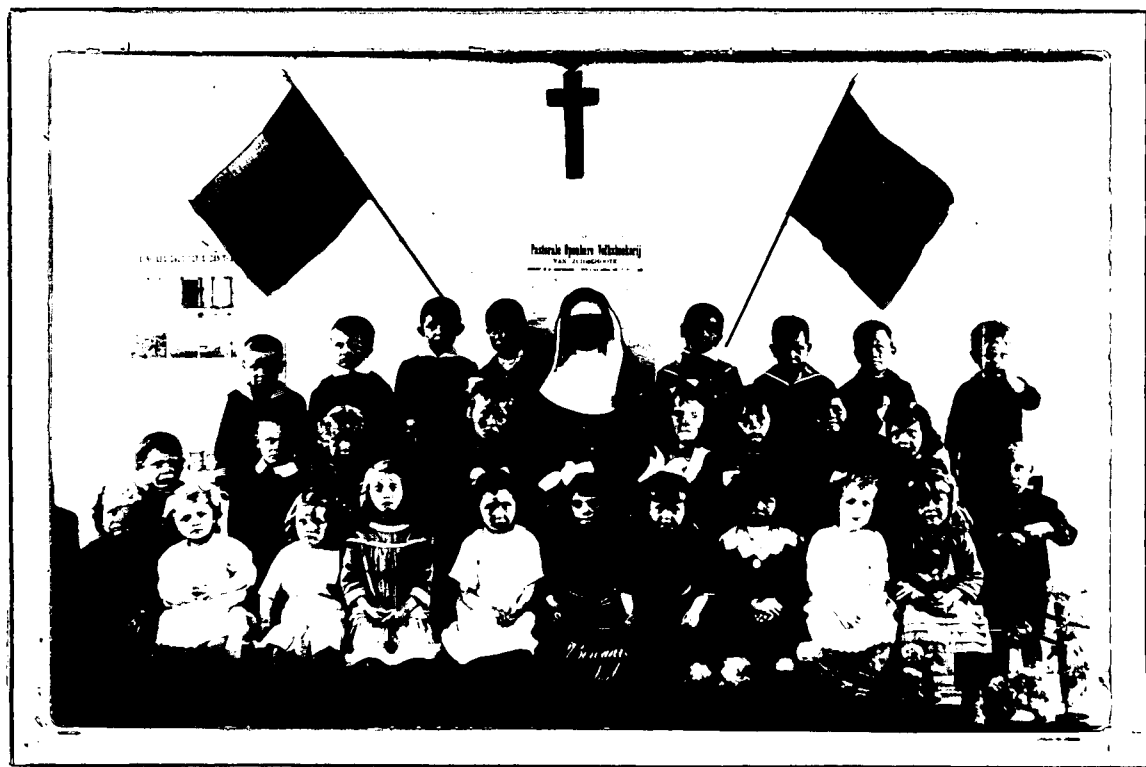
Hier <diens> <nog> vermeld: Zuster Philomena, <vanaf> 1958 en <Moeder-Overste> Augusta, <die> U allen dert.

.... "Zuster Lutgarda (was) 33 jaar ... op 'Luidschote' (1925-1968) "en schonk haar beste krachten aan de kerk, ... voor de kerken... en voor de tuin, waar ze ieder jaar in de hof-prijskamp in de eerste reeks werd gerangschikt. Ja!, nog dit jaar zegde Zuster Lutgarda: "Maester, ze moet dit jaar niet komen, want ik kan en ik mag niet meer zo werken in de tuin, gezien mijn levensjaren". En we gingen toch, en wat moest de jury betatigen? En 'k zegde: "Ik wisten niet dat een masoer zo mocht ligen, want we blasseerden haar tuin, enbale we-ken geleden, in de 1ste categorie, en welverdiand".

Vooralleer verder te gaan, lassen we hier enbale 'vergeelde' foto's van de 'Bewaarschool', de 'Tweede klas' en de 'Hoogste klas', genomen in 1923. We laten het aan de lezers en lezeressen over de leerkrachten en de vele (meisjes)-leerlingen te identificeren. Voor zover dit nog kan...

Wij danken Juffr. Alice Mynzheer voor de bereidwilligheid, waarmee ze ons toestond deze uiteraard zeldzaam geworden foto's voor de Landingen te gebruiken.

We beginnen met de BEWAARSCHOOL.

de bewaarschool telde in 1923: 28 leerlingen (10 meisjes zittend op de voorste rij; 3 jongens en 7 meisjes staande in de middelste rij; en acht knechtjes in de bovenste rij. Zuster-onderwijzeres (in het Zuster Ludwina of Zuster Andrea?) had bijgevolg te zorgen voor 19 jongetjes en 17 meisjes. De drie foto's werden in hetzelfde lokaal van de reeds heropgebouwde meisjes-school opgenomen. Het op het afnisbeeld met palmtakjes, de stand der beide nationale vlaggen en de identieke affiches.

Volgt nu de TWEEDE KLAS met 39 leerlingen (waaronder 10 jongens), met
Zuster-Onderwijzeres (Zuster Andrea of Zuster Ludwina ?) in het midden.

Ten slotte de HOOFSTE KLAS : 30 meisjes werd Moeder Ursula, de Zusters
gaven dus hier in 1923 onderwijs aan 97 leerlingen, in de veronderstelling dat
ze allemaal aanvergiig waren, toen de foto's genomen werden.

We vinden achteraan in het Doopboek II lijsten met de namen van de "Plechtige Communicanten" van Luibbschote vanaf mei 1922.

Sommige meisjes van de "Hoogste Klas" zijn kunstijk onder dan ± 12 jaar. We geven de namen en geboortedata (voor zover deze laatste ingevuld zijn) van alle meisjes - Plechtige Communicanten, te beginnen met mei 1922. Een aantal ervan zal wel op die klas-foto's staan. We hopen dat dit sommigen onder u kan helpen om een gewezen klasgenote, vriendin of familielid te identificeren. Dit alles in de veronderstelling dat de gelaatstreken enigszins duidelijk blijven bij het fotocopiëren, wat niet vanzelfsprekend gezien de 'gehavende' staat waarin de 'originalen' zich bevinden, die in feite zelf toch maar afdrukken zijn van commerciële klas-foto's. Mijl we bezig zijn noemen we ook maar de jongens.

Mei 1922

- 1) Callens Martha (14-10-10)
- 2) Depoorter Martha (11-9-09)
- 3) Dewitte Madeline (11-6-10)
- 4) Glorie Elvira (15-12-09)
- 5) Keirsebillek Imelda (n.i.) (12-10)
- 6) Kirburgh Maria (18-8-10)

Mei 1923

- 1) Cailliau Mariette (9-10-10) R.
- 2) Cailliau Zulma (5-11-10) R.
- 3) Dekindt Maria (8-7-10)
- 4) Sefortrie Agnes (23-7-11) R.
- 5) Lauwers Elza (6-8-11)
- 6) Schorreel Agnes (28-6-11)

R. betekent: Reninge ; B.: Boezinge.

Mei 1924

- 1) Dewitte Marguerite (20-10-12)
- 2) Keirsebillek Clodie (2-1-12)
- 3) Lauwers Bertha (1-9-12)
- 4) Myngheer Alice (n.i.) (18-7-12)
- 5) Vandembroecke Maria (20-4-12)
- 6) Verstraete Angèle (10-6-12)

- 1) Bossaert Gaston (7-8-10)
- 2) Decraemer Henri (n.i.)
- 3) Depoorter Eric (n.i.) (5-2-1911)
- 4) Myngheer Grand (5-5-11)

- 1) Caeyzele André (1-8-11) R.
- 2) Decraemer Maurice (17-12-11) R.
- 3) Maes Franz (17-3-12)
- 4) Malis André (6-5-11) R.
- 5) Neppe Maurice (17-12-11) R.
- 6) Thierssoone Jules (9-7-11) B.
- 7) Depostel Karel (12-5-12) B.

- 1) Bossaert Michel (28-6-11)
- 2) Cailliau Joseph (3-8-12) R.
- 3) Callens Maurice (n.i.)
- 4) Glorie Sylvère (17-1-12) B.
- 5) Keirsebillek Odile (6-3-13)
- 6) Laleeuw André (31-5-12)
- 7) Sampers André (8-7-11)
- 8) Servoen Roger (13-2-12)
- 9) Smagge Maurice (24-12-10)
- 10) Smagge Valère (26-7-12)
- 11) Louwage Raphaël (1-1-12) B.
- 12) Robyn Gerard (15-12-11)
- 13) Vandalanroote Gerard (25-1-12) R.
- 14) Verhoye Maurice (6-2-11).

Mei 1925

- 1) Bossaert Maria (3-3-13)
- 2) Bossaert Maria (1-10-13)
- 3) Depoorter Maria (29-5-12)
- 4) Dewitte Martha (16-10-13)
- 5) Glorie Marie-Louise (6-1-14)
- 6) Mynghere Gabriëlle (5-2-14)
- 7) Smagge Irma (27-8-13)
- 8) Thierssoone Juliënne (26-10-13) B.
- 9) Versaavel Germaine (11-11-13)

- 1) Becarne (sic!) Camille (17-12-13).
- 2) Bekindt Florimond (15-3-13)
- 3) Logier Edgard (21-11-13).
- 4) Robryn Benjamin (6-2-13) B.
- 5) Smagge Michel (15-12-12)
- 6) Vandenbroecke Michel (6-5-13)

Onderaan de bladzijde schreef Pastoor Brys: "Hun werd het Vormsel toegediend te Elverdinghe den 15 Juli 1925".

Men bemerke dat de kinderen van 'de Naaste Omtrek' (Pyppegale, Luyerna en Steenstraat - kant Boezinge te Zuidschote school lopen en hier hun Plechtige Communie mochten doen: hun respectievelijke pastoors waren 'breed van gedacht'. 't Was ten slotte maar redelijk.

Op de lijst van de vormelingen wordt één meisje vermeld, Germaine Verhoye (11-9-1909), die we nog niet tegengekomen; maar of ze op de klasfoto staat kan ik niet uitmaken.

Bij de jongen vonden wij er méér, nl. 1) Maurice Keirsebillek (13-12-08) - 2) Julien Genroers (9-10-10) - 3) Maurice Debacher (18-9-11).

Sommige 'Plechtige Communicanten' werden elders gevormd (b.v. Alice, Grimmelpont, Gerard Mynghere, Maria Vultake, Maurice Decraemer, enz.).
1926: Plechtige Communicanten te Zuidschote, die wsch. ook op de klasfoto's staan (althans de meisjes).

- 1) Decorte Maria (27-4-15)
- 2) Depoorter Bertha (15-6-14)
- 3) Dewitte Madeleine (20-2-14)
- 4) Inion Maria (19-12-14)
- 5) Mynghere Madeleine (25-1-15)
- 6) Notredaense Anna (24-3-15)

- 1) Maes Albert (15-1-15)
- 2) Sampers Adrien (4-11-13)
- 3) Sevroen Michel (30-12-14)
- 4) Rondelay Florent (n.i.). De Florent die ik ken is ° de 15de jan. 1922)
- 5) Van Eeche Norbert (15-1-15)
- 6) Verstraete Albert (3-1-15).

1927: 7 meisjes; slechts twee jongens.

- 1) Becarne (sic!) Julia (22-5-15)
- 2) Dewitte Maria (17-1-15)
- 3) Decorte Monique (20-9-15)
- 4) Leuridan Marie-José (29-11-15)
- 5) Storme Maria (10-1-16)
- 6) Vandenbroecke Julia (11-7-15)
- 7) Verburgh Gabriëlle (14-9-15)

- 1) Huyghe Roger (24-10-15)
- 2) Keirsebillek André (7-3-15)

We telden tot nog toe nog maar 40 meisjes onder de 'Plichtige Communisicanten' van de jaren 1922 tot en met 1927. Welnu er staan er - als we juist telden - 76 op de klabfoto's van 1923, plus nog 21 'knechten'. De oudere jongens waren bij Meester Balduch; 11 jongens waren nog in de 'bewaarschool' en 10 in de 'tweede klas'.

We moeten dus verdergaan met onze lijst van 'Plichtige Communisicanten' om de identificatie van al die jongeren te vergemakkelijken. We nemen dus:

1928 : 5 meisjes, drie jongens (allen, op één na, in 1916 geboren).

- 1) Glorie Adrienne (7-3-15)
- 2) Nollat Bertha (12-9-16)
- 3) Lauwers Anna (21-12-16)
- 4) Louwagie Marie-Louise (29-7-16)
- 5) Robyn Germaine (27-8-16)

- 1) Decorinck Firmin (19-12-16)
- 2) Fasseel Albert (23-3-16)
- 3) Versaerel Maurice (25-9-16)

1929 . Niet te geloven en toch waar! : 8 jongens, één enkel meisje ...

- 1) Lewridan Roger (1-3-17)
- 2) Sampers Gaston (20-8-17)
- 3) Dewitte Edmond (8-2-17)
- 4) Myngheer Daniël (3-9-17)
- 5) Allein Jozef (4-4-17)
- 6) Vandermeersch Robert (19?-8-17)
- 7) Serreon Marcel (23-5-17)
- 8) Bryon Marcel (14-4-17).

- 1) Becarran Irma.

Nota : Op de foto van de 'Bewaarschool' herkennen we Daniël Myngheer (3-9-17), helemaal links in de bovenste rij. Hij was, toen de fotograaf naar Zuidschote kwam in 1923, ongeveer 6 jaar oud. Hij behoort al tot de 'grotaren'.

Doeh wij hebben in het totaal nog maar 46 meisjes op 76. We moeten dus doorgaan met de opsomming van de 'Plichtige Communisicanten' ...

1930 . Geboortjaar 1918 . ± 5 jaar, toen de 'Bewaarschool' gefotografeerd werd.

- 1) Bossaert Jeanne (20-10-18)
- 2) Kérsbilck Bertha (10-5-18)
- 3) Fasseel Madelaine (29-8-18)
- 4) Marscheleir Germaine (12-3-18)
- 5) Noppe Magdalena (15-7-18)

- 1) Lewridan Robert (27-9-18)
- 2) Melis Achiel (19-6-18)
- 3) Nollat Albert (24-7-18)
- 4) Verhaeghe Juliën (30-8-18)
- 5) Peccau André (22-4-18)

Zelfs nu tellen we nog maar $46 + 5 = 51$ meisjes.

Onder de roumelingers van 3 juli 1929 troffen wij er toch nog twee aan, die hier wsch. nog naar school zijn gegaan, nl. : Maria Bryon en Palma Vandebussche. Zo geraken we aan ± 53.

Zelfs in de veronderstelling dat sommige kinderen, om een of andere reden, hun 'Plichtige Communie' niet te Zuidschote hebben gedaan, al volgden ze hier wel het onderwijs, dan nog blijft het verschil tussen de 76 meisjes, die op de klabfoto's geportretteerd staan en het aantal 'Plichtige Communisicanten' (53) te groot om onze opsomming stop te zetten. Er moeten wel kinderen van 3 en 4 jaar school gelopen hebben in die jaren.

1931

- 1) Marcella Dewitte (21-4-19)
- 2) Huzghe Maria (9-10-19)
- 3) Myngher Martha (7-5-19)
- 4) Schoneel Alice (23-2-19)
- 5) Wouters Germana (12-5-19)

1932

- 1) Cailliau Jeanne (23-4-20)
- 2) Decoste Magdalena (19-3-20)
- 3) Seroens Maria (23-6-20)
- 4) Storme Raimunda (24-5-20)
- 5) Van Eecke Adrienne (10-6-19)
- 6) Van Eecke Maria-Theresia (14-9-20)

- 1) Lauwers Gaston (28-11-19)
- 2) Leuridan Georges (8-11-19)
- 3) Tierrsoone Lucien (17-10-19)
- 4) Versaerel Daniël (17-9-19)

- 1) Delfortrie Oscar (26-10-20)
- 2) Glorie Albart (7-7-20)
- 3) Six Maurice (2-3-20)
- 4) Vandenbergha Georges (27-2-20)

De kinderen, geboren in 1920, waren minstens 3 jaar oud, toen de foto-graaf de leerlingen van de 'Maretschool' kwam fotograferen, althans in de veronderstelling dat dit in het begin van het schooljaar 23/24 gebeurde.

Zo zouden we aan $53 + 5 + 6 = 64$ meisjes komen op een totaal aantal van 76. Maria Blontrock (° Leke, 15-4-20) is ook van dat jaar.

Kouden er op de foto meisjes voorhamen van min dan 3 jaar? Ik kan het moeilijk geloven. Ik denk dat een tiental meisjes, met de gegevens waarover ik, vanuit het archief van Luidschote, beschik met te vereenzelvigen zijn. Ik nodig alle lezers en lezeressen, uit die periode, uit het mogelijkste te doen om de 'vermiste' meisjes-leerlingen van Luidschote te vereenzelvigen. Ik somde een groot aantal namen op, waarvan het grootste deel toch aan een of ander meisje moet kunnen gegeven worden.

Yvonne Myngher (° 15-7-1917 en † 25-1-1924) moet toch ook op een klab-foto staan. En zo zullen er wel meer zijn.

Ik spraken reeds van Luster Lutgarde. Op 14 juli 1968 vierde zij te Luidschote "te midden van haar geliefde familieleden, talrijke vrienden en medezusters haar gulden bloosterjubiläum". Wij citeren uit het Parochieboek II (pp. 102-103). "Het ging er zeer gezellig aan toe, feestelijk, familiaal zelfs!"

"In de voormiddag werd een zeer verzorgde Eucharistieviering gehouden, om god te danken over dat geslaagde bloosterleven van Luster Lutgarde.
 "Na de H. Mis traden de schoolkinderen op met enkele fijne nummertjes.
 "Je moet eerst aan tafel zitten om het pittige van een jubileum te snappen!
 "In het nette lokaaltje was het marsch in 't overkant! Luster Lutgarde zat er zo schone en zo gebenedijd, overdaan en zielsgelukkig en toch met een trieste weemoed. Begrijpelijk! Na zo een team verblijf in Luidschote, dat goede dorpe met zijn eenvoudige, doorbrave mensen moeten verlaten, zulks wil nog iets zeggen!"

"Om die wortels los te krijgen, moet je vaak werken met bebloede vingers! Zuster Lutzganda was vergroeid met haar volk en het volk met haar. De verplaatste met veel wind, maar als er een taak moest af zijn, was ze ook af.

"Mê er op dit feest ontbrak, was E.H. Mengheer, die zijn eerste onderricht in deze school oitring en er zijn "de Witte - streken" heeft uitgehaald.

"We vonden het goed, dat zijn broer, Jozef, een lied zong, Zuster Lutzganda ten eer. Wat kon hij beter zingen dan een natuurlied uit zijn B.J.B-tijd! Zalige herinneringen..., toen het jaaltje daverde van jeugdige geestdrift, van glammend enthousiasme voor de goede zaak van toen.

"Zuffrouw Magda liet haar zangerstalant roven, prachtig van toon en rijk van inhoud!

"We ontmoetten er E.H. Leuridan, dorpsgenoot van Luidechote, ... die er aan gehouden had op het feest aanwezig te zijn, thmæen dat je nu of meer onder de indruk komt, als je de plaats, waar je geravot en dattekwaad hebt uitgehaald, na lange tijd afwezigheid eens terug ziet!

"E.H. Leuridan gaf een woordje ten beste en ging ook gradduinen in de "Volmaakt Verleden Tijd" - 'n mens leeft van herinneringen.

"Mr. Pastoor Couche is nog het meest te beklagen, volgens het zeggen van de bleison: "de kerk zou wel ten onder gaan zonder Zuster Lutzganda!!".

"Mr. Pastoor houdt van zijn zusters en de zusters van hem. 't ging altijd over "oerz pastoor". Mè kon beter een beeld van Zuster Lutzganda schetsen? - Hij tekende haar als een werkzame zuster, met een ferme dosis gezond en praktisch verstand, dat in het leven vaak beter van pas komt dan boekenkennis. Ze had de kneep van de boekkunst en de zusters hebben het altijd goed gehad onder hare bezorgdheid. We zouden gedacht hebben, dat ze de Tuinbouwschool in Torhout gevolgd had. Neen!: alles uit eigen lozen!

"Nog het meest maakte ze zich verdienstelijk in het onderhouden van het koor en het verbieren van het altaar, want Meneer Pastoor houdt van een nette kerk: "t Is nooit te schoon voor de Heer!". En daarvoor kweekte Zuster Lutzganda bloemen en nog bloemen! "Al wat ze doet is blomme zijn", zei Gyzelle! Pastoor Couche liet horen, op een pittige manier, dat hij de zusters kende... ..

"En nu gaat er iets veranderen in Luidechote, als de zusters verdwijnen, ... Het zal anders zijn! Enkele fracten van de pionier, Zuster Ursula, werden <nog> borengehaald, die is verbonden aan de historie van Luidechote".

"Ten slotte sprak nog Meester Foulon, die <zei> - en dat wàs zo - dat er immer een zeer goede verstandhouding heerste tussen beide scholen! Wat is er schöner dan eengezindheid?

"Heer Pastoor en de leden van de kerkraad danken wij om het schone gebaar van de prachtige gift van het Mariabeeld, door een Italiaanse kunstenaar. Enig mooi! Dit zal een blijvend aandenken zijn van ons geliefde Luidechote.

"De Moeder Gods houdt <e> de mantel wijd open ... Zij neme onder haar Moederlyke schutse, onze goede Pastoor, de kerkraad, de meesters, de kinderen, de vaders en moeders, heel de bevolking, die we dankbaar in het hart zullen blijven dragen. De zusters vergeten 't nooit!";

Op het Gouden Jubileum werd er
een "Huldedicht" voorgelezen, dat speciaal voor deze gelegenheid werd opge-
steld door L.E.H. K. Suyker's, past. enz.

Ik denk dat deze ongekunstelde gelegenheidspoëzie hier terecht opgenomen
wordt: "Huldedicht aan Eerwaarde Zuster Lutgardis
Tubilarisse 1918-1968.

Zuidschote, waar de kanonnen
Donderden in oorlogstijd
Zingt op keden onbezonnen
Een lied van landbaarheid.

't Is uw jubilee, om 't horen
Zuster Lutgardis, 't is feest
Elkeen wil U naar behoren
Wensen bieden om ter meest.

U Wil met vryen medezingen
Want soldaat veertien - achttiën
- Driebaas zijn herinneringen -
Heb ik hier veel puin gezien.

U Kwam hier later weergevaren
En in 't kloosterken ontving
Ons daar een zusterken van jaren
Lutgardis, nu feesteling.

Vijftig jaren, bruid des Heren,
Engel van gebed en boet'
Vijftig jaren God ter ere
Liefdet gy vol heldenmoed.

Als prinsesse van de heuken
Koninginne van de hof
Naam en fame zonder breuken
Straaldet gy met eer en lof.

G' hebt de sacristie der kerke
En het huis van god bemind
Met vlyt en deemoedsvolle werken
Met licht en bloemenpracht gepint.

Dat is sterker kus Lutgardis,
Dan in Strenstrate - Eranchee
't Vechten op de ouerlijn is
't Vechten voor de wereldvrede.

Gij zult nu het dorp verlaten;
 Maar Luidschote's kristen grond
 zal uw liefdevolle daden
 Nooit vergeten, nooit een stond.

Vaarwel, o Luster en leef blijde
 Blijf nog lang gezond en sterk
 Blijf nog bidden lang en strijden
 Voor Heer Jezus en zijn Kerk.

H. Suykers, past. em.

Het naam van al haar medezusters spreek Moeder Anselma, toen Overste te Luidschote, een mooi dankwoord, waaruit we een en ander aanhalen: " < Luster Lutgarde >, gij en ik, we slaan voorzeker het record in onze bloostergemeente < van Rensdelade >, we woonden dertig jaar samen te Luidschote.

Waar is de tijd? 't Was in augustus 1936 dat ik hier aankwam als piepjong masoewike... Onder de vakanties trokken we... naar de hof. We mochten niet dikwijls helpen; alleen maar om aardappels te rapen. Luster Lutgarde kopte lijke ne rest, want ze had macht als een paard... Als 't grote huis was in de blassen, hadden we Luster Lutgarde nodig, want ze kon 'n ferme duw doen... < 't > werkte voor drie: " Ze was nooit moe... Ze deed alles goed; ze werkte te goed, ze bad goed, ze kookte goed en 's nachts sliep ze ook goed en stoorde zich aan niets, dat was erg voor mij, want als 't donderde, of als er onder de oorlog vliegtuigen ronkten, dan was ik in een nipp eruit en ik ging beschutting zoeken, niet bij Luster Laurentia of Luster Roza, maar bij Luster Lutgarde... 'Allez!' - zei ze - 'haal maar uw matrass en kom hier'.

En oorlog of geen oorlog, Luster Lutgarde werkte, en ze kokenierde, - en 't mag gezegd - ze kent er 't fijne van... Ze had van alles - de primeurs: aardboenen, salade, erwten, bloemkolen, boontjes, asperges en wat weet ik nog. 't Was geen bucht, en ieder die op bezoek kwam, kreeg van haar oogst... Wanneer ze aan 't werk was in de hof, kwam Luster Philomena haar gaarne plagen... Dan leerde Luster Lutgarde eens onder haar wenkbrauwen en seffens vloog het er uit: "Ge moet niet helpen, ga maar naar blasse, g' hebt daar ook werk!". En Luster Lutgarde kookte, ze waste, ze kokenierde, maar dat is nog niet alles. Ze verzorgde ook het koor en de sacristie van de kerk en ze deed het met hart en ziel. Alles kraaknet en piekfijn in orde... God weet hoereel zweetdruppels het haar gekost heeft en welke vrachten bloemen ze gedragen heeft van de hof naar het altaar. Voorzeker!; geen enkele kerk in ganz 't bisdom wedijverens, wat zorg en reinheid betreft, met de parochiekerk van Luidschote". En zo gingen de jaren... Luster Lutgarde gaat haar keuken, haar tuin en ook haar kerk marwiel zeggen, maar rusten zal ze niet, nog lange niet... en over tien zomers komen we allen weer samen, als 't God belieft, om uw diamanten jubelfeest te vieren!".

Vervolgens schetst de achtbare spreker, op zijn beurt, de 'historiek' van het klooster en zegt o.m.:

"In de jaren 1880-85 - toen het liberalisme vroegtij vierde - waren onze scholen liberaal. De ouders, die hun kinderen katholiek onderwijs wilden laten genieten, moesten ze naar naburige gemeenten sturen.

"Op verlangen van vele ouders vroeg pastoor Delen de Zuster van Lendelade hier op Luidschote, katholieke scholen op te richten. Zijn vraag werd ingewilligd en een drietal zusters kwamen, in volle overgave, zich wijden aan de opvoeding der kinderen van Luidschote.

"Het begon met een bewaarsklas en 'n gemengde lagere school. Na enkele jaren genoten de zusters het volle vertrouwen van de bevolking en een tweede lagere klas werd bijgebouwd. Zo werden de zusters van Lendelade de bouwers van het klooster en de eerste katholieke school in Luidschote.

"Ze leefden er 30 jaar gelukkig omdat ze wisten dat ze schoon werk verrichtten, het vertrouwen en de genegenheid van de bevolking genoten en god hun werken en zwoegen uitzonderlijk zegende?

We onderbreken hier even om de Oversten van het Klooster te Luidschote te noemen: 1) Moeder Augustina, overleden te Luidschote den 15. 2. 1904 en er begraaven. Was 17 jaar overste († 1887-1904).

2) Moeder Anastasia, overste van 1904 tot 1911.

3) Moeder Ursula (Rosalië Goebhals, ° 27-9-1858 - † Lendelade, 5-3-1936, "in den ouderdom van 77 jaar"; Overste van 1911 tot 1935,

4) Moeder Laurentia (Bertha Costeels, ° Beveren-aan-de Leie, 1-8-1885; Overste sedert 9-3-1936. Verbleef hier 32 jaar.

(Zie Parochieboek II, p. 13).

Het was tijdens het bestuur van Moeder Ursula dat "de grote ramp; de wereldoorlog 24-28 uitbrak. We laten Jozef Myngher weer aan het woord:

"Luidschote lag midden in het strijdtonaal. In enkele maanden tijd werd al het mooie werk van 30 jaar vernietigd. In 'n notaboekje van moeder Ursula staan dag na dag al de gruwelen van de beschietingen opgeschreven. (Wij publiceerden het in - extenso in dl. XII van de Lantingers).

"Het volk vluchtte weg en meters liepen de klassen laag; alleen de zusters bleven en maakten ons hun klaslokalen 'n lazaret, waar ze de gekwetsten verzorgden. Mr. Myngher spreekt vervolgens over het bezoek van Koning Albert en vervolgens over het verblijf van de zusters in Frankrijk (met de oprichting van 'n kolonie ... voor Vlaamse jongens uit de streek; ... 'n taak welke <de zusters> vol plichtsbereif en liefde vervulden, onder leiding van de sterke vrouw uit het evangelie; Moeder Ursula).

"In maart 1919 werd de kolonie ontbonden ... Zo kwamen de zusters terug te Lendelade ... Na 3 maanden rust ... (beerden ze weer naar Luidschote) kon te herbouwen wat de oorlog vernooft had. ... In mei 1920 herbegonnen ... de klassen ... , alles in barakken. In 1921 werden het klooster en de

blatlokalen, zoals we ze nu kennen, herbouwd. De grote promotor van de heropbouw was Moeder Ursula... Men zegde dat ze 'n brieke in haar buik' had! Hij was de architect; ze was de aannemer; ze stond midden de werkers en ze betaalde. Als het klooster... herbouwd werd... is dit dank zij Moeder Ursula, die al haar dynamisme en werkkracht plus haar eigen kapitaal daarvoor ten beste gegeven heeft.

"Intussen vond Moeder Ursula toch nog de tijd om - zoals de Oude Belgen - op jacht en oisvangst te gaan..."

"Na Moeder Ursula hebben we Moeder Laurentia gekend, die gedurende 32 jaar haar besta brachten heeft besteed om de feuzd van Luidschote op te leiden tot flinke burgers en vrome kuitmoederen (ze hier 32 jaar).

"Moeder Laurentia werd opgevolgd door Moeder Anselma, die... (met)... opgeruimd gemoed de kleine klooster (gemeenschap) verlustigde en de kindertchaas gelukkig maakte."

"(En wie hebben we hier nog?; Moeder Auguste, Zuster Filomena, (Zuster Lutgarde), "dat stil en ongedwongen Zusterke, -- dat... haar harte verbleten heeft (te Luidschote) ... " 40 jaar reeds".

Josef Myngheer spreekt vervolgens... ontroerende dankwoorden uit om het 83-jaren-lange voorbeeld, dat (de Zuster) voor (de) parochie-gemeenschap geweest (zijn)."

We vonden in het Parochieboek II ook enkele aantekeningen over de "gehende Onderwijzers van Luidschote". De lijst is ver van volledig, maar we nemen ze over, zoals Pastoor Leo De Jaegher ze neerschrijft:

- 1- "Karel, Joseph VANDERVALLE, geboren te Borekerke; overleden te Luidschote (<"subito">) den 9 januari 1850, in den ouderdom van 77 jaar. Was kostler der kerk (zie RMO I, p. 123, nr. 1. Weduwnaar van: Anna, Rosalia de-vriend en echtgenoot van Maria, Ursula Boudry) (zie verder).
- 2- "Henri Costenoble, geboren te Markem; echtgenoot van Maria Markem, geboren te Boezinge den 3-1-1852; overleden te Luidschote den 24-6-1903. Word later gemeente-ontvanger en gemeentesekretaris".
- 3- "Karel Syoen, geboren te Borekerke; overleden te Luidschote, den 7 december 1890, oud 77 jaar; echtgenoot Justina Baert. Zie Doodboek 1890. Vermeld als "sacrista et ludi magister demissionarius". (Hij was blijken RMO II, p. 41, nr. 16, een zoon van Carolus en Maria-Theresia Syoen-Vandervalle. Vermits Karel Syoen zoals nr. 1 te Borekerke ter wereld kwam en zijn moeder Vandervalle heette, dan hij zeer goed een 40-jaar-fongere neef zijn was nr. 1. "Meester Karel Vandervalle". Justina Baert heeft haar man zeker en vast overleefd. Ze is hier niet blijven wonen, vermits we haar obit overgens terugvinden.

We vonden de trouwakte van Meester Sijoen terug in het RMA I, p. 77, nr. 3. Hij trouwde te Luidschote op 20 mei 1851. Karel Sijoen (zoon van Karel en Maria-Theresia Vandewalle) was toen 27 j. oud. Zijn bruid, Mathildis, Justina Baert (een dochter van Joannes, Liborius en Judith, Amelia Boudry) was geboortig van Rumbake en 25 jaar oud.

Het jaar daarop, 4 mei 1852, werd hun eerste kind, Emilius, hier geboren (RBA I, p. 188, nr. 10). — Er volgde een dochtortje; de 23de april 1856, dat Maria, Helena genaamd werd (RBA I, p. 197, nr. 6). — Stephanía kwam de 8de november 1857 ter wereld (RBA I, p. 202, nr. 14). Volgden nog: Ludovica Sijoen (o.z., 18-1-1859 - RBA I, p. 206, nr. 1) — Theodorus (o.z., 30-3-1860 - RBA I, p. 210, nr. 7) — Arnoldus (o.z., 10-10-1861 - RBA I, p. 213, nr. 10) — Honorinus (o.z., 16-7-1863 - RBA I, p. 219, nr. 11) — Henricus (o.z., 10-1-1865 - RBA I, p. 227, nr. 1). — Lucia (o.z., 27-3-1866 - RBA I, p. 232, nr. 6) — Justina (o.z., 28-4-1868 - RBA I, p. 241, nr. 10).

We telden bijgevolg tien kinderen bij Meester Sijoen. Pastoor De Jaegher vermeldt nog volgende onderwijzers:

4 - Arthur Debulche

"geboren te (n.i.), moet zijn; Diksmuide, 15-7-1870. (Hier reeds in 1893).

Was in 1914 onderwijzer en kostar. Wordt onderwijzer te Proven, tijdens de oorlog, en diende zijn ontslag in te Luidschote in 1921?

5 - Joseph Balduch

"geboren te Nordschote, den 9 November 1902. Onderwijzer benoemd te Luidschote den (n.i.) Oogst 1921. Gehuwd met Julia Soenen". Plechtige viering ter gelegenheid van zijn "50 jaar op Luidschote", de 15de september 1971, met plechtige dankmis in de St.-Leonarduskerk te Luidschote, waarna "Alderegtting" ten Gemeentehuize te Boezinge.

6 - Joseph Tahon

"geboren te Boezinge, den 8 april 1903. Onderwijzer benoemd te Luidschote, den 24 juli 1923. (In het huwelijk, begin oogst 1937 met Jw. Godolieve Roelens van Wert - Roozebeke)".

Bij de Onderwijzers die Pastoor De Jaegher vermeldt moeten we nog - Meester MODEST DEGRAER vragen. Meester Modest, geboren te Klerken, ± 1861, was - toen hij hier toekwam rond 1887 - wsch. al getrouwd met Maria Vancaaybeke (o. Elverdinge, ± 1865). We kunnen 3 kinderen:

- 1) - Joseph Degraer (o.z., 4-7-1888; huwt op 23-4-1914 te Eson met Hulma Vanderbochrens (RBA I, p. 334, nr. 11);
- 2) - André Degraer (o.z., 14-3-1890 - RBA I, p. 351, nr. 8) en
- 3) - Anna, Maria Degraer (o.z., 19-11-1891 - RBA I, p. 366, nr. 25).

Meester Degraer moet hier enkele jaren onderwezen hebben. Misschien wel tot hij rond 1898 opgevolgd werd door Meester Arthur Debulche (zie pp. 3.-4).

HUYGHE

We hebben tot nog toe al ettelijke oude families van Luidschote in onze Zantingen, meer uitvoerig of alleen terloops, besproken.

De familienaam HUYGHE (in vele schrijfwijzen) is zeer oud en reeds lang in onze streek vertegenwoordigd.

We zullen niet verder in het verleden teruggaan dan de Volbstelling, die Lodewijk XIV in de generaliteyt van d'Acht Prochie's van Leuren-Ambacht liet houden in oct./nov. 1697 (Zie Zantingen, dl. XVI).

We vinden in de tellingstaten van dit "dénombrement" niet minder dan 7 gezinshoofden, die deze familienaam dragen (o.c., p. 23). We sommen ze hier op:

- HUYGE Pierre, laboureur, (Loker, 89);
- HUYGE Frans., journalier, (Elverdinge, 99);

- HUYGHE 1) Jacques, charpentier, (Kamertinge, 58);

2) Philippe, le jeune, laboureur (1-1/0-0/1-3/2-2=10) (Noordschote, 42)

3) Philippe, le vieu, laboureur (1-0/2-0/0-0/2-4=9) (Noordschote, 59);

4) Pierre, laboureur (1-1/0-1/0-3/1-1=8) (Noordschote, 64) en

5) Philippe Huyghe, laboureur (1-1/0-0/1-0/0-1=4) (Noordschote, 65)

Nier hoeren HUYGHE te Noordschote in 1697 met 31 inwonenden, waarvan er zekerlijk 15 de naam Huyghe.

In dat jaar woonder er echter geen Huyghets te Luidschote. In de 18de eeuw misschien wel, doch we beschikken (vooralsnog) niet over veel documenten uit dien tijd (geen parochieregisters b.v.).

De eerste keer dat de familienaam HUYGHE opduikt in één van de parochieboeken van Luidschote, is er ter gelegenheid van een huwelyk, dat hier op 8 augustus 1848 gesloten wordt. Op die dagen trouwen;

CAROLUS-LUDOVICUS (= Charles-Louis) MILLEVILLE en BARBARA, Caecilia HUYGHE. De bruidegom is een geboren Luidschotenaar en 36 jaar oud bij zijn huwelyk. Hij kan dus van 1813 zijn. De bruid is ca. 4 jaar jonger ("aetatis 31 annorum"). Ze kwam bygevolg rond 1817 ter wereld, en wel te Woesten. Haar ouders; Petrus, Joannes, Ivo en Rosa, Clara HUYGHE-SMABGHE woonden al een tijd te Luidschote ("hic habitantes"), zodat Barbara hier trouwen kan. Haar vader treedt als getuige op (RMA I, p. 74, nr. 6).

Charles-Louis en Barbara Millerille - Huyghe zullen te Luidschote 7 kinderen laten dopen, nl.:

- 1) Silvia, Leonia Millerille (o.z., 26-7-1849 - RBA I, p. 180, nr. 12).
P.: Aloysius, Benignus Louwagie - M.: Rosalia Millerille.
- 2) Romania Millerille (o.z., 23-2-1851 - P.: Jan-Baptist Cal-
lens; M.: Maria-Theresia Hennin, RBA I, p. 185, nr. 5).
- 3) Emillus Millerille (o.z., 14-11-1852 - P.: Petrus Vandamme
- M.: Barbara Vancostenoble - RBA I, p. 189, nr. 15).
- 4) Rosalia Millerille (o.z., 24-12-1854 - P.: Jan-Baptist de-
croos - M.: Maria-Theresia Delis - RBA I, p. 194, nr. 17).
- 5) Henricus Millerille (o.z., 29-12-1856 - P.: Philippus, Jacobus
Vallaeyx - M.: Lucia Callens - RBA I, p. 200, nr. 22).
- 6) Ludovica Millerille (o.z., 24-1-1859 - P.: Desiderius Louwagie -
M.: Maria-Theresia Delon - RBA I, p. 206, nr. 2) Ten:
- 7) Petrus Millerille (o.z., 25-3-1862 - P. Petrus-Jacobus Ver-
schaere - M.: Sylvia Millerille - RBA I, p. 215, nr. 4).

De eerste HUYGHE die we te Luidschote kennen is - we schrijven het - PETAUS, JOANNES IVO HUYGHE getrouwd met ROSA, Clara. SMAGGHE. We vonden nergens hun obit in ons overlijdensregister I. Ze moeten dus ergens elders gaan wonen zijn; misschien na het huwelijk van hun dochter Barbara, Caecilia Huyghe met Carolus-Ludovicus MILLEVILLE. Van deze laatste weten wij, dat hij op 21-12-1879 te Luidschote stierf, in de ouderdom van 64 jaar. Als de aangegeven leeftijd juist is, dan moet hij van het jaar 1815 zijn, wat niet overeenstemt met het RMA I. In de overlijdensakte van Charles-Louis staat er klaar en duidelijk "maritus Barbara-
rae Huyghe" en niet; 'viduus' (RMO II, p. 16, nr. 18). Barbara Huyghe leefde dus nog in 1879 maar - hoe we ook zochten - we vonden nergens waar en wanneer ze overleden is. Ze zal wel weggegaan zijn van de parochie.

Honderd en meer jaren geleden woonden er te Luidschote nog andere families, waarvan het gezinshoofd de naam HUYGHE droeg. Zo vonden wij: de familie JAN-BAPTIST en ROSALIE, Constantia HUYGHE - GOS. Veel weten wij er niet over. We kennen een dochter van dit echtpaar: SIDONIA HUYGHE,^o Boezinge 6-12-1861, die trouwde met Henricus GLORIE en te Luidschote op 21 maart 1900 overleed (RMO II, p. 71, nr. 5). Haar moeder Rosalia Gos, geboren te Krombeke, 14-1-1819 was meer dan 82 j., toen ze de 28^e februari 1901, eveneens te Luidschote, 'ter ziela ging' (RMO II, p. 73, nr. 5). Ze was toen weduwe.

- de familie PETAUS, AMANDUS en Amelia, Sophia HUYGHE - VAN EXEM. Petrus werd rond 1836 te Benninge geboren, terwijl Sophia te Merkem, rond 1841 ter wereld kwam. We kennen 10 kinderen van dit echtpaar, die te Luidschote gedoopt werden:

- 1) - Julianus Huyghe,^o Z., 17-9-1866 (Maria Ronstella diende hem "in parte" het 'woddopsel' toe) (RBA I, p. 234, nr. 18. P.; Ludovicus Huyghe - M.; Eugenia Van Exem);
- 2) - Henricus Huyghe,^o Z., 8-2-1868 - P.; Augustus Van Exem - M.; Maria Malis (RBA I, p. 240, nr. 6);
- 3) - Juliana Huyghe,^o Z., 12-7-1869 - P.; Carolus-Ludovicus Huyghe - M.; Rosalie, Amelia Van Exem (RBA I, p. 245, nr. 7);
- 4) - Leonilla Huyghe,^o Z., 27-1-1871 - P.; Franciscus, Henricus Van Exem - M.; Rosalie Huyghe (RBA I, p. 250, nr. 2).
- 5) - Lydia Huyghe,^o Z., 20-6-1873 - P.; Augustus Degrouwe - M.; Leonilla, Rosalia Huyghe (RBA I, p. 260, nr. 9).
- 6) - Camillus Huyghe,^o Z., 1-1-1874 - P.; Henricus, Seraphinus Huyghe - M.; Amelia, Regina Vuylsteke (RBA I, p. 266, nr. 1).
- 7) - Lucia Huyghe,^o Z., 18-6-1876 - P.; Theophilus Cornetta - M.; Lucia Huyghe (RBA I, p. 272, nr. 16).

- 9) Emma, Elisa Huyghe, °Z., 3-8-1878. Noordsopel thuis door de vroedvrouw Henrica Pringier, de 5de aug. daarop "sub conditione" gedoopt door E.H. Karel Delau (toen nog onderpastoor te Boezinge en in 1883 pastoor te Luidschote). P.: Eduardus Mouton - M.; Maria-Theresia Melis (RBA I, p. 282, nr. 18).
- 9) Helena Huyghe, °Z., 23-5-1880. - P.: Julius Huyghe - N.; Julia Huyghe (RBA I, p. 289, nr. 14).
- 10) Hieronymus Huyghe, °Z., 4-11-1883. - P. Camillus Huyghe - N.; Leonia Huyghe (RBA, p. 301, nr. 18), † Z., 9-11-1883 (RMO II, p. 23, nr. 13)
 Broz Helena en Jerom waren het eigen broers en zusters die resp. pater en mater waren.

Wij komen nu bij een stam HUYGHE, die we tot in de zevende generatie kunnen vervolgen en waartoe ook Petrus, Amandus Huyghe, echtgenoot van Amelia, Sophia Van Exem, waarover wij het zoeven hadden, behoort. Ziehier de stamlijn:

I. JOSEPHUS, LUDOVICUS HUYGHE X MARIA, THERESIA CATTEW. We kennen één zoon, nl.:

II. LUDOVICUS, JOSEPHUS HUYGHE X MARIA, THERESIA MELIS.

- Ludovicus werd ca. 1807/'08 te Elverdinge geboren. Hij huwde Maria Melis.
- Dit moeten de ouders zijn van Petrus, Amandus Huyghe (°Reninge, ca. 1836), de man van Sophia Van Exem, vermits zij pater en mater zijn van de oudste kinderen van dit echtpaar.
- We kennen ook een dochter van Ludovicus en Maria Huyghe-Melis, t.w. Eugenia, Ludovica Huyghe, °Elverdinge, 10-11-1851. Deze zal kunnen ongetrouwd - Isidorus Acha. Ze overlijdt te Luidschote de 23ste november 1900, in de ouderdom van 49 jaar (RMO II, p. 72, nr. 10). Haar man was bakker, haar vader, Ludovicus Huyghe, was hier een paar jaar voordien gestorven, nl.: op 27-8-1888, 80 jaar oud. Hij werd hier de 30ste aug. met een dienst van tweede klasse 'Bagnaren'. Zijn vrouw Maria Melis was toen nog in leven (RMO II, p. 35, nr. 11). We vinden haar obit niet vermeld in ons overlijdensregister. Ludovicus, JOSEPHUS en Maria HUYGHE-MELIS had-

III. den nog een andere zoon: CAROLUS-LUDOVICUS (Charles-Louis) HUYGHE.

- Deze laatste kwam op 13 maart 1845 te Elverdinge ter wereld.
- Hij trouwde een eerste keer met Prudentia MOUTON, geboortig van Waardamme en ongeveer even oud als hij. Hun dochtertje: Maria Huyghe, zag te Luidschote op 8 sept. 1878 het levenslicht. Eduardus Mouton en Maria, Theresia Melis waren resp. pater en mater (RBA I, p. 282, nr. 19). Nog geen jaar nadien, nl. de 4de augustus 1879 overleed Prudentia, 34 jaar oud (RMO II, p. 15, nr. 8).

Wanneer Charles-Louis HUYGHE hertrouwde weet ik niet. Zijn tweede vrouw heette Rosalie, Philomena CALLENS. Zij was op 30 maart 1846 te Lange-

mark geboren als dochter van Petrus en Amelia CALLENS - PLANCKEEL.

Rosalie had hier hoogst waarschijnlijk veel familie wonen, b.v. het gezin Joannes-Baptista en Amelia, Regina CALLENS-COURTENS, dat te Luidschote tussen 18 juni 1827 en 12 januari 1843 niet minder dan twaalf kinderen ten doop bracht! Niet te geloven en toch waar! Ik dan ze, één voor één opnoemen. Jan-Baptist was afkomstig van Landvoorde en Amelia van Langemark.

Één van hun zonen, Henri, Aloïs Callens (°Z., 9-2-1840) boerde rond 1910 nog op de 'Koppelhofstede' in 't Noordeinde' (thans de hoeve Georges en Bertha Duthoo - Keirsebilsch - Middelstraat, nr. 10). August Devos was toen op t Bellegoed (het ander deel van de 'Koppelhofstede') (cfr Lantingen, dl. III, p. 34).

Wanneer Charles-Louis Huyghe de hofstede aan de Steenstraat, naar 't Vuilvoorde' toe, waar Jacques en Bernice Monbailieu-Bochet nu wonen, overgenomen heeft, weet ik niet. Het zal wel vóór 8 sept. 1878 zijn, vermits zijn dochter, Maria Huyghe (uit zijn eerste huwelyk met Prudentia Monton) hier op die datum geboren werd. Voordien werd die hoeve (eeuwen-lang?) door een delva uitgebaat (zie Lantingen, dl. III, blz. 21 en vlg.).

Uit het huwelyk van Charles-Louis en Rosalie HUYGHE - CALLENS werden er minstens drie kinderen geboren. Wij vonden:

- 1) - Irma HUYGHE, °Z., 11-9-1886 (P.: Petrus Huyghe - M.: Amelia Planckeel (RBA I, p. 319, nr. 21), die hier op 19 april 1922 trouwt met Emeric Decorte (° Boezinge, 28 juli 1890; z.v. Aloïs en Maria Decorte) (RMA I, p. 162, nr. 1). Emeric overlijdt te Ieper, 19-3-1946 (RMO III, p. 5, nr. 2). Irma Huyghe zal haast 30 jaar weduwe blijven. Ze sterft hier op 8 januari 1976 (RMO III, p. 48, nr. 1).

- 2) - Camillus HUYGHE, °Z., 8-8-1887 (P.: Henricus Callens; M.: Lydia Huyghe - RBA I, p. 325, nr. 20). Camiel sneuvelt te Handzame ('Amersvelde') den 14 October 1918.

We lezen in het Parochieboek I, p. 39: "11 januari 1922 - De gesneuvelde soldaat Kamiel Huyghe wordt overgebracht naar Luidschote en alhier ter aarde besteld met een hoogen middelbaren dienst. Gedachtenissen met beeltenissen worden uitgedeseld. Hij was de zoon van den voorzitter der der kerkefabriek".

- 3) - Cyriel HUYGHE, welke de stam, in rechte lyn, zal voortzetten, op dezelfde

IV. hoeve. CYRIEL HUYGHE werd, volgens het RBA I, p. 345, nr. 22, op 18 augustus 1889 te Luidschote geboren en 's anderendaags door E.H. Annoot, "Vicepastor in Boezinge", in opdracht van Pastoor Van Herberghe, hier gedoopt. Carolus Callens en Henricus (!) Huyghe waren zijn peters.

Hij trouwde de 29ste september 1915 te Hamertinge met IRMA CALLENS

Houvi's Vader: Charles-Louis zal samen met zijn kinderen zijn hofstede heropbouwen. De 21ste november 1926, om 12 u. ½ middags sterft hij hier haastig ("subito"). Hij was in zijn 82ste levensjaar (RMO II, p. 105, nr. 13. De 25ste daarop wordt hij door Pastoor Brys begraven.

Haast Elf jaar later, t.w. op 23 mei 1937, verlaat zijn weduwe, Rosalie-Philomena Callens deze wereld. Ze was haar 92ste levensjaar begonnen (RMO II, p. 124, nr. 3).

IRMA CALLENS was een paar jonger dan haar man: CYRIEL HUYGHE. Zij was namelijk de 8ste september 1891 te Klamertinge geboren.

Aangezien het Doopregister van Luidschote door de oorlogsomstandigheden haast 6 ½ jaar onderbroken werd (van 18-8-1914 tot 30-1-1921), hebben wij ons, wat de geboorten tijdens 'de oorlogsperiode' moeten vergelijken met uiteraard wat ordeloos ingerulde "Afschriften", "achteraan van dit boek", op de laatste bladzijden". We hebben soms enkele nuttige gegevens gevonden in de lijsten van "Plichtige Communicanten" en "Verzamelingen". Sommige data blijven echter ietwat onzeker.

Toch vonden we verscheidene kinderen van het echtpaar Cyriel en Irma Huyghe-Callens.

Maar voordat we deze op te sommen moeten we nog een om vermelden van Cyriel en een nicht die te Luidschote overleden zijn. Het betreft 1) - Floy-trius, Isidorus Callens, zoon van Petrus en Amelia Callens - Plancheel, echtgenoot van Pharaïlda, Maria Derelter, ° Langemark, 10-1-1863; + Z., 14-11-1927, en 2) - hun dochter: Alida, Theresia Callens, ° Voormezela, 29-6-1908; + Z., 24-11-1927; dus 10 dagen na haar vader (RMO II, p. 106, nrs. 8 en 9).

Een andere om: Carolus-Ludovicus Callens, ook een zoon van Petrus - Josephus en Amelia Callens - Plancheel, weduwnaar van Ludovica Soenen, en afkomstig van Langemark (° 15-2-1856) stierf te Luidschote, de 23ste februari 1935. Pastoor de Jaegher had hem de H. Gerichten toegediend (RMO II, p. 118, nr. 3). Charles-Louis was zijn 80ste levensjaar begonnen.

Pharaïlda's Derelter, weduwe van Alois Callens, overleefde haar echtgenoot haast 21 jaar. Geboren te Passendale (27-12-1868) was ze, eens weduwe, naar Waasten gaan wonen. Ze overleed er de 1ste oktober 1948, doch werd de 6de van die maand op het beekhof van Luidschote begraven (RMO III, p. 9, nr. 6).

Beginnen we nu met de kinderen van Cyriel en Irma Huyghe-Callens. We kennen: 1 - ROGER HUYGHE (geboren te Klamertinge, 24-10-1915). Hij wordt samen met André Keirsebilck vermeld onder de "Plichtige Communicanten" van 1927, "te vormen in 1929". Hij trouwt op 25-9-1945 te L. met Maria-José, Irma, Cornelia Van Eecke, d.v. Isidore en Bertha Van Eecke - Kestelyn (° Z., 20-12-1921). (RMA III, p. 22, nr. 3).

- 2 - ANDRÉ HUYGHE, Andreas, Rogerius; werd geboren te Conty, in de Somme (Frankrijk) op 28-11-1916. Hij was 6½ jaar oud, toen hij de 25ste juni 1923 te Luidschote stierf (RMO II, p. 101, nr. 3).
- 3 - MARIA, Germana HUYGHE, Volgens het RMA III p. 34, nr. 9, werd Maria de 5de oktober 1919 te Elverdinge geboren. Volgens het RBA II, aanhangsel was het E. H. L. Storme, toen "desservitor", die haar doopte. Germain Callens en Irma Huyghe, waren haar peter en mater. Ze werd de 1ste juli 1933 te Luidschote door Mgr. Lamiroy gevoerd.
Ze trad hier op 5 sept. 1951 in het huwelijk met Robert Leuridan, zoon van Gaston en Maria Leuridan - Nollat, E. H. Georges Leuridan, broer van Robert en toen "insigilator (= bewaker) in collegio Isaghiemense" zeggende het huwelijk in. Robert was geboren te La Ferté - Fresnel (Frankrijk) de 27ste september 1918.
- 4 - GERARD, Mauritius, Cornelius HUYGHE, °Z., 16-7-1921. P.: Aloïs Callens (°Langemark, 10-1-1863) - M.: Tozema Callens (°Vlaamertinge, 17-7-1890). Gevoerd te Z., 1-7-1933.
- 5 - GEORGES, Josephus, Cornelius HUYGHE, °Z., 4-1-1925 - P.: Emeric Decorte - M.: Martha Callens - RBA II, p. 47, nr. 1; †Z., 20-1-1925 - RMO II, p. 103, nr. 3.
- 6 - PAULA, Andrea, Cornelia HUYGHE, °Z., 8-12-1926 - P.: Aemilius Descamps - M.: Margaretha Huyghe. Paula werd gedoopt door E. H. M. Vanden Waphe, vicarius in Elverdinghe. H. Vormsel: 22-6-37 (RBA II, p. 51, nr. 5). Gehuwd te Luidschote, 27-9-1951 met Michel Decorte (°Z., 25-12-1923). Get.: Gerard Vandromme en Roger H.
- 7 - de jongste dochter, Suzanna, zal op de ouderlijke hoeve blijven. Zij is de jongste van de 5de generatie HUYGHE, die we konden terugvinden vanuit de parochieregisters van Luidschote

V. SUZANNA, Agnes HUYGHE, °Z., 16-4-1928 - P.: Remi Haussens (34 j.) - M.: Maria Huyghe (49 j.) - RBA II, p. 55, nr. 4. Gevoerd te Ieper (St.-Maarten), 24-6-1941.

Vader CYRIEL overlijdt ten gevolge van een ongeval op de hoeve, de 8ste april 1931 ("subito" - RMO II, p. 111, nr. 5). Suzanna HUYGHE trouwt op 7-10-1953 te Luidschote met Josephus, Balduinus MONBAILLIEU (°Wingene - Wildenburg, 30 mei 1920, als zoon van Henricus en Magdalena, Maria Monbaillieu - Van-slambrouck, Frans Monbaillieu en Roger Huyghe waren hun getuigen (RMA III, p. 38, nr. 4).

Moeder Irma CALLENS gaat inwonen te Ieper bij haar schoonzoon en dochter Robert en Maria Leuridan - Huyghe. Ze overlijdt er in de Heer op 10-10-1977 in haar 87ste levensjaar. Ze was al 46½ jaar weduwe. Ze wordt de 14de oktober 1977 te Luidschote begraven.

Kinderen van Jozef en Suzanna Monbaillieu - Huyghe:

- 1 - Maria-Christina MONBAILLIEU, °Ieper, 4-8-1954. X Lonneke, 16-7-1977 met Ivan Sterboto.

2- JACQUES MONBAILLIEU, ° Ieper, 12-9-1955, waarover verder.

3- NANCY, Maria MONBAILLIEU, ° Ieper, 25-1-1969 (RBA II, p.155, nr.2).

VI. JACQUES MONBAILLIEU trouwt te Water op 2 april 1978 met BERNICE BOCKET (° Poperinge 9-12-1957). Zij baten thans de voorvaderslijke hofstede uit. Hun kinderen:

- VII.** - 1) DIETER MONBAILLIEU (° Poperinge, 19-7-1979 (RBA II, p.175, nr.4).
- 2) LINEKE MONBAILLIEU (° Poperinge, 17-9-1981 (RBA II, p.181, nr.4).

Als aanvulling bij deel **XXI** van de ZANTINGEN publiceren we hier 2 bidprentjes van de familie VANDELANNOOTE

†

**BARMHARTIGE HEER JEZUS,
SCHENK DE EEUWIGE RUST**

aan de ziel van Mevrouw

Emma-Rosa VANDELANNOOTE

weduwe van Heer

CHARLES-LOUIS PYPE

geboren te GELUVELD, de 3 maart 1868 en in de Heer ontslapen versterkt door de H. Gerechten, te ZUIDSCHOTE, de 6 december 1955.

Lid van de Confrerie van het H. Hart, van de Broederschap van de H. Leonardus en van het Genootschap tot Voortplanting des Geloofs.

R. I. P.

Hoe menig mens, denzelfden dag en 't zelfde jaar verschenen, die met mij eens het leven zag en vóór mij is verdwenen!

Zoo leerde ik lang en leerde ik goed de kunst om goed te sterven, ach, Onbevleete ik bid U, doet mij 't eeuwig leven erven.

Haar lang leven is voorbijgeleden in werkzaamheid, doorzaaid met blijde en droevige dagen, om te komen aan de laatste statie van hare levensweg: eenzaamheid vergezeld door de lasten van de oude dag en meegaande krankheden. Hoe groter haar vereenzaming, hoe zwaarder de levenslast, des te groter werd haar verlangen, des te inniger hare bede om te mogen verlaten deze wereld en te mogen beleven hare glorieuze dagen in eeuwigheid bij God.

Vaartwel, **duurbare broeder, beste familie**, tot weerziens bij O. L. Heer. Vooral u, **beste Margriet**, mijn dank en mijn bede tot God dat Hij in zijn goedheid u belone om de maandenlange toewijding waardoor het mij werd gegeven volgens wens uit mijn huis te mogen verhuizen naar O. L. Heer. Blijft mij allen gedachtig in uw gebeden en H. Misoffer.

Heer en Mevrouw Camiel VERYSER († PYPE)-VAN-DEWALLE, haar kinders;
Heer en Mevrouw Jozef VERYSER-PAUWELYN en zoon Dirk,
Heer en Mevrouw André VERYSER-VERBANCK, Heer Michel VERYSER,
Juffrouw Margriet VERYSER,
haar kleinkinders en achterkleinkind;
De familien VANDELANNOOTE-KNOCKAERT en PYPE-VERHAEGHE;

**DANKEN U VOOR DE BLIJKEN VAN
CHRISTELIJKE DEELNEMING EN GEBEDEN.**

Jezus, Maria, Jozef, (7 j. afl.)

Druk Boussemaere, Woesten

† **BID VOOR DE ZIEL**

VAN MEVROUW

Hortense - Clemence VANDELANNOOTE

DOCHTER VAN

KAREL-LODEWIJK EN VAN NATHALIE KNOCKAERT,
ECHTGENOOTE VAN HENRI MYNGHEER,
geboren te Ghelweelt den 26 Maart 1879 en goderuchtig overleden te Zuidschote den 1 December 1937.

Zij was lid van al de Genootschappen der Parochie.

De duurbare overledene was eene dier uitgelezen zielen die mogen als voorbeeld dienen voor de kristene vrouw en de kristene moeder. Met teerhertige en waakzame bezorgdheid beging zij haar huisgezin; eene rechtinnige godsvrucht bezield geheel haar doen en laten; eenzaam en eenvoudig vluchtte zij de ijdele glorie der wereld; stil en bescheiden opende zij haar hand voor den arme; ook stond zij hoog in de achting van allen die haar kenden. En toen dan de ziekte haar sloeg, met de onverbiddelijke boodschap van het naderend einde, dan zag zij met kalme berusting den dood aankomen, overgelukkig de laatste H.H. Sakramenten met stichtende godsvrucht te kunnen ontvangen. Zij ontsiep met die bovennatuurlijke gerustheid welke de kostbaarste genade is voor hen die tot God beengaan en de zoetste vertroosting voor hen die overblijven.

O God, wij bedanken U dat Gij ons die goede Echtgenoot die heilige Moeder gegeven hebt: wij zegenen Uw Wil die ze ons te vroeg ontaan.

Bemide Echtgenoot, mijn Lieve Kinderen, moeder sterft, maar haar liefde voor U sterft niet; bewaart zorgvuldig den schat van kristellijk leven dien ik U nalate met mijn moederlijken zegen.

Weest mij nu allen in uw gebeden indachtig — ook Gij, *mijne Broeders, Zusters en Bloedverwanten* — Gij vooral, *mijne dierbare Dochters* die ik aan den dienst, des Heeren edelmoodig heb afgestaan.

Jezus, Maria, Jozef.

(7 j. en 7 quadr. afl.)

DRUKK. GEBR. GARREIN, DIJMUDESTRAAT, 33, YPER

BOUDRY

Er werden ons onlangs inlichtingen gevraagd over de familie Boudry, te Luidschote gevestigd vanaf de jaren 1813/1814.

Hier wat we te weten gekomen zijn uit de parochieregisters.

We kunnen opklommen tot het echtpaar:

CAROLUS, FRANCISCUS, BOUDRY (ook BOUDRI geschreven) — JOANNA-Theresia, BUTSTRAEN (ook BUSTRAEN) en zelfs

Carolus, Franciscus Boudry

nog een generatie hoger (lees verder...).

werd ca. 1786/'87 te Reninge geboren. Hij trad, vijf jong, in het huwelijk met Joanna, Theresia BU(T)STRAEN, die vermoedelijk in 1789 te Oostvleteren ter wereld kwam. Voor ze naar Luidschote uitweken, hebben Charles en Jeanne enige tijd te Oostvleteren verbleven. We kunnen immers een dochter (Kun eerste kind?), die nog te Oostvleteren het levenlicht zag.

1) Hij heette; CATHARINA, CLARA, BOUDRY, die wsch. in 1823 geboren werd.

Korte tijd na haar geboorte, kwam het jonge gezin zich te Luidschote vestigen. Dit deden rond die jaren nog andere families uit de omtrek, b.v. het gezin Jan-Baptist en Joanna, Theresia, MYNGHEER - BEUN, dat aanvankelijk te Reninge woonde (zie: onze ZANTINGEN, dl. XXI, p. 8 en vlg.).

De doopakte van Catharina Boudry, beruist niet te Luidschote. We kennen dus haar peter en meter niet. Ware dit wel het geval, dan zouden we zeer waarschijnlijk de namen van twee van haar grootouders - één aan 'vaderskant' en één aan 'moederskant' - in de akte vermeld gevonden hebben, want de grootouders waren volgens het gebruik van dien tijd normaalwijze peter en meter van de eerste twee kleinkinderen, (dit natuurlijk in de veronderstelling dat ze dan nog in leven waren). Ook de doopakte van haar broer Petrus, Franciscus Boudry, die wél te Luidschote ter wereld kwam, is niet bewaard in het Kerkarchief, want de oudste parochieregisters beginnen slechts vanaf 1819 (RBA I; RMA I en RMO I, begonnen door Pastoor Franciscus, Emmanuel de Coester (TZ. 12-11-1820 - RMO I, p. 13, nr. 20).

In het huwelijksregister I (= RMA I), p. 45, nr. 8, vonden wij gelukkig de trouwakte van CATHARINA, CLARA BOUDRY. Ze was 22 j., toen ze te Luidschote, de 23ste september 1835 in het huwelijk trad met:

ANGELUS, ALBERTUS MOULEIN, een jongman uit Langemark, die ± 6 j. ouder was dan haar. Engelbert werd ca. 1807 geboren als zoon van Blabius, Jacobus en Maria, Theresia MOULEIN - DONCE. Het huwelijk werd ingezegend door Pastoor Joannes, Bertinus Spilliaert. De getuigen waren Carolus, Franciscus Boudry, de vader van de jonge bruid, en Joannes, Jacobus Moulein. De bruid was ongetrouwd. Ze zette een kruisje onder de akte. De drie huwelijksbannen werden zowel te Luidschote als te Bilschote afgeroepen, wat er op wijst dat Engelbert Moulein in 1835 in laatstgenoemd dorp woonde. Onmiddellijk na haar huwelijk is Catharina Boudry te Bilschote gaan wonen. Geen enkel kind wordt in doopregister van Luidschote (RBA I) vermeld.

We kennen toch een dochter van het echtpaar MOUL(E)IN - BOUDRY, ze noemde FIDELIA, ROSALIA. MOUL(E)IN. Het meisje kwam zeer waarschijnlijk in 1837 ter wereld en allertijns te Zuidschote.

Toen Fidelity op 13-8-1867 trouwde, was ze 29 jaar en woonachtig te Zuidschote. Het huwelijk vond dus plaats te Zuidschote. Pastoor Ludovicus Delva zegende het in. Haar man heette: HENRICUS, PLACIDUS BREYNE. Hij was geboren te Merkem, als zoon van Angelus-Albertus m. Theresia, Rosalia Breyne - Pitte-man. Toen hij Fidelity Moul(e)in huwde, was hij 30 jaar oud en woonde hij te Reninge. Zijn vader, Engelbert Breyne en Fidelity's vader, Engelbert Moul(e)in, traden als getuige op (RMA I, p. 98, nr. 2)

We komen nu terug op het gezin BOUDRY - BU(T)STRATEN. We kennen, behalve Catharina (=nr. 1) nog acht andere kinderen. We beginnen met:

2) PETRUS, FRANCISCUS BOUDRY, °Z., ± 1814.

Op 18 maart 1825 mag hij peter zijn van zijn zusje Eugénie. Hij trouwt te Zuidschote, op 21 april 1841 (hij is toen 27 jaar) met Eugénie, Barbara MYNGHEER, °Reninge ca. 1817 doch al vele jaren te Zuidschote wonende, Eugénie was een dochter van Jan-Baptist en Joanna, Theresia Myngheer - Goun, die we reeds vermeld hebben. Ze telde 24 'lentes' toen ze in de echt trad met Pieter Boudry. De beide vaders (Carolus, Franciscus Boudry en Jan-Baptist Myngheer zijn hun getuigen (RMA I, p. 61, nr. 2).

Na hun huwelijk zijn Pieter en Eugénie elders gaan wonen. We vinden geen enkel kind vermeld in het Doopregister. Ook in het RMO. Komt hun namen niet voor.

We schreven het al: de oudste Parochieregisters van Zuidschote klimmen slechts op tot het jaar 1819. Tussen 1815 en 1819 zullen Charles en Jeanne BOUDRY - BU(T)STRATEN nog wel een of meer kinderen gekregen hebben, doch wij kennen die niet. Zo wordt hun zoon Jakob ons de derde.

3) JACOBUS, FERDINANDUS BOUDRY. °Z., 19 mei 1819. Peter: Petrus, Jacobus BU(T)straen (° Oostvleteren); Meter: Carolina, Joanna Leconte (RBA I, p. 11, nr. 7).

Jakob is de 14 de juli 1830 peter van zijn broertje David. Meer weten we niet over hem.

4) CORNELIUS, IGNATIUS BOUDRY. °Z., 4 oktober 1820. Gedoopt door E. H. J. B. Louwagie, "coadjutor", die doopt "ex commissione Rdi Dni Pastoris "De Coester, die dodelijk ziek is en op 12-11-1820 te Zuidschote zal overlijden. Cornelius, Albertus Boudry (uit Reninge) schonk zijn voornaam aan zijn petekind, en Mari-a-Theresia Buisstraen (uit Oostvleteren) was meter van het knaapje. Ze don alleen een knuipje plaatsen onder de doopakte ("signaculum + matrinnae") (RBA I, p. 21, nr. 15). Zo komen wij bij:

5) FIDELIS, AMANDUS BOUDRY (BOUDRI). Geboren te Zuidschote op 17 november 1822.

Volgens de doopakte was zijn vader, Carolus, Franciscus toen 35 j. en zijn moeder, Joanna, Theresia 33. Hij kwam "hora 8 vesperi" ter wereld en werd 's anderendaags door Pastoor Jacobus Lafabure gedoopt, zijn peter: Jacobus, Albertus Boudry; Meter: Catharina, Clara Boudri (RBA I, p. 29, nr. 19).

We vernamen van 'afstammelingen' dat hij later in de echt trad met Maria - Theresia, Ludovica BOUYS, ° Alveringem, 1825.

Dit echtpaar moet in Pollinkhove gewoond hebben. Persoonlijk kennen wij - uit een mondelinge mededeling - een zoon, nl.: Henricus, Ludovicus BOUDRY, geboren te Pollinkhove, de 2de november - 1860. Deze laatste trouwde later met Maria - Ludovica Vandenaemele, geboortig van Oostvlieteren.

Verloopt: zowel de Boudry's als de Van den Aemele's behoren tot oude geblachten van de Westhoek. In de tabellen van de volkstelling, die Lodewijk XIV, in oct./nov. 1697 in 'de generaliteit van de Acht Prochie's van Veurnam - bracht' liet houden vonden wij BOUDRY's te Reningelot (R 34 en R 174), te Elverdinge (CEW. 20) en te Loker (L. 48). Er worden VAN DEN AMELLE's te Elverdinge (CEW. 3) en in 'het Laetschip van Reninghe' (LR. 49 en 49^b) (Cfr. ZANTINGEN, de. XVI, p. 6 en p. 36).

6) CAROLUS LUDOVICUS BOUDRY. ° 25-2-1823. Vader: 37 g.; Moeder: 34 g. Peter: Petrus, Franciscus Boudry (zijn oudere broer? = nr. 2); Mater: Isabella, Clara, Meersdom. (RBA I, p. 37, nr. 5). We beschikken over geen verdere gegevens. Dit is wel het geval voor zijn zuster:

7) EUGENIA ROSALIA BOUDRY. ° 2. 18-3-1825. Peter: Petrus, Franciscus Boudry "frater prolix" (dit is zonder enige twijfel nr. 2, 'ex et in hac') Mater: Maria, Anna Boudry, "ex Reninghe et in Oostvlieteren Rabitant" (RBA I, p. 51, nr. 3).

Eugenie zal op 16 juli 1851 - ze was toen 26 g. - in de echt verbonden worden met PETRUS AMANDUS DESMYTTER (geboren te Poperinge - eveneens 26 jaar - en zoon van Ludovicus en Amelia, Sophia Desmytter - Haalwyn (RMA I, p. 78, nr. 4. Carolus, Franciscus Boudry, vader van de Bruid, en Ludovicus Desmytter, vader van de bruidegom traden als getulge op. Deze Pieter Desmytter had een broer zijn Charles-Louis Desmytter, de vader van Florent Desmytter (02., 2-9-1861) die voor de Eerste Wereldoorlog hoofd was te Luzeerne (zie ZANTINGEN, de. XXI, p. 5). Charles en Amalia Desmytter - Jacorta verloor hier op 23-3-1866 een dochter v. 14 g. Co "Oostcappel, 72. (RMO I, p. 157, nr. 6); Leontina, Desmytter.

8) VIRGINIA JUSTINA BOUDRY. ° 2, 9-1-1927. Peter: Jan-Baptist Lalaeuw, (o Oostvlieteren) - Mater: Anna, Theresia Mantey ("ex Watou et Rabitant in Reninge" (RBA I, p. 64, nr. 1). geen andere gegevens ter beschikking.

9) DAVID PATRIUS BOUDRY. ° 2. 13 juli 1830. Gedoopt de dag daarop door Pastoor Spilliaert. Peter: Jacobus, (Ferdinandus) Boudry, zijn broer (02., 19-5-1819 = nr. 3) - Peter: Anna, Theresia Bustraeen (RBA I, p. 82, nr. 16). 2. 7 juni 1862; was gehuwd met Sophia, Maria LEMOUCK (RMO I, p. 151, nr. 14). De moeder van al die kinderen, Joanna, Theresia BUSTRAEN overleed te Luidschote de 7de december 1859, in de ouderdom van 73 g. (?) Volgens haar obit (RMO I, p. 145, nr. 25) was zij te Reninge geboren en een dochter van Petrus en Anna, Theresia BUSTRAEN - GOEMAERE. Haar echtgenoot Carolus Boudry overleefde haar slechts 12 dagen! Hij ontliep te Luidschote de 19de dec. 1859. De overlijdensakte zegt ons dat hij, bij zijn afsterven, eveneens 73 jaar oud was!, en een zoon van LEOPOLDUS en CONSTANTIA, BARBARA BOUDRY - UREEL. Hij was geboortig van Reninge. Al schrijvende hebben we dan toch de ouders van Carolus Boudry en van Joanna, Theresia Bustraeen ontdekt. P.S. De ouderdom van Joanna - Theresia Bustraeen en haar geboorteplaats in het RMO I zijn niet volledig, in overeenstemming met de gegevens uit RBA I.

SOENEN

Wij kregen onlangs een brief uit Meteren (bij Belle = Baillleul; Fr.-Vl.), gedateerd van 4 jan. 1985. Hij werd ons geadresseerd door Hr. en Mnr. Georges en Jacqueline SOENEN-VERBEKE. Zij verstrekten ons een aantal gegevens over de familie DELVA, met als stamouders in de oudst - bekende generatie:

- I. JACQUES DELVA, gehuwd met ANGÉLIQUE DESCAMPS, landbouwers te Beselare.
- II. - Hun zoon Leonard, Simon DELVA (° 1757, te Beselare - aldaar †, op 1-7-1819, in de ouderdom van 62 jaar) X met Anna, Caterina DENECKER, landbouwers te Beselare.
- III. 1) Hun zoon AUGUSTINUS DELVA (° ca. 1791) X Maria DEZEURE, landbouwer en molenaar te Ieper.
2) Een andere zoon: LUDOVICUS DELVA (° Beselare, 10-9-1799) (Peter: Louis BUSSEYNS - Meter; Catarina DELVA). Dit is onze Pastoor Ludovicus Delva, waarover wij uitvoerig schreven in ZANTINGEN, dl. XX, pp. 2-11.
Hij was pastoor te Luidichote van nov. 1850 tot aan zijn dood alhier op 21 april 1883.
- IV. CAROLUS - LUDOVICUS DELVA, zoon van Augustinus en Maria Delva - Dezeure (III. 1), (geboren te Ieper, 8-9-1823 - † te Zonnebeke, 11-9-1891) X EUGENIE VERMEULEN (dochter van Pierre-Louis, François en Amélie, Françoise Vermeulen - Plamon, te Ieper, 29-11-1844 - † Godewaersvelde (Fr. Vl.), 6-2-1919). Ze waren landbouwers te Zonnebeke, waar ze zeven kinderen kregen.
- V. Het oudste was een dochter: EMÉRENCE DELVA, die huwde met THÉOPHILE SOENEN. Dit zijn de ouders van de Hr. Georges SOENEN, die dus
- VI. langzamerhand tot de zesde generatie behoort. Hij huwde met JACQUELINE VERBEKE. Zij wonen thans: Haeghedorenstraat nr. 27, 59270 Meteren - Baillleul - France.

Onze geachte correspondent geeft ons eveneens de stamlijst van de familie Soenen (dus langs de vaderskant).

- I. PETRUS, JOSEPH. SOENEN X BARBARA, THERESIA SOETE. Hun zoon:
- II. ELIAS SOENEN (° Passendale, 3-2-1798 - † Beselare, 25-3-1885 als rentenier) X te gits met BARBARA VANPETEGHEM (dochter van Karel en Maria, Anna, Theresia Vanpeteghem - Willeaert - † Roeselare, 2-11-1887 als rentenierster. Ze baatten eerst een hofstede uit te Passendale en vervolgens te Beselare.
Al hun kinderen werden te Passendale geboren:
- III. 1- Virginie (° 1826) X met Désiré Samman,
2- Karel - Lodewijk (° 1-9-1829),
3- Frederik SOENEN (2-3-1832) X Rosalie Calmeyn,
4- Sophie - Amélie (° 8-5-1837) X met Francis Descamps,
5- Bruno (° 11-9-1839) X met Julia Vermeersch; dit gezin bleef op de vaderlijke hoeve te Passendale.
- IV. De vader van Georges Soenen - Verbeke is een zoon van nr. 3: Frederik en Rosalie Soenen - Calmeyn. Hij heette zoals hoger gezegd - Théophile SOENEN en trouwde met EMÉRENCE DELVA (° Zonnebeke, 1868 - † Godewaersvelde, 1934).
- V. GEORGES SOENEN X JACQUELINE VERBEKE.

De Hr. Georges Soenen vraagt ons ook inlichtingen over naamgenoten van hem, die destijds te Luidschote gewoond hebben. We beginnen met de familie

CAROLUS SOENEN - VANPETEGHEM MARIA-THERESIA

° Oostnieuwkerke, 1806.

° Oostnieuwkerke, 1807.

Hij moeten vrij jong getrouwd zijn en zich na hun huwelijk te Luidschote gevestigd hebben. Weer een geval van jonge gezinnen, die zich in de Hollandse tijd in ons dorp kwamen wonen (herinner U de BOUDAY'S, de MYNCHTER'S, enz.). Hoe kwam dat toch? Waren er hier verscheidene hoeden over te nemen in die jaren. Hadden Franse 'Paekters' zich hier tijdens het Frans Bewind weten te vestigen op hofsteden, die door de Franse Republiek ('Liberté, Égalité, Fraternité!...') als 'Bien National' waren in beslag genomen, ten nadela van de Adel en de Kerkelijke Instellingen? Hadden zij het veiliger geoordeeld die hofsteden - na de val van Napoleon (1815) maar vlug van de hand te doen en door te verkopen aan weinig-scrupuleuze leden van de rijke Belgische Hogere Burgerij (cfr. Jolie, Veremuyte, Goethals) of van de Adel, die niet aarzelden 'Kwart Goed' aan te kopen.

Waren de Franse Boeren naar hun streek van herkomst teruggekeerd en werden de 'beegtaande' pachtboeren door jonge Vlaamse Boerengezinnen overgenomen? Het heeft er de schijn van.

Karel en Maria-Theresia SOENEN - VANPETEGHEM kwamen dus ca. 1828/29 vanuit Oostnieuwkerke naar Luidschote.

Hun familienamen kwamen bij de Volkstelling in 'de Acht Parochies' ten jare 1697 hier praktisch niet voor. Geen enkel gezinshoofd droeg de naam Vanpeteghem en slechts een enkele de naam Soenen (nl.: 'Pierre Soenen, landbouwer te Woesten' (NO. 24. Pieter had toen geen kinderen op zijn hofstede, Eén (schamel) vermelding op dan toch 1486 met naam en toe-naam vermelde personen. Dit zijn blijkbaar geen 'inheemse' namen.

Het jonge echtpaar SOENEN - VANPETEGHEM bracht twaalf kinderen ten doop te Luidschote, waarvan er drie zeer jong zullen sterven. Ziehier hun namen en enkele bijzonderheden:

- 1) CAROLUS - WDOVICUS SOENEN, °Z., 2-10-1829 - P.; CAROLUS, Ignatius Vanpeteghem - M.: Maria-Theresia Laga (RBA I, p. 78, nr. 26).
- 2) Petrus, Joannes SOENEN, °Z., 21-3-1831 - P.; Petrus, Joannes Soenen - M.: Theresia Soenen (RBA I, p. 85, nr. 3).

In de veronderstelling dat de grootouders peter en meter waren bij de doop van Charles-Louis en Pieter dan zouden hun grootouders langs vaderskant wel Petrus, JOANNES SOENEN en MARIA-THERESIA LAGA kunnen zijn, en langs moederszijde: CAROLUS-IGNATIUS VANPETEGHEM en THERESIA SOENEN (al maken we voorbehoud voor deze laatste, het kan een groot tante, een tante of een oudere zuster zijn van Karel Soenen - Vanpeteghem).

- 3) ROSALIA SOENEN, °Z., 17-6-1832. Nooddooptel door de bijgeroepen dokter. Nadier "sub conditione" door Pastoor Spilliaert, met als Peter: Petrus Lamere en als meter: Catharina Soenen, uit Oostnieuwkerke (RBA I, p. 91, nr. 9).

- 4) SOPHIA, JULIANA SOENEN. °Z., 25-8-1833. Peter: Philippus, Jacobus Vermeersch - Meter: Maria-Theresia SOENEN ("in Boezinghe habitant") RBA I, p. 97, nr. 13).
- 5) OCTAVIA, THERESIA SOENEN. °Z., 20-4-1835, Peter: Leo Laga - Meter: Barbara Soenen (RBA I, p. 106, nr. 8), 't Jaar daarop!
- 6) HENRICUS, LEOPOLDUS SOENEN. °Z., 27-8-1836 - Peter: Carolus, Franciscus BEQUAERT - Meter: Caecilia Van de Candelaere (geboren te Boezinghe en er wonende) CRBA I, p. 116, nr. 22.
- 7) LUCIA, PHLOMENA SOENEN. °Z., 2-10-1838 - P.: Carolus, Ludovicus SOENEN, "frater natae" (= nr. 1, die toen 'rop' 9 jaar was (° 2-10-1829) - Meter: Rosalia Soenen, "soror natae" (= nr. 3, die nog geen 6 j. en 4 m. oud was!) CRBA I, p. 128, nr. 22).
- 8) SILVIA, CLEMENTIA SOENEN. °Z., 13-6-1840 - P.: Petrus Soenen; dat kan best nr. 2 zijn; Pieter was toen al ruim 9 j. - M.: Amelia, Sophia Buseyne CRBA I, p. 138, nr. 13).
- 9) HORRENTIA, CAECILIA SOENEN. °Z., 1-11-1841 - P.: Carolus, Franciscus Van Eecke - M. Victoria Coene. Carolus, Franciscus Van Eecke was een vooraanstaande Zuidschotenaar (Z° in maart 1803) Hg trouwde drie keer: 1^x met Caecilia Depoorter; 2de X met Rudovica Tahon, en een 3de X met Fidelia Roffiaen, die hem overleefde. Karel, Frans Van Eecke overleed te Zuidschote [†] op 17 juni 1885 en werd de 20de begraven met een dienst van 'eerste Klasse'. Uit zijn eerste huwelijk met Caecilia Depoorter (X 4-6-1826 - RMA I, p. 20, nr. 4) ken ik 8 kinderen. Caecilia overleed vrij jong († Z., 6-1-1837 - Volgens het RMO I, p. 78, nr. 2, was ze slechts 37 jaar oud). Karel Van Eecke, zelf nog maar 34 j., bleef achter met vijf kleine kinderen (de jongste drie waren jong gestorven). Hg hertrouwde in 1838 met een meisje van Reninge: Rudovica, Francisca, TAHON (° 1812), met wie hij nog vijf kinderen kreeg, waaronder Isidorus, Leonardus Van Eecke (° Z., 4-4-1840 - RBA I, p. 136, nr. 4), Louise Tahon is slechts 32 j. als ze hier, de 5de nov. 1844, ten ziele gaat. (RMO I, p. 105, nr. 21). Karel Van Eecke is nog geen 42 jaar en reeds voor de tweede keer weduwnaar met 9 kinderen in 'erf'!... Carolus, Franciscus Van Eecke was 'burginmagister' van Zuidschote en 55 j. oud, toen hij hier trouwde met Fidelia, Rosalia Roffiaen, die 41 j. oud was en nog ongehuwd. Zij was te Zuidschote in 1817 geboren (RMA I, p. 87, nr. 6). Het huwelijk had hier de 13de oktober 1858 plaats. We kennen een zoon uit dit derde huwelijk: Cyrillus Van Eecke (° Z., 22-8-1861 - RBA I, p. 212, nr. 6).

En van Karels zonen: Isidoor, Leonard Van Eecke werd ook burgemeester van Zuidschote. Net als zijn vader werd hij tweemaal weduwnaar (1^x van Lucia Callens, vervolgens 2^x van Amelia Callens) en hertrouwde ten slotte met Maria-Theresia Devos, die hem overleefde. Isidoor werd achter slechts 50 jaar. Hij scheidde immers van deze overled de 10de oktober 1890 en werd hier "cum servitio primae classis" begraven (RMO II, p. 40, nr. 13).

Al 'zantend' zijn we weer ver afgeweken van ons onderwerp. We zullen de families VAN EECHE, ROFFIAEN, DEVOS eens afzonderlijk behandelen.

Victoria Coene, de echtgenote van Franciscus, Ludovicus Devos, was moeder van de kleine Hortentia, Caecilia Soenen, waar we het onder nr. 9 (p. 32) over hadden. Dit meisje zal vroegtijdig overlijden. Het werd slechts 3 j. en 4 m. oud, aangezien het te Luidschote op 24 maart 1845 deze wereld verliet (RMO I, p. 107, nr. 6).

Karel en Maria-Theresia SOENEN-VANPETEGHEM kregen nog andere kinderen, waarvan er twee in hun eerste levensmaanden zullen sterven:

- 10). MARIA-LUDOVICA SOENEN, °2., 11 NOV. 1842-feber; Petrus Capelle - Meter: Juliana Soenen (dat zal wel nr. 4) nezen; Sophia, Juliana Soenen, het 9-jarig zustertje van Marie-Louise (RBA I, p. 107, nr. 8).

- 11). DESIDERIUS, AMANDUS SOENEN, °2., 27-1-1844 - P. 1 Petrus, Joannes Van Eecke - M.: Ludovica, Franciscus Tahon, Karels tweede echtgenote. (RBA I, p. 158, nr. 4). Het knaapje zal slechts drie maanden in leven blijven.

+ Het gaat hier op 18-4-1844 naar de Hemel (RMO I, p. 103, nr. 6).

Nog in hetzelfde jaar is er in het gezin SOENEN-VANPETEGHEM opnieuw een blijde gebeurtenis: een vreugde die al spoedig in rouw zal veranderen.

- 12). VIRGINIA, PELAGIA SOENEN, °2., 29-12-1844. Volgens de doopsakte was de vader toen nog maar 38 j. oud en de moeder 37, Peter: Carolus Vanmeersch - Meter: Sophia Vandaputte (RBA I, p. 161, nr. 16). Het meisje is + nog geen 6 m. oud als het afscheid moet nemen van deze aarde, nl. op 12 juni 1845 (RMO I, p. 108, nr. 11).

KAREL en MARIA-THERESIA SOENEN-VANPETEGHEM hebben hier in 14 maanden tijd drie van hun jongste kinderen moeten laten begraven. Desiré (nr. 11) sterft het eerst (18-4-1844) en daarna, binnen vijf dagen, Virginia (12-6-1845) en Hortense (17-6-1845). Niet te geloven. Doch we zijn rolop in 'de hongersjaren'. In 1844 zijn er te Luidschote 24 sterfgevallen te betreuren, waaronder 14 kinderen, van enkele weken, maanden of jaren, plus 4 jonge vrouwen van 23 j., 27 (2) en 32 jaar. 1845 was, zo mogelijk, nog gruwelijker: 12 kinderen op 18 overledenen.

Vanaf 12 juni 1845 ontbreekt in de parochieregisters van Luidschote elk spoor van het gezin Soenen-Vanpeteghem. Ehtpaar en kinderen hebben Luidschote voorgoed verlaten. Waarheen? Dat weet ik niet. Er kunnen elders nog kinderen geboren zijn. M.-Theresia was toen nog maar 38 j.!

We komen nu terug op de brief van Hr. en Mevrouw Georges en Jacqueline Soenen-Verbeke uit Meteren. Ze schrijven: "Vous parlez des époux Soenen-Vanpeteghem de Luidschote, qui y eurent 12 enfants entre 1829 et 1844.

Le Soenen pouvait, peut-être, être un cousin de Elias (p. 30). Sa dame était peut-être une sœur ou une cousine de Barbara Vanpeteghem? C'est très difficile pour le savoir au juste. Inderdaad!

Toch is het niet uitgesloten dat er bloedverwantschap bestaat tussen het gezin Elias SOENEN (° Passendale, 3-2-1798) x Barbara Vanpeteghem (° Gite, 7-3-1798) (landbouwers te Passendale en nadien te Bevelara) en het gezin Carolus SOENEN (° Oostnieuwkerke, 1806) x Maria-Theresia Vanpeteghem (° Oostnieuwkerke, 1807), te Luidschote, vanaf 1828/29.

Waren de vaders van Elias (= Petrus Soenen) en Carolus (= Petrus, Joannes Soenen) wellicht brojns van elkaar?

Barbara Vanpeteghem (° Gite, 7-3-1798), de echtgenote van Elias Soenen, is een dochter van Carolus en Maria, Anna Vanpeteghem - Willeaert,

Maria-Theresia Vanpeteghem (° Oostnieuwkerke, 1807): een dochter van Carolus, Ignatius Vanpeteghem en van ?? Theresia Soenen.

De doopnamen van de vaders: Petrus en Petrus, Joannes Soenen, en Carolus en Carolus, Ignatius Vanpeteghem lijken toch wonderwel op elkaar. En moet Maria-Theresia's moeder inderdaad Theresia Soenen zijn, wat dan te besluiten? Heel bvreemd, als dit zelfs geen verre familie van elkaar is. Passendale, Oostnieuwkerke, Gite liggen ten slotte allemaal dicht bij elkander...

Lijkt Karel en Maria-Theresia Soenen - Vanpeteghem, na de trouwige jaren 1844/45 teruggekeerd naar hun streek van herkomst? Wie kan het zeggen? Het uitwijken van Karel en Maria-Theresia - met al zijn hebben en houden - betekent met dat er geen SOENEN's meer waren te Luidschote tijdens de 19de eeuw.

We kunnen b.v. het gezin HENRICUS en LEONILLA SYOEN - SYOEN dat ook wel eens - en zelfs langt twee kanten? - (verre) familie zou kunnen zijn van onze fambliekundige uit Materen. Om de STAMLIJN van HENRICUS en LEONILLA SOENEN - SYOEN goed te kunnen begrijpen eerst nog 'n woordje over 'n andere notabele van Luidschote, waarover wij in dit dl. van de ZANTINGEN en ook vroeger reeds gesproken hebben; wij bedoelen: MEESTER CAROLUS, JOSEPHUS VANDEWALLE, hofster en onderwijzer te Luidschote in de eerste helft van de 19de eeuw, die hier op 9 januari 1850 "subito in domino obit", "medie tertio matutina", in de ouderdom van 77 jaar. Als weduwnaar van Anna Rosalia Servieud, was hij hertrouwd met Maria, Ursula BOUDRY (zie p. 17 en p. 29) (RMO I, p. 127, nr. 21).

Meester Vandewalle (° Bovekerke in 1772) was kinderloos en werd hiër in zijn beide functies van hofster en onderwijzer ("sacrista en Audi magister" opgevolgd door Meester CAROLUS SYOEN (° Bovekerke, 1813, als zoon van CAROLUS en Maria-Theresia SYOEN - VANDEWALLE.

Meester Karel SYOEN huwde te Luidschote - 20ste mei 1851 - (57 j. oud) met een meisje uit Rumbeke, Mathildis, Justina BAERT (RMA I, p. 77, nr. 3). Hij overleed hier op 7 dec. 1890 (RMO I, p. 41; nr. 16).

Het gezin SYOEN-BAERT kreeg hier 10 kinderen maar daaronder vinden we geen LEONILLA (zie over dit gezin en hun kinderen, pp. 17-18).

We zijn dus niet in de rechte lijn en we hebben het ook niet bij het rechte eind! LEONILLA SYOEN is trouwens te Langemark geboren in 1852/53. Als we staat mogen maken op de namen van de petars en meters van de oudste twee kinderen van HENRICUS en LEONILLA SOENEN-SYOEN, dan zou Leonilla een dochter kunnen zijn van LEONARDUS SYOEN en MARIA-THERESIA DE LANGE. Haar echtgenoot HENRICUS SOENEN kan een zoon zijn van CAROLUS SOENEN, de petar van zijn oudste dochtertype.

HENRICUS SOENEN kwam in 1845/46 te Passendale ter wereld. Hij kan dus normaal geen zoon zijn van CAROLUS-LUDOVICUS SOENEN (eveneens^o te Passendale, doch op 1 sept. 1829, als zoon van Elias en Barbara SOENEN-VANPETEGHEM. Hij kan er wel een jongere broer zijn van zijn. Maar het blijft een gissing, als is de geboorteplaats van beiden dezelfde en het leeftijdsverschil niet zo groot. Hun vaders, Elias en Carolus? Soenen kunnen twee broers zijn. We laten het aan "stamboomkundigen" uit de familie over dit uit te maken (vgl. p. 30).

Blijven wij bij het echtpaar SOENEN-SYOEN dat ca 1877 naar Zuidschote komt. Zij krijgen hier aldaar hun eerste kind:

- 1) - FLAVIA SOENEN. °Z., 24-10-1877 - P.: Carolus Soenen - M.: Maria-Theresia De Lange (RBA I, p. 278, nr. 21). Het broelingske blijft slechts 2 weken leven (RMO II, p. 11, nr. 10) †. Maar het volgende meisje krijgt dezelfde naam:
- 2) - FLAVIA SOENEN. °Z., 30-4-1879 - Peter: "Henricus Soenen, nomine Leonardus Syoen" - Meter: Virginia Soenen (RBA I, p. 284, nr. 11). Die Henricus Soenen kan Flavië's vader zijn, die de echte petar; grootvader? Leonardus Soenen vertegenwoordigt. Maar zowel Henri als Virginia Soenen kunnen kinderen zijn van Carolus en Maria-Theresia SOENEN-VANPETEGHEM (zie de lijst van hun te Zuidschote geboren kinderen (pp. 31-33): Henri, Leopoldus SOENEN (nr. 6, °Z., 27-8-1836); Virginia, Pelagia SOENEN (nr. 12) (°Z., 29-12-1844). Over Flavia zullen wij verder spreken.
- 3) - JULIA SOENEN. °Z., 1-7-1880 - Peter: Fredericus Donchy - Meter: Ludovica Cappelle (RBA I, p. 289, nr. 18).
- 4) - VALERIUS SOENEN. °Z., 28-10-1881 - Peter: Aloysius Cappelle - Meter: Julia? (familiënaam onleesbaar). Valerius trouwt de 8de februari 1910 (hij is bijzonder jong; 18 j. en 3 m.) met Esther MARKEY (RBA I, p. 293, nr. 16).

Weer iets dat mij intrigeert: Maria-Ludovica Soenen (°Z., 11-11-1842), tiende kind van Karel en M.-Ther. SOENEN-VANPETEGHEM had een Ca(p)elle als petar, nl.: Petrus Capella (p. 33). Zie ook p. 37, nr. 7).

Zou dat allemaal dan toch geen familie van elkaar zijn?

FLAVIA SOENEN (o.z., 30-1-1879, als dochter van Henricus en Leonilla) SOENEN - SYOEN (p. 36, nr. 2) is op 3 oktober 1901 (ze was toen 22 1/2 j.) in het huwelijk getreden met een zoon van "t Wet Hof" (nu eigendom van André en Magda Cappelle - Vandeputte) (nu Grenadiersstraat 4, Zuidschote). Hij heette CESAR DERYCKE en was op 15 februari 1877 te Z. geboren, als zoon van Carolus-Rudovicus (= Charles-Louis en Sophia-Rosalía DERYCKE - MERLEVEDE, de beide vaders, Charles-Louis en Henri traden als getuigen op CRMA I, p. 145, nr. 3).

We hebben over de families Derycke-Vanhove, Derycke-Merlevede en Derycke-Soenen reeds een en ander geschreven in dl. XX van de LANTINGEN, pp. 9-11.

Een zoon van Cesar en Flavie, Daniel Derycke is op 23-11-1938 te Vlamerdinge getrouwd met Bertha Delva die aldaar op 1 juli 1984 overleden is, Daniel woont nog altijd te Vlamerdinge (Hospitaalstraat 7). De Derycke's zijn na de Eerste Wereldoorlog niet verder komen boeren te Zuidschote.

Een zuster van Bertha Delva, was getrouwd met Julien Bontep, gewezen Burgemeester van Vlamerdinge, ze woont er nog (Poperingesteenweg).

"Tous les Delva's de Vlamerdinge sont mes cousins et cousines", schrijft Georges Soenen-Verbeke uit Materen.

Henri en Leonie Soenen-Syoen boerden voor de Eerste Wereldoorlog op de Hofstede, die nu uitgebaat wordt door Hugo en Monique Mabeoone - Bramme (Middelstraat 3). Flavie en Cesar waren dus naaste gebuur's geweest voor ze trouwden (zie LANTINGEN, dl. III, p. 34, nr. 7; Hoere Henri-Soenen).

Ik ben de Verrijzenis en het Leven.
 † **BID GOD TOT ZIELELAFENIS**
 van
Heer CESAR DERYCKE,
 Weduwnaar van Mevrouw FLAVIE SOENEN,
 geboren te Zuidschote 15 Februari 1877, godvruchtig overleden te Ieper 1 November 1955, bediend van de H. Sacramenten, geuitvaart te Vlamerdinge.
 LID VAN DE PAROCHIALE BROEDERSCHAPPEN.

Op Allerheiligenmorgen heeft de Heer zijn goede dienaar tot Zich geroepen. Moge het voor hem ook een Hoogdag geweest zijn, waarop hij van de Goddelijke Meester de blijde wens van "n Zalige Hoogdag, mocht vernemen en het schone: "Welkom, getrouwe dienaar, treed binnen in de vreugde des Heren!", mocht aanhoren.

De H. Kerk spreekt ons zo roerend schoon over haar afgestorven, maar daar bij God levende kinderen; ze doet het met de tedere liefde van haar moederhart. Het is een troost voor de bedroefden hier op aarde.

Wie kende niet die goede, levensblijde, wilskrachtige en nog kloeke man! In wel en wee was hij steeds moedig en tevreden; verstandig en bedrijvig wist hij anderen bij te staan en raad te geven.

Hij was gelukkig om zijn talrijke kinderen en kleinkinderen, die allen Peters lievelingen waren en de oude thuis was voor hem een zalig verblijf. Enkele dagen ongesteld zijn, waren de laatste bereiding om aan God het offer van zijn leven op te dragen. Gods Wil geschiede!

MIJN DIERBARE KINDEREN EN KLEINKINDEREN, ik zag U gaarne en dank U voor uwe liefde. U vooral, bij wie ik zoveel jaren gelukkig mocht zijn. God zegene en beware U!

BEMINDE FAMILIELEDEN EN VRIENDEN, waarwel! Hebt dank voor uwe genegenheid.

Bidt allen voor mij, en gij mijn Neef en mijn Kozijn, denkt mij aan het heilig Altaar.

JEZUS, MARIA, JOZEF. (7 j. afl.)

Druk. M. Wyseure - Wostyn, Vlamerdinge.

†

Heer en Mevrouw JULIEN ADRIAEN-DERYCKE;
 Heer en Mevrouw REMI VANCAYZEELE-DERYCKE;
 Heer en Mevrouw OMER DERYCKE-DESOMER;
 Heer en Mevrouw GEORGES KETEELERS-DERYCKE;
 Heer en Mevrouw DANIEL DERYCKE-DELVA;
 Heer en Mevrouw FELICIEN ADRIAEN;
 Jonge Heren MICHEL, ROGER en RAFAEL ADRIAEN;
 Mejjuffers DENISE en CHRISTIANE ADRIAEN;
 Jonge Heren en Mejjuffer DANIEL, ANDRE en GISELE VANCAYZEELE;
 Heer en Mevrouw JULES QUATAERT-VANCAYZEELE;
 Jonge Heren en Mejjuffers YVONNE, MICHEL, HUBERT, MONIQUE, LUCRESE, PAUL, ASTRID en NICOLE VANCAYZEELE;
 Jonge Heren GERY en JOSÉ KETEELERS;
 Jonge Heren MARC, GILBERT, PAUL, NOËL en STEFAAN DERYCKE, zijn Kleinkinders;
 De families DERYCKE, MERLEVEDE, SOENEN en SYOEN,
**DANKEN U VAN HARTE VOOR UW GEBEDEN EN
 GEWAARDEERDE DEELNAME.**

Op p. 36 hebben wij al vier kinderen vermeld van HENRI en LEONIE SOENEN-SYON. Doch er waren er nog meer. Wij sommen ze hier op:

- 5) - CELEST SOENEN (Celestis, Ervristis), °Z., 15-1-1883 - P.: Isidorus dochy - M.: Maria-Theresia Delanghe. Pastoor Delva was toen zwaar ziek en liet de doop verrichten door E.H.A. Amoot, onderpastoor te Boezinge, die hier toen coadjutor was (RBA I, p. 297, nr. 2).
- 6) - ZULMA, Maria SOENEN. °Z., 21-3-1884 - P.: Ivo dochy - M.: Elodia Syon - gedoopt door Pastoor Deleu, de opvolger van E.H. Delva. Zulma trad de 14de mei 1936 (ze was ruim 51 jaar!) te Elverdinge in het huwelijk met Joseph Talpe (RBA I, p. 303, nr. 4).
- 7) - ODILIUS, Cyrilus SOENEN. °Z., 29-juli-1885 - P.: Carolus-Ludovicus Capelle - Meter: Amelia Van Acker. Odiel trouwt de 5de maart 1923 met Leona Grandjean. De echt wordt ingezegend te Aronville - Bernouville, in het biddom Coissons (Frankrijk) (RBA I, p. 311, nr. 18).
Doch Odie's broer, Valeer, had een Cappelle als peter.
- 8) - CYRILLUS, Camillus SOENEN. °Z., 4-10-1886 - P.: Henricus Sioen - M.: Sylvia Derycke (RBA I, p. 319, nr. 22).

VERLOOPS: in dl. XX, p. 10, schrijven wij: "Volgens het trouwregister is FLAVIE SOENEN te Luidschote op 30 april 1879 geboren - doch bij elke geboorte of sterfgeval in het gezin DERYCKE-SOENEN staat er altijd 24 oktober 1877 als geboortedatum van Flavie Soenen". We stelden de vraag: "Is er verwarring omtrent de personen".

Indedaad! Op p. 36 hebt U kunnen lezen, dat Henri en Leonie SOENEN-SYON. Hun eerste kindje - geboren op 24 oktober 1877 - kreeg als doopnaam: Flavie. Doch het wichtje overleed reeds de 7de november van datzelfde jaar. Henri en Leonie kregen een tweede dochtertje op 30 april 1879 en gaven het dezelfde voornaam als haar overleden zuster; FLAVIE.

Maar waarom telkens weer die verwarring in ons RBA en RMO?
Ik begrijp dit niet.

De volgende zoon heette:

- 9) - HIERONYMUS, Joseph SOENEN. °Z., ?-?-1887. Pastoor ^{Deleu} vergat dag en maand in te vullen. De maand is zonder twyfel november; de dag ligt tussen de 11de en de 19de, peter: Isidorus Sioen - Meter: Flavie Soenen.

Jerôme Soenen trouwde te LO op 30-1-1924 met Martha, Maria Page (RBA I, p. 329, nr. 36). (Er waren in 1887 42! doopsels te Luidschote.

- 10) - VICTORINA, Maria SOENEN. °Z., 10-4-1889 - P.: Henricus Louwagie - M. Rosalia Capelle (RBA I, p. 342, nr. 13).

- 11) - MARINA, Maria SOENEN. °Z., 24-9-1890 - P.: Carolus Soenen - M.: Carolina "Delanghe" (RBA I, p. 355, nr. 23) (31 doopsels in 1890).

- 12) - ESTHER, Maria SOENEN. °Z., 4-11-1891 - P.: Julius Soenen - M.: Lucia "Becarne" (RBA I, p. 363, nr. 22) (29 doopsels in 1891; in 1892: 24).

- 13) - ANNA-MARIA SOENEN. °Z., 13-8-1893 - P.: Aloysius Butaye - M.: de vrouw van de eigenaar van de Hofstede; "comitissa Philippus de Marquis de Saint Aldegonde, Baronie Valentia Maxeniau de Couthore". Haar man was graaf; zij: barones (RBA I, p. 381-382, nr. 22). M.-Th. Delie was 'meter-lap'.

In 1893 waren er te Luidschote 29 doopsels. In 1894: evenveel, en weer een geboorte in het gezin Henri en Leonie Soenen-Sjoen:

14) AUDOMARUS (= Omer), HENRICUS SOENEN. ° 29 26-12-1894. P.: August Delange - M.: Ludovica Bacarne.

Omer trouwt de 10de oktober 1923 te Nieuwkerke (Heuvelland) ("Neo-Eclesia", "Neuve-Eglise") met Maria Deconinck (RBA I, p. 392, nr. 29).

In 1895 worden er te Luidschote 31 doopsels toegediend!

Omer, Henri Soenen was het laatste kind van Henri en Leonie Soenen. Leonie had in iets meer dan 15 j. (24-10-1879-26-12-1894) het leven geschonden aan 14 kinderen. In de tien jaren gaande van 1886 tot en met 1895 werden er te Luidschote niet minder dan 297 kinderen gedoopt. Niet te geloven!

Vooral eer verder te gaan met de Familie's Soenen & even een 'zanting' van een ganz andere aard.

De laatste jaren heeft u menig persoon van jaren koren bewezen, "Er zijn geen winters meer zoals vroeger". Op het ogenblik dat ik dit schrijf is het lang niet zeker of de winter 1985 ergens bovenaan de "rekerdlijst" zal komen te staan. Een ding staat echter al vast: de eerste helft van januari 1985 vestigde verschillende laagsterekords, sedert het begin v. in 1850 - van de meteorologische waarnemingen in België, en zal dus de annalen der klimatologische geschiedenis ingaan. Inderdaad: temperaturen van minimum 22,8 gr. (8 jan.) onder schuilhut en bijna -30 gr. aan de grond zijn "liberische waarden".

De wetenschapsmensen hebben een honderddelige opgesteld, waarbij een winter zonder vorst een waarde nul heeft, en de strengste denkbare winter de waarde: 100.

De strengste winter, in de periode 1850-1985, was deze van 1963 (index: 88,2). Hij telde niet minder dan 98 vorstdagen, 44 ijsdagen en 25 zeer koude dagen. Een rekord, dat niet zo snel zal bedreigd worden.

Op de 2de plaats staat de winter 1947 (index 78,7).

Bij de anderen onder ons liggen de koude winters gedurende de Tweede Wereldoorlog nog in het geheugen: 1940 (5de hoogste op de waardeschaal met maatgetal: 71,9) - 1941 (15de met 44,6) en vooral 1942 (met 76,9: derde koudste winter in 135 j.!). 1947 was nog strenger (3de plaats met 78,7). Ook de winter 1855 was ijzig koud (4de met 74,1). Vermelden we nog - in afdalende lijn - de winters 1979 (9de op 135! met 52,8) - 1956 (10de met 50,9) - 1970 (20ste met 41,0) en ten slotte: 1971 (30ste met 30,0). "Zag dat niet?" Er zijn geen winters meer zoals vroeger. De statistieken bewijzen het tegendeel!

De zachtste winter sedert 1850 is zonder twijfel deze van 1863; doch dat hebben alleen onze voorouders meegemaakt. Velen zullen zich echter wel de relatief milde zeventiger jaren herinneren, de 'suwakkelwinters' van 1972, 1973, 1974, 1975, 1977 en 1978. "1975 spande de frons, toen konden zelfs verschillende eenjarige planten buiten overwinteren. Het gras zag wit van de madalieren op 't einde van januari! Ook 1983 was weer zo'n extreem milde winter, genoeg om de reputatie van onze (strange) winters in de grond te boren..." (Ofr. "Gazet van Antwerpen van 19/20 jan. 1985").

We kennen nog een andere? stam Soenen, die in de tweede helft van de 19de eeuw te Zuidschote vertegenwoordigd was.

We kunnen teruggaan tot het gezin EMMANUEL en ANNA SOENEN-LANDYE. Deze familie woonde te Merkem.

We kunnen twee zonen uit dit gezin, omdat ze te Zuidschote gestorven zijn, nl.:

— 1) PETRUS JACOBUS SOENEN. ° Merkem, ca. 1827/28. Hij trouwde met Maria-Theresia (DE) SNICK. ° Proven, ca. 1819/20. Dit gezin kan zich niet tot 1861 te Zuidschote gevestigd hebben, vermits we een dochter kennen die op Ascensiepaarshof 1861 te Merkem ter wereld kwam.

— Petrus Soenen was 60 j. oud, toen hij op 27 febr. 1888 te Zuidschote overleed. De uitvaartplechtigheid had hier plaats, met een dienst van 'tweede klasse', doch Pieter werd op het kerkhof van zijn geboortedorp begraven ("Hic celebratae sunt exequiae 2ae classis et sepultus est in Merkem s^{ti} Marti-ori", schrijft Pastoor Jeleu in het RMO II, p. 34, nr. 5).

— Ofschoon zijn echtgenote Maria-Theresia (DE) SNICK ca. 8 jaar ouder, was dan haar man, zal ze hem ruim 4 j. overleven. Ze sterft hier immers de 5de maart 1892. Zelf was zij een dochter van Joannes-Baptista, Joseph en Maria-Theresia SNICK-BUSSEAERT. Hij overleed te Zuidschote in de leeftijd van 72 j. en werd hier begraven met een dienst "secundae classis" (RMO II, p. 44, nr. 3).

GELDHOF

We kunnen een dochter van dit echtpaar, met name: STEPHANIA SOENEN. ° Merkem, 1-1-1861. Vrouw van MODESTUS GELDHOF. † Z., 3-4-1896, in de ouderdom van 35 j. en 3 m. (RMO II, p. 58, nr. 5). Waar en wanneer dit paar in het huwelijk getreden is, weet ik niet; zekerlijk niet te Zuidschote. De hoeve "Modest Geldhof" lag links van de West-Poepelstraat; d'eerste hofstede, voorbij de grensscheiding Noordschote - Zuidschote, dus op 't grondgebied van Noordschote (zie: ZANTINGEN, dl. III, nr. 120). Blijkbaar ging die hoeve kerkelijk mee met Zuidschote.

1). Modest GELDHOF was ook een Merkemnaar. Hij was 46 jaar toen zijn dochterje CORALIA, MARIA GELDHOF de 17de april 1895 hier ter wereld kwam. Stephanie was er toen 34. Er staat uitdrukkelijk in de doopakte: "conjugum in hac habitantium", Coralie's peter heette Pieter Geldhof en haar meter: Ludovica Geldhof (RBA I, p. 378, nr. 17). Het meisje bleef slechts een paar maanden in leven. Het overleed op 19-6-1895. Nog geen 10 maanden later stierf de jonge moeder.

2). We kennen nog een andere dochter: HELENA, JULIA GELDHOF. ° Z., 21-2-1894 - P.: Hloysius Geldhof - M. Julia Snick ('laptjes'-meter: Zulma Geldhof) HELENA GELDHOF trouwt te Noordschote(!), op 4 oct. 1922 met Michaël Truyssone (RBA I, p. 386, nr. 4).

3). In 1893 was er ook dochter geboren: IRMA-MARIA GELDHOF. ° Z., 26-2-1893: Gedoopt door E. H. Annoot, vice-pastor te Boezinge. Trouwt op 20-12-1919 met Henricus VAN REMDORTEL ("ex Stekene?") in de kerk "Les Moères" (diocese Rijsel) (RBA I, p. 376, nr. 4). Irma's Peter: Desiderius Geldhof - Meter: Zulma Geldhof.

Trouwbladerend in ons oudste doopboek vonden we ook:

4) REMIGIUS - ACHILLUS GELDHOF. °2., 16-8-1891. P.: FRANCISCUS SOENEN
Mater: Antonia de Keester. Huwt te Merkhem, de 24de oktober 1923, met
Magdalena Lannoye (RBA. I, p. 362, nr. 18).

5) CAMILIUS GELDHOF. °2., 12-7-1889 - P. Leonardus Geldhof - M. Virginia
Tantomme. (RBA I, p. 344, nr. 19), Niet overleden te Zuidschote.

6) Al zoekend worden wij nog een oudere dochter van Modest Geldhof,
met name ZULMA GELDHOF ('meter-lap' van Helena - nr. 2; en meter
van Irma, nr. 3). Zulma moet in 1878/79 te Merkhem geboren zijn.
We kennen haar doordat ze op 4 sept. 1898 - ze was toen 19 j. en "libera"
- het leven behenkt aan een zonnige, dat "ob imminens vitae pericu-
lum" het nooddoopsel krijgt toegediend door dochter Dorothea uit lange-
mark. Dastoor Karel Blanche doopt de baby, 's anderendaags, "sub con-
ditione". Virginia Virly is meter. Een peter wordt niet genoemd.
(RBA I, p. 420, nr. 11). Zulma's moeder heet in de doopakte; EUGENIA
SOENEN en niet STEFANIA. Het kam(haart)Stephanie niet zijn.
Deze werd pas op 1 jan. 1861 te Merkhem geboren en zal toch wel niet ge-
trouwd zijn met Modest Geldhof toen ze 17/18 jaar was. Haar man
was trouwend ca. 12 j. ouder dan haar. Al de kinderen van Stefanie
en Modest die we kennen zijn te Zuidschote geboren en op de parochie
gedoopt: Camiel. (de oudste): °212-7-1889. Stefanie, zijn moeder,
was toen 28 1/2 jaar, wat veel aannemelijker is.

We vinden maar een verklaring: MODEST GELDHOF (°Merkhem, in
1848 of 1849) moet eerst gehuwd geweest zijn met een meisje uit
Merkhem dat EUGENIE SOENEN. Hij was ca. 30 j. toen zijn dochter Zulma
ter wereld kwam. Meduwnaar geworden moet hij hertrouwd zijn met
STEFANIE SOENEN (verre of dichte familie van zijn eerste vrouw?).

Zulma's kindje, Camilus Geldhof gekerstend, overlijdt na 5 dagen
(RMO II, p. 66, nr. 15).

— 2) Emmanuël en Anna, Theresia SOENEN - LANDYÉ, die eveneens naar Zuid-
schote is komen wonen. Hij heette:

FRANCISCUS SOENEN, °Merkhem, 5-11-1833; bijgevolg 13 à 14 j. jonger dan
zijn broer: Petrus, Jacobus. Hij was getrouwd met CLEMENTIA CAILLIÉZ
Franciscus sterft te Zuidschote op 27 mei 1895 en wordt de 30de mei
alhier 'geuitraaft' "cum servitio secundae classis". Hij werd ca. 61 1/2 j.
oud (RMO II, p. 66, nr. 12).

Er woonden in de tweede helft van de 19de eeuw nog andere leden
van de familie CAILLIÉZ; o. m. een gebore EMMA, Palmira CAILLIÉZ,
(°Merkhem, 1854), dochter van Joseph en Amelle, Sophie CAILLIÉZ - SIGNÉEL,
die op 30-10-1879 te Zuidschote in het huwelijk tradt met Medardus, Edu-
ardus BULCHAEN. (°Boezinge, 1852), zoon van Petrus, Joannes en Maria-
Theresia BULCHAEN - GUESQUÉRE. De vaders van de trouwers waren getuige.
(RMA I, p. 113, nr. 2).

In het oudste doopboek: RBA I, vonden we p. 344 onder nr. 18 de geboorte vermeld van Julia Caillier (het zal wel Cailliez zijn). °2., 8-7-1889 als dochter van Benatus (°Merhem, 25 j.) en Lucia (°Merhem, 21 j.) Cailliek)($\frac{2}{3}$) - Becarne - P.; Benjaminus BURKE - M.; Sylvia Cailliek)($\frac{2}{3}$).

Laat ons nu terugkeren naar de stam (DE)SNICK.

Maria-Theresia SNICK, dochter van Jan-Baptist, Joseph en Maria-Theresia SNICK-BUSSAERT, weduwe van Petrus, Jacobus Soenar, overlijdt, zoals op p. 39 reeds gezegd, te Luidschote op 5 maart 1892 (zie p. 39). Of Jan-Baptist Snick nog geboerd heeft op de "Hoere Sneek" (Lantingen, dl. III, p. 37, nr. 131), rond 1900 langs de Oost-Doezelstraat (rechts van de weg, doch nog grondgebied Luidschote) gelegen, valt te betwijfelen.

We denken eerder dat het echtpaar Carolus, Eugenius en Maria-Joanna SNICK-DENYS in vroegere tijden die hofstede uitbaatte.

We kennen twee kinderen van dit gezin:

-1). MELANIA, SOPHIA SNICK. °Merhem, 1832. †2.; 30-1-1889, 56 j., ongehuwd hier, "cum missa solenni" op 3-2-1889 begraven (RMO II, p. 35, nr. 1) en:

-2). PETRUS, JOANNES SNICK. °Merhem, 15 juni (jaarstal niet ingevuld).

X Hij huwde in eerste echt: MARIA-TERESIA BURKE. Pieter was ouder dan zijn zuster Melania. Hij kwam zeer waarschijnlijk in 1828 ter wereld. Waar en wanneer hij trouwde met Maria-Theresia Burke weet ik niet. Op 24 februari 1862 drengen ze een dochter: AMELIANA, MARIA SNICK, geheten, dit te Merhem. Emiliënne bleef ongehuwd en stierf te Luidschote op 24 juni 1912, in de ouderdom van 50 j. en 4 m. (RMO II, p. 95, nr. 4).

Haar moeder, Maria Theresia Burke staat nergens geboekt in ons RMO. Ze is dus niet te Luidschote overleden. Vooral naar Luidschote komen, woonden Pieter en Maria-Theresia Snick-Burke - althans begin 1862 - nog te Merhem. Weduwnaar geworden hertrouwde Pieter met:

X₂ SOPHIA, ROSALIA BAMELIS. Deze laatste kwam op 12 februari 1836 te Luidschote ter wereld, als dochter van Petrus, Franciscus en Barbara, Amelia BAMELIS - VERLIE (ook Verli en Verly geschreven). P.: Joannes, Franciscus Verlie (°Bikschote) en M.: Virginia, Sophia Bamelis ("ex et in hac"). Haar vader was afkomstig van Merhem en haar moeder van Bikschote. Haar meter: Virginia, Sophia Bamelis, was op 26 oktober 1823 te L. geboren en zelf een dochter van Petrus, Joannes en Barbara Colata Bamelis (°Merhem) - Demunck (ook Demunck; °2., 1794). Virginia Bamelis zal hier op 30 sept. 1851 trouwen met Joannes, Franciscus Brueneel (z.v. Carolus en Maria, Anna Brueneel - Vangheluwe) geboortig van Merhem, doch wonende te Bikschote. Deze was toen 25 j. en zijn vrouw, Virginia: 28 j. (RMA I, p. 78, nr. 5).

Virginia's doopkind: SOPHIA, ROSALIA BAMELIS (°Z., 12-2-1836) had 2 zusters en 3 broers. de jongste broer (°Z., 6-2-1842) zal haar getuige zijn, als wanneer ze te Luidschoten in de echt treedt met Petrus, Johannes, SNICK, de weduwnaar van Maria-Theresia BURCKE. Het huwelijk greep plaats op 31 augustus 1870. Pieter was toen 41 j. oud en zijn vrouw: 34 j. Amandus Bamelis en Petrus Vallaeys traden als getuige op (RBA I, p. 101, nr. 2).

We kennen verschillende kinderen uit dit tweede huwelijk; nl.:

- 1- JULIUS SNICK. °Z., 4-7-1871. Nooddoop bij de geboorte door dokter Eijon. "sub conditione" -daags nadien - door Pastoor Delva. P.: Carolus Bamelis - M.: Melania Snick. Getrouwd te Jonkershove, 22-7-1908, met Virginia Bryon (RBA I, p. 253, nr. 13).
- 2- AMANDUS (DE) SNICK. °Z. 14-3-1872. Nooddoop door Virginia Serryn; de dag nadien "sub conditione" door Pastoor Delva - P.: Amandus Bamelis - M.: Virginia Serryn (RBA I, p. 255, nr. 5). Het knaapje sterft dezelfde dag.
- 3- Het had nog een tweelingbroertje, dat zelfs geen naam kreeg (RMO I, p. 175, nr. 4 en 5 = Anonymus) †
- 4- LEONILLA (DE) SNICK. °Z., 18-7-1873. P.: Amandus Bamelis - M.: Romana Bamelis (RBA I, p. 258, nr. 5).
- 5- wederom een tweeling; °Z. 14-11-1873. Beiden kregen "in partu" het nooddoopsel toegediend door Virginia Serryn. De dezelfde dag nog voorwaardelijk gedoopt door Pastoor Delva: hun namen: EUGENIA (DE) SNICK en EMILIUS (DE) SNICK (RBA I, p. 261, nr. 17 en 18). Het knaapje wordt 4 m. en 22 d. oud en sterft de 30 maart 1874 (RMO II, p. 2, nr. 3) †
- 6- ALOYSIUS (DE) SNICK. Opnieuw nooddoop door Virginia Serryn "in partu" (°Z., 11-11-1874.) - P.: Carolus-Ludovicus Dumortier - M.: Barbara Honney (RBA I, p. 266, nr. 16). † °Z., 11-1-1944; 69 j. en 2 m. Ongehuwd. (RMO III, p. 2, nr. 1).
- 7- VICTOR (DE) SNICK. °Z., 12-10-1876. Wier nooddoopsel door Virginia Serryn. De dag nadien: "sub conditione". - P.: Joannes, Franciscus Brunseel - M.: Ameliana Sernick (RBA I, p. 274, nr. 23). Victor wordt 14 maanden oud en overlijdt te Z., 12-12-1877 (RMO II, p. 12, nr. 11). †
- Ameliana (DE) SNICK, een halfzuster van haar petekind, (°Merhem, 24-2-1862) bleef ongehuwd en stierf te Luidschoten op 24 juni 1912, in haar 50ste levensjaar (RMO II, p. 95, nr. 4)
- 8- EMERENTIANA (DE) SNICK, °Z., 9-5-1878. P.: Carolus Brunseel - M.: Ameliana Sernick (RBA I, p. 281, nr. 11).
- 9- SYLVIA (DE) SNICK, °Z., 12-3-1880. Nooddoop door Virginia Serryn. "sub conditione" nog dezelfde dag - P.: Henriens Brunseel - M.: Eugenia du Mortier (RBA I, p. 288, nr. 7). Sylvia wordt slechts maanden oud, vermits zij hier op 13-5-1880 overlijdt (RMO II, p. 17, nr. 7). †

In latere jaren vinden we geen kinderen meer vermeld van Pieter en Sophia SWICK - BAMELIS. Ze hadden er 10 geboren in ca. 8 j. en 8 m., waarvan minstens 5 in hun prille jeugd 'ter zijde' gingen.

Het echtpaar is vermoedelijk tot aan hun dood op de kofstede gebleven.

Pieter's zuster, MELANIE SWICK, werd te Luidschote op 2 februari 1889 begraven. Pieter zelf verlaat deze wereld op 29 oct. 1905 (RMO I, p. 85, nr. 12). Aangezien hij in 1840 geboren was, bereikte hij de leeftijd van 65 j.

Zijn tweede echtgenote, Sophia Bamelis (12-2-1826) zal haast 8½ j. weduwe blijven. Hij volgt haar man op 8 mei 1914 in het graf. Ze was op haar 79ste (RMO II, p. 99, nr. 8). Een paar jaar voordien had ze haar stiefdochter, Anniliana, Maria Swick naar het beekhof moeten brengen (TZ, 24 juni 1912 - RMO II, p. 95, nr. 4).

Om even terug te komen op de stam Soenen:

Er woonde hier rond 1900 een gezin SOENVEN-TRYSSESODNE. De man, Achilles, Theophilus, kwam op 13 augustus 1873 te Langemark ten wereld. Zijn vrouw, Flavia, Virginia Tryssesone werd de 22ste juli 1868 te Noordschote geboren.

De 12de april 1901 zag er te Luidschote een zoon het levenslicht, Odomanus, Joseph, Soenen. Peter: Desiderius Debuleke - Meter: Sophia Kerack (RBA I, p. 432, nr. 6).

Wat de stam Geldhof betreft:

De 8de december 1895 "in hie obit": JOHANNA THERESIA GELDHOF. Zij werd te Reninge geboren, als dochter van Ludovicus en Isabella, Clara GELDHOF-BENEYER. Toen ze stierf was ze weduwe van Benedictus Cornette. "Sepulta in hac cum servitio secundae classis" op 11 dec. (RMO II, p. 67, nr. 19). Haar geboortedatum wordt niet vermeld, zodat we haar ouderdom niet kennen.

We vinden o.g. ook een Julius Cornette, een zoonje van Henricus en Eudoxia Cornette-Claerbout (C° 2, 5-9-1883 - RBA I, p. 308, nr. 16 on TZ. 21-3-1885, 20 m. oud (RMO II, p. 27, nr. 4). Uit de doopakte van zijn zuster Emma, Jerma Cornette (C° 2, 25-3-1885 - RBA I, p. 308, nr. 6) weten we dat vader Henri, afkomstig is van Woesten (C° 1854) en Moeder Eudoxie uit Langemark (C° 1858/59). Emma Cornette zal op 12-1-1911 te Adinkerke trouwen met een weduwnaar, Jerome Verstraete.

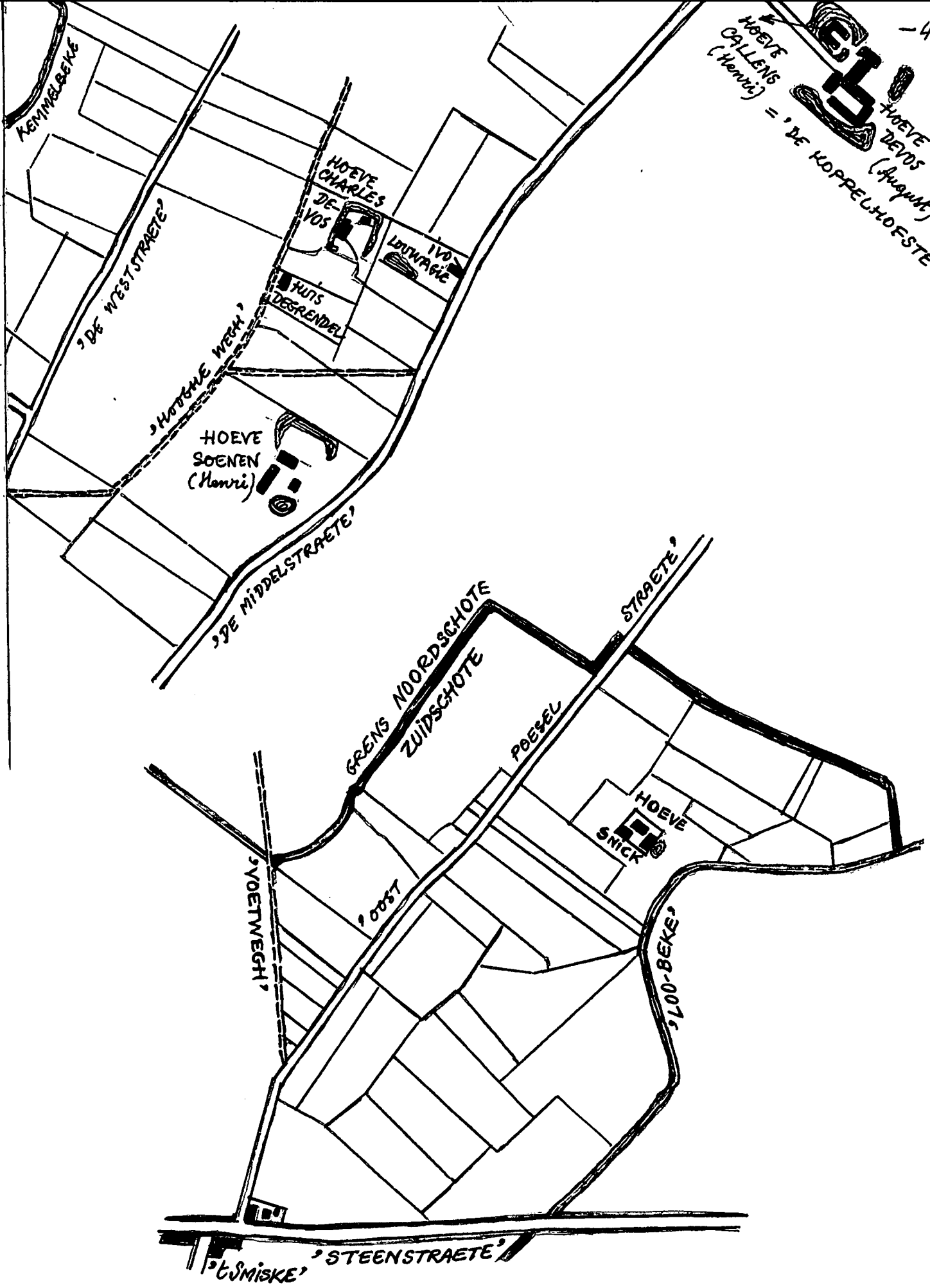
We zouden nog kunnen ^{doorgaan} met de familie Cornette, maar dit zou ons te ver brengen.

We zullen bij gelegenheid over de CORNETTE'S te Luidschote handelen.

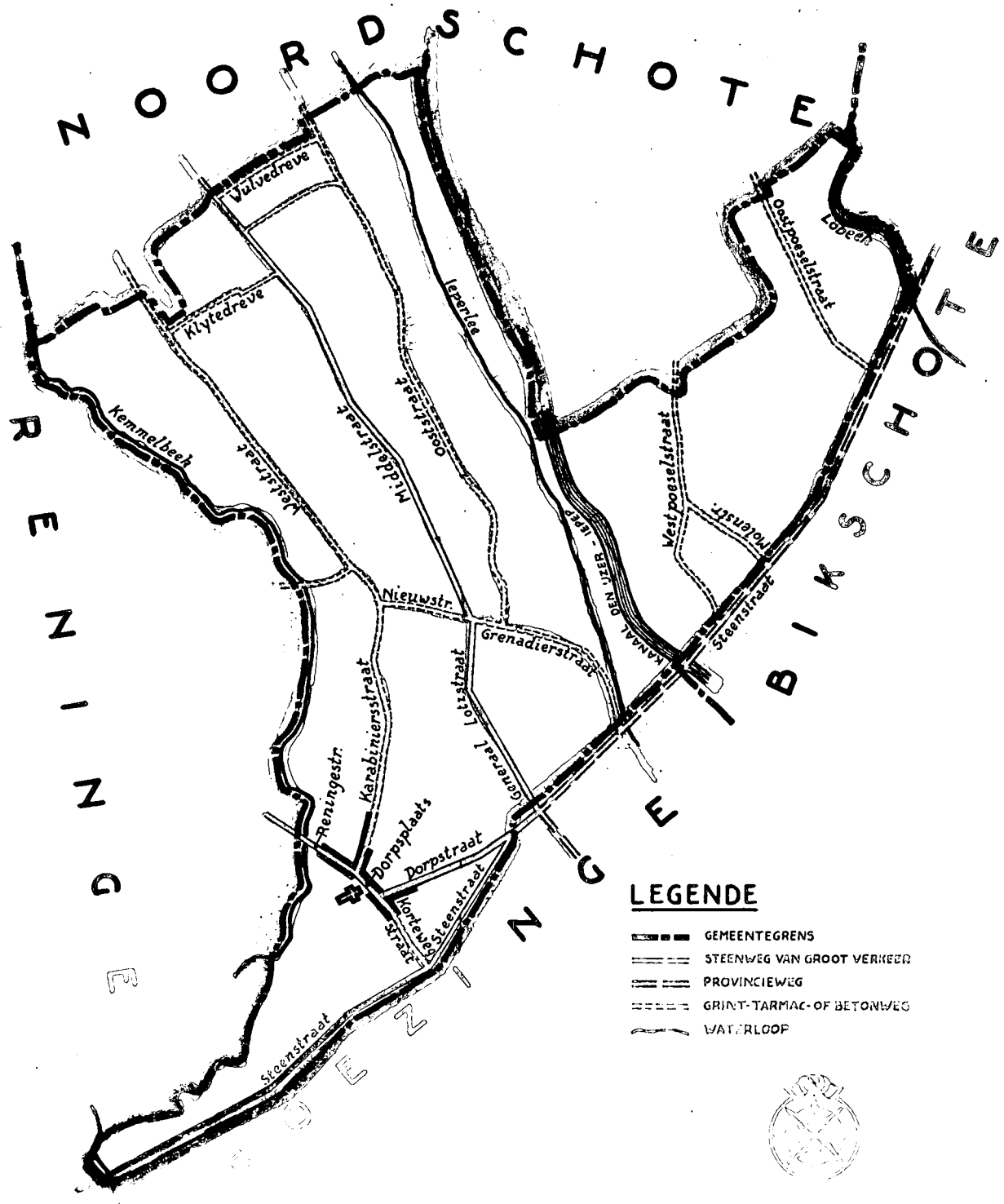

HOEVE
 CALLENS
 (Henri) = 'DE KOPPELHOESTEE'

HOEVE
 DE VOS
 (August)

GEMEENTE ZUIDSCHOTE ROND 1960

EEN SCHEPENAKTE UIT 1577

We hebben, b.v. in dl. XIII van de Landingen, reeds breedvoerig geschreven over de droevige tijden, die onze mensen hebben moeten doorstaan in het laatste derde van de XVI de eeuw.

De Heer Jof Cailliau, uit Koksijde, stuurde ons onlangs een merkwaardig document uit die jaren, dat hij ontdekte in het Stadsarchief te Neuvne (S.A.V., nr. 862. Het is een akte, uitgaande van de "bailliu ende schepenen van Noordt-ende Luwdschoten". Het is onder meerdere opzichten een echt merkwaardig stuk, dat enig idee geeft van de treurige toestanden, die hier toen heersten. De oorkonde heeft in het linkergedeelte weliswaar waterschade geleden, doch is zelfs daar, met enige inspanning nog te ontcijferen.

Lichier wat er op deze oorkonde, waarvan we de copie laten afdrukken, te lezen staat. (de punctuatie en de vervolledingen zijn van ons):
 "Fidela, werde ende voorzieneghe haeren; Wy ghebieden ons dienstelick in ulieder goede gracie.

By dezen zenden wy, hierinne ghesloten, zeecker quoyen (= koksier, = belastingregisters) vande personen die, binnen onze limitten ende jurisdictien, by ons getaxeeert (= getaxerd) ende ghemodereert zyn totter leeninghe, omme te helpen subventionieren (= bydragen tot, tussenkomen in) de grootte noodtyghel(iche) onkosten vanden Lande van Keerwaertsovere ende zeghenwoordeghe oorloghe zeghens de ghemutineerde (= aan't muiten geslagen) Spaigniaerden (= spanyarden) ende andere Rebelle.

dewelche (personen) in vriendel(iche) ende me(ge)rst by persuasie (= overreding) van ons, volghende den inhoudene vanden, behoudens hebbende behoer(iche) l(ette)ren van assureantie (= waarborgbrieven, ± kwitanties); in dewelche wy ons refereren ende ghedraghen met de andere tax(ly)en ende branchen vande achte prochiën, als by ulieden al voorde gheheele Castellie voorzien werdt.

Biddende ter dezer waerf (= voor deze keer) dezelve liquidatie (= afrekening) te willen accepteren, regaert nemende opde voorgaende faerschaeere (= de opbrengst van akkers, bos en weiden het jaar voordien) ende grooten overvloed vanden watere, duerd dat den maesten deel van(den) Lande brouchaige (= dravtig, moerabbig land) es ende qualick drie maenden van(den) gheheelen faerse by de pachters zoo proprietarissen bezeten zyn gheweest, ende bydien gheen incomst ghedacht hebbende; twelcke al ocasioneeert (= oorzaak is) vande tachttereyt van(den) ghelde (= het ten achter zijn met de betaling van de taxatiegelden), duerd dat de pachters in groote laste zyn ende, noch eveneens ± bovendien te soutinuerene waeren (= ondersteuning moesten ontvangen), (vermits) den eenen d'anderen niet behelpen en can; ropende

(= de Wethouders kopen) binnen achte dagers furnissement ende oplegginghe te doene van (de) penn (inghen) inde zelve quoyeren (= belastingregisteren) begrepen.

Ons met alder perken (= verliezen, tekorten) verobligierende (= verplichtende) - nu ende in toecommende tyden - ten dienste ende secourze (= secours, bijstand) van (den) welvaren vanden lande, naer ons vermuethen.

Fidèle, werde inde voorzieneghe keeren, ondsdezen den almoghende keere bevelende (= by de Almachtige heer aanbevelend; smekend) (dat) die ul (ieden) spaere ende bewaere in zaligheden.

Vuyt Noordtschoten, dezen viij^{en} marci (= martii = van maart) XVe LXXVII (= 7 maart 1577).

Byde al-uwre goetwilleghen dienaerds Bail (ieu) ende Schepenen van Noordt ende Zuudtschoten tullieden? liefden bereet?

De oorkonde draagt het zegel in wab van de Heerlykheid van 'Schoten'. Jof Cailliau bezorgde er ons een afzietbal van, doch ook dit liet ons niet toe het wapenschild en het sandtschrift eromheen te ontcijferen. Naar mijn oordeel moet het naar alle waarschijnlijkheid gaan om het wapenschild van de abdij van Meben, waarvan de opeenvolgende abdisen "dorpsvrouwe" waren van Noord- en Zuudtschote. Ik zie enige gelijkenis met het wapenschild dat voorkomt op de geleidebrief ("laissez-passer") voor de inwoners van Zuudtschote, daterend uit het laatste kwart (?) van de XVIIIe eeuw, die wij in een van de vorige afleveringen van onze Zantingen reeds publiceerdten. Vermoedelijk is het een abdisen-zegel.

We hebben herhaaldelijk geprobeerd op zijdepapier een "frottis" te maken van dit schild. Het sandtschrift bleef totaal onleesbaar. Wel licht het wapenschild verticaal doormedens met een al of niet golvende faas. De bovenkant van die dwarsbalk licht toch wel te golven. De onderkant is duidelijk rechte lijnig. Het schild is, zoals in de wapenkunde heet, : tweemaal doorend, w.w. z. in drieën verdeeld. Het gedeelte onder de faas draagt blijkbaar niets. Het deel daarboven draagt ogenschijnlijk twee identieke voorwerpen. Het kunnen behelpen zijn, turven, hoeken, maliën, enz. Het zal wel het zegel zijn van de abdis v. Meben: Jacqueline de Haynin (1561-±1595).

Doch nu terug naar onze oorkonde. Ze dateert - als we de maand goed geïnterpreteerd hebben - van 7 maart 1577. Die datum stelt ons voor een probleem. Don Louis de Repuesons, verantwoordelijk voor het Spaanse gezag in de Nederlanden was in maart 1576. Hij werd opgevolgd door Don Juan van Dostenryck, een prins van den bloede, die reeds in 1578 stierf.

Ons document werd dus opgesteld ten Don Juan landvoogd was van de Spaanse Nederlanden. De opstandelingen onder leiding van Frans van de Kethulle, heer van Ryhove, en van Jan van Hembyze, zullen slechts in oktober 1577 de macht kunnen grijpen te Gent. Op 13 maart 1578 maakt

Aykhove zich meester van Kortrijk. Kort daarna dringt Gent zijn dictatuur op aan Ieper, waar het vroegere stadsbestuur omvergeworpen wordt en verwangen door een comité van XVIII (kerlees Zantingen, dl. XIII, pp. 30-31).

De oorkonde van de Wethouders van Noord- en Zuidschote dateert bijgevolg van vóór de Calvinistische machtgreep te Ieper.

Maar tot wie is ze gericht? Tot "Fidela (= Spaans-ge trouwe?)... ende voorzieneghe heeren, waarvan Baljuw en Schepenen van Noord- en Zuidschote zich de 'goetwillighe dienaers' noemen.

Het document werd teruggevonden in het Stadsarchief te Veurne. Het heeft betrekking op een "leeninghe" opgelegd om bij te dragen in de "onkosten", veroorzaakt door de toer aan gang zijnde "oorloghe" tegen de Spaanse soldaten, die aan het muiten waren gegaan en "de andere Rebelle". Met deze laatste zullen wel de opstandelingen bedoeld zijn die de Nederlanden van de Spaanse Overheersing wilden bevrijden.

Don Juan, de landvoogd, had de strijd aangebonden tegen de 'Staatsgezinden'. Ook de inwoners van de Generaliteit van de Acht Parochies en van 'de gheheele Casselrie' van Veurne-Ambacht moesten hun deel opbrengen in de oorlogsbetaling.

De brief van de Baljuw en de Schepenen van Noord- en Zuidschote is naar alle waarschijnlijkheid gericht aan de Overheid van de Veurnese "Casselrie". Zij verontschuldigen zich wegens het achterstel dat de betaling van de "leeninghe" opleep. De taxatie was rogerhand was niet haalbaar. Ze dienen een kwier in van de personen die zij getaxeed hebben, rekening houdend met de armelijke omstandigheden waarin deze verkeren. Overal waterbrood, (kaat) geen oogst, bijgevolg geen inkomsten.

Zij smeken het Bestuur van de Casselrie daarmee rekening te willen houden en de door hen voorgestelde "taxatie" te willen aanvaarden. Ze beloven het bedrag - vastgelegd in de kwier - binnen de acht dagen te zullen betalen en het bekort aan ontvangst te kunnen laste te nemen, dit "ten secourze... vanden lande".

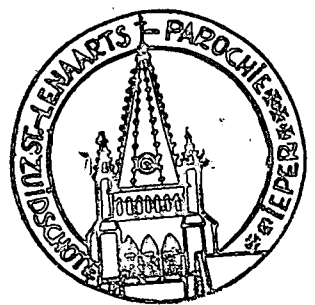
Het moet hier in 1576/77 een bittere tijd zijn geweest. De boeren konden zelfs geen drie maanden op hun veld, hadden geen oogst kunnen opdoen en moesten zelfs steungeld krijgen, vermits "den eenen d'anderen niet behelpen en" kon. "Den meesten deel van (den) lande" was door "de grooten overvloed vanden wateren... Brouckhaige" geworden.

De wethouders van Noord- en Zuidschote zijn echter "goetwilligh" en doen wat in hun "vermeughen" ligt.

De reactie van de hogere instanties kennen we niet.

Ruim een jaar later kwamen onze dorpen onder het Calvinistisch schrikbewind... Het werd van erg tot slechter.

Moely Favorel
† pastoor
van
Luidschote

NOËL FAVOREL

'ZANTINGEN'

AFL. 23

- I. EEN DOCUMENT VAN CIRCA 1610
- II. EEN INVENTARIS VAN CIRCA 1780
- III. KWARTIERSTAAT VAN PASTOOR BUSEYNE
- IV. DE 'STAM' VERSA(E)VEL(E) TE ZUIDSCHOTE
(WAARIN O.M. GEGEVENS OVER DE FAMILIES :
DUFLOU, DUCARRON, TANGHE, MERLEVEDE,
DEPUYDT, T(HIER(S)SOONE, DEWEER(D)T,
BEHAEGHEL, VANHOLME, WILLAERT,
DEWANCKER).

'PRO MANUSCRIPTO'
LICHTMIS
1985

We kregen van de Heer Jaf Cailliau, uit Kolkoijde officieel fotocopies toegestuurd van documenten, die zeker en vast een plaats verdienen in onze ZANTINGEN.

I. GOED VOOR DE 'DIENST'? EEN DOCUMENT VAN CIRCA 1610.

Het eerste document betreft een telling, verricht door de Wethouders van Luik- en Noortischote, aangaande de nog-niet-gehuwde en nog-gaan-35 jaar- zijnde jonge mannen van beide dorpen. In een brief van 23-1-1985 schrijft Jaf Cailliau mij: "de telling moet rond 1610 (gehuwd) zijn, daar de vader van Francois (Cailliau), daarin vermeld, huwde in 1586 en Francois - als oudste - rond 1588 - moet geboren zijn".

De tekst van het document beruht tegenwoordig in het Rijksarchief te Brugge. Hij vertoont op sommige plaatsen sporen van Bekladding, doordat een bechreveren blad - waarvan de inkt nog niet helemaal droog was - er overheen werd gelagd en zodoende een schadelijke afdruk achterliet, die het ontcijferen wel enigszins bemoeilijkt. Bovendien is het geschrift niet zo best, terwijl de gebruikte afkortingen de lezing evenmin vergemakkelijken. We proberen het toch maar! We gebruiken geen initialen voor de plaats- en persoonsnamen. Lichier de tekst:

Noort et zuytschoote

u Estat et declaration des jeunes hommes a marier, actuellement trouvez et (= et = dans les) paroisses de noort et zuytschoote, deux des luicts paroisses de la ch(atal)le(onie) de furnes, (ayants) depuis ci jusques 35 ans, par visite faite par bailly et eschevins dussdits lieux, de la hauteur de cinq piedz de france; et au dessous desquels, et de ceux qui ont quelque incommodité sera fait mention à la marge."

Blijkens de tekst hebben de Wethouders van 'de Acht Parochies' opdracht gekregen alle jonge mannen beneden de 36 jaar, die nog niet gehuwd waren, aan 'n soort 'militair' vooronderzoek te onderwerpen om aldus een soort schifting door te voeren. Wie de vereiste lengte van vijf 'frants' voeten (dat moet om en de rond de 1,65 m. zijn) niet hadde, of een ander lichamelijk gebrek vertoonde, werd wel met naam en toenaam vermeld, doch de respectievelijke 'ongeschiktheid' (van welke aard ook) werd in de rand aangemerkt. Als het document van rond 1610 dateert, dan moet dat bevel van de Spaanse Overheid of van de Hogere locale Instanties zijn uitgegaan met de bedoeling manschappen te recruteren voor het leger of voor het vormen van plaatselijke militias, of --- mannen die desgevallend kunnen ingezet worden bij het bouwen of versterken van muren of bestaande verdedigingswerken, enz., enz.

Noort-schoote

NR	PERSOONSNAAM	GEBORTEPLAATS	BEROEP	AANMERKINGEN
1	Jacques goeman	natif de noort-schoote	filz de censier (= boerenzoon)	
2	francois la franc	natif de beelbare	valet = (boeren) knecht	
3	martin van heule	natif de passchendale	valet	
4	jan dammant	natif d'ypre	valet	
5	jean de grijse	natif de langemarcq	valet	n'ayant la mesure
6	piere pierren	natif de zuytschoote	valet	
7	jacques everard	natif de langhemarcq	valet	
8	francois van heule	natif de passchendale	valet	
9	maximilien ooghe	natif de staeden	valet	
10	pierre geldof	natif de noort-schoote	valet	n'ayant la mesure
11	pierre vanden abeele	natif de renynghen	valet	
12	pierre patou	natif de bisschoote	valet	
13	jean vermote	natif de noort-schoote	valet	n'ayant la mesure
14	jacques baj	natif de merckem	valet	n'ayant la mesure et la jambe casse
15	jacques debamps	natif de zonnebeke	valet	
16	jean v(er)hulst	natif de noort-schoote	valet	
17	jean baptiste geldof	natif de noort-schoote		n'ayant qu'un œil
18	adrien geldof	natif de noort-schoote		n'ayant la mesure
19	lucas geldof	natif de noort-schoote		n'ayant la mesure
<p>< van deze laatste drie broers wordt gezegd: "enfants gagnant la vie a leur mere, et demeurant avec elle sans labeur". Die drie jongens wonen bij hun moeder, die weduwe is er zonder werk. Zij moeten de kost verdienen.</p>				
20	nicolas pissonnier	natif de noort-schoote	y tenant une cense en ferme avec sa seur.	
<p>< hij pacht een hoeve, samen met zijn zuster >.</p>				
21	matieu pierren	natif de dicquebusch	valet	
<p>< de griffier maakte hier de optelling van de eerste bladzijde en schreef in de rand: 21, de summaring is van ons. ... De linkerhoek van de tweede pagina is haast onleesbaar door de bekladding. Hij haalde er toch het volgende uit:</p>				
22	jean baptiste de vos	natif de hont-schoote	valet	
23	thomas maerten	natif de merckem	valet	n'ayant la mesure
24	cornil bouvy	natif de noort-schoote	filz de censier	
25	cornil tureq	natif de renynghen	valet	n'ayant la mesure
26	oniel de hont	de noort-schoote	cordonnier	n'ayant la mesure et pied de cheval

27	pierre albert borvin	d'houthem pres de comines	valet	
28	antoine gint (if-3 het toch quit?)	de flamertinghe	valet	
29	francols du gardin	de Renynghe	valet	
30	antoine huijghe	natif de noortschoote	valet	stant boiteu
31	pierre looten	natif de langhemarcq	valet	
32	thomas le place	natif de drancoutre	charatier	aiant la jambe compue et tortue
33	jacques paldinck	natif de noortschoote	filz de censier	
34	fosse denis	natif de courtray	valet	
35	guillaumye rousseal	natif de renynghe	valet	
36	jacques pauvels	natif de zuytschoote	valet	
37	jean verstraete	natif de noortschoote	valet	
38	jacques cuvellier	natif de renynghe	valet	
39	fosse verhaeghe	natif de morslade	valet	
40	charle de beuf	natif de ghelewe	valet	n'aiant la mesure
41	francois fontier	natif d'elverdinghe	valet	
42	pierre plancheel	natif d'elverdinghe	valet	
43	ferdinande masereel	natif d'oostvleteren	valet	n'aiant la mesure
44	pierre bouchenhore	natif de morslade	valet	

< de griffier telt de tweede bladzijde samen en bekomt nog eens 23 jongmannen, zodat het totaal voor Noordschote 23 + 21 = 44 bedraagt. In Zuidschote zullen er slechts 26 geteld worden, doch dit is normaal. Noordschote had toen merkelyk meer inwoners dan Zuidschote. Vergelyk het aantal inwoners anno 1697: Noordschote: 'kop' 500; Zuidschote: slechts 311.

We gaan verder met het document van circa 1610, dat Jof Cailliau ons zo goeddelijk ter hand stelde: de 'jongmannen' van minder dan 35 j. te

Zuytschoote

1	Bauduin clarys	natif de zuytschoote	filz de censier	
2	christien gouij	natif de suict et quatre	valet	
3	pierre moreau	natif de poperinghe	valet	
4	pierre david	natif de flamertinghe	valet	
5	pierre wato	natif de la ville d'ypre	m(aist)re	chirurgien
6	jozeph sap	natif d'iseghien	m(aist)re	charon
7	ambroise van(den) beeghe	natif de renynghe	valet	
8	francois cailliau	natif de zuytschoote	filz de	n'aiant qu'un
9	pierre schrub (> schruwt)	natif de zuytschoote	censier	oel
10	maximilien pierren	natif de langhemarcq	charpentier	
			valet	

11	Marijn mortier	natif de passchendale	valet	
12	jacques gilles	natif de flamartinghe	filz de censier	
13	jean le maire	natif de poperynghe	valet	n'ayant la mesure
14	pierre doolagha	natif de passchendala	valet	
15	jean-baptist ^e goeman	natif de zuytchoote	valet	n'ayant qu'un œil n'y la mesure
16	pierre goeman	natif de zuytchoote	charpentier	n'ayant la mesure
17	paul verstraete	natif de noortchoote	valet	
18	philippe vierens	natif de zuytchoote	valet	
19	pierre bodein	natif de pruneeq	valet	
20	jacques den exten	natif d'elverdinghe	filz de censier	
21	pierre van der haghe	natif de noortlede	valet	n'ayant la mesure
22	albert faquarneet?	natif d'oostlateren	valet	
23	louis van steene	natif d'essen	valet	
24	Joseph david	natif d'elverdinghe	valet	n'ayant la mesure
25	albert de vos	natif de steenvoorda	valet	
26	francois provoost	natif d'elverdinghe	valet	infirmes sur les jambes

<20+6+44 = 70>

Ainsi fait et declare par Bailly et eschevins de noort et zuytchoote, tes(moin) greffier

(s) P.: de Coustemaker

N.B.: Op p. 10 vindt U de eerste bladzijde van dit document.

P. D. Coustemaker

Er worden in dit document, dat voor dorpen als Noord- en Luidschote, in menig opzicht belangwekkend is, in het totaal 70 kunnbare jongelieden vermeld, 70 jonge mannen dus die minder dan 35 jaar oud zijn en nog niet gehuwd. 23 ervan (16 op 44 te Noordschote en 7 op 26 te Luidschote) worden door de baljuw en de schepenen om diverse redenen 'ongebicht' geacht voor de dienst, waartoe ze aan een keuring moesten onderworpen worden. In de meeste gevallen ging het om een lichamelijk tekortgebrek of letsel. Vyftien onder hen bereikten de vereiste grootte niet. Vier zagen slechts uit één oog of hadden er slechts één ('n' alant qu'un œil'. De greffier schrijft meer dan eens: 'œil'!). Bij vijf andere was (soms terzelfdertijd) een letsel aan de benen.

: Jacques Bay was te klein van gestalte en had een gebroken been (nr. 14 N: "n'ayant la mesure et la jambe cassée") — Michiel de hont was evenso te klein en had bovendien (nr. 1) "pied de cheval" = een paardepoot — Antoine Huyshe maakte ("estant boiteux") — nr. 30 N) — Bij Thomas le place was een been gebroken en scheef (gegroeid (nr. 32 N: "ayant la jambe rompue et tortue") — François provoost was gebrekking aan beide benen; nr. 26 Z: "infirmité sur les jambes").

De drie gebroeders geldof achtten de Wethouders ook ontslagen van dienst. Adrien en Jan-Baptiste hadden de vereiste gestalte niet (métrum: "cinq pieds de France" = 5 x ca. 0,33 m) en laatstgenoemde zag bovendien slechts uit één oog of was zelfs éénoogig ("n'ayant qu'un oeil"). De drie jonge mannen ("enfants") moesten ook in het levensonderhoud van hun moeder voorzien, wsch. een arme weduwe bij wie ze inwoonden en die zelf werkloos bleef en in elk geval werkloos was ("elle sans labour").

Een andere jongman kon eveneens niet "in dienst gaan", vermilt hij, samen met zijn zuster, een pachthoeve uitboatte. Slechts $\frac{2}{3}$ van de 70 ongetrouwde jonge mannen kwamen bijgevolg in aanmerking voor (militaire? of para-militaire?) dienst.

Overlopen we nu eens de NAMEN van die 70 jongelui:

1) Eerst hun DOORNAMEN of VOORNAMEN.

We troffen er niet minder dan 30 verschillende aan op 70. Wat veel is. De meest voorkomende zijn: Pier(z)e: 16 x — Jacques: 9 x — Jéhan: 6 x en Jean-Bap(tis)te: 3 x — en François: 6 x. Samen goed voor 40 op 70 voornamen. Komen tweemaal voor: Max(é) milien, Joseph, Josse, Thomas, Antoine en Cornil (= Cornelius). Alle andere telkens één keer.

2) Bij de familienamen vallen ons drie dingen op:

- a) een zeer grote verscheidenheid van de familienamen: slechts 6 ervan komen twee of méér malen voor: 2 x: de Vos, Van Hauke en Verstraete — 3 x: Goeman en Pierars — 4 x: geldof (en allen te Noordschote)
- b) De meerderheid van die familienamen is vertegenwoordigd in de tellingsstaten van het "dénombrément", dat anno 1697 in de "huicls paroisser de la châtely(é)nie de Furnes" werd gehouden; al veel van die 70 jongelieden van buiten 'de Acht Parochies'.
- c) Op een paar uitzonderingen na, zijn de familienamen van de jonge mannen - waarvoor uitdrukkelijk gezegd wordt, dat zij te Noord- of te Zuidschote geboren zijn, anno 1697, nog altijd te vinden in genoemde dorpen.

Men raadplege voor de voornamen en de familienamen; delen XV en XVI van onze ZANTINGEN, waar men ten overvloede materiaal vindt om deze beweringen na te trekken

Wat de beroepen betreft, die in het document van circa 1610, worden aangegeven, kunnen we het volgende zeggen

We telden 7 'fils de censier', boerenzonen, waarvan de vader gezinshoofd was en het bedrijf leidde, dat hij in pacht had.

We geven enkele inlichtingen over elk van deze jonge landbouwers.

Voor Noordschote:

- 1. Jacques GOEMAN (nr. 1), geboren te Noordschote. In de Volkstelling van oct./nov. 1697 in de 8P vinden wij N66: "NICOLAS GOEMAN, labourneur (1-0/2-1/3-0/1-1=9)" en Z28: "la Veuve JACQUES GOEMAN, labourreuse (0-1/1-1/2-1/0-0=6)". Een oud Boerengeslacht dus, zowel te Noordschote als te Zuidschote. Jan-Baptist GOEMAN, "natief de zuytschoote" was er, circa 1650, timmerman van beroep (nr. 15).
- 2. Cornil BOURY (nr. 24) is eveneens geboortig van Noordschote en een boerenzoon. In 1697 vinden we te Noordschote geen gezinshoofd meer de naam BOUR(R)Y. Wel een "Frans. Boury, labourneur", te Elverdinge (ELV. 138); een "Jacques BOURY, charpentier", te Woobert (WO 50); en een "Lambert BOURY, bouchier", te Zuidschote. Deze laatste stamde uit een Zuidschots Boerengesin en was er in 1679 "kerckmeestere" (zie verder).
- 3. Jacques PAELDINCK, "Noordschote³³ ook in 1697 was er te Noordschote een "Jacques Paeldinck, labourneur" (1-0/1-0/0-1/1-2=6); een weduwnaar met een zoon van +14 j. en een dochtertje van -12 j. - We vonden nog een andere PAELDINCK in de 'onmiddellijke' buiwt, nl.: in het 'Laetschip van Blynynghe', met name: "Francis PAELDINCK, arpenteur". Landmeter Paeldinck was in 1697 weduwnaar en had een 'grotere' dochter bij zich (LR.2).

Voor Zuidschote:

- 1. Baudouin CLARYS (nr. 1). "Jean Baptiste CLARYS, labourneur (1-1/0-0/0-1/1-1=5)" (Z 5) boerde in 1697 te Zuidschote. Boudewijn is "natief de zuytschoote". Elders in de 8P vinden we drie familiernaam, anno 1697, niet terug.
- 2. Francois Cailliau, boerenzoon, rond 1588 te Zuidschote geboren. In de tellingsstaat voor Noordschote, anno 1697, vinden wij: "Pierre Cailliau, labourneur" (1-1/0-0/2-0/1-2=7) (N 63). Gehuwd. Twee dochtertjes beneden de 12 j. Een 'ralet' en 2 'servantes'. Geen ander gezinshoofd van die naam in de 8P, bij de algemene telling van 1697. Jacques Cailliau koopt in dat jaar de molen van 'Steenstrate' in Zuidschote-Poeyzel en komt er 'nadien' wonen.

In woorden te Luidschote - voor en na 1697 - lange tijd Cailliau's.
 Frans CAILLIAU was hier herkomster in 1665 (zie verder).
 Jacob CAILLIAU, zoon van Joos, molenaar in de 'postelhout', overlijdt hier
 op 30-11-1720 (zie: ZANTINGEN XV, vanaf p.29 en over nog (andere) CAILLIAU's
 in dl. XXI, pp. 37-38 en 41) (Maar ook daar blijven we onvolledig).

1. Bauduin Clarys en Francois Cailliau, allebei boerenzonen, waren te Luidschote geboren. De andere twee waren van elders afkomstig.

- 3. "Jacques Gilles was geboortig van Namertinge (nr. 12).
 In 1697 woonde er daar nog een gezinshoofd van die naam, nl.: "Pierre Gilles, journalier (echtbaar met 1 dochtertje, waarbij er "un pauvre garson" inwoonde - Nl. 38).

Twee hofsteden te Luidschote werden toen door een Gillis uitgebaat, t.w.:
 - "Jacques GILLES, laboureur (1-1/1-1/3-1/1-1 = 10)" (Z 44) en - "Pierre Gilles, laboureur (1-1/0-0/2-0/1-1 = 6)" (Z 53). Er woonden hier in 1697 acht mannen en jongens die Gillis heetten + 2 meisjes.

Elders in de 8P, vonden we nog een "Pierre Gillie, cabarettier" in Snyland (SN. 34).

- 4. De vierde 'fils de censier', die te Luidschote naar de 'keuring' moest, is evenmin een geboren Luidschotenaar. Hij heet: JACQUES DEN EXTER en is "natif d'elverdinghe" (nr. 20).

Bij de Volktelling van 1697 wordt deze familienaam alleen te Elverdinge aangetroffen, met (minstens) 15 personen die hem dragen. Ze behoorden er toen drie hoeren:

a) "la veuve (= de weduwe) Passchier(?) den AEXTRE, laboureur (0-1/2-1/0-2/1-1 = 8)" (ELV 33) — bij "Jaecq[ue]s DEN AEXTRE, laboureur (1-0/3-2/0-0/0-1 = 7)" ^{ELV} ₁₀₇ of "Passchier DE AEXTRE, laboureur (1-1/0-0/2-1/2-1 = 8)" (ELV 136).

Generens zeven BOERENZONEN treffen we in de lijst van ca. 1610 twee TIMMERLIEDEN aan, beiden te Luidschote, t.w.

- nr. 9 "Pierre schrus (of schruer?)", natif de zuytchoote, charpentier"

- nr. 16 "Pierre goeman", zelfde geboorteplaats, zelfde beroep. (deze laatste had de vereiste gestalte niet)

In 1697 nergens in de 8P een gezinshoofd met de naam SCHRUS(R)S.

Luidschote telde ca. 1610 ook een jong(re), ongehuwde meester - WAGENMAKER, die goed bevonden werd voor de 'dienst'. Hij noemde: JOSEPH SIF, was 'natif d'iseghien' (= Izegem) en "m(a)ist(re) charon

(nr. 6). In 1697 vinden we nog een "Jaen SIF" vermeld, Brouwer en herbergier te Woesten (ND 3 - 1-1/0-0/0-1/1-1 = 5). Zijn schoonvader, "Charles DEMADAYL, père de la femme" en zijn eigen moeder "Gerarde Mattheux, mère de l'homme" woonden mee.

- Er was te Zuidschote ca. 1610 bovendien een ongetrouwde DOKTER gehulsvest, van minder dan 35 g. Hij heette Pierre WATS, en was Ieperling van geboorte. De naam van deze "m(ais)tre chirurgin" (nr. 5) dinkt niet bepaald 'vlaams'. Misschien is het wel een afstameling van een of ander lid van het Brits (Schots) garnizoen, dat te Ieper gelegen had in de Geuzen-tijd. Die naam komt in 1697 nog eens voor in de tellingstabel van "de Acht Parochies", ook in 1796 worden er een "chirurgin" te Zuidschote (Luizenne) : Meesterre Norbert Lombaert (Z. XVIII, 48-49) Nu weer even naar Noordschote.

Bij de "afgeheerden" in het document van rond 1610 vinden we met nr. 26 : een SCHOENMAKER, met name : MICHIEL DE HONT, geboren te Noordschote en "cordonnier" van stiel : een zittend beroep, want Michiel was (te) klein van grootte en had een paardepoot.

Ook "Thomas le place" (nr. 32), geboortig van Dranouter, was gebrekkelijk, "aiant la jambe rompue et tortue". Het zal wel om die reden zijn, dat hij "charatier" was van beroep (= saretier) en "sarat(t)en" maakte en herstelde.

De naam "le place" of "de la place" is nergens terug te vinden onder de gezins- hoofden van de SP anno 1697, wel een "Jaque VERPLASSE, laboureur" (LR, 16). DE HONDT zijn er te Reningelst (R 160) en Watou (WA 146, 209 en 211). "Cornil DE HONT" boert te Noordschote (N 51) en "Mathieu DE HONT" te Zuidschote (Z 29).

Ook thans nog zijn er veel uiteenlopende schrijfwijzen te vinden van die familienaam in gebruik, b.v. : DEHONDT, DHONDT, D'HONDT, DHONT, D'ONDT, DONT, enz. (Zie ZANZINGEN, dl. XVI, pp. 22-23).

Tot dusver hebben wij - in verband met het uitgeoefend beroep - dertien personen vermeld (7 boerenzons, 2 timmerlieden, 1 wagenmaker, 1 dokter, 1 schoenmaker en 1 saretier).

Voor de drie gebroeders GERDOF (Jan-Baptist, Adrien en Lucas) wordt er geen beroep aangegeven. Terloops is er een vierde GERDOF, die op de lijst voorkomt : Pierre (nr. 10). Alle vier zijn ze te Noordschote geboren. Voor de SP wordt in 1697 één enkel gezinshoofd met die familienaam vermeld, nl. : een arme weduwe GERDOF, die een oudere zoon bij zich heeft, alsook : "Marie Perreboom, pauvre" (N 75). Om volledig te zijn

moeten wij hier nog een jonge boer uit Noordschote aan toevoegen : NICOLAËS PISSENIER, die samen met zuster een pachthoeve bejaat (nr. "Nicolaës PISSENIER, laboureur" (1-0/2-1/0-1/1-1 = 7), een weduwnaar met 4 kinderen, komt te Noordschote in de tellingstabel van 1697 voor (N 49). Er woonde in dat jaar ook een alleenstaande, arme vrouw te Elverdinge, die "Jacqueline Pisseniers" naamde (ELV 53).

Van de lijst van 70 jongelieden van Zuidschote en Noordschote die

zond 1610 naar de 'kewring' dienden te gaan, hebben wij er tot nog toe 17 vermeld en hun beroep aangegeven. De overige 53 (18 te Luidschote en 35 te Noordschote) hebben allemaal naast hun naam en geboorteplaats, als 'beroep' het woord: "valet" staan. Op een paar(?) uitzonderingen na, zullen het allen wel jonge(re) boerenknechten zijn, die meestal op de hoeve van hun werkgever woonden.

Er waren 6 Noordschotenaars en 4 Luidschotenaars in 'en van beide dorpen in dienst. Vele knechten kwamen uit de gemeenten van de 'naaste omtrek', o.a.: zes uit Renninge, vier uit Elverdijnghe, twee uit Merkem. Anderen waren verderof geboren: o.m. te Langemark (4), Klamertinge (2) of Passendale (4). Er kwamen er uit Poperinge, Ieper; zelfs uit Moorslede (3), geluwe, Beselare, Kortrijk; ook uit Dikhebus, Dranouter en Konnebeke, zelfs uit "Frans-Vlaanderen" (b.v. te Steenvoorde of Hondschote).

Welke dorpen met "huict et quatre" en "prumecq" bedoeld worden, heb ik niet kunnen terugvinden.

II. EEN INVENTARIS VAN CIRCA 1780.

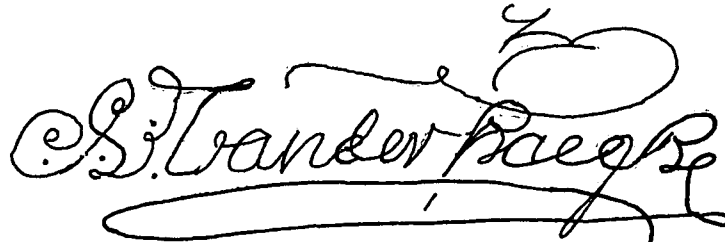
We hebben aan de bereidwilligheid van de heer Cailliau nog een ander document te danken, nl.: een "Inventaris van eenen coppel (= bundel, pak) rekenynghen vande kerche van quitschote, gestelt in handen vanden onderschreven, door dheer Francisco, Emmanuel Vanderhaeghe, griffier der selve prochie".

Wie de persoon is, aan wie ganz het bundel - vermeld in de inventaris - overhandigd werd, zijn we niet te weten gekomen. De griffier die de inventaris opstelde en de daarin vermelde documenten samenbracht en 'inleverde', kennen we echter wel. Over hem schreven we o.a. reeds in dl. VIII van onze ZANTINGEN, p. 49.

Hoelang hij griffier geweest is van Quitschote (en Noordschote) kunnen wij alleen bij benadering zeggen. In elk geval schreef Francisco, Emmanuel Vanderhaeghe reeds de tekst voor de "Verpachtinghe" van de "kercke Landen der prochie van Suijtschoote, op den 30^{en} Febr. 1768". Hij deed hetzelfde voor de "verpachtinge ... wettelick gedaen den 6^{en} octobre 1778". Hij ondertekent telkens breed-wit:

Francisco Vanderhaeghe

De tekst van de 'Verpachtinghe' van 'den 3^e april 1783 is echter reeds van de hand van (zijn (zoon?) en opvolger: Carolus. Luclovicus Vanderhaeghe, die ook de tekst van de vijfjaarlijkse verpachtingen 'gedaen den 15^e april 1788' en 'den sevenentwintigsten Juny 1793' opstelt. Zijn handteken:

Het document waarover we nu handelen spreekt over een lias, waarin allerhande oude kerkrekingen en andere bescheiden uit het kerkarchief, door greffier Franciscus Emmanuel Vanderhaeghe byeen-gebundeld werden.

Er waren blykbaar twee pakken: één met oude rekeningen, en een tweede "liasse van accoorden, resolutiën ende ander acten, ropende de kercken ende pastorie van noord en (de) Zuidschote, beginnende den 29. Januarij 1590." Zicht jammer dat deze zeer oude archiefstukken (nog niet) teruggevonden werden. Misschien bestaan ze niet eens meer. Maar wie weet? Misschien duiken ze nog wel eens op!

Over de greffiers Vanderhaeghen, die hier in de 18^e eeuw, opeenvolgend, hun ambt hebben uitgeoefend en gewoond, hebben we reeds een of ander geschreven in onze ZANTINGEN (b.v.: in dl. VIII, p. 49).

Het is wel de oudste van de twee, Francois, Emmanuel, die de inventaris heeft geschreven en de ingevraagde archiefstukken heeft gebundeld. Hij zegt dat hij alles in handen gesteld heeft "vanden onderschreeven", d.i.: de persoon bij wie de documenten moesten ingediend worden, en die vervolgens een bewijs van ontvangst van zijn handtekening voorzag.

De inventaris bestaat 4 folio's, doch een leerbare handtekening of signatuur vonden we nergens. In de rand van de laatste pagina staat - van een recente hand - de datum 16 april 1797, doch dit kan de datering niet zijn van de inventaris. Die is ouder. Hij is - zoals gezegd - opgesteld door Frans, Emmanuel Vanderhaeghe, welke zeker en vast geen greffier meer was van Zuidschote en Noordschote op 3 april 1783. Hij stelde echter wel de 5-jaarlijkse verpachtingen op van 30-9-1768 en van 6-10-1778.

Als greffier van Zuidschote heeft hij samengewerkt met Pastoor Petrus Berynes, die hier reeds zieleherder was in 1768 en nog op 6 april 1787. We hebben reeds over hem geschreven (o.a. in: ZANTINGEN, dl. VIII, p. 46 en volg.; XII, pp. 33-44) en zullen het straks meer doen.

de inventaris - opgemaakt door greffier Fr. Emm. Vanderhaeghe - is bewaard in het Rijksarchief te Brugge. We zullen hem hiër in-extenso publiceren. Wat bevat deze inventaris?

I. <Eene> rekening van pieter meus, ontfanger van een Rollaban (= I register) <met de lijst van de personen die getaxéerd waren tot het betalen van een belasting> van twaelf schel(n) (= schellingen) ffrands (= vlaamse munt) van den gemete. Er was dus 'n belasting geheven van 12 schellingen per gemet over het (gehele) grondgebied van de parochie. Dit gebeurde tot het betalen van de onkosten, gesupporteerd tot <het> reëdificeren vande kerche van zuidschothe.

De parochiekerk moet dus (grotendeels?) verwoest zijn geworden in de 17de eeuw-tijd. Om de heropbouw te kunnen bekostigen werd er een 'grond-belasting' geconventieert, op te brynghen vijf jaeren langh.

De inventaris vermeldt de ontvangst voor tjaer 1620, zynde de vierde rolle. Deze rekening werd afgesloten op 25. maerte 1622.

Den totalen ontfangh, a 12 sch. fl. tgemet bedraegt

581. 19. 10 <ponden vl.>

We kunnen heel wat leren uit deze tekst.

1620 was reeds het vierde jaar van de speciale grondbelasting; deze was over vijf jaar toegestaan en liep dus van 1617 tot en met 1621.

In de veronderstelling dat alle grondeigenaars (of pachters) ten volle de belasting van 12 schellingen per gemet betaalden, dan leest een eenvoudige berekening $(581 \times 240 + 19 \times 12 + 10)$ ons; dat Luidschote toen een opper-

12×12

vlakte had van haast 970 gemeten of iets meer dan 429 hectaren.

De grondlasten vormden echter niet de enige bron van inkomsten om de heropbouw van de parochiekerk te bekostigen.

Er werd nog een andere vorm van belasting geïnd. Ontfanger Pieter Meus bracht "in de selve rekening" nog een ontvangst in ^{van} 96 pond.

"Soo veele bedraegt" immers "de verpachtyr (ge) van het vctroy (= plaatselijke accijns)" van 16 stivers op ieder tonne bier orde 3 schellingen. W. op yder stoop wyn, voor thalf jaer verschenen lestagoetsd(ach) (?) 1619. Als mijn lezing: lestagoetsd(ach) juist is, zou het woord misschien kunnen betekenen: de "beste" (= de laatste) d(ach) <van het jaar> <die men nog te> goet (heeft); anders gezegd: eindjaarsdag of 31 december.

Dat men per 31 dec. een rekening, afsluit is normaal. Maar mijn interpretatie van dat 'duister' woord kan ook helemaal verkeerd zijn.

Wie weet beter? Kan 'lestagoetsdach': 'barnesse' betekenen? Ik weet het gewoon niet.

Een ding is zeker: er werd te Luidschote (vijf jaar lang) een accijns van 1/4 schelling (= 16 'stivers') geheven op iedere ton bier en van 3 schellingen op elke stoop wyn. Ook deze belasting diende tot het reëdificeren vande kerche.

Nieuwsgierig als we zijn, wilden we wel graag weten welke hoeveelheden bier en wijn te Zuidschote ten jaare 1619 met een plaatselijke accijns belast werden, 't zij aan de bron - in de locale brouwerij(en) -; 't zij 'aan de tap' in de (rele) plaatselijke kerbergen.

Om onze berekening te kunnen volgen, moet u vooral weten dat een "bonne bière" 1 hectoliter, d.i.: 100 liter bevatta en een "stoope wijn": $2\frac{1}{2}$ liter. De verhouding tussen het aan-accijns-onderworpen bier en de dito-wijn kunnen we niet. We weten echter dat het octrooi voor beide soorten drank samen 'voor thalf jaer ... 1619' 76 pond Vlaams opbracht; de opbrengst van dit plaatselijke accijns kan in laatstgenoemd jaer rond de 192 pond bedragen hebben.

In de veronderstelling dat men alleen bier dronk ('wat niet juist is) dan bekomt men $192 \times 20 \times 12 \times 100$; 288.000 liter bier, te Zuidschote gebrouwd in 1619. 16

Ware het alleen wijn-verbruik geweest, dan zou het toch om $192 \times 20 \times 2,5 = 3200$ liter gaan. Men dronk te Zuidschote bijgbaar 3 90 liter bier tegenover 1 liter wijn.

Latē we veronderstellen dat de helft van die hoeveelheden bier en wijn door 'passanten', in de kerbergen van Zuidschote-dorp, Langerne en Steenstrate, geconsommeerd werden, dan zullen de Zuidschotenaars toch een respectabel aantal liter voor eigen rekening genomen hebben. De wijn was haast 18 x zwaarder 'belast' dan het bier.

II. Behalve de rekeningen betreffende de grondlasten (voor het jaer 1620) en de accijns-bekasting op bier en wijn (een helft van 1619) bundelde greffier François, Emmanuel Vanderhaeghen nog een heel stel oude kerkenrekeningen.

We telden er niet minder dan 33! De vroegste kerkenrekening, in de inventaris vermeld, is deze "vanden jaere gevallen Bae(messe) 1650" en 'gesloten 10. octob(er) 1656".

De volgende is de 'rekenyn(ge)... van(den) jaere 1663, gebloten 27. july 1665". De rekening van 1664 ontbreekt. Daarna lopen de jaren verder tot en met 1698, met slechts twee onderbrekingen, t.w.: de ontbrekende jaren 1674-1676 en 1689.

De laatste rekening, deze "van(den) jaere 1698" werd "gesloten 4. maerte 1701".

Dat er kerkenrekeningen ontbreken zal o.i. wel iets te maken hebben met de onveiligheid die hier te lande, in die bepaalde jaren, heerste, in gevolge de krijgsoperaties met hun opëitingen, oorlogsschattingen, braak blijven van abbeerland, mislukte of onvolledige oogsten, enz., enz.

De rekeningen werden soms met grote vertraging afgebloten.

Tegenwoordig wordt de rekening van het afgelopen dienstjaar per 1 maart van het daaropvolgend jaar afgesloten. Doch we leven nu in vredetijd. U zult in het kerkarchief van Luidschote vergeefs zoeken naar kerkrekeningen uit de jaren van de Eerste Wereldoorlog. Die hebben gewoon nooit bestaan. Ook ⁱⁿ 1919 en 1920 werden er geen kerkrekeningen opgemaakt.

De pacht van het kerkland - vroeger een belangrijke bron van inkomsten voor de kerkfabriek - vervalt met "barnesse", dus per 1 oktober. Het innemen van de pacht - vroeger soms nog in natura - was geen gemakkelijke klus, vooral niet wanneer ^{het} door natuurlijke of andere omstandigheden, slechte 'boerejaren' waren.

Zo kon er veel tijd voorbijgaan vooraleer de rekening van een bepaald dienstjaar kon afgesloten worden. Twee à drie jaar was toen een normale termijn. Zo werd de kerkrekening van het jaar 1665 afgesloten op 27 mei 1668, deze van 1666 op 19 november 1669.

Wanneer de tijden rustiger werden brachtte men de achterstand in te halen: om een paar voorbeelden te geven: de rekeningen voor de dienstjaren 1671, 1672 en 1673 werden resp. op 5 mei, 15 mei en 5 juni 1675 afgesloten. In november 1680 waren het er drie: 1676, 1677 en 1678.

Uit een inventaris als die van greffier Vanderhaeghe kan men ongemakkelijk "het wel en wee" van een parochie en een dorp aflezen. Het houdt verband met het algemeen tijdsgebeuren.

Het analyseren van zo'n inventaris is nog op andere punten leerrijk. Zo kunnen we met één klap de namen van de 33 kerkmeesters, die voor de genoemde jaren, rekenerschap hadden af te leggen. Zo kunnen we meteen 33 notabelen van Luidschote, waarvan velen ons niet uit andere bronnen bekend zijn.

We zullen de namen van deze vooraanstaande parochianen per dienstjaar opsommen. Indien zijzelf of althans hun familienaam in de oudste, bewaard gebleven, 5-jaarlijkse "verpachtynghe", ingaende met "barnesse" 1688, vermeld staan, dan duiden wij dit aan met de afkorting PB (= Pachtboek-1688). Vindem we ze terug in de tellingsstaat van Luidschote, anno 1697, dan schrijven we eenvoudig de letter Z (= Luidschote, gevolgd door het nr. van die gezinshoofden op de tellingslijst van 1697). Z 17 wil dus zeggen deze kerkmeester of althans zijn familienaam wordt bij het "Dénombrement" van 1697 onder het nummer 17 vermeld.

Vooraf nog dit: er was in die tijd één "kerckmeester" per dienstjaar. Na afloop van dat jaar, legde hij zijn functie neer en werd in het ambt opgevolgd door een andere notabele.

33 "KERCKMEESTERS" VAN DE PAROCHIE ZUIDSCHOTE,
UIT DE TWEEDE HELFT VAN DE 17de EEUW.

1. 1630 SWAELS, JAN, $\langle \text{Liliu} \rangle$ PIETER?
2. 1663 BOURRY, JAN (PB: "de weduwe (en) de kinderen (van) PASSENIER BOURRY"; "de hof(ste) de daer de wed(uw)te PASSENIER BOURRY te woonen placht; LAMBRECHT BOURRY" zie onder nr. 15).
3. 1665 CAILLIAU, FRANS, $\langle \text{Liliu} \rangle$ PIETER? (PB: "clant van quill(aum)te es Cailliau" (in "noordschoten west der Ipreleert!").
4. 1666 SCHOONBAERT, CLAEYS, $\langle \text{Liliu} \rangle$ PHILIP? (PB: "clay's Schoonbaert" pacht perceel nr. 6 en nr. 8 — Z 16: "SCHOONBAERT Nicolas, la-bouweur
5. 1667 VAN NIEUKERKE, JAN, $\langle \text{Liliu} \rangle$ S ... (niet ingevuld).
6. 1668 CHOCQUEEL, MAHIEUW.
7. 1669 MEERSSEMAN, GUILL(AUM)E.
8. 1670 VANHOVE, PAUWELS.
9. 1671 HUBERT, GAILL(AER)T (of is het toch quill(aum)te?).
10. 1672 MOTE, JULIAEN (we vonden een "vermote Jean, brasseur" te Noordschote, in 1697 - N 41).
11. 1673 VAN DER GHOTE, JAN (de familienaam VANDERGHOT(N) komt veel voor in het PB. We vonden: "de kinderen Jacob Vander ghote(n)"; Mahieu Vander ghote(n) en Pieter Vander ghote(n). Deze personen waren eigenaars van gronden; gelegen te Zuidschote — de tellingstaat van Noordschote, anno 1697, vermeldt: 1) Frans(ois) VAN DER GHOTE (N 60) en JACQUES VAN DER GHOTE (N 73), allebei landbouwers aldaar. Mahieu VAN DER GHOTE boorde te Hamarlinge (V 10).
12. 1676 KESTELYN, PIETER, 'kuipemaker' te Z.; pachtte in 1688 het perceel nr. 11: PIETER KESTELIN - PB — "KESTELIN, PIERRE, euvellier, Z 39).
13. 1677 VIEREN, JACQUES (wisch. de vader van Philippe VIEREN, laboureur, Z 27; een kleinzoon? werd priester).
14. 1678 LIMBURGH, NICOLAYS (we kennen: Jean LIMBOURGH, cabarettier(2), Z 2).
15. 1679 BOURRY, LAMBRECHT (zie hoger, nr. 2; ook Z 12: "Lambert Bourry, bouchier").
16. 1680 GOEMAN, JACQUE(S) (zie Z 28. Jacobus GOEMAN was in okt./nov. 1697 reeds gestorven. De tellingstabel vermeldt: "la veuve Jacques Goeman, laboureur". Ze was achtergebleven met (minstens) 5 kinderen (0-1/1-1/2-1/0-0 = 6).
17. 1681 PLATVOET, ALEXANDRE.
18. 1682 RYDINCK, PAUWELS (in 1688 pachter van de percelen nos. 10, 15 en 16 - PB).
19. 1683 DE ROY, JACQUES (efr. Z 34: "Jacques le Roy, brasseur, 1-1/1-2/1-2-0-0 = 8).

20. 1684 DESMYTER, GUILLAUME. We kennen deze landbouwer uit de verpachting van 1688. We lezen er dat hij het perceel nr. 17 pacht, palende aan "de hofstaple van <de kerken> van St. Maertens (te Ieper), daar denzelven Smyter woont". Het is de hoeve "Notable", Weststraat 1, waarover wij reeds handelden in ZANTINGEN, dl. IV, pp. 23-47. Guillaume Desmyter (e) wordt niet genaamd in het "denombrement" van okt./nov. 1697.
21. 1685 SCHOONBAERT, CLAYS. Zieer wsch. dezelfde persoon als deze van nr. 4. Hij was bijgevolg kerkmeester in 1666 en wederom in 1685.
22. 1686 VAN GHELUWE, JAN. Ik bezit geen inlichtingen over deze man.
23. 1687 GODTSCHALCK, JACQUES. Reeds vermeld in het PB. Zie ook Z 54^a: Jacques GODTSCHALCK, meubrier; die zijn molen van 'Steenstraat' in 'Guitschote Doersel' (bij notariële akte van 23 november 1697, bekrachtigd door de wethouders van Zuidschote en Noordschote op 16 januari 1698) verkocht aan JACQUES CHILLIAU (lees of herlees: ZANTINGEN, dl. XV, vanaf p. 29). Hij woonde hier nog ten tijde van de algemene volkstelling van okt./nov. 1697.
24. 1688 DEN ACXTRE, PIETER. Deze persoon betaalde, namens Pieter Vanvrenterghem - in 1698 baljuw (of eerste schepen?) van de 'dorpsrauwe'; de Abdie van Meezen - de pacht voor het perceel nr. 21. In 1697 zijn er te Elverdinge drie hofsteden, uitgebaat door families DE(N) ACXTRE (ELN. 33, 107 en 136. We vinden die naam toen nergens elders in de BP; ook te Zuidschote niet (zie ZANTINGEN, dl. XVI, p. 14).
25. 1690 WEDUWE DE COUSSEMAKER, PIETER. De inventaris zegt woordelijk; "Renryn <ge> van Jonckvrauwe, de wed(uwe) <van> heer pieter de Coussemaker, gecoren tot <het> bedienon van het kerck... van de gevallen baemasse 1690, gesloten 14. april 1695". "Vidua PIETER DE COUSSEMAKER (senior) kennen we uit het oude pachtboek van Zuidschote. We wordt nl. vermeld in de verpachting van 1688. "Jonckvrauwe" Coussemakers" pachtte toen het perceel nr. 14. Er is ook sprake van het "gerb van vidua pieter de Coussemaker". Pieter Coussemaker senior, die zeer wsch. greffier was van Noordschote en Zuidschote en in laatstgenoemde parochie woonde, moet blijkens het PB ten laatste in 1688 gestorven zijn. Zijn weduwe werd tot kerkmeesteres gekozen voor het dienstjaar 1690. Het kan berreedden, doch er waren in die tijd ook 'kerkvrauwen', zoals verder zal blijken. De "Jonckvrauwe" en haar gemaal PIETER DE COUSSEMAKER moeten tot vooraanstaande families behoord hebben. Haar zoon, le S'ieur Pierre de Coussemaker, junior, volgde naar alle waarschijnlijkheid zijn vader op als greff-

fier, en ging zich te Noordschote vestigen. Daar werd hij bij het 'dénombrement van okt./nov. 1697' ingeschreven onder nr. 3. Hij was toen al vader van vier kinderen. Er waren 3 'vallets' en 2 'servantes' bij hem gekuisvest: N3: 1-1/0-1/3-0/3-2 = 11; dit in 1697. Het moet een aanzienlijk personeage geweest zijn! Wie kon er toen zoveel dienstpersoneel op nahouden?

- 26. 1691 GRIMONPRÉ, JACQUES. We citeren de volledige tekst: "Rekenynghe van Joos de SCHEPPER; <in> Huiswel<ick> hebbende de wed<uwe> JACQUES GRIMONPRÉ, kerckmeester, van <den> jaere 1691. gesloten 26. maerte 1697". Toen de herkekening van het dienstjaar 1691 afgesloten werd, was de weduwe van de toenmalige "kerckmeester", Jacques GRIMONPRÉ, hertrouwd met Joos DE SCHEPPER. Niemand van die naam in het dossier van de 8P uit 1697. Een weduwe GRIMONPRE op die datum te Vlaemertinge (V71b), geen andere gegevens.
- 27. 1692 COCK, GILLIS.
- 28. 1693 DETHONT, MAHIEUW. Pachtte in 1688 herkland (parceel nr. 24). Ook in 1697 vermeld: "Mahieu DE HONT, laboureur"; Z 29.
- 29. 1694 WEDUWE PIETER BOUSSEMARE, "kerckvrouwe van <den> jaere 1694. Dit is al de tweede kerckmeesteres, die we in de 2de helft van de 17de eeuw te Zuidschote aantreffen. De rekening voor het dienstjaar 1694 werd ingediend door de "Weesen vande weduwe PIETER BOUSSEMARE" en afgesloten 23 november 1696. - Z 23b; George Boussemare, laboureur".
- 30. 1695 DE WILDE, JAN. Z 30: "Jean DE WILDE; amman (= eerste kheper of voorkeper). Boerde naar alle waarschijnlijkheid op de tegenwoordige Hofste 'Sampers' (Middelstraat 11) (Cfr ZANTINGEN, dl. IV, pp. 2-22). Ook in Pachtboek.
- 31. 1696 GILLIS, PIETER? ; Z 53: "Pierre GILLES, laboureur" - Z 44: Jacques GILLES, laboureur. Deze laatste ook in PB.
- 32. 1697 MADOU, HUBRECHT; Z 38: "maribeael fevrant" (= roofsmid).
- 33. 1698 KESTELYN PIETER (zie nr. 12). We vonden in het PB van 1688 "lant... van de kinderen Jo(ncke) & NICLAIS KASTELINS" vermeld. Zoals reeds gezegd was PIETER KESTELIN: kuisper (Z 39).

Enkele bedenkingen bij deze lange inventaris, waarvan wij op de volgende pagina de laatste folio overnemen.

- 1) Het dienstjaar van een kerckmeester loopt normaal van 1 oktober tot 1 oktober van het daaropvolgend jaar (van 'baemesse tot baemesse).
- 2) De kerckmeesters werden om het jaar vervangen. Slechts twee onder hen oefende hun ambt tweemaal uit, zij het met grote tijdsverschillen tussen de respectievelijke termijnen. Het waren Claeys Schoonbaert in 1666 en opnieuw in 1685, en PIETER KESTELYN, eerst in 1676 en, veel later, in 1698.

- 3). Zuidschote Rad in de 33 jaren, die in de inventaris vermeld, worden tweemaal een "kerckvrouwe"; in beide gevallen: wedu-
wen (nr. 25 en 29).
- 4). Alswanneer een kerckmeester voor het indienen van de rekening
over zijn ambtsperiode overleden was, dan werd dit gedaan door
zijn weduwe of wezen.
- 5) Alle kerckmeesters zijn tijdens hun ambtstermijn te Zuidschote
woonachtig. Ik vond geen enkel steekhoudend bewijs van het te-
gendeel.
- 6) Als greffier Francois, Emmanuel Vanderhaeghe de kerckrekenin-
gen bundelt, stipt hij in de rand telkens aan of het om een
origineel stuk gaat, dan wel om een copie ervan. Zo schrijft
hij naast nr. 2: "<ori> gineel; naast nr 1: <co>pie auten-
tigue J. J. VAN DER GHOE (die dus eveneens greffier was); en
naast nr. 6 (dienstjaar 1668): "Copie autentique... P. DE BOUSSE-
MAKER (= senior).
Naast de niet originele stukken, plaatst hij telkens zijn paraaf,
met uitzondering van de twee "copie(s) autentique(s)" uit de
dienstjaren 1650 en 1668. Daartoe schrijft hij zijn verkorte hand-
tekening, bestaande uit de beginletters van zijn beide voornamen:
Fh (= F(ranciscus) E(mmanuel)).
- 7) Nog een vraag. Wanneer werd de inventaris geschreven?
Het oudste stuk: "rekening der kercke ende pastoriers van
Noord ende Zuidschote", dat de greffier in "eene liasse" mee-
bindt, dateert van den 29. Januari 1590. De rekeningen zelf
lopen vanaf het halve dienstjaar 1619 en het jaar 1620 ("gesloten
25 maerte 1622"). Vanaf 1663 tot en met 1698 ontbreken er slechts
drie rekeningen. Deze van 1698 werd afgesloten op 4-3-1701.
De inventaris moet dus van na die datum dateren.
Hij zal wel veel jonger zijn.
De oudste "copie conforme" door greffier F. E. Vanderhaeghe geschre-
ven - die wij kennen - dateert van na 2 augustus 1746 (zie:
ZANTINGEN, dl. XV, p. 32). We herhalen even wat we daar reeds
schreven: "Franciscus, Emmanuel Vanderhaeghe -- is lange jaren
greffier geweest ... Hij (schreef?) en ondertekende de "Verpachtinghen"
van 20 september 1768 en van 6 oktober 1778. Deze van 3 april
1783 draagt de handtekening van (zijn zoon?) en opvolger Carolus
Ludovicus Vanderhaeghe ..."
3 april 1783 is bijgevolg een "terminus ante quem", de inventaris is
voor die datum opgesteld. Maar waarom dienden al die oude

original

Rekening van gillie Coude. kerckmeester van
Joue. 1692. ghesloten 8. Januarij 1693.

18

Rekening van matieus de hout kerckmeester van
1693. ghesloten 10. vinf 1695.

19

Rekening van de Kerckmeester van St. Pieters
Gouffremore kerckmeester van Joue 1694.
ghesloten 23. g8. 1696.

20

Rekening van Jan de Wilde kerckmeester van Joue
1695. ghesloten 21. maart 1696.

21

Rekening van J. Gillis kerckmeester van Joue
1696. ghesloten 29. may 1697.

22

Rekening van hiebricks madou kerckmeester van Joue
1697. ghesloten 12. maart 1700.

23

Rekening van J. de Kuyper kerckmeester van Joue
1698. ghesloten 4. maart 1701.

Oprechtelinge van de Kerck van Accorden te Oudijk
ende ander acht nopen de kerckmeester ende
historien van noot d. 6. van 8. phote, begunnen
den 29. Januarij 1590.

16. april 1791

Handwritten marks at the bottom right corner.

archiefstukken uit de kist gehaald? Wie vroeg ze in?

Ik vermoed dat dit veelte maken heeft met de politiek, die het Oostenrijks bewind in kerkelijke aangelegenheden volgde in zijn erflanden, vooral in de laatste levensjaren van Maria-Theresia, van 1740 tot in 1780 keizerin van Oostenrijk. Tydens de laatste jaren van haar leven was de kloof tussen haar en haar zoon, Joseph II, wijder geworden. Dikwijls hadden ze ernstige meningsverschillen en menigheden. Joseph was 39 jaar (o 1741) toen hij de regering aanvaardde; voordien was hij mederegent geweest.

Hij hield er revolutionaire denkbeelden op na. Zelfverzekerd, despolitisch en ongeduldig, brandde hij van verlangen verbeteringen aan te brengen, waar hij dat noodzakelijk achtte. Maria-Theresia was behoedzaam en conservatief van aard. Haar zoon was daarentegen bereid het gehele maatschappelijk bestel, zo nodig, te slopen. Hij werd een "revolutionaire keizer".

Gedurende de tien jaren van zijn regering (1780-1790), vervaardigde hij méér dan 17.000 nieuwe wetten en verordeningen uit over alle mogelijke zaken. Het ware stortvloed. De keizer was onvermoeibaar, hij werkte 16 uur per dag en regeerde het rijk - zoals werd gezegd - "van de postdiligence uit".

De Hongaarse en Belgische wetten werden historische documenten zonder praktische betekenis. In plaats daarvan kwamen de verordeningen van de keizer. Het moest gedaan zijn met de "provinciale" zelfstandigheid. De adel en nog andere bevolkingsgroepen beschouwde hij als lui en parasitair. Alleen de boerenstand vond genade in zijn ogen. Deze was het meest waardevolle element in de staat. Ook de kerk moest zich aan de staat onderwerpen.

Voor haar was het een zware slag, dat Joseph alle kloosters ophef, waarvan de leden zich niet aan liefdadigheid, onderwijs, ziekenverzorging of studie wijdde. 700 kloosters van contemplatieve kloosterorden en congregaties (waaronder de Abdij van Maben) werden om deze reden opgeheven. Hun bezittingen werden gebruikt voor de stichting van ziekenhuizen, scholen en liefdadigheidsinstellingen. Dit alles betrofde het volk nauwelijks. Des te groter was het mitrooigen, toen de keizer "uit zuinigheid" het aantal kerkbanken bepaalde, dat zich op de altaren mocht bevinden; het optoeren van heiligenbeelden verbood, alsmede alle "overbodige" gebruiksvoorwerpen in de kerken, alle bedevaarten en "plechtige" begrafenissen... Zijn kerkelijke hervormingen zetten ons land "in vuur en vlam". Het groer (de "Brabantse omwenteling") zou slechts door door Joseph's broer en opvolger, Leopold II, kunnen bezworen worden - die vele hervormingen van zijn voorganger ongedaan maakte. Maar toen kwam de Franse Revolutie alles overhoop zetten. "Allons, enfants de la patrie!".

Cfz: Nieuwe / geïllustreerde Wereldgeschiedenis, Besam-reeks, Baarn, dl. XIII, pp. 111 vv.).

Ik ben van mening dat het inleveren van de kerkrekeningen, onz. een van de vele "pesterijen" was, waarmede "de keizer-kosten", Joseph II, de kerkelijke instellingen, de parochies en de clerus "bestookte".

Herinnert U zich wat we in dl. XII van de LANTINGEN, pp. 33-44, reeds schreven over de keizerlijke bemoeizucht? Krachtens de verordeningen van 22 en 27 mei 1786 en van 20 januari 1787 eiste hij (<les> "États" des Bruns du Clergé séculier et régulier; "des Bénéfices et Offices Ecclésiastiques simples; et "des) "Dénombrements des Fondations pieuses séculières".

Zo moest ook de (besaande) pastoor van Luidschote, Petrus BESEYNE, eigenhandig een gedetailleerde aangifte doen van het "Beneficium pastoraal der parochie" (= een gedetailleerde opgave van zijn persoonlijke "inkomsten" en "lasten") albrook een "Inventaris, inhoudende alle de jaerlijksche inkomsten ende lasten van de fabriek der parochiaale kerke van Luidschote", - opgesteld wjt de rekeningen ende verpachtinghen -, indienen.

Beide documenten dateren van 6 april 1787 en dragen de handtekening van E. H. BESEYNE, die we hier copiëren:

P. J. Beseyne
Pastor tot Luyschote,

Graffier Franciscus, Emmanuel is de derde april 1788 - we schreven het reeds - niet meer in functie. Het samenbundelen van de kerkrekeningen, daterend uit de 17de eeuw en het opstellen van een begeleidende inventaris, moet vóór dié datum gebeurd zijn, in de allerleerste regeringsjaren van keizer Joseph II of misschien zelfs tegen het eind van de regering van zijn moeder, Maria Theresia, toen hij mederegent was.

III. Over Pastoor Petrus Beseyne schreven we reeds in dl. VIII, p. 46.

Welke was zijn afstamming? Ook hier heeft de heer Jef Cailliau ons een oprecht gewaardeerde dienst bewezen.

Hij stuurde mij een door hem, in het Stadsarchief van Vervene ontdekte

KWARTIERSTAAT VAN PASTOOR BESEYNE.

die, als ik het goed voorheb, uit 1797 dateert.

Ernst iets over de voornamen van E. H. Beseyne. Zijn eerste doopnaam is zonder enige twijfel PETRUS. In de "verpachtinge" van 30-9-1768 staat er klaar en duidelijk: "ter interventie van heer ende meester petrus Beseyne, pastor". Er is in de tekst wel ruimte gelaten voor een tweede voornaam, maar die werd niet ingevuld.

We moeten ons dus behelpen met de handtekeningen, die we van hem teruggevonden hebben, albrook met een paar teksten waar hij zijn naam schrijft. In een document, gedateerd van 6-4-1787 vinden wij alleen initialen van zijn doopnamen. Het meer te lezen PS JS. De Beginletters van zijn voornamen in het PB. zijn duidelijker. Volgens mij heet hij voluit: Petrus, Jacobus (zijn vader heette Jacobus en zijn oudere broer ook). Is zijn echter ook Joannes kunnen betekenen.

De kwartierstaat klimt op tot de ouders van de overgrootvader van Pastoor Buseyne. Deze laatste behoort dus tot de vijfde - in de kwartierstaat vermelde - generatie.

We volgen eerst zijn afstamming in de rechte lijn.

Die 'stamouder' heetten JOANNES en JOANNA BUSEYNE-HUREEL. Uit

- ① dit echtpaar de overgrootvader van onze pastoor:
- ② SALOMON BUSEYNE, die X met JACOBA CASTRYKE, waaruit de groot-
- ③ vader: JAN BUSEYNE, die X met PETROMILLA SIMOEN; waaruit de vader
- ④ van Pastoor BE(U)SEYNE: JACOBUS BUSEYNE. Die diens eerste huwelijk waren er geen kinderen. Wel uit zijn tweede echtverbintenis met Joanna, Soro-
thea BRUYNOEGHE. Die is de moeder van E.H. PETRUS BUSEYNE, Pastoor te
- ⑤ Zuidschote (voor 30-9-1768 tot na 6-4-1787. Op 15 april 1788 is Petrus Buseyne ofwel reeds overleden ofwel heeft in die tussentijd zijn ontslag genomen). E.H. Buseyne (zo schrijft hij altijd zijn naam) had een oudere broer: JACOBUS BUSEYNE, die de stam zal voortzetten. Deze trouwt met JOANNA VERBURGHE (= Verbrugge?). Uit dit huwelijk worden zes kin-
- ⑥ den veruormd, neven en nichten van onze pastoor. In 1797? waren twee ervan zedertlijk al getrouwd. We sommen hun namen op:
  - 1- JACOBUS BUSEYNE - 2. SYMPHORIANUS BUSEYNE
  - 3- ISABELLA BUSEYNE X met PETRUS CARDYN, in Oeren
  - 4- MARIA-THERESIA BUSEYNE
  - 5- ANNA BUSEYNE X JACOBUS VAN DE VEGEETE, in Alveringem.
  - 6- EUGENIA BUSEYNE.

Des generaties in twee eeuwen; vermits de 'stamouder' JAN en JOANNA

- ① BUSEYNE-HUREEL in 1637 en 1638 kinderen kregen. Hun zoon Salomon moet nog vroeger geboren zijn.
- Deze Salomon (de overgrootvader van Pastoor Buseyne, had een zuster (geboren te Lo, 23-12-1637). Ze huwde met LIVINUS VERKERKE. Zijzelf naamde JOANNA BUSEYNE.
- ② Een dochter van dit gezin, MARIA VERKERKE zal trouwen met ANTONIUS CLARYSSE. Ze krijgen zeven kinderen. Een ervan blijft in leven!
- ③ Joannes CLARYSSE, die later Pastoor wordt te Eren, bij Diksmuide. Dit is bygevolg een familielid van de Pastoor van Zuidschote. E.H. JAN CLARYSSE overlijdt op 11-4-1782. E.H. Petrus Buseyne kon dus de begrafenis bijgewoond hebben.

Is de stam BUSEYNE daarmee uitgestorven? Volstrekt niet, want

- ① JOANNES en JOANNA BUSEYNE-HUREEL hadden, behalve SALOMON, nog
- ② een jongere zoon: PAULUS BUSEYNE (°Lo, 8-9-1638), die trouwt en verscheidene kinderen krijgt: o. a.:
- ③ - MARIA-CORNELIA BUSEYNE, die te Ieper zal overlijden. Haar zuster:
- ANNA BUSEYNE zal te Roebbrugge sterven.

- Twee broers van Maria - Coenelia en Anna zullen de naam voortzetten;
- ③ a - JAN-BAPTIST BUSEYNE, die trouwt met JOANNA-THERESIA THORIS. Hun
- ④ a - zoon JOANNES-ALBERTUS BUSEYNE, gaat naar St.-Winokebergen wonen. Geen verdere gegevens beschikbaar over deze lijn. Echter wel over een broer van JAN-BAPTIST (3 a), die flink zal 'struiken'!
- ③ b - Hg rechte: PAULUS, JACOBUS BUSEYNE en zal kunnen met MARIA-JACOBA GHYS, uit Rekepoede, bij Killeem (Fr.-Vl.). Daaruit o. a.:
- ④ b - JOANNA, MARIA BUSEYNE, die trouwt met CHARLES SECHERS, doch geen afstammelingen heeft. Haar broers hebben er echter wel!
- PETERUS, JACOBUS BUSEYNE trouwt met ISABELLA DUSOODO.
We kennen vijf kinderen van dit echtpaar, namelijk:
- ⑤ b - 1) JOANNES, ALEXIUS BUSEYNE (° 24-12-1759);
2) VICTORIA, CONSTANTIA, JACOBA BUSEYNE (° 15-3-1762);
3) JACOBUS, JOANNES BUSEYNE (° 18-9-1764);
4) CAROLUS, XAVERIUS BUSEYNE (° 11-6-1769);
5) BENEDICTUS, VICTOR BUSEYNE (° 10-3-1774).
Oor hun nakomelingen sprake de kwartierstaat (opgesteld in 1797? niet). Pastoor Buseyne zal al die "verre achterdozjns en -nich-ten" wsch. wel gekend hebben.
- Paulus, Jacobus en Maria - Jacoba BUSEYNE-GHYS hadden ook nog een
- ④ c. andere dochter: MARIA, MAGDALENA BUSEYNE die een eerste keer trouwt met JOSEPH INGELAERE, waaruit (?) twee dochters:
- ⑤ c - JOANNA INGELAERE (?) (° 17/1/1763) en:
- BARBARA, FLAVIA INGELAERE (?) (° 29/11/1767).
Meduwe-geworden, hertrouwt Marie - Madeleine Ingelaere^t - BUSEYNE met ADRIANUS, WINOCUS DE SMYTER. Of er uit dit tweede huwelijk afstammelingen waren, zegt de kwartierstaat niet.

In het Kerkarchief van Luidschote, dat we tot en met 1850 op steeklaast hebben, komt geen enkel gezin BUSEYNE (BESSEYNE, enz.) voor.

Ook in het dossier van de Algemene Volkstelling in "De Acht Parochies" (1697) komt die familienaam niet voor.

Onder de "Bewoners van Luidschote en degenen die er dichtbijwonen - Tijdstip 1900-1910" (ZANTINGEN, dl. III) vinden wij te "Pypegaele" een tabakkerver vermeld, die Alois BUSEYNE heet (nr. 35). Bij 't Smisbeke worden er toen een "elverhandelaar en roekman BUSEYNE" (nr. 126).

Er wonen thans Buseyne's o.m. te Elverdinge, Ieper, Dikkebus, Lange-mark, Heuvel, Namertinge, Lillebeke, enz.

SA.V 1797

Jan Buseyne x Joanne Hureel

Salomon
x Jacq Cortghe

Jameken oloo 23/12/1631-
x Lieven Verkerke
19-7-17..

Paulus^o 8-9-1638

Jan x Pitemille
Smaen

Marie
x Antoni Claryse
met 4 K. en 1 descendant
ak de ander +

B.
x Joane
Therese
Thoris

Paulus
x M. Jacobs
ghys
tot Resp.

Jacob
x ZK
x Joane Dorothea
Buseynophe

James Claryse
t 11-4-1782
Pastor in Essen

James
Albert
woont
in
Brug SW.

Peter
Jacob
x Isabelle
Olusoso

Joane
Marie
x Charles
Seghers
ZK

Marie
Margot
x Joseph
Jeghere
x
adrain
Winc
De Smylet

Jacob
x Joane
Verburghe

Peter alk
pastor
Zandsewote

Jan
Alex
24/12/1769

Victorien
Constantine
Jacq
15/3/1762

Jacob
Joans
19/9/1764

Charles
Larrens
11/6/1764

Benint
Victor
10/3/1774

M
Joane
17/11/1763

Dorthe
Therese
24/11/1764

Jacob
Symphonie
Isabelle x Pierre Caetyn in Oren.
M Therese
anne x Jacob van de vegete in alenp.
Eugene.

EEN FOTOCOPIE VAN DE KWARTIERSTAAT VAN DE
FAMILIE, WAARINDE A.H. PÉTRUS BUSEYNE,
PASTOR DE ZUIDSCHOTTE, BEHOORDE.

IV. DE STAM' VERSAEVELE TE ZUIDSCHOTE

Toon Maurice VERSAEVELE (+ zaterdag 19 januari 1985) en zijn zoon Daniel VERSAEVELE (+ de dag nadien) samen "over aarde lagen", hebben wij het besluit genomen, alles wat wij - vanuit het Kerkarchief - over deze oude Zuidschotse familie konden te weten komen, op schrift te zetten:

Voor het goed begrip van wat zal volgen, moeten wij eerst spreken over een nog oudere Zuidschotse familie, o.m. de stam DUFLOU.

Deze familienaam wordt in de parochieregisters, zelfs als het gaat over ouders en kinderen uit éénzelfde zin, op velelei manieren getekend: b.v. DE FLO, DEFLOU en DUFLOU. Gemakshalve houden wij bij de schrijfwijze: DUFLOU. Het gaat immers altijd over dezelfde stam.

DUFLOU

- In de oudst-bewaarde "Verpachtinghe" van kerkland te Zuidschote (PB 1688) komen we die naam nog niet tegen.

- Ook in het dossier van de "Volkstelling in 'de Acht Parochies" wordt er geen enkel gezinshoofd met die naam vermeld.

Tijdens de 18de eeuw worden er echter al DUFLOU's te Zuidschote.

Rond het midden van die eeuw, of wat later, woonde hier b.v. het

I ① gezin: ROBERTUS en JOSEPHINA DUFLOU-ADA(M?).

We kennen hun naam en die van een zoon, t.w.:

② JOANNES, IGNATIUS DUFLOU, die hier ± 1777 ten wereld kwam. Hij trouwde met een meisje uit Noordschote, dat ca. 9 jaar jonger was, het noemde: ROSA, CONSTANTIA VERTOMME (° ± 1786). Haar naam wordt soms ook VAN-TOMME getekend.

③ Het jonge echtpaar moet enige tijd te Reminge gewoond hebben.

1) We kennen één dochter die aldaar rond 1812 geboren werd. We geven haar naam: CAROLINA, REGINA DUFLOU en zullen verder nog wat zeggen over haar. In 1822 waren Jan en Rosa DUFLOU-VERTOMME reeds te Zuidschote gevestigd. Ze brachten hier nog vier kinderen ten doop, nl.:

2) ANGELUS, ALBERTUS DUFLOU, ° Z. 13-7-1822 (RBA I, p. 33, nr. 9)

P.: Petrus, Jacobus DUFLOU - M.: Carolina DUFLOU (dat zal zijn zusster zijn (+)). Tussen Carolina en Engelbert werden er zeer wsch. nog andere geboren (te Reminge, b.v.), doch die kennen we niet.

3) JUSTINA, SOPHIA DUFLOU, ° Z., 18-10-1825 (RBA I, p. 56, nr. 20) - P.: Petrus, Albertus VANDECASTEELE uit L. en Barbara, Ludovica Blanchaert, geboortig van Noester, doch hier wonende. Justina zal slechts 17 jaar worden. Ze sterft te Zuidschote op 14-9-1842 (RMO I, p. 56, nr. 18).

4) AMANDUS, DESIDERIUS DUFLOU, ° Z., 13-11-1829 (RBA I, p. 78, nr. 17) - P.: Joannes Baptista Salemmy (uit Busbeke) en M.: Amalia, Josephina Verhaeghe (uit een oude Zuidschotse stam).

- 5) GUSTAVUS, JULIANUS DUFLOU, ^{o.z.}, 20-9-1834 (RBA I, p. 102, nr. 15.) —
 P.: Franciscus Roffiaen — M.: Carola Rubben. Peter en meter wonen te Luidschote.
 De oudste dochter van Jan en Rosa: CAROLINA DUFLOU (° Reninge, ca. 1812)
- ④ bracht hier op 21-4-1837 een zoon ter wereld, die PETRUS, ALEXANDER DUFLOU
 geborend werd (RBA, p. 119, nr. 4. Zijn oom van nog geen 15 j.: Engelbert
 (2) was peter en zijn tante Justina (3) — nog geen 12 j. oud — mocht meter
 zijn.

CAROLINA, REGINA DUFLOU trouwde te Luidschote, de 8te juli 1844, met
 een jongman van 27 j. (van St.-Bertens te Poperinge), die PETRUS, JOANNES
 VANLOOT naamde. Petrus Verschuer en Petrus Debroeck waren getuige bij
 dit huwelyk (RMA I, p. 66, nr. 3). Carolina was toen 32 j. en haar zoontje,
 Pieter, Alexander al een hele knaap.

Haar vader JOANNES, IGNATIUS DUFLOU (2) zal 79 j. oud worden. Hij sterft
 te Luidschote, de 12de mei 1856 (RMO I, p. 137, nr. 7). Zijn vrouw, ROSA VER-
 TOMME zal hem nog een drietal jaren overleven. Zij wordt 72 j. en ver-
 laat deze aarde op 17-8-1859 (RMO I, p. 143, nr. 12).

Rosa was een dochter van Ludovicus en Rosalia VANTOMME (VERTOMME) —
 LEFEVRE, uit Noordschote, waar de naam in 1697 nog niet vertegenwoordigd
 is.

Verdere afstammelingen van deze tak van de DUFLOU'S hebben we te
 Luidschote niet teruggevonden.

II

Er worden hier in het begin van de 19de eeuw (of vroeger) een ander
 gezin DUFLOU, dat ons rechtstreeks 'aangebange' — zoals u zult lezen.

- ① We bedoelen het echtpaar: EMMANUEL, FRANCISCUS DUFLOU — MARIA-THERESIA
 PYCK (ook PICK). Hoewel kinderen er in dit gezin ter wereld kwamen, weet
 ik niet, de parochieregisters klinken slechts tot 1819 op. Toch hebben we acht
 kinderen kunnen identificeren. We sommen ze op:

- ② 1) JOANNA, THERESIA DUFLOU. Ze was 'jonge dochter' toen ze op 28-5-1820 te L. het
 leven schonk aan een zoon, die ALBERTUS, Franciscus DUFLOU geheten werd.
 grootvader Emmanuel (^{o.z.}) was peter en Maria-Theresia DUFLOU (° Oostvleete-
 ren) (RBA I, p. 18, nr. 10). Het jongetje leefde slechts 3 maanden. Het werd
 de 2de sept. 1820 "in coemeterio hujus parochiae" begraven (RMO I, p. 11,
 nr. 14). Het knaapje behoorde tot de derde generatie DUFLOU'S. Zijn
 moeder Joanna, Theresia (1), aan rond 1800 geboren zijn.
 We moeten wachten tot ca. 1840 om weer een dochter van Emmanuel en
 Maria-Theresia DufloU-Pyck te weten geboren worden, al zullen er in
 de tussenjaren wel andere kinderen ter wereld zijn gekomen.

- 2) VIRGINIA, ROSALIA DUFLOU zag hier rond 1810 het levenslicht. Ze was 28 j.
 toen ze op 15 mei 1839 te Luidschote trouwde met Desiderius, Leopoldus
 VALLAEYS, een zoon van Joannes, Benedictus en Carolina, Francisca VALLAEYS-
 SOENEN. Désiré geboren te Boezinge was toen 26 j. De beide vaders traden
 als getuige op (RMA I, p. 55, nr. 4). J. B. Vallaeys was de enige die zijn naam
 onder de trouwakte kon schrijven.

- 3) Een derde (?) dochter heette ROSALIA DUFLOU of is toch dezelfde als nr. 2? Van haar weten we dat als 'jonge dochter' op 15 juni 1836 het leven schonk aan een zoon, dat DESIDERIUS (DUFLOU) gedoopt werd. Petrus en Melania Duflo, die te Zuidschote woonde waren zijn peter en mater (RBA I, p. 114, nr. 16). Wie deze Pieter en Melania zijn? Een broer en een zuster van Rosalie!
- 4) ANGELUS - ALBERTUS (ook ANGELUS en ENGEL) werd te Zuidschote, zeer wsch. in 1818 geboren. Over hem zullen wij het hebben in verband met de familie VER-SAEVELE. Maar laten we eerst zijn jongere broers en zusters opsommen:
- 5) VICTORINA, FRANCISCA DUFLOU, de eerste die in het oude doopregister vermeld wordt. °Z., 13. - 7. - 1820 - P.: Ludovicus Van Akker - M.: Sophia, Coleta DUFLOU (een oudere zuster?) (RBA I, p. 19, nr. 11). Victorina zal geen 14 j. worden. Ze starft te Z. de 26de januari 1834 (RMO I, p. 64, nr. 2).
- 6) MELANIA, NATALIA DUFLOU. °Z., 28-8-1823 - P.: Petrus Van Steen - M.: Carolina Storme (RBA I, p. 41, nr. 16). Melania zal wel volwassen worden. Op 23-jarige leeftijd trouwt ze te Zuidschote met Petrus, Joannes DOLPHEN (geboren te Woestem, als zoon van Engelbert en Barbara Dolphen - Cotteliers. Het huwelijk, waarbij beide ouders getuige waren, werd ingezegend door Pastoor Spilliaert op 'half-oogst' (15/8) 1846 (RMA I, p. 70, nr. 3).
- 7) PETRUS, JACOBUS DUFLOU zag hier het levenslicht op 4 sept. 1825 - P.: Carolus, Eugenius LEURIDAN (°Z.) - M.: Amelia, Rosalia Copoers (°Noordschote). Peter en mater woonde toen te Zuidschote ("in hac habitantibus") (RBA I, p. 54, nr. Carolus, Eugenius LEURIDAN was een zoon van Joannes-Baptista en Maria, Francisca LEURIDAN - PAELDINCK. Hij was nog geen 29 jaar, toen hij de 11de januari 1830 in zijn geboortedorp overleed (RMO I, p. 51, nr. 1). Zijn zuster: BARBARA, COLETA LEURIDAN was slechts 21 jaar toen ze te Zuidschote op 24 sept. 1827, nog ongehuwd, ter ziela ging (RMO I, p. 39, nr. 11). We kennen ook nog de gezinnen LEURIDAN - SABBERE en LEURIDAN - HONDEGHEM. Een dochter van Franciscus, Josephus en Joanna, Maria Leuridan - Sabbere, met name Josephina Leuridan trouwde met Jacobus Vandecasteele. Ze was weduwe toen ze, 67 jaar oud, op 31 maart 1837 te Zuidschote 'ter ziela ging' (RMO I, p. 70, nr. 4). Ze moet dus vermoedelijk in 1769 geboren zijn.
- Andreas LEURIDAN (°Rennige) was 29 jaar toen hij de 16de januari 1822 te Zuidschote in de echt trad met de 27-jarige Maria-Theresia Hondeghem (°Boezinge, als dochter van Franciscus, Dominicus en Maria-Theresia HONDEGHEM - HOEDEY. Franciscus Hondeghem en Carolus-Ludovicus Leuridan waren hun getuigen. Andreas Leuridan (°Rennige, †1792) was een zoon van Joannes-Baptista en Barbara, Francisca LEURIDAN-SMAGGE (RMA I, p. 12, nr. 1). Dit reël verloopt in verband met de families LEURIDAN, die te Zuidschote reeds in de 17de eeuw vertegenwoordigd waren. (Zie PB 1688: 'Ignaas Leuridan' en 'Philips Leuridan').

Er blijft ons nog één zoon van Emmanuel en Maria-Theresia DUFLOU-PYCH te noemen, t.w.:

8) LEONARDUS, FRANCISCUS DUFLOU. °Z., 5-11-1827 - P.: Petrus, Joannes Vallaeys (°Kamertinghe) - M.: Casilia, Eugenia VERHAEGHE, die allebei (°Uberque) te Zuidschote woonden

Maar en wanneer de ouders van al die kinderen: Emmanuel DUFLOU (°Z.) en Maria-Theresia PYCH (°Kamertinghe) overleden, heb ik niet kunnen terugvinden. Het RMO I van Zuidschote vermeldt hun afsterven niet.

DUCARRON Nu moeten we een woord zeggen over de stam DUCARRON te Zuidschote. Waarom we dit moeten doen zal straks wel duidelijk worden. Onthoudt alvast de naam ANGELOUS-ALBERTUS DUFLOU (p. 28, nr. 4). Over hem komen we nog meer.

We beginnen bij de 'stamouders'

PETRUS, FRANCISCUS DUCARRON x met ROSALIA PLAMON. Dit echtpaar woonde te Reninge. We kennen drie van hun dochters, die zich later te Zuidschote gevestigd hebben. Wij geven hun namen en enkele bijzonderheden. Doch vooral nog dit: Rosalie PLAMON kan zelf een dochter zijn v. JACOBUS en Maria, Isabella, Therapia, PLAMON-HERRMON, Haar broer(?) Franciscus, echtg. v. Eugenia Gheraent (°Z. 1792 + hier 5/11/1871)

1) HENRICA, FRANCISCA DUCARRON (°Reninge, ca. 1816). Over haar zullen wij later uitvoerig moeten spreken. Daarom eerst een woord over: 2) haar zuster ROSALIA DUCARRON (°Reninge, ca. 1826). Rosalie treedt in het huwelijk met PAULUS DEKEERSSCHIETER (°Emelgem, 29/7/1827). Dit gezin brengt te Zuidschote vier kinderen ten doop: 1 dochter en 3 zonen. Te resten:

— 1) LEONILLA DEKEERSSCHIETER, °Z., 8-10-1860 - P.: haar grootvader: Petrus, Franciscus Ducarron - M.: een zuster van haar moeder: Henrica, Franciscus Ducarron (1) (RBA I, p. 211, nr. 16).

— 2) CYRILLUS DEKEERSSCHIETER, °Z., 16-4-1862 - P. Carolus, Rudovicus Gerardyn, waarover straks, en M.: Amiliana, Carolina Ducarron, die we nog zullen ontmoeten (RBA I, p. 215, nr. 6);

— 3) HENRICUS DEKEERSSCHIETER, °Z., 28-2-1864 - P. Franciscus, Xavierius Willem - M.: Virginia Ducarron, die volgt (RBA I, p. 223, nr. 7).

— 4) AUGUSTUS DEKEERSSCHIETER, °Z., 16-11-1865 - P. Angelus, Albertus DEWAGTER - M.: Maria-Theresia Willem (RBA I, p. 230, nr. 17). + Z., 29-11-1865 (RMO I, p. 159, nr. 17).

Paul Dekeers(s)chieter, + Z., 20/1/1897 (RMO II, p. 60, nr. 1). Rosalie overleefde hem (+ niet in Z.). 3) VIRGINEA DUCARRON, °Z. Reninge, ca. 1833. Echtgenote van Rudovicus GERARDYN, peter van Cyrial Dekeers(s)chieter (- 2).

Zij overlijdt te Zuidschote op 27 maart 1880, in de ouderdom van 46 jaar. (RMO I, p. 17, nr. 4). We hebben niet gezocht naar hun afstammelingen, want het is ons vooral te doen om HENRICA, FRANCISCA DUCARRON (°Reninge, ± 1816). Deze laatste trouwt namelijk met een:

VERSAEVELE

I

Hecht geen belang aan de spelling van deze familienaam.

In hetzelfde gezin en a priori in eenzelfde familie of stam, wordt hij in vroegere tijden op ongeveer alle mogelijke wijzen geschreven. Het kan dat niet genoeg herhalen omdat dit voor praktisch alle familienamen geldt. Naast VERSAEVELE vindt men vanzelfsprekend ook VERSAEVEL, doch ook VERSAVEL.

De stamouders van de VERSAEVELE'S zijn niet uit onze streek afkomstig. U zult vergeefs in dl. XVI van de ZANTINGEN zoeken naar een gezinshoofd met die naam tijdens de Algemene Volkstelling van die naam in 'de Hecht Parochies'.

Ze komen veel voor te ZONNEBEKE op die 'kanten'

We klimmen - vanuit Zuidschote op - tot

- I** ① PETRUS, JOANNES VERSAEVEL X met MARIA-THERESIA SAMIN, die in het laatste kwart der 18de eeuw of rond 1800 al getrouwd waren.
- We vinden in de parochieregisters een zoon, die zich te Zuidschote zal vestigen en er 'introuwen'. Hij noemde:
- ② JOSEPHUS, MESSELINUS VERSAEVEL. Geboren te Zonnebeka, rond 1801.
- Hij trouwt met een meisje van Zuidschote, dat circa 15 jaar jonger is en dat wij al eerder hebben vernoemd, nl.: HENRICA, FRANCISCA DUCARRON (°Z, ± 1816) (zie voorgaande blz. i).
- We kennen twee kinderen van dit echtpaar, t.w.:
- ③_a - 1) ROSALIA, AMELIA VERSAEVEL. °Z., 5-11-1839 - P.: Petrus, Franciscus Ducarron, de grootvader langs moederskant - M.: Catharina, Rosa VERSAEVEL (RBA I, p. 134, nr. 18).
- 2) CAROLUS, LUDOVICUS VERSAEVEL. °Z., 10/3/1842 - P.: Carolus, Ludovicus Willems - M. Coleta FLAMON (RBA I, p. 148, nr. 5). Onthoud zijn naam, want hij zal de stam VERSAEVEL voortzetten.
- Vader Josephus, Messelinus, sterft te Zuidschote op 23/8/1846, in de ouderdom van 44 j. (RMO I, p. 113, nr. 22) † Hij laat een jonge weduwe na met twee kleine kinderen.
- Dertien maanden later, nl. op 22 sept. 1847 treedt Henrica, Francisca DUCARRON voor de tweede keer in het huwelijk. Ze is nog maar 31 jaar en vindt een jongeling, nr. 27 j., eveneens te Zuidschote wonend, die met haar de echtverbintenis wil aangaan. We kennen hem al van p. 28, nr. 4); het is ANGELUS (ENFEL) - ALBERTUS DUFLOU (°Z. Volgens de gegevens in RBA en RMO moet hij eind 1818 geboren zijn. Hij was dus ± 29 j. toen hij met Henrica trouwde). Hun beiden ouders; Emmanuel Duflou en Petrus Franciscus Ducarron waren getuige (RMA I, p. 71, nr. 2). Rosalie en Charles-Louis VERSAEVEL, Aragon al vlug een halfbroer, die bijgevolg de familienaam DUFLOU zal dragen.

- ③ b - 1) Hij heette BENEDEICTUS DUFLOU. Hij komt hier op 10 maart 1848 ter wereld.
- P.: zijn grootvader: Emmanuel Duflou - M.: Emiliana Ducarron,
die op 16-4-1862 ook meter zal zijn van Cypriel Dabbeestchietars (p. 29, nr.
- 2) (RBA I, p. 175, nr. 4). Hij zal trouwen met Maria-Theresia BON-
TE. We kunnen van dit echtpaar:
- a) ADOLPHUS DUFLOU, die op 3-jarige leeftijd, de 9de maart 1864, te 2.
sterft (CRMO II, p. 24, nr. 8). Adolff zal dus wel in 1881 geboren zijn.
  - b) ACHILLEUS DUFLOU sterft hier - 4 maanden oud - op 14/3/1884 - 5
dagen slechts na zijn broertje (CRMO II, nr. 25, p. 10).
  - c) Op 25/5/85 overlijdt er nog een naamloos - gebleven zontje (CRMO II,
p. 27, nr. 7).
- Waar die mensen later naartoe getrokken zijn, weet ik niet.
Engel en Henrica Duflou - Ducarron kregen te Luiddschote nog andere
kinderen, nl.:
- 2) EUDOXIA DUFLOU. °Z., 16-12-1854. Het meisje was in levensgevaar en Caecilia Lauwers diende het nooddooptel toe. Toen Pastoor Delva het, dezelfde
dag nog, 'sub conditione' doopte, waren Petrus Devos en Rosalia Ducarron,
een tante van de kleine Eudoxie resp.: peter en meter (RBA I, p. 194, nr. 16).
  - 3) LEONILLA DUFLOU. °Z., 26-8-1856 - P. Franciscus Willems - M.: Clemem-
tia Nerejan (RBA I, p. 199, nr. 17). Zie voor Eudoxie ook p. 34. Voor Leonilla, p. 35.
  - 4) Op 18-10-1857 sterft er "in partu" een naamloos gebleven kindje van het
mannelijk geslacht (? proles mascula anonyma (CRMO I, p. 129, nr. 9).
Vader Angelus-Albertus Duflou zal 62 jaar worden en hier de 9de mei 1887
overlijden (CRMO II, p. 19, nr. 10). Zijn vrouw, HENRICA DUCARRON was toen nog
in leven. Zij overleefde haar twee echtgenoten. Haar obit vonden we nergens
terug. Heeft ze het dorp verlaten om te gaan inwonen bij ROSALIA,
Amelia VERSAEVEL, haar dochter uit het eerste huwelijk? Wie weet!

Zo komen we opnieuw terecht bij de stam VERSAEVEL(E).

- ③ a. CAROLUS, LUDOVICUS VERSAEVEL (°Z., 20 maart 1842) (p. 30, ③ a-2) zal zijn tak
voortzetten. Hij trouwt met een meisje uit Reninge: SIDONIA DEGANDT.
We schrijven: Degandt, doch in de parochieregisters vinden we bovendien nog
volgende schrijfwijzen: DEHANDT, DEHAND en DEHANN).
Sidonie kwam in 1846 te Reninge ter wereld als dochter van Carolus en
Maria-Theresia DEGANDT-LAMP(S?) (ook: LAMPS).
In minder dan 18 jaar zullen Charles-Louis en Sidonie het leven schenken
aan liefst elf kinderen, waarvan er verscheidene bitter jong zullen ster-
ven. Ziehier namen en bijzonderheden:
- ④ a. 1) LUDOVICA VERSAEVEL. °Z., 29-4-1872 - P.: Carolus (<Degandt>) en M.:
Henrica Ducarron - Twee van haar grootouders (RBA I, p. 255, nr. 7).
2) MARIA-THERESIA VERSAEVEL. °Z., 2-10-1873 - P.: Benedictus Duflou (③ b-1) -
M.: Maria-Theresia LAMPS (de grootmoeder) (RBA I, p. 261, nr. 15).

- 3) HENRICUS VERSAEVEL, °Z., 7-7-1875 - P. Jacobus < Degandt > - M.: Rosalie Versaevel, zijn tante (RBA I, p. 268, nr. 11).
- 4) SYLVIA VERSAEVEL, °Z., 10-12-1876 - P. Carolus < Degandt > - M.: Eudoxia Duflou (3) b-2) (RBA I, p. 274, nr. 27).
- 5) Ben tweeling en RBA I, p. 282, } 5) CAMILLUS VERSAEVEL, °Z., 28-12-1878 - P.: Henricus Vallaerx - M.: Sylvia < Degandt > † Z., 15-2-1880, 15 m. (RMO II, p. 17, nr. 2)
 6) } nrs. 21 en 22. } 6) JULIUS VERSAEVEL, °Z., 28-12-1878 - P.: Augustus Vereeche - M.: Virginia Vermeersch. † Z., 15-9-1879, 10 maanden (RMO II, p. 16, nr. 12).
- 7) GEORGIUS VERSAEVEL, °Z., 29-1-1880 - P. Isidorus Vereeche (er staat wel Vereeche!) - M.: Clementia Debusscher (RBA I, p. 287, nr. 5).
- 8) ZOË VERSAEVEL, °Z., 3-6-1882 (RBA I, p. 295, nr. 8) - P.: Augustus Verly - M.: Rosalia Verhoest.
- 9) ELISA VERSAEVEL, °Z., 21-7-1885 - P. Henricus Vereeche - M.: Ludovica Versaevel (haar zusje van 13 jaar) (RBA I, p. 131, nr. 15).
- 10) HECTOR, CAMILLUS VERSAEVEL, °Z., 1-5-1887 - P. Honoratus Versaevel en M.: Maria Versaevel. Is Honoré een oudere broer, die ergens elders, b.v. te Reminge, ca. 1870/71 geboren werd. Maria zal wel nr. (4) a-2) zijn (RBA I, p. 323, nr. 12). HECTOR VERSAEVEL trouwt de 17de juni 1912, te St.-André-léz-Lille met GERMANA CLARISSE (uit 'TEN BRIELEN').
- 11) LEONARDUS (ook CYRILLUS) VERSAEVEL - P.: Georgius Six - M.: M.: Sylvia Versaevel. Leonardus, Cyrillus werd hier op 21 dec. 1889 geboren. Zijn zus, Sylvia was toen 13 jaar. Cyril wordt anderhalf jaar en sterft te Zuidschote de 3de maart 1891 (RMO II, p. 41, nr. 2).

De moeder van al die kinderen, SIDONIE DEGANDT, was 3 maanden eerder overleden, in de leeftijd van 44 jaar. "Obit"?? 27-11-1890 (RMO II, p. 41, nr. 15). Ze werd hier de 29ste november, "cum missa solemni", door pastoor Julius Van den Berghe begraven.

Haar echtgenoot Charles-Louis Versaevel bleef achter met 'n hele 'bende' kleine(re) kinderen. Wat er nadier van hem geworden is, weet ik niet.

Hij moet na 3/3/1891 uitgeweken zijn met zijn kinderen. Daarmee verdween uit ons dorp een tak van de VERSAEVELS, waarvan we 4 generaties hebben gevolgd. Wat ik zo... zei is niet helemaal juist. U herinnert zich dat Charles-Louis VERSAEVEL een oudere zuster had:

(CAROLINA) ROSALIA, AMELIA VERSAEVEL (°Z., 5-11-1839 - p. 30 : (3) a-1)

Welnu³⁴ breeft op 15 september 1863 te Zuidschote in het huwelijk met TANGHE PETAUS, HENRICUS TANGHE (Merkem, 6-3-1827), een zoon van Carolus en Victoria TANGHE-(VAN) OVERBERGHE. Hij is 10 jaar jonger dan haar. Bruidsgom. "Testibus": Angelus DUFLOU (haar stiefvader) en Franciscus Vereeche (RMA I, p. 91, nr. 2).

Het werd een zeer droevige gebeurtenis. Oordeel zelf:

④ b-1) EMILIUS TANGHE. °Z., 14/8/1864 - P. Carolus Tanghe (de grootvader) - M.: Henrica, Francisca Ducarron (de grootmoeder) (RBA I, p. 226, nr. 16).

-2) MARIA-LUDOVICA TANGHE. °Z., 21-1/1866 - P. Angelus Duflou, de 2de echtg. van Henrica - M.: Rosalia Tanghe (RBA I, p. 231, nr. 2).

-3) EUPHRASIA TANGHE. °Z., 18-9-1867 - P.: Carolus Versaavel (de echte broer van Rosalia) en M.: Sidonia (Degandt), zijn echtgenote (RBA I, p. 238, nr. 15). Zij, oud en nog j.d., krijgt Euphrasia hier 8/6/1890 een zoon; Achilles Tanghe (RBA I, p. 353, nr. 15). Het Angerse sterft op 35/8/1890 (RMO II, p. 39, nr. 9) Euphrasia trouwt te Zuidschote, op 5 mei 1892, met SERVAZUS THIERSOONE (°Z., 29-10-1863, als zoon van Carolus-Ludovicus en Rosalia Thierssoone - Glorie - beiden geboortig van Zuidschote). "Testis fuerunt: Petrus Tanghe (de vader van de bruid) en Carolus Thierssoone (de vader van de bruidegom) (RMA I, p. 131, nr. 1). We kunnens twee kinderen uit

⑤ b. dit huwelijk, die dus tot de vijfde generatie behoren, t.w.:

a) Juma, Maria Thierssoone, °Z., 15-1-1895. P.: Petrus Tanghe (haar grootvader) - M.: Rosalia Glorie (de vrouw van Carolus, Franciscus T(R)ierssoone; waarover later) (RBA I, p. 394, nr. 4). Juma sterft anderhalf jaar later, nl.: de 5^e augustus 1896 (RMO II, p. 59, nr. 9).

b) Achilles, Amelius Thierssoone. °Z., 23-11-1897 - P.: Leopoldus Thierssoone - M.: Melania Tanghe. Achilles leeft slechts 2 maanden. Op 26-1-1898 overlijdt hij (RMO II, p. 64, nr. 2).

De T(R)ierssoone's zijn een oud geslacht van Zuidschote. We zullen - als alles goed gaat - daar wel eens een afzonderlijk hoofdstuk aan besteden. Voorlopig beperken wij ons tot wat bij de familie Versaavel te pas komt. Euphrasia Tanghe wordt slechts 30 j. oud + 2., 27/11/1897 (RMO II, p. 63, nr. 17).

-4) Een vierde kind van Pieter en Rosalie TANGHE-VERSAEVEL heet:

EMERENTIANA TANGHE, °Z., 31-10-1868. - P.: Theophilus Verbrugge - M.: Eudoxia DUFOU (zie over haar: p. 31, ③ b-2) (RBA I, p. 242, nr. 19). Dit meisje wordt slechts 4 m. en 8 d. oud, aangezien het op 9 maart 1869 te Zuidschote overlijdt (RMO II, p. 167, nr. 3). Het volgende dochtartje krijgt dezelfde naam:

-5) EMERENTIANA TANGHE. °Z., 24-4-1870 - P.: Carolus-Ludovicus Gerardyn, de man van Virginia Ducarron (zie p. 29, nr. 3) - M.: Leonia Duflou (zie p. 31, nr. 3).

a) Emerentia(T)anghe woonde, toen ze 19 was, te Noordschote. Toen ze, als jonge dochter, een kind verwachtte, kwam ze naar Zuidschote weer. Het werd een zoon: ACHILLES TANGHE, die de 7de januari 1890 ter wereld kwam. Pastoor Jules Van der Berghe doopte het nog dezelfde dag. Het kreeg alleen een meter: Eudoxia Duflou (RBA I, p. 349, nr. 4). Het jongetje wordt slechts een goeie maand oud. Het sterft te Zuidschote de 16de februari 1890 (RMO II, p. 38, nr. 2).

b) Emerentiana Tanghe blijft ongehuwd. Op 17 november 1896 brengt ze te Roubaix (Fr.) een zoon ter wereld, die wederom de naam: ACHILLEUS TANGHE krijgt. Het kindje sterft de 12de maart 1897 te Luidschote (RMO II, p. 60, nr. 2).

- 5) EMILIANA TANGHE. °Z., 27-11-1872 - P.: Benedictus Duflou - M.: Eudoxia Duflou (zie p. 31, 3b-1 en 2) (RBA I, p. 248, nr. 4).

- 7) ACHILLEUS TANGHE. °Z., 20-3-1875 - P.: Emilius Tanghe (de oudste broer, p. 33, nr. 1) - M.: Pharaïldis DePuydt (RBA I, p. 267, nr. 5). Achiel wordt slechts 6 jaar. Hij overlijdt te Luidschote op 15-1-1881 (RMO II, p. 19, nr. 3). Niek te geloven en toch waar: dit is de vierde Achiel Tanghe waarvan we in een paar bladzijden het overlijden moeten melden. Deze hier, een zoon van Pieter en Rosalie Tanghe-Versaavel, verder een zoon van zijn zuster Euphrasie en nog twee neeffes van hem: zoontjes van zijn zuster Emerentiana... Maar 't is nog niet gedaan!...

- 8) ELISA, SOPHIA TANGHE. °Z., 11-4-1877 - P.: Henricus Vallaeys (de man van Eudoxie Duflou; hij is 29 j.; zijn vrouw: 23) - M.: Maria-Theresia Bonte, 24 j. en echtgenote van Benedictus Duflou, die er 27 is (RBA I, p. 276, nr. 8).

ELISA zal het 'voorbeeld' ^{volgen} van haar zusters Euphrasie (nr. 3) en Emerentiana (nr. 5). Nog ongehuwd, krijgt ze een zoontje, dat sterft bij de geboorte. Het krijgt nog de nooddoop van Eudoxia Tanghe, de echtgenote van Petrus Carre (uit Luidschote). Het blijft naamloos (RMO II, p. 67, nr. 19).

Wat 'n bewogen geschiedenis bij die familie Tanghe: om er niet wijf uit te geraken!

TERLOOPE nog dit: op p. 31, nr. 2: vermelden we reeds: Eudoxia Duflou (°Z., 16-12-1854), dochter van Engelbert en Henrica, Francisca DUFLOU-DUCARRON. We schreven het al: Eudoxie Duflou was een eerste maal getrouwd met Henricus VALLAEYS. Dit huwelijk vond plaats te Luidschote op 28 april 1875. Henri, Louis Vallaeys (° te Boezinge, als zoon van Carolus-Ludovicus en Barbara Vallaeys - Deman) was toen een jongman van 26 j. Eudoxie was er goed 20. Henri overlijdt te Luidschote de 3de november 1893 en wordt de 7de van die maand begraven 'cum missa solennis' (RMO II, p. 51, nr. 24).

Een jaar later hertrouwt Eudoxie Duflou met Petrus Carre (°Z., 3-1-1846, als zoon van Joannes en Coleta Carre-Goethals). Hij was weduwnaar van Emerentiana Bossaert, die hier op 10-2-1891 gestorven was, 59 j. oud (RMO II, p. 41, nr. 1). Petrus Tanghe en Carolus Gerardin traden als getuige op (RMA I, p. 134, nr. 4).

Eudoxia's jongere zuster, LEONILLA DUFLOU (02., 26-8-1856) was nog geen twintig, toen ze op 11 mei 1876 te Luidschote in de echt trad met een jonge man van Brielen, Emericus, Richardus Ferla (25 j. oud en zoon van Joannes en Blondina Ferla-Samyn, de vader van de bruidegom, Joannes Ferla, en zijn broer, Desiderius Ferla, waren hun getuigen (RMA I, 109, nr. 1).

Dit als aanvulling bij de familie (VERSAEVEL+) - DUFLOU-DUCARRON.

Doch keren we nu terug naar de kinderen van ROSALIE VERSAEVEL, dochter van Joseph en Henrica VERSAEVEL-DUCARRON, die gehuwd was met Petrus TANGHE. We hebben reeds, pp. 33-34 acht van kinderen (en enkele kleinkinderen...) vermeld.

9) Negende in de rij werd STEPHANIA TANGHE. °2. 28-5-1880. Rosalie is er dan al 42! - P. Carolus Depoorter - M.: Ludovica Tanghe
Stephanie zal trouwen met SEVERINUS, Josephus Tierssoone. Hij sterft te Luidschote de 26te mei 1926. Ze woonde toen op Luzerne en Pastoor Achilles Brys mocht haar, "post licentiam scriptam a R.D. Vanneste, pastore in Boezinghe, acceptam", "in hac" begraven. Severinus volgt haar 10 j. later in het graf. Hij sterft te Boezinghe op 19 mei 1936. Ook hij woonde te Luzerne (kant Boezinghe). Zelf was hij een zoon van Aloysius en Maria-Theresia Tierssoone - Hooghe en te Luidschote de 31ste augustus 1887 geboren.

10) De reeks kinderen is nog niet ^{ten einde} [op 24 november 1882 komt LUCIA TANGHE ter wereld. Haar broer, Emilius, en haar zuster, Euphasie zijn resp. peter en meter (RMA I, p. 296, nr. 15). Lucie zal ^{jong} sterven, nl. op 1 februari 1895, nog geen 13 j. oud. Daar ze langs de Boezinghe kant van Luzerne woont werd ze op ons bekkhof begraven, "cum scripta licentia auctoritatis quorum interest" (RMO II, p. 55, nr. 3).

De vader van die drie kinderen wordt 74 j. 5 m. en 7 d. oud. Hij gaat hier "ten ziele" op 23-8-1903 (RMO II, p. 80, nr. 15). Het obit van zijn vrouw, ROSALIE VERSAEVEL, die toen nog in leven was, hebben we niet teruggevonden in de overlijdensregisters van Luidschote. Misschien staat het wel opgetekend te Boezinghe.

Nog een aanvulling. Maria-Ludovica TANGHE was ong. 18^½ j. toen ze hiër op 16-10-1884 het huwelijk aanging met Petrus Decap 29 j. 5° Woumen, zoon van Divinus en Sophia DECAP-Mortier. Getuigen: Carolus Decap en haar vader PETRUS TANGHE (RMA I, p. 119, nr. 7).

II

Al schryvende zijn we nu bij een tweede stam **VERSAEVEL(E)** te **ZUIDSCHOTE** aangeland, waarvan ik niet heb kunnen uitmaken of er een band van bloedverwantschap bestaat met stam I (pp. 30-35).

Leden van beide 'takken' (?) hebben hier in de tweede helft van de 19de eeuw hetzelfde tijde gevonden, doch dit vormt geen sluitend bewijs van een gemeenschappelijke afstamming. Dat er daartoe wel enkele aanwijzingen zijn, zal ik echter niet betwifelen.

Als 'stamouders' van 'tak' II nemen we het echtpaar:

① **JOHANNES, FRANCISCUS EN ROSALIA, SOPHIA VERSAEVEL-GHYSLEN.**

Joannes Versaavel werd ca. 1820 te Langemark. Zijn vrouw, Rosalie Ghyslen was ongeveer een jaar jonger en zag ca. 1821 te Bilschote het levenslicht.

Dit echtpaar leefde ettelijke jaren te Noordschote.

Vanuit onze parochieregisters kennen we twee zonen, die te Noordschote ter wereld kwamen. We vernoemen ze hier:

② - 1) **HENRICUS VERSAEVEL(E)**, °Noordschote, circa 1851, waarover wij verder uitvoerig zullen spreken, en:

- 2) **PETRUS VERSAEVEL(E)**, °Noordschote, oktober 1855.

Het gezin **VERSAEVEL(E) - GHYSLEN** kwam zich, na laatstgenoemde datum, te Zuidschote vestigen. Ze brachten hier nog drie kinderen ten loep, nl.:

- 3) **DESIDERIUS VERSAEVEL(E)**, °Z., 10-1-1858 - P.: Carolus-Ludovicus Ghyslen -

M.: Rosalia, Caecilia **VERSAEVEL(E)**. Volgens de doopnamen, kan dat Rosalia, Amelia, (Carolina) **VERSAEVEL(E)** (°Z., 5-11-1839 - p. 32), echtgenote van Petrus, Henricus **TANGHE** niet zijn (RBA I, p. 203, nr. 1).

De kleine Désiré wordt slechts 2 maand oud. Hij sterft hier immers op 10-2-1858 (RMO I, p. 140, nr. 2) † Hoe vergaat het zijn zusje!

- 4) **JULIANA VERSAEVEL(E)**, °Z., 10-9-1859. - P.: Henricus Versaavel(e), haar broertje van ± 8 j., "frater proles" - M.: Rosalia Callewaert (RBA I, p. 208, nr. 13)? Groeit ze op?; dit is tegenstelling met haar zusje:

- 5) **EUGENIA VERSAEVEL(E)**, °Z., 27-5-1862. - P.: Amandus Versaavel(e) - M.: Rosalia, Caecilia Versaavel(e), die ook mater was van Désiré (nr. 3). Eugénie wordt bijna twee jaar en sterft hier op 21 mei 1864 (RMO I, p. 156, nr. 9) †

Ik denk dat Jan en Rosalie Versaavel-Ghyslen 'nadien' elders gaan wonen zijn. We vinden nergens hun 'obit'. Misschien beerden ze terug naar Noordschote.

Het is hun zoon **HENRI** die de stam te Zuidschote zal voortzetten.

② a. **HENRICUS VERSAEVELE** (°Noordschote, ± 1851) trouwt met een dochter van **BERNARDUS** en **ANASTASIA ALLEWAERT-DEPUYDT**. Deze naamde **Maria-Theresia**

ALLEWAERT. Ze was geboortig van (Luiperke, kant) Boezinge en wel op 27 juni 1863. Ze moet dus ongeveer 13 j. jonger geweest zijn dan haar man.

In de eerste helft van de 19de eeuw vinden wij geen familie ALLENHART te Luidschote zelf. De familie DEPUYDT-Laurentegen is hier toen goed vertegenwoordigd.

JOANNES, CAROLUS DEPUYDT (z.v. Joannes-Baptista en Jacobus, Theresia DEPUYDT-LEUPE) was ca. 1768 te Elverdinge geboren. Hij huwde een meisje van Luidschote, dat hier ca. 1771 ter wereld was gekomen, als dochter van Deodatus (= dieudonné), Ivo en Dorothea, Caecilia MERLEVEDE-DELIE. Ze noemde DOROTHEA-FRANCISCA MERLEVEDE.

Haar vader: Deodatus (het RMO I, p. 11, nr. 16: noemt hem zeer mooi; op zijn slaamb, GODGAF), Ivo Merlevede, was zelf een zoon van Joannes-Baptista en Catharina, Theresia MERLEVEDE-Flomplus. Hij was weduwnaar toen hij op 8 september 1820, op de leeftijd van 83 jaar te Luidschote overleed. Hij werd 's anderendaags "hora quinta vespertina" door Pastoor de Coester "in coemeterio hujus parochiae" begraven (RMO I, p. 11, nr. 16). Hij was in 1736/1737 geboren.

Zijn zoon Modestus, Franciscus, Leonardus MERLEVEDE, die ongehuwd was gebleven, was - zoals Pastoor Spilliaert het in de overlijdensakte zeer nauwkeurig aandoept - precies 75 j., 4 m. en 9 dagen oud, toen hij hier op 6 december 1817 het tijdelijke voor het eeuwige wisselde. Hij was hier bijgevolg eind oktober 1772 geboren.

Dorothea, Francisca Merlevede is dus een oudere zuster van Modest. Ze trouwde - zoals gezegd - met Joannes, Carolus Depuydt, die reeds in een akte van "den 24 maart 1817" de titel voert van "meyer der Commune van Luidschote" dit document draagt zijn handtekening: J. C. Depuydt.

Ten zijn echtgenote Dorothea, Francisca Merlevede hier de 13de november 1835, "aetatis 64 annorum" stierf, wordt in de overlijdensakte gezegd, dat zij "uxor Caroli Joannis Depuydt, Burginmagistri" was (RMO I, p. 74, nr. 23).

Of haar man, die weduwnaar bleef, nog burgemeester van Luidschote was bij zijn afsterven, op 18 juli 1842 ("aetatis 73"), kan ik niet zeggen. Zijn obit (RMO I, p. 97, nr. 14) vermeldt dit ambt niet.

Het 'burgemeestersgezin' DEPUYDT-MERLEVEDE had allertijds één dochter: Carolina, Francisca DEPUYDT, die te Luidschote ten jare 1807 ter wereld kwam. Deze dochter trad hier op 11 januari 1826 in het huwelijk met een jongman van 23 jaar, met name: Petrus, Joannes CANDAELE, zoon van wijlen Petrus, Joannes Candaele (uit Westvleteren) en van Colata, Perpetua Drunvé (uit Oostkerke). Modest Merlevede, een oom van Carolina en Carolus-Ludovicus Candaele, een broer van Petrus Joannes. Zowel de jonggehuvden als de getuigen ondertekenen de trouwakte (RMA I, p. 19, nr. 1).

De geboorte van een kindje zal niet lang op zich laten wachten. Desiderius, Joannes CANDAELE komt op 7 februari 1826 ter wereld.

Vit de doopakte blijkt dat Desiré's vader geboortig was van Westvleteren (± 1802). Jan-Baptist Candaele, uit 'Gyverinkhove' (ibique habitans) was peter van de boreling, en ook diens grootvader ("patruus nati"), terwijl Dorothea, Francisca Merlevede, als grootmoeder, het meterschap op zich nam (RBA I, p. 58, nr. 3).

We kennen ook een dochter van het echtpaar CANDA(E)LE-DEPUYDT, nl.: HORTENSIA, ROSALIA CANDA(E)LE, die hier op Tweede Kerstdag (26 dec.) 1850 een tweeling kreeg. Hortense was 23 jaar en geboren te Duinkerke, ze kwam uit Ieper om hier haar kindjes te 'kopen'.

Het eerste was een zoon, het tweede een dochtertje. Ze ontvingen allebei bij de bevalling het noordoopsel, dat hun door grootmoeder, Carolina Depuydt werd toegediend. Het tweelingsmeisje stierf tijdens de geboorte. Pastoor Delva doopte het jongetje, nog dezelfde dag, (<sub conditione>). Het kreeg als doopnaam: DESIDERIUS. Petrus, Amandus Lacante en Desiré's grootmoeder, Carolina, Francisca Depuydt ("ava prolis") waren resp. peter en meter (RBA I, p. 164, nr. 17). Desiré bleef nog geen twee dagen in leven. Hij overleed op 28/12/1850, "hora tertia mane". De 2 borelingen werden samen begraven op 28 dec. (RMO I, p. 127, nrs. 24 en 25).

Hortensia, Rosalia CANDAELE ('Duinkerke' - schryft Pastoor Delva - d.i. 'geboren te Duinkerke', word 1828) trouwt op 2 juli 1854 te Luidschote met Petrus, Josephus PAUWELS, een ongehuwde man uit Reningelst, die 47 jaar oud was en een zoon van Jan-Baptist en Maria-Theresia, Coleta PAUWELS-BAELDE. Volgens de trouwakte woont ze hier en is nog maar 25 jaar. Petrus Lacante, waarover straks en Augustus Devos zijn getuigen bij dit huwelijk (RMA I, p. 81, nr. 4).

Wanneer en waar Hortensia's vader: Pieter, Jozef CANDAELE overleden is, heb ik nergens kunnen terugvinden. Zijn weduwe, Carolina, Francisca DEPUYDT, de dochter van de burgemeester, hertrouwt te Luidschote, de 10 de januari 1844, met Petrus, Joannes LACANTE, weduwnaar van Catharina DEWAGTER. Pieter Lacante was toen 50 jaar oud en woonde dan te Luidschote. Hij kwam ca. 1793 te Reninge ter wereld. Zijn ouders hietten Joannes, Eugenius en Coleta, Gertruda LACANTE-PERDIEU. Carolina was volgens de trouwakte 43 jaar. Getuigen bij het huwelijk: Petrus Van Eecke en Engelbertus Depuydt. (RMA I, p. 66, nr. 1). Deze Engelbert Depuydt was een broer van haar zijn.

Pieter en Carolina LACANTE-DEPUYDT krijgen een dochtertje op 28 maart 1845, dat LUDOVICA, PHILOMENA LACANTE heet. Angelus-Albertus Depuydt is peter en Isabella, Clara Ghyssels is meter. Het meisje overlijdt echter - 11 maanden oud - op 13 maart 1846 (zie RBA I, p. 162 en RMO I, p. 110, nr. 3).

In het gezin van burgemeester DEPUYDT - MERLEVEDE was er - we hebben het reeds geschreven - was er zeker en vast een dochter: Carolina, Francisca Depuyt (° 2., 1801), die achtereenvolgens gehuwd was met Pieter CANDALE en PIETER LACANTE.

Het zou kunnen dat Engelbart DEPUYDT een zoon is van dit echtpaar en Anastasia Depuydt, de echtgenote van Seraphinus ALLEWAERT, een dochter. Zo komen we weer bij de stam VERSAEVELE, want Maria-Theresia ALLEWAERT, dochter van Seraphinus en Anastasia ALLEWAERT-DEPUYDT huwde - zoals reeds gezegd - met HENRICUS VERSAEVELE (° Noordschote 1851, als zoon van FRANCISCUS en ROSALIA VERSAEVEL-GHYSLEN). Kunt u volgen!

HENRI en MARIA-TERESIA VERSAEVELE - ALLEWAERT hadden verschillende kinderen, waarvan een paar op de overkant van Luzeina (dus onder Boezinge) geboren en gedoopt werden, zodat hun doopakte niet in het RBA I van Zuidschote voorkomt. We kennen (en dat wordt dan de derde generatie):

③ LEO, MAURITIUS VERSAEVELE. ° 2., 6-12-1887 - P.; Seraphinus, Ludovicus, dictus (= 'gezeid') Henricus Allewaert, zijn moeders vader - M.: Julia Versaevel (zie p. 36 ②-4), een jongere zuster van vader Henri (RBA I, p. 330, nr. 39). Dit jongetje wordt niet veel meer dan twee jaar oud, aan gezien het de 10de januari 1890 te Zuidschote overlijdt (RMO II, p. 38, nr. 1).

CAMILLUS, CYRILLUS VERSAEVELE. ° 2., 1-3-1889. Het knaapje werd thuis gedoopt, "ob imminens vitae periculum", door Josephina Takkoen, die - zoals pastoor Jules Van Berbergher in de doopakte schrijft - ca. 59 jaar oud was. Camiel was 's ochtends om 6 uur ter wereld gekomen. De pastoor doopte hem "sub conditione" nog diezelfde dag. Theophilus Angillis was peter en Ludovica Allewaert: meter (RBA I, p. 341, nr. 9). Camiel geraakte echter volwassen en trouwde de 27ste april 1926, te Zuidschote, met VICTORINA VANDAMME. Victorina, Maria was de 27ste mei 1896 te Zuidschote geboren, als dochter van Innocentius, Carolus en Rosalia VANDAMME-GOUWY. Peter: Julianus Vandamme - Meter: Leonia Gouwy (RBA I, p. 406, nr. 12).

Victorina Vandamme was - toen ze trouwde - op 1 maand na: 30 jaar. Getuigden bij haar huwelijk: haar vader Innocentius en Basiel Thierssoone, de stiefvader van haar man, Camiel Versaevelens.

Rosalie Gouwy, Victorina's moeder, vonden we na enig zoeken terug in onze parochieregisters. Zij kwam hier op 15 januari 1858 ter wereld en was een dochter van Carolus Gouwy (° Boezinge, ca. 1819) en van Regina Vandermeersch (° op de O.-d.-Vrouwparochie te Poperinge, rond 1835).

Peter: Petrus Gouwy - Meter: Eugenia Schooreliers (RBA I, p. 203, nr. 2).

Het huwelijk van CAMIEL en VICTORINE VERSAEVELE - VANDAMME bleef kinderloos. Camiel overleed in 'het Stedelijk Ziekenhuis' te Roeselare op 7 jan. 1965 (RMO III, p. 31, nr. 1), terwijl Victorina te Zuidschote stierf de 23ste maart 1955 (RMO III, p. 16, nr. 2).

3 LEO, MAURITIUS VERSA(E)VEL(E). De tweede van die naam. °2, 2-4-1891, Noordoop door Seraphina Markey. "sub conditione" gedoopt door pastoor Van Lerberghe. Peter; Servatius Allewaert - Meter; Evelina Degraeve (RBA I, p. 359, nr. 7). Leon 'gemaakt door', wordt volwassen en trouwt op 8 juni 1912, te Reninge, met IDA THIERE(S)OONE, waarover later.

4 MAURITIUS VERSAEVELE. °Luzerne, grondgebied Boezinge..., 30 december 1892. Maurice trouwt met Maria Thierssoone, waarover later.

5 PHARAÏLDIS VERSAEVELE. °Luzerne. Datum mij niet bekend. Zij huwt met Oscar Allenweireldt (uit Poperinge?). Ze krijgt een zoon Roger.

Ze is lange tijd ziebelijk geweest en sterft ongeveer 37 jaar oud. De vader van die vijf kinderen: HENRI VERSAEVELE (°Noordchote, 1851) overlijdt hier, op 47-jarige leeftijd, de 23de november 1898 (RMO II, p. 67, nr. 18). Zijn weduwe, die nog geen 35½ jaar oud is, blijft achter met vier levende kinderen, waarvan het oudste, Camiel, nog geen 9 jaar is.

De familie Gabriël en Georgette Louwagie - Versaevle (Zuidschotestraat 6, Zuidchote) bezit merkwaardige, oude familiefoto's, die ze ons zeer bereidwillig ter beschikking stelden voor opname in onze ZANTINGEN.

En ervan, helemaal vergeeld en getaand, publiceren we hiernaast. Het is een merkwaardig en misschien wel enig document. We hopen dat het nog wat geeft bij het fotocopieren.

Het gaat, naar alle waarschijnlijkheid om een echtpaar. Kan het Henri Versaevle zijn (+ 23-11-1898) en zijn echtgenote Maria-Theresia Allewaert (°27-6-1868)?, die afgebeeld in 'Blijde verwachting' is?

In elk geval heeft de man op de foto duidelijk de gelaatstrekken van Maurice en Daniël Versaevle, resp. zoon en kleinzoon van Henri. We laten de familie en de lezers zelf oordelen. Een familiefoto uit de jaren ± 1897-98 lijkt - in de strek - met zo waarschijnlijk en toch: de gelijkenis is frappant. Het kan natuurlijk ook gaan om Maria-Theresia en haar tweede echtgenoot: Basiel, Hector Thierssoone, Maar ik durf het toch betwijfelen...

Het is in deze bladzijden geenszins de bedoeling een volledige een volledige kwartierstaat, laat staan een stamboom op te stellen van de families, die wij uitvoerig of slechts terloops of zijdelings behandelen of alleen vernoemen.

Wij brengen alleen gegevens aan vanuit de parochieregisters van Luidschote en laten het aan de respectievelijke families over om deze, uiteraard onvolledige, gegevens aan te vullen en te vervolledigen.

Wellicht kunnen wij op deze manier een steentje bijdragen tot het samenstellen van een echte kwartierstaat of zelfs een stamboom.

Het gebeurt ook wel meer dat wij een aantal gegevens, waarover wij beschikken, opzettelijk ter zijde laten om de gang van de uiteenzetting niet te zeer te hinderen en te belasten. Nu al is het soms voor een 'onbegrijpelijk' lezer of lezeres - waarvan de vermelde personen geen familie of bekenden zijn - al onoverzichtelijk genoeg.

Het gebeurt echter dat wij door de omstandigheden genoopt worden een langere uitweiding te doen, dit tot begrip van sommige familiërelaties. Die familiëleden zijn soms zo gecompliceerd en lopen af en toe zo door elkaar, dat het wel nodig is af en toe verder in het verleden terug te grijpen om ons toch enigermate verstaanbaar te maken. Dit was in de vorige bladzijden b.v. reeds het geval met de 'stammen' BUCARRON, DUFLOU, MERLEVEDE, DEBUSYDT, ZANGHE, DE KEERSCHIEER, en noem maar op.

Nu is dit ook weer het geval met de T(H)IERS(S)OONE'S, omdat leden van die 'geslachten' rechtstreeks bij ons verhaal over de VERSAEVELE'S betrokken worden. Doch weer gerust. De 'stam' T(H)IERS(S)OONE, is alleen al te Luidschote, in vroegere jaren vooral, zo vertakt en in mekaar verstrengeld, dat wij die 'klub' voor een andere gelegenheid voorbehouden, om dan op een meer samenhangende wijze over dit - zo sterk met Luidschote (en Luizerne) vergroei-de-geslacht te kunnen schrijven.

Doch hier moeten we wel een woord zeggen over sommige 'takken' van de T(H)IERSOONE'S omdat ze familiebanden hebben met de Versaevel's.

Beginnen we bij MARIA-THERESIA ALLEWAERT, die sinds 23 november 1898 weduwe is van HENRI VERSAEVELE. Zij komt in kennis met BASIEL, HECTOR, JOSEPH T(H)IERSOONE en trouwt er mee. Dit huwelijk wordt ingezegend te Luidschote, door Pastoor Adolf de Keukelaere, op 5 februari 1907. Aloysius Vermeersch en Henricus T(H)iers(S)oone zijn hun getuigen. Doch wie is deze Basilius, Joseph T(H)iers(S)oone eveneens Maria-Theresia Allewaert trouwt en wie is Henri T(H)iers(S)oone, die als getuige optreedt? (RMA I, p. 154, nr. 5).

T(H)IER(S)SOONE

Om een zekere eenvormigheid te bereiken, zullen we de familienaam meestal voluit THIERSSOONE schrijven, al kan de schrijfwijze van akte tot akte verschillen (o.m. TIERSOONE, TIERSOONE, THIERSOONE, THIERSONE, enz.). Alle varianten komen voor in onze parochieregisters.

Alleen al te Zuidschote woonden er in het begin van de 19de eeuw twee kruisbrijke gezinnen Thierussoone, nl.

- 1) DE familie ENGELBERTUS THIERSSOONE - MARIA, JACOBA VAN DEN BERGHE deze laatste, d.v. PETRUS, JACOBUS en ANNA, CONSTANTIA VAN DEN BERGHE-PILLAERT, was geboortig van Bikschoote en sterft te Zuidschote op 4 juni 1822, -67 jaar oud. Ze was eerst gehuwd geweest met Engelbert Thierussoone en later hertrouwd met Joseph Delva (RMO I, p. 18, nr. 10). We kennen:
- a) Een zoon, Albertus, Jacobus TIERSSOONE (o.z., 1784?) trouwt met met een meisje uit Bikschoote, Caecilia, Catharina LAUWERS. We kennen slechts 7 van hun kinderen, al zijn er meer geweest. Albert sterft te Zuidschote de 6de december 1850, in de ouderdom van 66 jaar (RMO I, p. 127, nr. 23). Caecilia leefde toen nog.
  - b) Een tweede zoon PETRUS, JACOBUS TIERSSOONE (Z., 1789) treedt op 30 april 1822 te Zuidschote in het huwelijk met JOHANNA, CLARA LEROY, een f.d. uit Merkem van 29 j. de bruidegom is er 33 (RMA I, p. 12, nr. 2), dit gezin is uitgeweken.

- 2) DE familie CAROLUS, FRANCISCUS TIERSSOONE (o.z. 1794?) huwt met Catharina, Amelia WYFFELS (o. ex sti. - Jacobi Ypres). We telden 9 kinderen, allen te Zuidschote geboren.

Het is onbegonnen werk om hier al die kinderen en hun talrijke afstammelingen op te sommen.

We beperken ons tot HENRICUS T(H)IERSSOONE, de vader van Basiel. Henricus T(H)IERSSOONE werd de 25ste januari 1859 te Zuidschote geboren - Philippus, Jacobus T(H)ierussoone (een zoon van het gezin TIERSSOONE-LAUWERS (o.z. 1/5/1828) (zie 1) - a) - M.: Amelia, Caecilia T(H)ierussoone, een oudere dochter van het gezin T(H)ierussoone-Lauwers (o.z., ±1813).

Henri zelf was een zoon van nog een ander echtpaar uit Zuidschote, t.w. Carolus - Franciscus T(H)IERSSOONE (o.z. ±1818) die gehuwd was met Rosalie GLORIE (o Merkem, ±1820). De Thierussoone's die we tot nu opgesomd hebben zijn allemaal zeer dichte familie van elkaar.

Ik vermoed dat de stamlijn als volgt kan zijn:

- ① ENGELBERTUS THIERSSOONE X MARIA, JACOBA VANBERGHE (o Bikschoote, ±1754 (o.z., ?)
- ② ALBERTUS, JACOBUS THIERSSOONE (o.z., 1784? X Caecilia LAUWERS (o Bikschoote)
- ③ CAROLUS, FRANCISCUS THIERSSOONE (o.z., ±1818) X Rosalia GLORIE (o Merkem ±1820)

④ HENRICUS T(H)IERSOONE (O.Z., 25-1-1859 - ABA I, p. 206, nr. 3)

Hij had vercheidene broers en zusters (die, voor zover ik heb kunnen vaststellen, allemaal bitter jong overlijden). Ik laat ze hier onbesproken.

DEWEER(DIT)

Hij trouwt met MARIA LUDOVICA DEWEERDT (Reninghe, 11 mei 1850). Hij is één van de 25 Burgerlijke slachtoffers, die aldaar, tijdens de Eerste Wereldoorlog gevallen zijn. De familie Louwagie-Versaevle schonk mij, zeer dienstwillig, een fotocopie, van een gedachtenisprentje, dat tijdens een plechtige rouwdienst in "de noodkerke van Reninghe a/ Yzer" werd uitgedeeld. Maria Deweerdt, staat vermeld onder nr. 9 van de Burgerlijke slachtoffers. Voorwaar, een ontroerend, waardeloos en geldzaam-ge worden document.

18 VANDEWALLE Románie echtg. Camiel Castryck, geb. 1 Februari 1875, overl. 4 Oct. 1915.
 19 VANDERHAEGHE Marie, d. v. Leopold Vanderhaeghe-Callens, geb. 1 Nov. 1877, overl. 8 Dec. 1915.
 20 MORLION Hector, echtg. Zulma Meersdom, geb. 29 Mei 1883, overl. 10 Jan. 1916.
 21 HAUSPIE Magdalena, d. v. Xaverius Hauspie-Dequid, geb. 26 Oct. 1898, overl. 19 Maart 1916.
 22 MERLEVEDE Camiel, echtg. Eugénie Ollevier, geb. 6 Sept. 1867, overl. 19 Maart 1916.
 23 OLLEVIER Eugénie echtg. Camiel Merlevede, geb. 31 Mei 1868, overl. 19 Maart 1916.
 24 POLLEY Rosalie echtg. Charles Huyseune, geb. 9 Maart 1867, overl. 20 Maart 1916.
 25 DEBEER Camiel, z. v. Florimond Debeer-Wulleman, geb. 29 Febr. 1915, overl. 6 Oct. 1918.

Heer Jesus, geef hun allen de eeuwige rust en dat het eeuwig licht hun verschijne!
 Dat zij rusten in vrede! Amen.

KERK. GETIJDEN.

Drukk. A. DOISE, Westvleteren.

H. Hert van Jesus, bescherm België!
 (300 dag. afl.)

Tot Roemrijk en Onsterfelijk Geheugen

AAN DE

Soldaten en Burgers

VAN

Reninghe a/ Yzer

die, tijdens den oorlog 1914-1918, eenen glansrijken of jammerlijken dood stierven, hetzij als onverschrokken helden op 't bloedige Eereveld, hetzij als rampzalige slachtoffers van allerpijnlijkste oorlogsgevallen. Mochte de plechtige rouwdienst tot lafenis hunner zielen gedaan, op aanvraag der Gemeenteverheid, in de noodkerke van Reninghe a/ Yzer, den Dinsdag van de kernisse, een troost wezen voor hunne dierbare families en eene godvruchtige herdenking voor alle medeburgers!

R. J. P.

16 Soldaten.

- 1 DEGRAEMER Jules, echtg. Zulma Vanderhaeghe, geb. 4 Mei 1886, overl. 15 Sept. 1914.
- 2 HOEDT Camiel, z. v. Henri Hoedt-Demeersman, geb. 14 April 1893, verdwenen in Sept. 1914.
- 3 GLORIE Jérôme, z. v. Angelus Glorie-Alexander, geb. 8 Mei 1892, verdwenen in Sept. 1914.
- 4 DEVOS Albert, z. v. Cyriel Devos-Segers, geb. 13 Mei 1896, overl. 26 Oct. 1917.
- 5 MAHIEU Cyriel, z. v. Polydoor Mahieu-Vanhohne, geb. 5 Jan. 1894, overl. 30 Oct. 1917.
- 6 LOONIS Cyriel, z. v. Benj. Loonis-Graefscheppe, geb. 23 Mei 1894, overl. 30 Oct. 1917.
- 7 LOONIS Marcel, z. v. Benj. Loonis-Graefscheppe, geb. 11 Jan. 1892, overl. 3 Nov. 1917.
- 8 DEMOOR Oscar, z. v. Charles Demoor-Dochy, geb. 19 Maart 1894, overl. 18 Maart 1918.
- 9 NOTREDAME Daniël, geb. 19 Juli 1898, ten gevolge van ziekte overl. (Auvours) 19 Sept. 1918.
- 10 PERSOONE Gaston, z. v. Charles Persoone-Van Ryckeghem, geb. 1 Nov. 1894, overl. 29 Sept. 1918.
- 11 VANDENBUSSCHE Léon, z. v. Servaas Vandebussche-Debeir, geb. 8 Maart 1896, overl. 28/9/1918.
- 12 MEERSCHAERT Emiel, z. v. Emiel Meerschaert-Delaplace, geb. 14 Dec. 1897, overl. in Oct. 1918.
- 13 SEGERS Camiel, z. v. Theoph. Segers-Merlevede, geb. 14 Dec. 1890, overl. in Oct. 1918.
- 14 DEWANCKER Julien, z. v. Cyr. Dewancker-Beun, geb. 28 Mei 1898, overl. 31 Oct. 1918.
- 15 STICKER Remi, z. v. Theoph. Sticker-Toulouse, geb. 11 Dec. 1892, overl. 31 Oct. 1918.
- 16 DEROO Emiel, z. v. Aloïs Deroo-Vanhouwe, geb. 7 Juni 1891, overl. 31 Oct. 1918.

25 Burgerl. Slachtoffers.

- 1 TITELLION Maria, d. v. Amatus Titellion-Degraer, geb. 26 Jan. 1891, overl. 9 Nov. 1914.
- 2 VERMOTE Désiré echtg. Emma Pinet, geb. 2 Dec. 1850, overl. 11 Nov. 1914.
- 3 PINET Emma echtg. Désiré Vermote, geb. 9 Maart 1867, overl. 14 Nov. 1914.
- 4 PAUWELS Maria echtg. René Lemahieu, geb. 3 Nov. 1894, overl. 17 Nov. 1914.
- 5 HOCKAERT Emma, d. v. Leonardus Hockaert-Schessier, geb. 23 Mei 1892, overl. 25 Dec. 1914.
- 6 VANDERMEERSCH Odiel, z. v. H^{ri} Vandermeersch-Dewachter, geb. 4 Dec. 1893, overl. 31 Jan. 1915.
- 7 PROOT Evarist, z. v. Amandus Proot-Devos, geb. 18 Maart 1862, overl. 7 Febr. 1915.
- 8 DEKEIREL Gaston z. v. Aloïs Dekeirel-Creton, geb. 13 Oct. 1899, overl. 28 April 1915.
- 9 DEWEERDT Maria echtg. Hg^{ri} Thierssoone, geb. 11 Mei 1890, overl. 29 April 1915.
- 10 BUTSTRAEN Aloïs echtg. Irma Cayzele, geb. 17 Dec. 1864, overl. 2 Mei 1915.
- 11 VANECKE Jérôme echtg. Julia Demoor, geb. 11 Nov. 1886, overl. 3 Mei 1915.
- 12 DEWAELE Melanie echtg. Achiel Haghebaert, geb. 23 Jan. 1866, overl. 5 Mei 1915.
- 13 LAUWERS Maria, d. v. Pieter Lauwers-Ploeyaert, geb. 10 Juni 1835, overl. 9 Mei 1915.
- 14 FLORISOONE Camiel, z. v. Henri Florisoone-Vanhohne, geb. 8 Sept. 1893, overl. 3 Juni 1915.
- 15 GEQUIERE Alphonse echtg. Augusta Hovaere, geb. 19 Aug. 1876, overl. 21 Juni 1915.
- 16 DEPUYDT Achiel echtg. Rachel Balden, geb. 30 April 1884, overl. 12 Aug. 1915.
- 17 MAZEREEL Hector, z. v. Désiré Mazereel-Delva, geb. 17 Dec. 1897, overl. 16 Aug. 1915.

5) Er zijn ons vijf kinderen bekend van de echtgenoten HENRI en MARIA TIERSOONE - DEWEERDT, waarvan de oudste nog te Reninge ter wereld kwam. Het gezin zal zich nadien te Zuidschote vestigen:

1) BASILIUS, JOSEPH (HECTOR) TIERSOONE, °Reninge, 21-8-1884, waar over verder. Er kan nog een ander kind te Reninge geboren zijn.

2) CYRILLUS TIERSOONE, °Z., 2-1-1887 - P. Henricus Tierssoone - M.: Ludovica Deweerdt (zijn grootouders) (RBA I, p. 321, nr. 2). Het wichtje gaat na 6 dagen naar de Hemel (°Z., 8-1-1887 - RMO II, p. 31, nr. 1).

3) IDA, MARIA TIERSOONE, °Z., 30-4-1888 - P. Henri Tierssoone - M.: Maria a. Ludovica Deweerdt. Dit meisje leeft slechts 17 dagen (†Z. 17-5-1888) (RMO II, p. 34, nr. 7).

4) IDA, MARIA TIERSOONE, °Z., 28-8-1889 - P.: Pastoor Jules Van Herberghe - M.: Maria-Theresia Devos (RBA I, p. 332, nr. 5). Wanneer Ida getrouwd is met Leon Versaevle kan ik niet zeggen. Ik vind geen trouwakte in het RMA I. Ida overlijdt te Zuidschote op 16-9-1953 (RMO III, p. 15, nr. 4. Leon (°Z., 2-4-1891) volgt haar 10 jaar later in het graf (†Z., 18-10-1963 - RMO III, p. 30, nr. 6).

6) Hun dochter, GERMANA, GERARDA VERSAEVELE (°RENINGE, 11-11-1913) wordt de echtgenote van Camiel (Emiel) BECAREN (°Z., 17-12-1913). Hun kinderen:

7) a. BECAREN, Monique, IDA, CORNELIA (°Z., 31-05-1941) echtgenote CLABAUT, Roger, Alfred (°Houdain, 15-4-1932) (Zuidschote - Doep, 18 - ZUIDSCHOTE)

8) Hun kinderen: 1) CLABAUT Veronique, Germaine, Cornelia (°Ieper, 18-2-1966), 2) CLABAUT Patricia, Marie-Louise, Cornelia (°Ieper, 3-1-1969) en 3) CLABAUT Isabella, Pascalina, Cornelia (°Ieper, 16-6-1979).

7) b. BECAREN, Leona, Maria, Cornelia (°Ieper, 14-7-1950), echtgenote v. DEMEYER, Roger, Cornelius (°Pellinkhove, 12-3-1939) (Generaal Lotzstraat, 13 - ZUIDSCHOTE)

8) Hun kinderen: 1) DEMEYER, Joke, Germaine, Monique (°Ieper, 25-7-1978), 2) DEMEYER LIEVEN, Germaine, Roger (°Ieper, 2-4-1982).

7) c. BECAREN, Gilbert, Maurice, Cornelius (°Ieper, 12-12-1951)

ong.
Germaine, Gerarda VERSAEVELE overlijdt te Zuidschote op 25 juli 1962 (RMO III, p. 30, nr. 6. Camiel BECAREN hertrouwt nadien met VAN ECKE, Agnes, Jeanne (°Z., 9-1-1923), weduwe v. Cyril d'Hulster.

Het laatste kind van Henri en Maria Tierssoone - DEWEECROT, dat wij kennen, heet:
 5 MARIA, CORNELIA TIERSOONE. °Reninge, 14 mei 1896. Zij trouwt met MAURICE
VERSAEVELE (°Luzerne/Boezinge, 30-12-1892. Hun kinderen:

- ④ — a) DANIEL VERSAEVELE (°Abseon/Frankrijk, 17 sept. 1919) † Z. 20 jan. 1985. Ong.
 b) GEORGETTE, MARIA-THERESIA VERSAEVELE (°12-2-1931)
 X 13-8-1953 met GABRIËL, ANTONIUS, CORNELIUS LOUWAGIE (°Z., 9-6-1925)
 getuigen: Gerardus Louwagie en Daniël Versaevele.
 ⑤ — Hun kinderen: 1) FREDDY, ANTONIUS LOUWAGIE (°Ieper, 21-2-1954)
 X Boezinge, 3/2/1978 met Cathérine KNOCKAERT (°Ieper, 12-9-1959). Kinderen: — Stefanie en Erika LOUWAGIE.
 ⑥ — 2) JOHNY, DANIEL, MILAIRE LOUWAGIE (°Ieper, 15-8-1956) X Hilde VANDENBRIELE

Maria T(h)ierssoone
 sterft te Luidschote op 29-12-1956 in haar 60de levensjaar (RMO III, p. 17, nr. 2).
 Haar man, Maurice Versaevele zal haar méér dan 28 jaar overleven. Hij overlijdt in
 de Heer te Luidschote de 19de januari 1985 (RMO III, p. 59, nr. 1). Hij werd méér dan
 92 jaar oud. Zijn zoon, Daniël, overleed 's anderendaags (RMO III, p. 59, nr. 2). Samen
 hebben ze gewoond, 'samen' zijn ze gestorven, samen werden ze op 24 jan. 1985 in
 hun parochiekerk begraven.

Maria Tierssoone
 was een zuster van Basiel, (Hector) Tierssoone, de tweede echtgenoot van Maria-Theresia
ALLEWAERT. Dit die tweede echt kennen we één dochter, een halfzuster dus
 van o.a. Maurice VERSAEVELE.

Basilus, Josephus, (Hector) Tierssoone (°Reninge, 21-8-1884) trouwde - we
 zelden het reeds - te Luidschote, op 5 febr. 1907 met de weduwe van Henricus Ver-
 saevele: Maria-Theresia ALLEWAERT (°Boezinge, 24-6-1863) die ruim 21 jaar
 ouder was, getuigen: Aloysius Vermeersch en Henricus Tierssoone (RMA I, p. 154, nr. 5)

Hun dochter: MAGDALENA - ANNA TIERSOONE kwam op 12 augustus 1907 te
 Luidschote ter wereld. Twee dagen nadien werd ze hier door Pastoor Van Campen-
 houdt gedoopt. Henri Knockaert was Peter en Marie-Louise Deweerdt. Meter
 (RBA II, p. 14, nr. 14). Madeleine werd de 17de juni 1921 te Elverdinge door
 Bisschop G. Waffelaert gevormd.

BEHAEGHEL Ze trouwde op 2 mei 1929 met Marcel Behaeghel (°Woerden, 21-8-1900, als zoon
 van Augustijnus en Pelagia, Sophia Behaeghel - Dervriendt. Augustijn Behaeghel
 was geboortig van Reningelst (°26-2-1860). Pelagie Dervriendt kwam de 21ste
 januari 1862 te Woerden ter wereld. Ze was een dochter van Louis en Amélie,
 Sophie DERRIENDT - VANHAMME, zij overleed te Luidschote de 7de februari 1934
 en werd de 12de door Pastoor de Jaeger begraven (RMO II, p. 117, nr. 1).

Maria-Theresia Allewaert stierf hier op 12 juli 1937 (RMO II, p. 124, nr. 4).
 Haar tweede echtgenoot, Madeleine's Vader: Basiel, Hector TIERSOONE overlijdt
 op 7 nov. 1943 (RMO III, p. 2, nr. 5). Augustijnus Behaeghel, weduwnaar van Pe-

- lagie Derziendt, overleed hier op 26 juni 1939. Hij werd begraven door Pastoor Grunvier (RMO II, p. 128, nr. 4). Hij was een zoon van Petrus en Barbara Behaeghel - Logier. August (in) en Pelagie hadden verscheidene kinderen, allen geboren te Woesten, die later te Luidschote ter aarde zullen besteld worden. We noemen ze terloops — 1) ANNA BEHAEGHEL (°Woesten, 30-10-1898 — † in het Rustoord te Merkem 14 mei 1980 en hier op 17 mei begraven (RMO III, p. 54, nr. 5) —
- 2) MARCEL BEHAEGHEL, de eerste echtgenoot van Madeleine Thierssoone, (°Woesten, 21-8-1900 — † Z., 6-7-1966 — RMO III, p. 36, nr. 4. Madeleine hertrouwt hier op 27 nov. 1970 met René, Cornelius De-raedt (°Reningelot, 5-1-1909, als zoon van Augustus en Prudentia Seraedt - Pauwels. René was sedert 6-6-1963 weduwnaar van Mar-
tha Lyde, overleden te Reningelot (RMA III, p. 67, nr. 5).
- 3) MAURICE BEHAEGHEL (°Woesten, 19-9-1901 — † Z., 4-8-1974 : (RMO III, p. 44, nr. 2).
- 4) ACHIEL BEHAEGHEL (°Woesten, 22-12-1903 — † Z., 15-9-1967 (RMO III, p. 37, nr. 3).

Nog enkele aanvullingen:

We hebben in vorige bladzijden reeds uitvoerig gesproken over het gezin HENRICUS en MARIA - LUDOVICA (TH)IERS(S)OONE - DEWEERDT. We zeiden toen dat Marie - Louise Deweerdt te Reninge op 11 mei 1850 geboren was en dat o.m. haar zoon Basiel en haar dochter Maria daar het levenslicht zagen.

Ik vermoed dat Marie - Louise DEWEERDT een dochter was van Joannes Franciscus en Maria - Clara DEWEERDT - DEWANCKER.

Ziehier waarop ik mij steun:

- op 18-11-1886 overleed er te Luidschote een yekere Servatius DEWEERDT, een zoon van laatstgenoemd echtpaar. Hij was geboren te Reninge en volgens de overlijdensakte 36 jaar oud bij zijn afsterven. Hij zou een tweelingsbroer kunnen zijn van Marie - Louise Deweerdt. Doch de opgave van zijn ouderdom kan ook niet zo accuraat zijn. Dit komt wel meer voor in onze parochieregisters, waar er soms evidente vergissingen voorko-
men. Servaas kan ouder zijn dan Marie - Louise.

VANHOLME

Hij was gehuwd met Leonie VANHOLME (RMO II, p. 31, nr. 9).

WILLAERT

We kennen een Leonie, Octavia Vanholme, een dochter van Engelbertus - Albertus en Virginia, Constantia VANHOLME - PLATTEUW, die de 12de juni 1859 te Reninge geboren was. Toen deze Leonie hier op 23 maart 1931 overleed, was ze de echtgenote van Carolus - Ludovicus Willaert (RMO II, p. 110, nr. 4). Als het om dezelfde Leonie gaat — en niet om een naamge-
note — dan was zij nog geen 27 1/2 jaar oud, toen haar eerste echtgenoot: Servaas Deweerdt — vrij jong nog — stierf. Wat zeker mogelijk is.

Charles - Louis WILLAERT kan dus haar tweede echtgenoot zijn. Hij was de 3de december 1857 te Bilschote geboren en een zoon van Petrus, Franciscus en Rosalia WILLAERT - CALLEWAERT. Hij overleefde zijn vrouw, Leonia, Octavia Vanholme niet lang, aangezien hij hier op 18 juni 1932 "ter ziële quij" (RMO II, p. 113, nr. 5).

Van het echtpaar Charles - Louis en Leonia, Octavia WILLAERT - VANHOLME kennen we, vanuit de parochieregisters van Zuidschote, drie kinderen:

nl.: 1) Cyriel - Camiel WILLAERT (° Luzerna / Boezinge, 23 juni 1888; † 12-9-1965 en hier de 16de begraven (RMO III, p. 33, nr. 7).

Zijn echtgenote Leontine CHARLET (° 2. 10-11-1887) overleed op 18-4-1977, in haar negentigste levensjaar (RMO III, p. 49, nr. 1).

2) Irma WILLAERT (° Luzerna / Boezinge, 11-8-1889; † te Merkem in het "Rusthuis Ter Kouter, 25-11-1974 en te 2. de 29ste van die maand begraven. Zij was weduwe van Marcel VANDERMEERSCH (RMO III, p. 35, nr. 5).

3) JULIA WILLAERT (° Luzerna / Boezinge, 21-11-1898; † 2., 23-6-1981 (RMO III, p. 55, nr. 2). Weduwe van Maurits VANDEWIELE (° Oostkamp, 12-10-1894; † 2., 3-1-1980 - RMO III, p. 53, nr. 1).

SERVATIJS DEWEERDT had o.a. nog een zusster: LEONYA DEWEERDT (dus eveneens een dochter van Joannes - Franciscus en Maria - Clara Deweerd - Dewancher. Ook zij was te Reminge geboren en wel op 13-10-1852.

Zij huwde Henricus KNOCKAERT (° 2., 24-10-1845, als zoon van Petrus, Cornelius en Ursula, Amelia KNOCKAERT - DONDEINE. Leonia Deweerdt overleed te Zuidschote, op 28-8-1929 (RMO II, p. 107, nr. 6). Haar man volgde haar, nog geen acht maanden later, in het graf. Hij stierf te Zuidschote op 10 april 1930 (RMO II, p. 108, nr. 5).

Wilt U de reden kennen waarom wij zo lang uitgeweid hebben over de familie DEWEERDT - DEWANCKER? Eenvoudig omdat Marie - Louise Deweerdt, echtgenote van Henri Thierssoone tot die stam behoort. Hun zoon Basiel trouwde met de weduwe van Henri Versaerele: Maria - Theresia Allewaert. Hun dochter: Ida, Maria huwde Leon Versaerele, en een andere dochter: Maria Thierssoone werd de echtgenote van Maurice Versaerele. Welnu onder de familieportretten, die nu in het bezit zijn van een dochter van Maurice: Georgette Versaerele, echtgenote van Gabriël, bevindt er zich een rooijst "merkwuerdige herinnering der honderdjarige jubelfeest van vrouw Amelia, Sophia DEWANCKER", die we op de volgende bladzijde, recto en verso, overnemen.

Dit prentje moet langs de Deweerdt's, bij de Thierssoone's en de Versaerele's beland zijn. En het hoort daar, want Amelia Dewancher is een hunner 'voorvaten'.

1807 — 1907
 MERKWEERDIGE HERINNERING
 DER
 HONDERDJARIGE JUBELFEEST
 VAN VROUW
Amelia Sophia DEWANCKER

WEDUWE VAN
 Eugenius Ludovicus CARLI;
 geboren te Reninghe, den 12 September 1807,
 alwaar zij, vol dankbaarheid aan God,
 Hem haren honderdsten verjaardag opdroeg,
 den 12 September 1907.

Amelia is eene echte christ'ne vrouw
 Van vlaamschen aard, aan God en Kerk getrouw;
 Bêe, werkzaamheid en matig leven,
 Dit waren gansch haar doel en daag'lijks streven;
 Daarom heeft God met zegen haar beloond
 En met den krans van honderd jaar bekrond.

Gij die denzelfden ouderdom betracht
 Noch bête, noch matigheid of werk veracht;
 Want 't is van God dat ge alles moet ontvangen,
 De matigheid uw leven z'! verlangen,
 Werkt neerstig, stadig, onvermoeid,
 Na honderd jaar, in 'krachten gij nog bloeit.

VroUW AMELIA DeWanCker, geheel Reninghe
 WenCht U geLUk & vRêe.

Loo. — Drukk. van Wed. B. Ghyssaert-Delbeke.

De familienaam DEWANCKER is geen geldzaamheid te Luidschote. We vonden o.m. : een Petrus, Joannes, Franciscus Dewancker (° Elverdinge) x Catharina, Eugenia, Francisca ALLENS (hun dochtertje : Rosalia, Catharina, ° Z., 13-8-1832) — Het echtpaar Petrus, Franciscus DEWANCKER en Catharina, Theresia BERTIER (kinderen : Octavia, Philomena, ° Z., 21-6-1837 — Henricus, Desiderius, ° Z., 17-6-1839 — Eduardus, Julius, ° Z., 3-8-1841 — Leonia, Silvia, ° Z., 5-7-1846. — Petrus, Leonardus DEWANCKER (° Reninge, 35 g.; zoon v. Philippus, Jacobus en Anna, Theresia DEWANCKER-GERAERT, trouwt hier op 26 juli 1848 met Amelia, Victoria GRAYSON (° Noordschote, doch wonende te Luidschote).

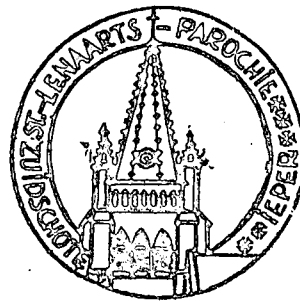
Amelia, Sophia DEWANCKER, de eenwielinge waarvan een foto hierboven was getruwd geweest met Eugenius, Ludovicus Carli. We vonden een Petrus, Hendricus CARLEY (° Langemark), die te Luidschote op 8-10-1838 overlijdt, 74 jaar oud. Zijn vrouw : Anna, Catharina Vanderbroela was eveneens 74 jaar, toen ze hier op 19-7-1831 stierf (RMO I, p. 57). Hun dochter Isabella Carley trouwt te Luidschote, de 18de juni 1822 met Jacobus, Ludovicus Lanoo (° Proven) (RMA I, p. 13).

We troffen in de parochieregisters van Zuidschote nog andere VERSA(E)VEL's aan, die we nergens durven onderbrengen. B.v.: een gehere ALOYSLUS VERSAEVEL gehuwd met Elodia, Cordula STEVRLYNCK. Elodie werd te 'West-Roosebeke' op 29-10-1857 geboren en is een dochter van Petrus en Nathalia STEVRLYNCK - BRUNDEL. Zij sterft schielijk ("subito" te Zuidschote, de 2de november 1926. Ze was toen al weduwe. (RMO II, p.104, nr.9).

Een dochter van dit echtpaar: MARIA-LUDOVICA VERSAEVEL (°Brielen, 4-10-1885), echtgenote van Camilleus DECAESTECKER overlijdt te Zuidschote drie weken na haar moeder (23-9-1926) (RMO II, p.104, nr.10.

We vonden ook een LEO(N) VERSAEVEL (°Langemark), die te Zuidschote op 14 maart 1911 in het kerkelijk treedt met Eugénia VALLAEYS (°2., 11-6-1881 - Peter, Leonardus BOCARNE - Mater: Rosalia VANACHER). Eugénia was een dochter van Henricus VALLAEYS (°Zuidschote) en van Ameliana BOCARNE (uit Merkem).

Volgens de kaart van 'Zuidschote en Omtrek', opgesteld rond 1900 woonde de weduwe van Henri Versaevel (+23-11-1898), Maria-Theresia Allenwaert toen in nr. 108 (p.37, ZANT., dl. III). De andere helft van die 'tweewoonst' was betrokken door Henri Knochaert (later door August Dabneker). Toen M. Th. Allenwaert hertrouwde (p. Z., 5/2/1907) met Gasiel (Hector) Thiersboone, kwam deze daar wonen. De tweewoonst stond tussen de Vaart en een kleine weg, die even voorbij de woning links afloeg, dan voorbij 'de Vier Vitersten' (een vierwoonst!) liep, naar de Middelsestraat ging en 'uitmondde' in de tegenwoordige Karabinierstr. Tussen de tweewoonst Thiersboone / Knochaert, stond - naar de Steenstr. toe het huis en wat verder de brouwerij van Armand Van Elslander. De hoek van die zijweg en de Steenstraat was ca. 1900 ingenomen door het huis en de brouwerij van Adolf Leroy (nrs.: 109, 110 en 111).

Moel Favorel
† pastoor
van
Zuidschote

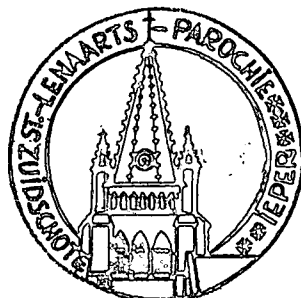

NOËL FAVOREL

'ZANTINGEN'

AFL. 24

- I. DE FAMILIES DEVOS TE ZUIDSCHOTE
- II. ,LES ENFANTS DE L'YSER'
- III. UIT HET OUDE PACHTBOEK (1688)
- IV. IETS UIT HET KERKARCHIEF VAN
RENINGE (RMA, 1679-)

'PRO MANUSCRIPTO'

ASWOENSDAG

1985

I DEVOS

Er bestaan heel wat kwartierstaten, ja zelfs indrukwekkende stambomen, van geslachten, die de naam DEVOS dragen.

Tijdens de volkstelling van oct./nov. 1697 bleek dit de meest voorkomende familienaam te zijn in "de Aekt Parochie". Niet minder dan 15 gezinshoofden droegen die naam, nl. een rentenier te Hamertinge (V 119), een greffier in het Hoffland te Reninge (HR 3), een werkmans te Lober (L 40), een wézer te Noordschote (N 30), twee boeren en een brouwer te Watou (WA 25, 26 en 85) en liefst 8 gezinshoofden te Reningelst (R. 18, 62, 95, 163, 165, 168, 187 en 193^b; daaronder 3 landbouwers en een brouwer; zie ZANTINGEN, dl. XII, p. 17).

Sinds eeuwen woonden en wonen er te Zuidschote, of in de' naaste omtrieb', mannen van die naam.

Ik ben er van overtuigd, dat wij - vanuit het kerkarchief van Zuidschote - kunnen bijdragen tot een betere kennis van sommige takken van deze aloude stam.

Het pachtboek van Zuidschote vermeldt, anno 1688, "de bynderen <van> MICHIEL DEVOS", als eigenaars van een perceel land, "ghelaghen in poebel guytschote, oosten Ipreleet".

In de 'verpachtinghe' - ingaande met 'baronesse' 1688 - is er op p. 15 sprake van het perceel herland nr. 27; "een half gemat zaylant genaemt de guytrotte henne". Dit perceel paalt "oost ende west... kant vande bynderen michiel de vos, genaemt zelken".

Stangegien de Parochieregisters van Zuidschote, die bewaard zijn gebleven, slechts vanaf 1819 beginnen, is het onbegonnen werk een verband te willen leggen met de families DEVOS, die hiër in de tweede helft van de 18de eeuw zeker en vast leefden.

I

Als 'stamouders' van een van de 'takken' DEVOS, nemen we het gezin SEBASTIANUS, JACOBUS en ISABELLA, CLARA DEVOS-VEREECKE.

Dit echtpaar had verscheidene kinderen. Vanuit het RMO I kennen wij er drie, die uitrouwden en te Zuidschote begraven werden. De oudste heette:

① Isabella, Clara DEVOS, geboren in 1755. Zij trouwde met PETRUS VERHALE. Zij werd weduwe en overleed te Zuidschote, de 6de april 1839, 84 jaar oud. We kennen geen kinderen uit dit gezin (RMO I, p. 86, nr. 4).

② JOSEPHINA, CAROLINA DEVOS, geboren in 1764. Zij trad in het huwelijk met Carolus, Franciscus VAN EECKE (° 1771), een zoon van Carolus, Felip VAN EECKE en VERACIA VANDEWAETER. Josephina Devos sterft te Zuidschote, op 29 juli 1828. Ze werd 63 jaar en 9 maanden oud (RMO I, p. 43, nr. 7). Haar man overlijdt haast 11 jaar later, nl. de 2de juli 1839 (RMO I, p. 86, nr. 8). Over hun nakomelingschap zullen we later spreken.

② 3 - De naam en de stamlijn van deze 'tak' van de familie DEVOS zal te Luidschote voortgezet worden door een zoon van het gezin DEVOS-VEREËCKE: JACOBUS, IGNATIUS, EUGENIUS DEVOS, die hier in 1766 of jan. 1767 ter wereld kwam. Hij werd de echtgenoot van Barbara, Caecilia LEBBE en overlijdt te Luidschote op 21-1-1835, "aetatis 68 annorum et unius mensis". Hij wordt reeds daags nadien, om vier uur in de namiddag, door Pastoor Spilliaert begraven (RMO I, p. 69, nr. 3).

LEBBE Zijn weduwe, Barbara, Caecilia LEBBE was in januari 1774 te Elverdinge geboren en een dochter van Jacobus en Isabella, Theresia LEBBE-DEVLDO. Barbara, Caecilia sterft ca. 4 maanden na haar man († Z., 26 mei 1835) in de ouderdom van "61 annorum et quatuor circiter mensium" (RMO I, p. 71, nr. 10).

Er leefden te Luidschote in de 2de helft van de 18de eeuw verscheidene gezinnen LEBBE. We kunnen:

1) de familie Petrus, Joannes LEBBE-DEBEÏR. Genoviva DEBEÏR (° Roninge, 1740), dochter van Jacobus en Maria Theresia DEBEÏR-BOVIN, huwde achtereenvolgens met Joannes CAURST en met Petrus, Joannes LEBBE.

Ze stierf te Luidschote, voor de tweede maal weduwe, op 10 december 1820, "omnibus Ecclesiae Sacramentis, necnon benedictione papali munita". Ze werd hier de 12de van die maand, "praesentis exequiis simplicibus", door G. H. J. Louwagie, "ex commissione Rdi Dni pastoris ex Boezinghe" begraven. G. H. Delebecque was sedert het afsterven van Pastoor Franciscus, Emmanuël DECOESTER, tijdelijk belast met de zielzorg van Luidschote. Als pastoor van Boezinghe had hij zijn collega van Luidschote († 12 november 1820) begraven.

We herinneren eraan dat Pastoor Decoester (° O.-L.-Vrouwparochie, Boezinghe in 1752) gedurende 19 jaar het herderschap uitoefende te Luidschote.

Zijn moeder was ook een LEBBE, t.w. Jacoba Lebbe, uit Boezinghe.

2) Er woonde hier - althans tijdelijk - nog een ander gezin LEBBE. De man heette Ludovicus, Franciscus LEBBE. Hij was in 1797 te Elverdinge geboren en zoon van Petrus, Andreas en Maria, Constantia LEBBE-KESTELOOT. Toen hij 30 jaar oud was, trouwde hij te Luidschote met Catharina, Amelia QUARTIER, die 1 jaar jonger was dan hij. Ze was geboren te Boezinghe, maar woonde toen ze hier, de 16de september 1828, in het huwelijk trad al te Luidschote. Getuigen waren: Petrus, Jacobus Quartier, haar vader, en Joannes, Ignatius Ramaut (RMA I, p. 24, nr. 4).

Dit echtpaar liet hier een zoontje lopen. Het noemde: Carolus, Eugenijs LEBBE. Pastoor doopte het knaapje 'sub conditione', nog de dag zelf van zijn geboorte (° Z., 15 april 1830). Peter: Carolus, Eugenijs Roose - Meter: Anna, Theresia LEBBE (° Elverdinge) (RBA I, p. 87, nr. 10).

We keren nu terug - na deze uitweiding over de familie LEBBE - naar het gezin ②c: JACOBUS, IGNATIUS, EUGENIUS DEVOS - Barbara, Caecilia LEBBE. Jacobus DEVOS wordt vermeld in het Pachtboek van Zuidschote, op 15-4-1788 en op 27-6-1793, als pachter van het perceel herkland nr. 5 (488 "roeden gavelant"; palende "van oosten... het dischehofstedecken van Suytschoote, alwaer Jacobus de vos woont, zywt Charel delva, west den Kimmel, ende noort de grabweede, ... genaemt den baelmeersch" - 15/4/1788 - identieke tekst: 27-6-1793). Hij pacht in die jaren ook het perceel nr. 18 (75 "Roen lants", palende "van oosten de westtracte, rechterover den hofdam van het dische hofstedecken..." (identieke tekst in 1788 en 1793).

In de 'Verpachtinghen' van 30/9/1768 en van 6/10/1778 worden diezelfde partijen herkland in pacht gegeven aan de weduwe JACQUES ODAERT, die dan op het "Dische Hofstedecken" van Suytschoote woonde.

Bij de verpachting van 2/4/1783 wordt de pacht toegewezen aan "Jacques Odaert". Volgens de tekst (PB² 83/12) woont "de weduwe van Jacques Odaert" nog altijd op het 'hofstedecken' van de "disch" van Zuidschote.

Terugbladerend in het Pachtboek vinden we in het jaar 1688, onder nr. 5 (p. 6): volgende tekst: "Clays Schoonbaert heeft ghehuwt anderhalf gemet lants noort vande kerke ... , twesteinde op den lant-dilf, toosteinde de westtracte, de noortzyde t'gasthuys op de markt t'pre ende t'presbiterielant van alhier met blant vanden voorn(onden) Schoonbaert". Even verder, p. 7, lezen we onder nr. 8: "Clays Schoonbaert heeft ghehuwt een vierendeel lants liggende noort vande kerke, (met t'oo)steinde (palend aan) de westtracte, segens over den hofdam van het hofstedecken toebehoorende den disch alhier, ende et liggende in een stich zaylant, toebehoorende alson Jacq(u)ys denijs".

De 'disch' van Zuidschote bezat 'vanouds' een kleine hoeve te Zuidschote. Alle gegevens wijzen erop dat dit de Hofstede moet zijn, die lag waar Jan Crombez (voor hem Medard Romagie) nu boert. Deze pachthoeve is thans nog eigendom van het O.C.M.W.

We kennen meteen enkele namen van pachters, die dit 'hofstedecken', vóór de Franse Revolutie, hebben uitgebaat, nl.:

- 1) CLAYS SCHOONBAERT (vermeld in het Pachtboek, ten jare 1688, en ook in tellingelijst van Zuidschote uit het jaar 1697, waar we lezen: "Nicolas Schoonbaert, labou(reur) 1-1/0-1/0-0/0-1 = 4". "CLAYS SCHOONBAERT" was "kerckmeester" van Zuidschote in het jaar 1686 en opniem in 1685. Hij was een zoon van Philip Schoonbaert, die misschien zelf nog het "Dische hofstedecken" had uitgebaat, vóórdat hij het aan zijn zoon 'Clays' overliet. Dit brengt ons al rond het midden van de 17de eeuw (zie ZANTINGEN, dl. XXIII, pp. 16-18.

2) Rond het midden van de 18de eeuw werd de pachthoeve 'bedricht' door JACOBUS ODAERT, senior. In 1768 en 1778 staat ze op naam van zijn weduwe en in 1783 op die van haar zoon(?): JACOBUS ODAERT, junior.

3) Na de familie Odaert is het gezin JACOBUS en BARBARA DEVOS-LEBBE - (2) - op die hofstede gekomen (vermeld in PB in 1788 en 1793. Het was bijgevolg een landbouwersfamilie.

Rond 1900 woonde Placide Nieren (een afstammeling van een oud Luidschots boerengeslacht) op die hoeve (zie ZANTINGEN, dl. III, p. 33, nr. 58; zie ook de kaart op p. 38).

Laten we, na zoveel onderbrekingen, doorgaan met de familie Jacobus - bus, (Ignatius), Eugenius DEVOS x Barbara, Caecilia LEBBE.
 [°Z., 1766/67 - †Z., 21-1-1835] [°Eberdinge, 1774 - †Z., 26-5-1835]

Dat moet een broodstrijd gezin geweest zijn. Uit de parochieregisters van Luidschote (die pas in 1819 aankwamen) kennen wij immers vijf van hun kinderen (3 zonen en 2 dochters) die volwassen werden en in het huwelijk traden. We beginnen met de oudste zoon die we kennen, nl.:

③ A - EMMANUEL, EUGENIUS DEVOS. °Z., 1799. Trouwde hier op 18-11-1825 (hij was toen 26 jaar) met CAROLINA, JOANNA LOUWAEGE (eveneens 26 j. oud). De laatste was te Luidschote in 1799 geboren. Haar vader: Joannes, Baptist LOUWAEGE (°Noordschote) was, toen ze in het huwelijk trad, reeds overleden. Haar moeder naamde: CAROLINA, PELAGIA FEYS (geboortig van Hoogleda) - Getuigen: Eugenius, Jacobus DEVOS ("patre sponsi") en Ferdinandus, Lambertus PIETERS (°Reninge) (RMA I, p. 18, nr. 2). Allen ondertekenen heel behoorlijk de trouwakte. De vader van de bruidegom tekent Eij: Devos. Hij gebruikte dus als voornamen: Eugenius, Jacobus, Ferdinand, Lambert Pieters (°Reninge, ca. 1773) was eigenlijk de stiefvader van Carolina Louwaege. Hij was een zoon van Ferdinandus, Franciscus en Isabella; Clara PIETERS - GILLEBAERT (beiden °te Reninge). Hij huwde eerst Maria - Theresia DELVA en nadien de weduwe van Jan-Baptist Louwaege; Carolina, Pelagia Feys (de moeder van Carolina Louwaege, echtgenote van Emmanuel Devos). Hij overleed te Luidschote, de 22ste september 1826, op 53-jarige leeftijd (RMO I, p. 35, nr. 20. Pelagie leefde toen nog. Waar en wanneer ze stierf heb ik in het RMO I, p. 120, kunnen terugvinden. Ze ging hier nl. op 9 mei 1848 "ter ziele" (Pastoor Spilliaert noteert haar hoge ouderdom: "aetatis 85. annorum, 9 mensium et .... (n. i.) dierum. Haar overlijdensakte leest ons echter nog meer. Carolina, Pelagia Feys is driemaal getrouwd. Na de dood van haar eerste echtgenoot (Jan-Baptist Louwaege: voor 23-11-1825) en van haar tweede man (Ferdinand Pieters †Z., 22-9-1826) verloor ze nog de moed niet! Ze leerde een weduwnaar kennen

en... stapte voor de derde keer in het huwelijkbootje. Wat een ras!...

Haar 'uitverhoorena' heette; CAROLUS, EUGENIUS ROOSE, die toen te Luidschote woonde, maar van geboorte een Boezingenaar was. Charles Roose was in 1766 te Boezinge ter wereld gekomen, als zoon van Daniël, Dominicus en Anna, Constantia ROOSE-DEBAEDT. Hij trouwde eerst met Catharina, Amelia DEWILDE, een dochter van Joannes - Baptista en Anna, Clara DEWILDE-DE ROO, uit Lillebeke, die te Luidschote, op 23 september 1821, 'aetatis 68 annorum', gestorven was (RMO I, p. 15, nr. 6).

Charles, Eugène Roose was 'nog maar' 64 jaar, toen hij hier op 24 november 1830 hertrouwde met Carolina, Pelagia Feys, die maar een paar jaartjes ouder was (66!). Via de trouwakte (RMA I, p. 33, nr. 6) weten we, ^{dat} Carolina, Pelagia FEYS (weduwe Louwaeghe en weduwe Pieters) een dochter was van Jacobus en Maria, Jacoba FEYS-VERMEERSCH. Hij overleed hier - we schreven het al - in haar 86te levensjaar. Haar derde echtgenoot overleefde haar nog méér dan drie jaar. Hij scheedde uit dit leven, hier te Luidschote, op 6 juni 1851, 'aetatis 85 annorum' (RMO I, p. 128, nr. 6).

Nu terug naar ③ A. We kennen acht kinderen van het echtpaar Emmanuël, Eugenius en Carolina, Joanna DEVOS-LOUWAEGHE; waaronder twee dochters, die kort na elkaar te Luidschote trouwden, beiden met een Debandt, twee broers ten andere.

④ A. 1) De 'oudste' dochter heette AMELIA, CAECILIA DEVOS. °2., 26-4-1831 - Peter: Carolus, Eugenius Roose - Mater: Barbara, Coleta Devos (RBA I, p. 86, nr. 8). Amelie trouwt de 8te mei 1855, op 24-jarige leeftijd, te Luidschote met CAROLUS, FRANCISCUS DEBANDT, een jongman van 33 jaar, geboren te Watou doch toen wonende te Klamertinge. Hij is een zoon van Petrus, Franciscus en Jospetua, Susanna DEBANDT-DELVA. Testibus: 1) Dominicus, Franciscus Debandt, fratres sponsi? en 2) Eugenius, Emmanuel Devos, patre sponsae. Bruid en bruidegom waren familie van elkaar want ze huuden "cum dispensatione in tertio et etiam cum dispensatione in quarto consanguinitis gradus lineae collateralis aequali" (RMA I, p. 82, nr. 2).

2) Haar zuster noemde: MARIA-THERESIA, PHILOMENA DEVOS. °2., 6-3-1837. Peter: Franciscus, Emmanuel DEVOS - M.: Maria-Theresia Pieters (RBA I, p. 118, nr. 2). Ze was slechts 19 1/2 jaar oud, toen ze hier op 30-9-1856 in de echt trad met Petrus, Franciscus DEBANDT (25 j., te Klamertinge), een broer van Carolus, Franciscus Debandt, die als zijn getuige optrad. Emmanuel, Eugenius Devos was getuige voor zijn dochter. Ook hier dezelfde dispensatie (RMA I, p. 84, nr. 6).

Amelia en Maria Theresia DEVOS hadden zes broers, maar slechts twee zullen volwassen geworden - zo denkt me toch. We sommen ze op:

④ A 3) BENEDICTUS, EUGENIUS, MARIA DEVOS, het eerste kind van Emmanuel, Eug. en Carolina DEVOS - LOUWA (E)GE. °Z., 4-9-1826 - Peter: Jacobus, Ignatius, Eugeni-
nius Devos; zijn grootvader langs 'vaderskant' (= 'avus') ② C - Meter: Ca-
rolina, Pelagia Feyts (°Hoogstede), zijn grootmoeder langs 'moederskant'
(zie onder ③ e, 1). Het jongetje werd amper 17 dagen oud. Het ging naar de
hemel op 21 september 1826 (Nieu RBA I, p. 61, nr. 12 en RMO I, p. 35, nr. 19) †.

4) CAROLUS, LUDOVICUS DEVOS, °Z., 2-8-1827 - Peter: Carolus, Josephus Clarisse
(uit Merkem) en Barbara, Caecilia Rabbe (uit Elverdinge), zijn grootmoe-
der langs 'vaderskant' (RBA I, p. 66, nr. 10). Deze jongen komt door een
smartelijk ongeval aan zijn einde. Hij was 5 j. en 9 m. oud toen hij op 30
april 1833, om zes uur 's avonds in de ouderlijke woning overleed, "by ge-
volg van wylt den molens te vallen", zoals Pastoor Spilliaert in de raad
van de overlijdensaktes aanmerkt (RMO I, p. 61, nr. 8). Was de knaap
gaan 'spelen' in de molen van zijn familie (op Luzyerna)? †.

Het is zeer waarschijnlijk dat Eugeniüs, Emmanuel Devos molenaar was en dat
de kleine Charles-Louis van zijn vaders molen te platter stortte en in het mole-
naarshuis ("in domo paterna") overleed. We komen nog terug op de molen
van Luzyerna, die daar alvast in 1833 reeds stond.

5) EMMANUEL, EUGENIUS DEVOS. °Z., 13-2-1829 - Peter: Eugeniüs, Jacobus Devos.
Meter: Carolina, Pelagia Feyts ("avus et avia" - RBA I, p. 71, nr. 3) † 2., 13 juli
1829; 5 m. (RMO I, p. 49, nr. 18).

6) SEBASTIANUS, JACOBUS DEVOS. °Z., 2-2-1830 - Peter en meter dezelfde groot-
ouders (RBA I, p. 79, nr. 2). † (RMO I, p. 51, nr. 2) Z., 8-2-1830 ("natus quingue
dierum"). Op Sebastianus volgde de 26^e april 1831: Amelia, Caecilia (waarover hoger).

7) SERNATIUS, ALOYSIUS DEVOS. °Z., 27-1-1833 (RBA I, p. 94, nr. 2) Peter: Ludovi-
cus, Carolus Devos - Meter: Eugenia, Rosalia Louwaeghe (wonende te Noordsche-
te). Deze zoon komt later met Marie-Louise BOUCKENAERE (zie verder).

8) ALOYSIUS, LEOPOLDUS DEVOS. °Z., 21-6-1835 - Peter: Carolus, Franciscus Van
Eeche en Amelia, Fidelia, Constantia Devos ("ex et in hac habitantia" (RBA I, p. 107,
nr. 14). Volgde het laatste kind van Emmanuel en Carolina DEVOS-LOUWAEGE,
hun dochter Maria-Theresia, Philomena DEVOS, waarover we reeds gesproken hebben.

Emmanuel, Eugeniüs Devos, de vader van die 8 kinderen, werd slechts
59 jaar. Hij ontliep te Zuidschote op 13 sept. 1859 (RMO I, p. 144, nr. 18).

Zijn echtgenote, Carolina, Joanna Louwaeghe, verwoege de hem 1 jaar
later in het graf. Ze overleed hier de 10de september 1860, "aetatis 61 anno-
rum" (RMO I, p. 146, nr. 9).

Emmanuel, Eugeniüs Devos (°Z. 1799) had nog jongere broers en
zusters, waarover we nu zullen handelen.

- ③ B - BARBARA, COLETA DEVOS. °Z., 1800. Deze zuster van Emmanuel, dus ook dochter van het echtpaar DEVOS-LEBBE trouwt op 40-jarige leeftijd met Franciscus, Josephus LAOUR, weduwnaar van Joanna, Theresia Louwaeger. Haar man (° Elverdinge) was toen 60 jaar oud. Het huwelijk had plaats te Zuidschote, op 28 oktober 1840 (Getuigen: Petrus Lvevaert en Eugenius Devos Cdat zal wel haar vader zijn (CMA I, p. 60, nr. 6). We kennen geen kinderen van dit echtpaar. We kennen er integendeel heel wat van haar broer:
- ③ C - CAROLUS, LUDOVICUS DEVOS (°Z., 1801). Deze was volle 37 jaar, toen hij te Zuidschote de echtverbintenis aanging met Barbara, Caecilia VAN COSTE-NOBLE. Ze trouwden op 1 mei 1839. Barbara, Caecilia, toen 27 jaar, was geboortig van Reninge, maar woonde al te Zuidschote. Hij was een dochter van Jacobus, Bartholomeüs en Isabella, Theresia VAN COSTENOBLE-MASSELIË (°ex Reninghe). Getuigen: Eugenius, Emmanuel Devos (de vader van de bruidegom) en Petrus, Joannes Masselie (CMA I, p. 54, nr. 2).
- Deze echtgenoten brachten zes kinderen ten doop te Zuidschote, t.w.:
- ④ C - 1) LUCIA, OCTAVIA DEVOS, °Z., 9-2-1840 - Peter: Eugenius Devos - Meter: Barbara, Caecilia Van Costenoble (CBA I, p. 135, nr. 2). Lucia is waarschijnlijk ongehuwd gebleven. Ze was in haar 65de levensjaar toen ze hier op 17 juni 1904 overleed (CRO II, p. 81, nr. 6). Volgt een zuster:
- 2) NATHALIA, ROSALIA DEVOS, °Z., 30-7-1841 - Peter: Franciscus DEVOS - Meter: Maria - Theresia Van Costenoble (CBA I, p. 145, nr. 19). Rosalie bleef eveneens ongehuwd. Ze was naar 72de levensjaar begonnen, toen ze de 3de januari 1913 te Zuidschote stierf (CRO II, p. 96, nr. 1).
- 3) CAROLUS, LUDOVICUS DEVOS, °Z., 27-11-1843 - Peter: Joannes Masselie - Meter: Barbara, Coleta Devos (CBA I, p. 157, nr. 20). Charles-Louis trouwde evenmin. Hij scheedde uit dit leven op 17 april 1917 te Cassière-sous-Birs, bij Mesnil-le-Roi (Seine et Oise / Frankrijk).
- Ook het vierde kind van Charles-Louis en Barbara, Caecilia DEVOS-VAN COSTENOBLE stapte niet in 'het huwelijksbootje'. Ze noemde:
- 4) AMELIA, SOPHIA DEVOS. °Z., 18-2-1846 - Peter: Petrus, Josephus Hennebel - Meter: Amalia, Fidelia Devos (CBA I, p. 166, nr. 5). We vonden haar overlijdensakte in het CRO II, p. 83, nr. 1. Zij was naar 59 jaar, alwaar neer ze op olvenjaarvandaag 1905 te Zuidschote 'ter zielen' ging (CRO II, p. 83, nr. 1). Dat maakt nu al vier kinderen van Charles-Louis en Barbara, Caecilia Devos - Van Costenoble, die niet trouwden. Nr. 5 deed dit wel. Haar naam? :
- 5) MARIA-THERESIA DEVOS. °Z., 18-12-1848 - Peter: Engelbert Devos - Meter: Carolina Louwaeger (CBA I, p. 177, nr. 46). Zij trouwt op 8 juli 1885 te Zuidschote met een bloedverwant in de derde graad van gelijke zijlijn, t.w. : Isidorus, Leonardus VAN ECKE (°Z., 45 j. oud en zoon van Carolus en Ludovicus VAN ECKE - TADON). Fridoor was toen al tweemaal weduwnaar: eerst van Lucia Callens en vervolgens van Amalia Callens. "Toster fuerunt Augustus Devos et Servatius Van Eecke" (CMA I, p. 122, nr. 5)!

De dispensatie "consanguinitatis in tertio gradu aequali linea collateralis", verleend door de toenmalige bisschop van Brugge, Mgr. Joannes Josephus Favet, de 3de juni 1885, werd door Pastoor Deleu in het RMO I, pp. 122/123 ingelast.

Bovenaan de trouwakte noterende hij als volgt het bloedverwantschap tussen Isidorus en Maria-Theresia Van Eecke-Devos:

SEBASTIANUS, JACOBUS DEVOS cum ISABELLA, CLARA VEREECKE	
= ① CAROLINA, JOSEPHINA DEVOS = ② 2 cum CAROLO, FRANC., FELICE VAN EECKE	JACOBUS, IGN., AUG. DEVOS = ② 3 cum BARBARA LEBBE
CAROLUS, FRANC. VAN EECKE cum LUDOVICA TAILON	CAROLUS-LUDOVICUS DEVOS = ③ C cum BARBARA (CAECILIA) VANCOSTENBLE
ISIDORUS VAN EECKE	MARIA- THERESIA DEVOS = ④ C 5

Deze 'stamboom' leert ons dat de schryffvormen VEREECKE en VAN EECKE op één en dezelfde familie toepasselijk zijn. We weten bijgevolg met zekerheid dat leden van dit geslacht reeds in de 17de eeuw te Zuidschote woonden. In de tellingenlijst van 1697 treffen we b.v. 'Maximilien Vereeckel' aan, een landbouwer (1-1/1-0/3-0/3-2/1 = 11-2.25). Filip Van Eecke pacht de percelen herkend nr. 19, 22 en 26 in 1768 - 1778 - 1783 - 1788 en 1793.

"Sieur Eugénius Van Eecke is pachter van perceel nr. 17 (voorheen gepacht door de erfgenamen ('dhoirs') Pieter Louwagie) in 1788 en 1793.

Over de nakomelingen van Isidorus, Leonardus zullen we later wel eens schrijven. Zijn vrouw, Maria-Theresia Devos, † te 2. op 10-12-1902 (RMO II, p. 77, nr. 13).

Carolus-Ludovicus en Barbara, Caecilia DEVOS-VANCOSTENBLE dragen - 6) op 20 april 1851 hun laatste kind: een zoon, die als naam kreeg: FRANCISCUS, JOSEPHUS DEVOS. Peter: Franciscus, Josephus Lacour - Meter: Carolina, Nathalia Blanchaert (zie verder: DEVOS-BLANCHAERT).

Ook Franciscus zal niet in het huwelijk treden. Hij overlijdt op 2 oktober 1923 te Kuereyele, wordt naar Zuidschote overgebracht en de 6de oktober op ons begraafhof begraven ("hic fuit asportatus die 5 Octobris", schryft Pastoor Brys in het RMO II, p. 101, p. 5).

We bezitten een gehavend rouwprentje van Franciscus - Josephus Devos, dat we op p. 10 laten afdrucken.

Met hem verdueren de laatste DEVOS van de tak DEVOS-VANCOSTENBLE. Les kinderen ... en geen enkelen die de naam voortzet.

Moeder BARBARA, CAECILIA VANCOSTENBLE wordt 64 j. en overlijdt te 2. op 2 mei 1876 (RMO II, p. 8), nr. 14. Haar man: CAROLUS, Ludovicus DEVOS wordt er 76 en sterft hier de 9de januari 1878 (RMO II, p. 12, nr. 1).

het beveladigd vrom-
pruntje van Franciscus
- JOSEPHUS DEVOS, zoon
van CAROLUS- LUDOVICUS
DEVOS en BARBARA- CECILIA
VAN COSTENOBLE.

Laatste drager van
die naam in de 'tak'
DEVOS- VANCOSTEN-
OBLE

CAROLUS, LUDOVICUS
DEVOS had nog een
jongere zuster (3D)
en een jongere broer
(3E), waarover we
nu zullen spreken

Geloofd zij Jesus-Christus, Amen.
 TER ZALIGER GEDACHTENIS
 VAN MIJNHEER
Franciscus-Josephus Devos
 zoon van brude wijlen
 CAROLUS-LUDOVICUS EN VAN BARBARA-
 CECILIA VAN COSTENOBLE
 Gemeenteraadslid te Zuydschote
 Geboren te Zuydschote den 20 April 1851; en
 verblijvende te Swevezele waar hij godoruchting in
 den Heer ontslapen is den 2 October 1923 versterkt
 door de H. H. Sacramenten der Sterfenden
 Hij wordt begraven te ZUYDSCHOTE.
 Hij was lid van de Voorplanting des geloofs en
 van de confrerie van het H. Hert

Met volledige onderwerping aan den wil van God
 heeft hij de smerten van eene langdurige en pijn-
 lijke ziekte verdragen, overtuigd dat wij met christus
 zullen vereerlijkt worden als wij met christus zullen
 geleden hebben (Ad. Rom. 8)

Hij zag het einde van zijn leven naderen met die
 bovennatuurlijke overtuiging en gerustheid die de
 kostbaarste genade is der stervenden en de zoetste
 vertroosting voor de levenden. (H. Aug.)

Hoe voorzichtig en gelukkig is de mensch die nu
 zoo leeft, gelijk hij bij zijn afsterven zal wenschen
 bevonden te worden. (Nav. christi 123)

Laat ons het goede doen, terwijl wij nog den tijd
 hebben. (Ad. Gal. v. 1.)

Het lijden is van korten duur, de glorie oneindig.
 Die den heer dient zal niet vreezen. God zelf is
 immers zijne hoop. Daar nochtans uwe oordeelen
 ondoorgrondeijk zijn. O heer, zal ik vragen aan al
 degene die mij bemind hebben op aarde, dat zij mij
 niet zouden verlaten vooraleer zij mij door hunne ge-
 beden binnengeleid hebben in de eeuwige taber-
 nakelen. (Ecc. xii- Paul - II. Ambr.)

En gij mijne Teerbeminde Neven heb dank voor
 uwe genegenheid en zorgen.
 Akt van Geloof, Hoop, Liefde. (Afl. 7j. en 7 quadr.)

Drukk. GASTON Serruys Swevezele.

Terug uit Frankrijk,
was Franciscus gaan in-
wonen bij zijn 'nicht',
Adrienne Van Leeke,
en haar echtgenoot, Emiel
Muylle, die te Swevezele
woonden. Van daar uit
werd hij naar Zuidschote
overgebracht en hier
begraven.

Adrianna
Van Leeke (°Z., 5-5-1886,
d.v. Isidoor en M.-Ther. Van
Leeke-Devos) trouwde hier
op 28-1-1914 met Benilius
Muylle (°Swevezele, 20-2-
1884, z.v. Felix en Malania
Muylle-Denewelth).
CRMA I, p. 163, nr. 27.

③ D - AMELIA, FIDELIA, CONSTANTIA DEVOS, °Z., 1810. We vonden haar trouwakte
Vereng. in het RMA I, p. 55, nr. 3. Ze huwde te Zuidschote de 1ste mei 1839 met
HENRICUS, VITALIS BUTAEYE (°Doortletanen, 16 f.). Deze laatste was een zoon van
deodatus (= Godgaf), Ivo BUTAEYE en Isabella, Rosalia Boveaux. H. huwelijk
werd, 9de commissione R. d'ni. pastoris hujus parochias, (z.v. J. B. Spilliaert) in-
gezegend door de Pastoor van Langemark V. A. Boucquoy. getuigen: Eugenius,
Emmanuel Devos en Franciscus Butaeye.

Geen kinderen vermeld in het RBA I, wat laat veronderstellen dat de jong-
gehuwden zich elders gevestigd hebben.

③ E - Het jongste kind van het gezin DEVOS-LOUWAEGE, dat wij kennen, heet-
te: ANGELUS, ALBERTUS (= Engelbert; ook Engel) DEVOS (°Z., 1845). Hij huwt
in 1845/46 met CAROLINA, NATALIA, BLANCKAERT (°Leisela, 1815).

Over de familie Blankaert te Zuidschote schreven we reeds in dl. XXI van
de ZANTINGEN op pp. 39-40. Op de bladzijde p. 44 gaven wij ook de samenstel-
ding van het gezin ANGELBERT en CAROLINA DEVOS-BLANCKAERT; dat het bella-
goed uitbaatte. Op pp. 45-48 toonden we ten slotte van hoe deze hofstede
in handen kwam van de families PEESEN en VERAMME. We verwijzen hier
naar wat we in dl. XXI, dienaangaande, schreven.

Op p. 7 vermeldden we een zoon van EMMANUEL, Eugenius DEVOS-
LOUWAEGE, SERVATIUS, ALOYSIUS DEVOS, die bijgevolg tot de vierde generatie be-
hoort (4A 7) en hier zes kinderen liet dopen, die tot vijfde generatie
van DEVOS stam I behoren.

(4)

DEVOS-

BOUCKENAERE

Servatius was te Luidschote - we herhalen het even - op 27 januari 1833 ter wereld gekomen. Hij trouwde donkelijk in 1861 met een meisje uit "Stuyvenkerke", dat in 1837 geboren was en tussen 4 à 5 jaar jonger was dan hij. Servatius' echtgenote - we schrijven het hoger - noemde: MARIA-LUDOVICA BOUCKENAERE. Die jonge mensen bragen dus 6 kinderen te Luidschote, waarvan we de doopakten teruggevonden hebben. Ziehier hun namen en enkele bijzonderheden:

(5)

1) ALOYSIUS, EUGENIUS DEVOS, °Z.; 20-8-1862 - Peter: Engelbertus Bouckenaere - M.: Amelia, Caecilia DEVOS (zijn tante) (RBA I, p. 216, nr. 14).

2) EMILIUS DEVOS; °Z., 23-10-1863. - Peter: Carolus, Franciscus Debarndt (zijn oom; man van Amelia Devos) - Meter: Maria-Theresia Vandermaersch. Engelbertus en Maria-Theresia BOUCKENAERE - VANDERMEERSCH zouden normaalwijze de ouders moeten zijn van Marie-Louise (RBA I, p. 220, nr. 20).

3) CYRILLUS, EUGENIUS DEVOS. °Z., 11-11-1864. - Peter: Eugenius, Josephus Bouckenaere - Meter: Maria-Theresia Devos (RBA, p. 227, nr. 17). Drie jaar

naeën een zoon (1862-'63-'64) en in 1866: een eerste dochter:

4) ELISABETH, MARIA DEVOS. °Z., 25-7-1866. - Peter: Desiderius, Ludovicus Brayne - Meter: Amelia Bouckenaere (RBA I, p. 234, nr. 16). Het jaar daarop weer

5) een zoon: ARSENIUS DEVOS. °Z., 25-8-1867. Peter: Engelbertus Bouckenaere - Meter: Amelia, Fidelia Devos (zijn groot tante) (RBA I, p. 238, nr. 13).

Het laatste kind (een tweede dochter), dat wij uit het RBA I van Luidschote kennen, noemt:

6) CELINIA, MARIA DEVOS. °Z., 21-3-1869. - Het meisje werd, in stemmingsnood, door haar eigen vader ("baptizata a patre") gedoopt. Zets wat wij in de annalen van Luidschote nooit eerder zijn tegengekomen. Pastoor Delva doopte het 1/2 anderendaags, 1 april, "sub conditione". Hierbij waren Ambrosius, Franciscus Vanhoutte en Melania Bouckenaere, resp. peter en meter.

Vanaf die datum ontbreekt elk spoor van dit gezin. Noch de ouders, noch die zes kinderen worden nog ergens vermeld in onze parochieregisters. Die familie moet Luidschote, ten vroegste na 1 april 1869 verlaten hebben. Servatius was toen nog maar 36 jaar oud en Maria-Louise slechts 32. Maar alle waarschijnlijkheid zullen ze elders nog wel andere kinderen gebrogen hebben.

Mogen we U nog even herinneren aan dat behaamt 'vondelingetje', dat men ongetroffen had "sub molendino Ludovici Devos" in dat parochiedelva op 29de mei 1862 doopte en de naam: LUCIA MOLEN gaf. Philippus Lequin en Maria-Theresia Lequin waren resp. peter en meter van de te vinden-gelegde baby (RBA I, p. 215, nr. 9), die slechts 6 dagen in leven bleef. Hoe kon het anders? Het meisje ("filia exposita") stierf hier de 3de juni. De moeder, "vocata" (= genaamd) "Butaye, ex Roninghe" had onderwijf bekend ("agnovit") dat het haar dochtortje was (RMO I, p. 151, nr. 12).

dat 'radaloos' moederke dat haar kindje te vinden lagde onder de molen van Luxemre, zal wel 'dichte' familie geweest zijn van de molenaars.

Zijn zusster, Amelie Devos was immers getrouwd met Henri Butaeye (zie p. 20). Meteen zijn we nu zeker dat Carolus, LUDOVICUS DEVOS - MANCOSTONBLE (p. 8 : ③ C) in 1862 molenaar was te Luxemre. Zijn broer: Emmanuel DEVOS - LOUWAGE (° 2., 1799), waarvan het zoontje Charles-Louis, toen het nog ^{geen} 5 j. oud was, overleed, "bij gevolg van wyl den molen te vallen" (p. 7), was hier op 13-9-1859 overleden. De veronderstelling ligt voor de hand dat zijn 2 jaar-jongere broer, Carolus, Ludovicus (° 2., 1801) nadien de molen verder heeft uitgebaat. Deze laatste zal op 9-1-1878 te Luidschote overlijden (p. 9). Zijn zonen Charles-Louis (° 2., 27-11-1843) en Francisus-Josephus (° 2., 20-1-1851) (pp. 8-9) zullen het bedrijf - molen, herberg en boerderijtjes - na hem uitbaten. Rond 1900 staan de herberg (nr. 79) en de windmolen (nr. 80) nog op naam van de 'kinderen Devos' (broers en zusters). Nadien gaan ze 'renteniers' op 'Luidschote Dorp'. Hun zusster Maria-Theresia, echtgenote van Isidorus, Leonardus Van Eeche (pp. 8-9), was de 10de december 1902 hier overleden. Lucie sterft de 17de juni 1904. Amelie op 1-1-1905.

De molen van Luxemre, met al wat er bijhoorde, was overgenomen geworden door Henri en Emma Hondaghem - Derycke. Henricus, Josephus HONDEGHEM (° Boezinge, 18-12-1874) en Emma, Maria DERYCKE (° Boezinge, 2-12-1878) kregen hier op 8-7-1904 een dochter: Ludovica, Maria Hondaghem. Deze werd twee dagen later gedoopt door E.H. Firmin Hondaghem (RBA I, p. 445). Ze hadden nog andere kinderen. Maar daarover later.

Er was te Luidschote in de 18de en in de 19de eeuw nog een tweede 'stam' Devos. Of ze familie waren v. I kan ik vooralsnog niet zeggen. Misschien komt het nog.

II

De tweede stam DEVOS, waarvan we vanuit het kerkarchief van Luidschote kennis hebben, gaat minstens tot het midden van de 18de eeuw.

De 'stamouders' leefden ronde jaren 1750 te Reninge. We kennen hun namen uit het RMO I. Het waren

- ① Petrus, Benedictus en Anna Maria DEVOS-DEPUYDT. Over hen weten we dat ze in 1753 te Reninge een zoon lieten dopen, die zich later te Luidschote kwam vestigen. Hij noemde:
- ② JACOBUS, JOSEPHUS DEVOS (° 1753, Reninge). Hij trouwde met ISABELLA, THERESIA DURIEZ (ex Sancti Joannis prope Ypres). Deze laatste kwam in november 1753 aldaar ter wereld, als dochter van Nicolaus, Josephus en Godeliva, Francisca DURIEZ - DEBARDT. Jacobus Devos overleed te Luidschote,

"aetatis sexaginta septem (= 67) annorum", op 12 november 1820. Hij werd hier, "praeritis exequiis mediis" (= dienst van middelste klasse), 2 dagen na- dien door E.H. J. Louwagré begraven, toen "deservitor" te Zuidschote (RMO I, 12/19).

Jacobus, Josephus overleed om 11 u. in de voormiddag. Drie uur later ("die duodecima novembris, hora secunda pomeridiana", ging Pastoor DeCOESTER 'ter ziels'. Deze werd de 16de november ten grave gedragen (RMO I, p. 13, nr. 20).

Jacobus' vrouw, Isabella Duriez, zal haar man nog lange jaren over- leven. Hij sterft pas op 22 juli 1838, in de gezegende oudheid van "84 anno- rum, 8 mensium et 11 dierum". Pastoor Spilliaert heeft haar leeftijd exact nagegeld. Dat deed hij regelmatig voor bejaarde personen (RMO I, p. 83, nr. 9).

Wanneer het echtpaar DEVOS-DURIEZ te Zuidschote kwamen wonen, weten wij niet. In elk geval kennen we een zoon die hier in 1790 ter wereld kwam.

③ A. Zijn naam was FRANCISCUS, LUDOVICUS DEVOS. Hij werd de echtgenoot van VICTORIA, CONSTANCIA COENE, geboren te "Dichebutch", ca. 1796/97; een dochter van Constantinus en Isabella, Clara COENE-VERECKE.

We kennen een hele rij kinderen van het echtpaar DEVOS-COENE, allen te Zuidschote geboren en gedoopt.

④ A-1) MARIA-THERESIA DEVOS. °Z., 22-8-1819 - Peter: JACOBUS DEVOS ② - Meter: Carolina, Theresia Coene ("in Westvleteren"). De vader van het meisje ROFFIAEN was aanwezig bij de doop. Samen met de peter en de meter ondertekent hij -DEVOS de doopakte. Allen konden "keurig" schrijven (RMA I, p. 12, nr. 12).

MARIA-THERESIA DEVOS ("ex hac et in hac") trouwt op 26-jarige leeftijd, nl. de 13de mei 1846, met een jongman van hier: JOSEPHUS, FRANCISCUS ROFFIAEN; een zoon van Franciscus, Eugenius en Joanna, Theresia ROFFIAEN -BENAUW(DIT) (ook: Benouwt, Benoud ...). Josephus Roffiaen werd te Zuid- schote ca. 1816 geboren. Toen hij op 13-5-1846 in zijn geboortedorp huwde met Maria-Theresia DEVOS, waren hun beide vaders getuige (RMA I, p. 69, nr. 1).

De echtgenoten ROFFIAEN-BENAUW(DIT) hadden een knoetbrijk gezin. We ken- nen - a) JOSEPHUS, FRANCISCUS ROFFIAEN (°Z., 1816) x Maria-Theresia DEVOS.

- b) FIDELIA ROSALIA ROFFIAEN (°Z., 1817) x te Z., op 13-10-1858, met de toenmalige burgemeester van Zuidschote, CAROLUS, FRANCISCUS VANVECKE (°Z., 1803; als zoon van Carolus, Felix en Josephina VAN- VECKE-DEVOS), de "burginagister" was toen 55 j. oud en weduwnaar uit eerste echt van Caecilia DEPOORTER en uit tweede echt van An- dorica TATHON. Fidelia was nog ongehuwd en 41 jaar. Hun getuigen - 1. PETAVS VANVECKE ("fratre sponsi") - 2) Franciscus, Eugenius ROFFIAEN ("patre sponsi") (RMA I, p. 87, nr. 6).

- c) AMELIA, CAECILIA ROFFIAEN (°Z., 17-1-1820) - Peter: Ludovicus, Jacobus SURY ("in Boezinghe") - Meter: Carolina, Pelagia ... (fa- milienaam ontbreekt). We leren uit Amelia's doopakte dat haar

vader, Franciscus ROFFIAEN, afkomstig is van Reninge en haar moeder, Joanna, Theresia BENAUV, uit de St.-Bertenparochie te Poperinge (RBA I, p. 16, 1).

— d) BARBARA, ROSALIA ROFFIAEN (°Z., 19-3-1821). Haar vader was toen 33 j. (Bijgevolg° Reninge, ± 1787), haar moeder 35 j. (Dus: Poperinge, ± 1785) Peter: Franciscus Van Eecke - Meter: Barbara, Constantia, Caecilia Halaert (RBA I, p. 26, nr. 4). Barbara blijft lang ongehuwd. Ze is 36 jaar, als wanneer ze, de 4de juni 1857, te Zuidschote trouwt met CAROLUS - LUDOVICUS KIDEY, uit Oostvleteren (zoon van Jacobus-Albertus en Maria-Theresia KIDEY - MARTIN. Hij was al 54 jaar en weduwnaar van Coleta Dekindt. Testibus: Angelo-Alberto Kidey, fratre sponsi et Eugenio, Francisco Roffiaen, patre sponsae (RMA I, p. 85, nr. 2).

— e) JULIANA, LIBORIA ROFFIAEN (°Z., 10-8-1823). Peter: Carolus, Franciscus Meersseman - Meter: Barbara, Caecilia Tiertsoone (RBA I, p. 40, nr. 14). † Z., 7 juli 1824, 11 maanden oud (RMO I, p. 26, nr. 7).

— f) IGNATIUS, BENEDICTUS ROFFIAEN (°Z., 10-12-1824). Gedoopt door E.H. A. Couv(?) TOIR, 'Vicep. in Boetinghe, ex commissione R. D. loel pastoris - Peter: Ignatius, Benedictus de Seure, ex (niet ingevuld) et in hac habitans - Meter: Amelia, Sophia Roffiaen, 'habitans in 3^{ts} Petri yppis' (RBA I, p. 49, nr. 18).

— g) Het zevende kind, een zoon, komt hier de 30ste sept, 1828 ter wereld. Carolus, Franciscus Van Eecke, "ex hac" en Victoria, Constantia COENE, zijn resp. peter en meter (RBA I, p. 72, nr. 13).

De moeder van al die kinderen, "Joanna, Theresia BENAUV" (zelf een dochter van Johannes-Baptista en Theresia BENAUV (v) (f) - CAURA) stierft te Zuidschote op 24 augustus 1860, "aetatis 75 annorum" (RMO I, p. 146, nr. 7). Haar man leefde toen nog, maar we vinden zijn obit niet terug in het RMO I, dat loopt tot en met 1873. Hij zal hier wel weggetrokken zijn en elders gestorven.

ook zijn zoon Joseph, Franciscus Roffiaen, getrouwd met Maria-Theresia Devos, moet na zijn huwelijk (Z., 13 mei 1846) uitgeweken zijn. Er is in onze parochieregisters geen enkel later spoor te vinden van deze echtgenoten, noch van hun (eventuele) kinderen.

We hernemen - na deze uitweiding over de familie ROFFIAEN - de opsomming van de kinderen van de echtgenoten DEVOS-COENE. op Maria-Theresia DEVOS (°Z., 22-8-1819) volgde:

④ A- 2) LUDOVICUS, JOSEPHUS DEVOS (°Z., 31-8-1820) - P.: Ignatius, Franciscus Coene ('in dikkebusch') - M.: Isabella, Theresia Duriez ('in hac, quae declaravit de nescire scribere') (RBA I, p. 19, nr. 12). Als hij 35 jaar is trouwt Ludovicus DEVOS, de 9de januari 1856, met een jonge dochter van 30, die geboren was op de St.-Janparochie te Poperinge maar toen te Zuidschote woonde. Zij heette AMELIA, CAROLINA VRAMMOUT en was een dochter van Dominicus, Christianus en Maria-Theresia VRAMMOUT-TAYON. Hun

DEVOS-
VRAMMOUT

(ook v
VROMANT)
...

getuigen waren: SERVATIUS DEVOS ("frater sponsi") en Dominieus, christi-
anus VRAMMOUT ("patre sponsae") (RMA I, p. 83, nr. 2).

Met de vele kinderen van het gezin DEVOS-VRAMMOUT belanden we bij
de vijfde generatie in rechte lijn

⑤ A-2) - a) SERVATIUS DEVOS (°Z., 28-11-1856). Noordoop door dokter Tibica, "sub
conditione door Pastoor Delva - P.: Carolus, Josephus Tahon - M.: Victoria,
Constantia Coene (RBA I, p. 200, nr. 21).

- b) FLORENTIA DEVOS (°Z., 20-12-1857). 'Susceperunt: Josephus, Francis-
cus Roffiaen et Dorothea, Coleta, Neerzezoone (RBA I, p. 203, nr. 17). ^{XZ., 16/5/1906}
Franciscus ROOSE (°Z., 18-1-1865). met Julius,

- c) MARIA-THERESIA DEVOS (°Z., 9-12-1860). Noordoopstel door Cathari-
na Vandenberghe, "sub conditione" door Pastoor Delva - P.: Petrus, Jacobus
Devos ("frater patris") - M.: Amalia, Caecilia Werven (RBA I, p. 211, nr. 18).

- 4) ALOYSIUS DEVOS (°Z., 16-7-1864). P.: Carolus VRAMMOUT - M.: Maria-
Theresia Devos (RBA I, p. 226, nr. 15) † Z., 16-12-1864, 5 m. oud (RMO I, p. 156, nr. 15)

- 5) LEONILLA DEVOS (°Z., 28-1-1866). P.: Amandus, Leopoldus Tahon -
M.: Mathildis, Florentia Bouten (RBA I, p. 231, nr. 3).

- 6) EUDOXIA DEVOS (°Z., 31-8-1867). P.: Servatius Devos - M.: Pruden-
tia Tahon (RBA I, p. 238, nr. 14) † Z., 14-12-1867, "aetatis 4 mensium" (RMO I,
p. 164, nr. 9).

- 7) ALOYSIUS DEVOS (°Z., 7-2-1871). In stevensgevaar gedoopt door Catha-
rina Vandenberghe. '5 Anderendaags "sub conditione" door Pastoor Delva - P.:
Servatius Devos (zijn broer) - M.: Florentia Devos (zijn zuster) † Z., 20-2-1871,
'14 d.' (RMO I, p. 172, nr. 4).

Zowel de vader als de moeder van deze kinderen bereikten een hoge
leeftijd. † LUDOVICUS - JOSEPHUS DEVOS "in aetate obiit" te 4de november 1902. Hij was
de 82 een paar maanden voorbij (RMO II, p. 77, nr. 10). † zijn echtgenote, Amalia
Carolina VRAMMOUT werd anderhalf jaar ouder. Hij stierf te Zuidschote op
20-3-1910. Hij was een heel eind in haar 84de levensjaar (RMO II, p. 93, nr. 3).

Een van hun dochters MARIA-THERESIA DEVOS (⑤ A-2) - c), geboren te
Zuidschote, 9-12-1860, zal, als jong meisje van 22 jaar, op 14 september
1882 in het huwelijk treden met Carolus, Ludovicus VANDENBERGHE, een
jongman van 31 jaar, uit Boezinge (°13-?-1851) Hij was een zoon van Jacobus
en Sophia VANDENBERGHE - PLATTEEUW, M.-Th. DEVOS † Z., 10/3/1930 (RMO II, 108, 2).
daarman † Z., 30-7-1942 (RMO II, p. 132, nr. 1).

We zullen hier de stam VANDENBERGHE, die ook te Zuidschote al-
geer lang vertegenwoordigd was, niet bespreken. We beperken ons tot het
vermelden van de geboorte - op 12 april 1886 - van LEON-GASTON VANDENBERGHE
(6de generatie 'DEVOS' - langst moederskant - die huwde zal (Z., 9-6-1914) in
tweede echt met Elodie Schorreel en de vader zal worden van Georges Van-
denberghe (7de generatie), de grootvader van Daniël, Maria en Wilfried Van-
denberghe (8de generatie) en de overgrootvaders van Bart, Steve en Mathias
(°1-2-1985) Vandenberghe (9de generatie). Over hen; later.

VANDEN-
BERGHE
DEVOS

We keren nu terug naar ③ A (p. 13): het echtpaar DEVOS-COENE

We hebben reeds van hun kinderen weten kunnen:

- 1) Maria-Theresia DEVOS (°Z., 22-8-1819) x 13-5-1846 met JOSEPHUS ROFFIEN (pp. 13-14) - 2) Ludovicus-Josephus DEVOS (°Z., 31-8-1820) x 9-1-1856 met Amelia FRAMMOUT (pp. 14-15). Hun derde kind, een zoon, heet:
  - 3) FRANCISCUS, JACOBUS DEVOS (°Z., 21-11-1822). - P.: Jacobus, Benedictus Coene - M.: Angela, Constantia Devos (RBA I, p. 35, nr. 14).
  - 4) BENEDICTUS, JOSEPHUS DEVOS (°Z., 24-3-1825). Gedoopt op 25 maart door J. L. Coene, "Pastor" in Crombeke, ex commissione B. D. loci pastoris? - P.: Josephus, Leopoldus Coene - M.: Maria-Theresia Van Heule, de peter was "ex dickebusch"; de meter: "ex hac" (RBA I, p. 52, nr. 6) + de knoop overlijdt te Luidschote, de 23de juli 1836, "in domo paterna, Extrema Unctione munitus, ... aetatis decem annorum et quatuor mensium" (RMO I, p. 72, nr. 14).
  - 5) COLETA, CAECILIA DEVOS (°Z., 3-6-1827) - P. Pastoor Spilliaert ("baptizari et de sacro fonte suscepti") - M.: Domina Joanna, Clara Kennedel, in sancti petri, ypris. COLETA is ten volle 26 jaar, wanneer^{3e} te Luidschote - 28-9-1853 -
- ④ A-5) trouwt met een geboren Luidschotenaar van ongeveer dezelfde leeftijd. Hij noemde: Carolus, Ludovicus LOUWAGIE. Hij was een zoon van Petrus, DEVOs. Jacobus Louwagie (°Bikhote) en van Catharina, Theresia De Coninck (°Z.) en op 16-11-1824 hier ter wereld gekomen - Peter: Angelus-Albertus Louwagie (°Bikhote) - M.: Barbara, Catharina de Meersteman ("ex Elverdinger") (RBA I, p. 68, nr. 16). Het huwelyk v. Carolus, Ludovicus LOUWAGIE met Colata, Caecilia DEVOS werd ingezegend door P. J. Louwagie, toen "vicepastor" te Nieuwpoort. Dit jong gezin heeft zich niet te Luidschote gevestigd; zodat we het spoor bijster geraakt.
- 6) SERNATIUS, VINCENTIUS DEVOS (°Z., 3-6-1829) - P.: Carolus-Josephus Vieren (°Langemark) - M.: Maria-Theresia Devos, "soror nati" (°Z., 22-8-1819) (RBA I, p. 77, nr. 10). Hij trouwt, ca. 1862, met Mathildis, Clementia BOÛTEN ("ex Poelkapelle"). In dit gezin wederom een hele reeks kinderen, die dus tot de vijfde generatie behoren. We sommen op:
- ⑤ A-6) - a) EMILIUS DEVOS (°Z., 9-5-1863). Noorddoop door dochter Titica, "sub condicione" door Pastoor Delvon - P.: Ludovicus, Josephus Devos - M.: Sophia, Sidonia Coustens (RBA I, p. 218, nr. 6).
- b) ACHILLEUS DEVOS (°Z., 21-5-1864) - P.: Petrus, Jacobus Devos - M.: Maria-Theresia Bouten (RBA I, p. 226, nr. 13).
- c) MARIA-LUDOVICA DEVOS (°Z., 3-6-1867) - P.: Leonardus Vandervoerde - M.: Nathalia Bille (RBA I, p. 237, nr. 10).
- d) CYRILLUS DEVOS (°Z., 17-1-1869) - P.: Rumoldus Bouten - M.: Caecilia, Coleta Devos (RBA I, p. 244, nr. 1).

- e) JULIANA DEVOS (°Z., 3-2-1871) - Peter: Josephus, Franciscus Roffiaens - Meter: Juliana Bouten (RBA I, p. 250, nr. 3) + Z., 10-5-1872, "natis unius anni et 2 mensium (RMO I, p. 176, nr. 11).
- f) EMILIANA DEVOS (°Z., 6-5-1872) - P.: Carolus-Ludovicus Louwagie - M.: Clementia Bouten (RBA I, p. 255, nr. 8).
- g) Op 31-8-1875 sterft er een zoontje ? in partu'. Het was om 1 uur 's nachts 'hora 1ma noctis geboren en werd 4 anderendaags begraven (RMO I, p. 6, nr. 13).
- h) IUSTINA DEVOS (°Z., 23-4-1879) - Moordloop door Graphina Taccoen - "sub conditione" door Pastoor Delva - Peter: Petrus Deeraemes - Meter: Ludovica Devos (RBA I, p. 284, nr. 10).

③ A We hebben tot nog toe yet kinderen opgesomd van het gezin DEVOS-COENE, er waren er nog meer, t.w.

④ A - 7) PETRUS JACOBUS DEVOS (°Z., 23-7-1831) - P.: Jacobus, Albertus Devos - M.: Natalia, Rosalia Coene ("ex et in Dickebusch") (RBA I, p. 88, nr. 13).

- 8) LEOPOLDUS FERDINANDUS DEVOS (°Z., 2-9-1833) - P.: Ludovicus, Josephus Devos - M.: Catharina, Theresia Vermeersch (RBA I, p. 97, nr. 14).

- 9) ROSALIA ANTONIA PHILOMENA DEVOS (°Z., 13-6-1838). Ludovicus treedt op als "procurator. Ex commissione Rev. adm(odum) dni. J. L. Coene, pastoris in Crombeke". Fr. F. H. Coene was dus de echte peter van dit 'laatkomertje'. Pastoor Spilliaert vergat de meter in te schrijven (RBA I, p. 126, nr. 15). Rosalia wordt 23 jaar en huwt te Luidschote de 5de november 1861 met CAROLUS HENRICUS DEQUEKER (°Nieuwkerke, als zoon van Leander, Josephus en Eugenia, Brigitta DEQUEKER-MAES. Charles was toen 34 jaar. "Tertibus: Bernardus, Eugenius Dequeker, fratre sponsi: et Ludovico Devos, fratre sponsae" (RMA I, p. 90, nr. 4).

Rosalie moet elders gaan wonen zijn. Er zijn geen verdere gegevens over dit echtpaar te vinden in onze parochieregisters.

Toen ze in 1861 uittrouwde was Rosalie's vader: FRANCISCUS LUDOVICUS DEVOS reeds méér dan 20 jaar overleden. Hij stierf namelijk te Luidschote op 28 juni 1851. Hij was 61 jaar oud (RMO I, p. 128, nr. 8).

Zijn echtgenote: VICTORIA, CONSTANTIA COENE overleefde hem weliswaar méér dan tien jaar, doch heeft evenmin het huwelijk van haar jongste dochter kunnen meemaken. Ze overleed immers anderhalve maand voordien, t.w. op 19 sept. 1861. (RMO I, p. 149, nr. 16). Ze werd 64 j. Ze was 7 à 8 jaar jonger dan haar man.

② U zult het al lang bemerkt hebben: het is een hele karwei om de afstammelingen v. Jacobus Devos (°Beninge, 1753 - p. 12) en Isabella Duriez (°St.-Jan.-bij-Ieper, 1753) uit elkaar te houden.

We zijn nog niet aan het eind van onze moeite.

③ A We hebben tot dusver nog maar hun zoon Franciscus, Ludovicus DEVOS (x met Victoria COENE) gevolgd. Doch Jacobus en Isabella DEVOS-DURIEZ hadden o.a. nog een dochter, die te Luidschote een kroostrijke gezin zal stichten!

③ B. Zij heette ANGELA, CONSTANTIA DEVOS en dan hier in 1799 geboren zijn, ze was in elk geval meerderjarig ("puella majorennis"). Toen ze op 9-8-1820 te Luidschote de echtverbintenis aanging met CAROLUS, JOSEPHUS VIEREN, eveneens meerderjarig. Deze laatste was geboren te Langemark een zoon van Philippus, Jacobus VIEREN (uit La) en Maria, Jacoba PLATEEUW (uit Langemark). "Testibus: 1- Livinus, Ignatius Vierens - 2. Carolus Vandewalle (toen koster en onderwijzer te Luidschote)" (RMA I, p. 9, nr. 5).

VIEREN
-
DEVOS

Carolus en Angela waren - voor die tijd - opvallend jong toen ze trouwden. We kennen acht (van hun) kinderen, allen te Luidschote geboren en gedoopt, nl:

④ B-1) AMELIA, CAECILIA VIEREN. °Z., 16-5-1821. - Peter: Livinus, Ignatius Vierens - Meter: Isabella, Theresia Duriez (er staat klaar en duidelijk: Duriez in de doopakte. Het moet echter gaan om de Amalia's grootmoeder: Isabella, Theresia Duriez. Missen is menteljk ...) (RBA I, p. 26, nr. 9).

Amelie zal, op 21-jarige leeftijd, te Luidschote trouwen met PHILIPPUS, JACOBUS VRAMMOÛT, een jongman van 29 jaar, geboren op de Sint-Jansparochie te Poperinge, als zoon van Christianus, Dominicus en Maria, Barbara VRAMMOÛT-BUÏSSON. Philippus VRAMMOÛT woonde toen te Luidschote ("habitans in hac"). Het huwelijk had hier op 13 september 1842 plaats. De getuigen waren: 1- Dominicus VRAMMOÛT; 2- Carolus Vierens (RMA I, p. 64, nr. 2).

Deze Christianus, Dominicus VRAMMOÛT hebben wij vroeger al ontmoet. Hij was eveneens geboortig van St.-Jan - Poperinge, en eerst gehuwd met Maria, Barbara BUIÏSSON. We kennen zijn ouders: Petrus, Jacobus VRAMMOÛT en Isabella, Clara BAELDE. Hij werd weduwnaar en hertrouwde, toen hij 42 jaar was, de 4de december 1822, te Luidschote met een 34-jarig meisje ("te Noortichote"), een dochter van Angelus - Albertus en Maria, Clara TATON-GUILLEBAERT. Joannes - Baptistus BUÏSSON en Angelus - Albertus TATON traden toen als getuigen op (RMA I, p. 14, nr. 5).

Zijn tweede vrouw heette: Maria, Theresia TATON.

Dominicus, Christianus en Maria - Theresia VRAMMOÛT-TATON zijn de ouders van Amelia, Carolina VRAMMOÛT, de echtgenote van Ludovicus, Josephus DEVOS (zie p. 14). 't Blijft in de familia. Wat is me dat allemaal ingewikkeld voor een 'buitenstaander'!

Het echtpaar Philippus - Amelia VRAMMOÛT-VIEREN is na zijn huwelijk niet in Luidschote blijven wonen. Ware het zo geweest, dan zouden we hun spoor wel teruggevonden hebben in onze parochieregisters.

-2) LUDOVICUS, JOSEPHUS VIEREN (°Z., 26-2-1823) - Peter: Franciscus, Ludovicus DEVOS - Meter: Maria, Jacoba PLATEEUW. Volgens de doopakte was de vader toen 25 j. oud en de moeder: 23. Angela DEVOS was wel een Luidschote van geboorte ("ex hac") en haar man, Carolus, Jacobus VIEREN, uit Langemark (RBA I, p. 38, nr. 7). Ludovicus, Josephus zal in zijn prille jeugd

sterven † Z., 15-9-1826. " In domo paterna obiit ....., aetatis duorum annorum et septem mensium (RMO I, p. 38, nr. 7).

- 3) JULIANA, PELAGIA VIEREN. °Z., 6-9-1825 - susceperunt: Petrus, Josephus Dwierz, ex stī Joannis ypris et Theresia Vierer ex Langhemarek (RBA I, p. 54, nr. 14).
- 4) PETRUS, JOANNES VIEREN, °Z., 2-1-1828 - Peter: Benedictus, Ignatius Vierer (° Langemarek) en Victoria, Constantia Coene (° Dikkebus) (RBA I, p. 69, nr. 1).
- 5) ROSALIA, CONSTANCIA VIEREN (° 5-6-1829) - Peter: Franciscus, Ludovicus DEVOS (° Z.) - M.: Maria-Theresia Heughebaert (° Willebake) (RBA I, p. 77, nr. 10). X Z., 1-5-1831, 22 j. oud, met Jouannes, Franciscus GEKIERE, jongman, uit Reninge, 26 j. - Testibus: Livinus Gekiere, pater sponsi et carolo, Josepho Vierer, patre sponsae (RMA I, p. 77, nr. 2). Jouannes, Franciscus Vierer was een zoon van Livinus en Jacoba, Theresia GEKIERE-WOLLEMAN. De jonggehuwden zijn naar elders uitgeweken.
- 6) MARIA-THERESIA VIEREN (° Z., 16-6-1831). Peter: Ignatius, Benedictus Vierer - Meter: Amelia, Caecilia Vierer (° Z., 16-5-1821), "soror nati". (RBA I, p. 87, nr. 10).
- 7) CAROLUS, LUDOVICUS VIEREN (° Z., 15-8-1832). Peter: Carolus, Josephus Vandewalle - Meter: Catharina, Theresia Vermeersch (RBA I, p. 93, nr. 16).
- 8) PETRUS, JOSEPHUS VIEREN (° Z., 24-1-1834) - P.: Mansuetus Dwierz et Victoria, Constantia Coene (RBA I, 99, nr. 2).

De moeder van deze acht kinderen, ANGELA DEVOS overlijdt voortijdig, in de ouderdom van slechts 36 jaar, te Zuidschote op 10 februari 1835 (RMO I, p. 69, nr. 4).

Tenloops: Een toelichting bij nr. - 5: GEKIERE-VIEREN

Er woonden te Zuidschote van ouds GEKIERE'S.

- We kennen 1- Het gezin JACOBUS en ANNA, FRANCISCA GEKIERE-DEBERGH.
- 2- Hun zoon ALBERTUS, FRANCISCUS GEKIERE werd hier in nov. 1742 geboren. Hij trouwde met HELENA, FRANCISCA SCHORREEL, die een dochter was van JACOBUS en Maria, Francisca SCHORREEL-FOCKENBERGHE. Helena was in februari 1753 geboren. Ze sterft te Zuidschote de 15de mei 1832, "aetatis 79 annorum et trium mensium". Ze was -30 merkt Pastoor Spilliaert van - "58 jaer in rouwelyk geweest" (RMO I, p. 58, nr. 3). Haar man, Albertus Gekiere, sterft hier op 6 jan. 1835, "aetatis 92 annorum et duorum mensium". (RMO I, p. 69, nr. 1). Hun dochter, Maria, Catharina GHEKIERE (° Z.) blijft ongehuwd en overlijdt te Z., op 5 nov. 1869, "aetatis 82 annorum" (RMO I, p. 169, nr. 14).

Alleen achtergebleven met zoveel kleine kinderen zal Carolus, JOSEPHUS VIEREN tien maanden na de dood van zijn eerste echtgenote te Luidschote hertrouwen - op 14 oktober 1835 - met een jonge **VIEREN-**dochter van 28 jaar, uit Westvlieten. Hij is er dan 38. Zijn tweede gemalin noemt: AMELIA, SOPHIA VERBRIGGHE, een dochter van Joannes, Baptista **VERBRIGGHE-PILLAERT**. "Testibus: Joannes-Baptista Verbrigghe, patre sponsae et Ignatius, Benedictus VIEREN (RMA I, p. 46, nr. 9).

- Ook uit deze tweede echt worden er acht kinderen geboren!
 We tellen ze bij de vorige acht: nu negen wordt dan:
- 9) ANGELA, CONSTANTIA VIEREN (°Z., 13-10-1836) - Peter: Joannes, Baptista Verbrigghe - Meter: Juliána, Pelagia Vieren (haar halfzuster van 11 jaar - nr. 3). Angela had nog een derde doopnaam: Philomena (RBA I, p. 117, nr. 24).
  - 10) CAECILIA, HORTENTIA VIEREN (°Z., 21-11-1837. "Susceptores fuerunt: Petrus, Joannes Verbrigghe en Lucia, Benedicta Quinten (°Langemark).
  - 11) LUCIA, EMILIANA VIEREN (°Z., 6-10-1839). Peter: Jacobus, Ignatius Verbrigghe - Meter: Rosalía, Hortentia Vieren (RBA I, p. 133, nr. 17) (voor nr. 10, Caecilia, zie RBA I, p. 123, nr. 18).

Lucia, Emiliana VIEREN trouwt te Luidschote de 17de mei 1881 met CAROLUS, LUDOVICUS LOUWAGIE, een weduwnaar van 44 j., uit Noordbeke te en zoon van CAROLUS en AMELIA LOUWAGIE - VUYLSTEKE.

- 12) LEONIA, VIRGINIA VIEREN (°Z., 6-2-1841) - Peter: Carolus-Ludovicus Verbrigghe - Meter: Maria-Theresia Vieren, "soror natae" - nr. 6). Deze baby wordt slechts 8 m. oud. † 24-10-1841 (RMO I, p. 94, nr. 18).
- 13) EDUARDUS, FRANCISCUS VIEREN (°Z., 27-7-1842) - P.: Franciscus, Ignatius Versaemel - M.: Amelia, Coleta Vandermaersch (RBA I, p. 150, nr. 17).
- 14) PLACIDUS, ALOYSIUS VIEREN (°Z., 26-4-1845) - P.: Sebastianus, Leonardus Verbrigghe - M.: Maria-Theresia DEVOS (RBA I, p. 162, nr. 9).

Rond 1900 woonde Placide Vieren op de "Dijk-hofstede" (nr. 58: "Hoere Placide Vieren"), waar het gezin Jacobus en Barbara DEVOS-LEBBE nog gewoond hadden. Zijn vaders eerste vrouw was een DEVOS (Angela-Constantia). Placide bleef ongehuwd en overleed te L., de 5de augustus 1932.

In tegenstelling met wat ik in dl. XIV, p. 13, schreef, is hij misschien toch geen afstammeling in rechte lijn van het oud Luidschote boerengeslacht, waarover ik eldaar iets zei. Ik laat het aan de 'stam' VIEREN over om daarin klaarheid te scheppen. Placide's zuster, Lucia, woonde rond 1900/10 naast het "Gemeentehuis (en) Herberg Kinderen Van Eecke"

- 15) AMANDUS, DESIDERIUS VIEREN (°Z., 13-6-1846) - P.: Carolus-Ludovicus Vieren en Angela, Constantia Vieren (broer - nr. 7) en zuster - nr. 9).

- 16) LEONIA, VIRGINIA VIEREN. (°Z., 19-11-1847). Peter; Petrus, Andreas Fil-
laert - Meter: Caecilia, Constantia Vieren (RBA I, nr. 174, nr. 14).
Leonie woonde ... voor de Eerste Wereldoorlog samen met Lucia. Zij
werd de 5de november 1914 door een obus "dood getlagen in haar huis".

Nr. 13: Eduardus Vieren (°Z., 27-7-1842) sterft, ongehuwd, te Zuidschote, de
12de december 1872, in de ouderdom van 30 jaar (RMO I, p. 177, nr. 17)

De vader van die 16 kinderen, Carolus, Josephus Vieren overlijdt te Zuidschote
op 27 februari 1855. Volgens de overlijdensakte was hij toen 58 jaar. Hij zal
dus wel in 1797 (te Langemark) geboren zijn. In de winter 1854/55 doer er 3 starf-
gevallen voor in te zelfde huis. Zijn dochter Maria-Theresia Vieren, uit het eerste huwelijk (nr. 6, p. 19) (°Z.,
16-6-1831), was twee maanden vroedien gestorven (+ Z., 19-12-1854 - RMO I,
p. 134, nr. 11) ("aetatis 24 annorum"). Haar broer CAROLUS VIEREN (+ Z., 11-2-1855
23 j. oud. Hun stiefmoeder, de tweede echtgenote van Carolus, Josephus Vieren: Amelia,
Sophia VERBRIGHE, bleef haar 35 jaar weduwe. Zij overleed namelijk te
Zuidschote, in de ouderdom van 82 j., de 7de augustus 1889. Haar geboorte-
jaar (Nederlatorsen) moet bijgevolg (einde) 1806 zijn. Ze werd alhier de 10de
augustus begraven "cum exequiis 2dae classis" (aldus Pastoor Julius Van
Lerberghe in het RMO II, p. 37, nr. 7).

We vonden van Lucia niet terug, noch in het RMO I, noch in RMO II (dat
loopt t/m 1942). Waar en wanneer is Lucia, Emiliána Vieren (°Z. 6-10-
1839) X met Charles-Louis Louwagie 'ter ziele gegaan'?

Met dit al, hebben we toch heel wat kunnen achterhalen van de 'bak-
ken' VIEREN' en DEVOS te Zuidschote. Aan de leden van die zo groot-
rijke families nu eventueel de taak om een kwartierstaat op te stel-
len; goede moed!

Om het nog wat moeilijker te maken hier nog een drietal gezinnen
waarvan de man de familienaam DEVOS draagt en die wij, van hieruit,
niet hebben kunnen onderbrengen in de stammen I en II.

1 - DEVOS - MOERMAN

In het RMO I vinden op p. 99 onder het nr. 2 het obit van JOANNES, FRAN-
CISEUS DEVOS (°Noordschote, ± 1778). Hij is een zoon van Joannes, Francis-
cus en Isabella DEVOS-UYEL. Hij sterft te Zuidschote op 28 januari
1843, "aetatis 64. annorum" (RMO I, p. 99, nr. 2).

Zijn echtgenote, Maria, CORNELIA MOERMAN, een dochter van Philippus, Jacobus
en Maria MOERMAN-FERTURE, kwam ± 1874 te Bikschoote ter wereld. Zij over-
lijdt te Zuidschote de 16de april 1844, in de ouderdom van 69 jaar (RMO I,
p. 103, nr. 5).

Dit echtpaar had hier een dochter women, genaamd JOHANNNA, THERESIA DEVOS,
geboren te Zuidschote, ± 1818. Op 28 augustus 1844 verbindt deze zich
alhier in de echt met Carolus, Ludovicus DERAYN, uit Bikschoote, die 6 à
7 jaar ouder was.

Carolus komt hier 'inwonen'. Het jonge gezin krijgt kinderen, die te Luidschote gedoopt worden. We vinden er drie, allen meisjes, in het RBA I, nl.:

- a) SILVIA, MELANIA SERRYN. °Z., 7-10-1845 - P.; Joannes, Franciscus Serryn - M.; Rosa, Joanna Hoornaert (RBA I, p. 164, nr. 2). De vader van de baby was een zoon van Franciscus-Xaverius en Rosa, Joanna SERRYN-HOORNAERT.
 b) EMILIANA, VIRGINEA SERRYN. °Z., 7-5-1850 - P.; Ludovicus, Josephus Liéfooghe - M.; Sophia, Amelia Serryn. Het borstlingske blijft slechts 18 dagen leven. Het verlaat deze aarde de 25te mei 1850 (RMO I, p. 125, nr. 11).
 c) ROSALIA, MELANIA SERRYN. °Z., 12-9-1851 - P.; Franciscus, Xaverius SERRYN - M.; Maria-Theresia Liéfooghe (RBA I, p. 187, nr. 18).

Silvia en Rosalia zullen zeer jong 'wezen' worden. Hun moeder, Joanna, Theresia Devos sterft immers te Luidschote de 2de februari 1855 (RMO I, p. 136, nr. 2). Hun vader twee jaar later (+ Z., 31-1-1857) (RMO I, p. 138, nr. 2). Gelukkig voor de kleinen dat vader Carolus hertrouwd was met Henrica Pringier. Hij was nog maar 46 jaar toen hij stierf.

2- DEVOS-DECOCK

LEOPOLDUS, LUDOVICUS DEVOS (°Merhem) was gehuwd met Maria, Ludovica DECOCK (verreent °Merhem). Deze echtelieden zullen wel niet lang te Luidschote gewoond hebben, we vinden slechts een kind in het RBA I, t.w.

LUDOVICA DEVOS. °Z., 29-4-1870. Er wordt geen peter vermeld, alleen een onster; Amelia Dondaine. Ludovica zal later tweemaal trouwen, de eerste keer met Theophilus Hootan, de tweede maal, te Diksmuide, de 22de oktober 1930 met Fidelis Depla (cfr RBA I, p. 248, nr. 5 en randnota).

3- DEVOS-VERFAILLIE

We kennen dit echtpaar uit het RBA I en het RMO II.

JULIANUS, ACHILLES DEVOS (°Reninge, 9-4-1874) was gehuwd met ZENOBIA VERFAILLIE (°Westrozebeke, 13-11-1879). We kennen een zoon; SILVERIUS DEVOS, geboren te Reninge op 27 juni 1901. De knoop sterft te Luidschote voorleer hij 7 jaar is, t.w. de 28ste mei 1908 en wordt hier de 30ste mei begraven door Pastoor Van Campenhout (RMO II, p. 91, nr. 8).

We kennen ook een dochter van Julien en Zenobie DEVOS-VERFAILLIE. Zij heette MAGDALENA, PHILOMENA, CORNELIA DEVOS. Zij werd de 10de oktober 1904 te Luidschote ter wereld gebracht - P.; Cyrillus Devos - M.; Philomena Vandermeersch. Het gezin DEVOS-VERFAILLIE moet bijgevolg in de jaren 1901/1904 te Luidschote ingewoond zijn. Maar die mensen kunnen gewoond hebben weet ik niet. ^{de zyn vaders nabij Everdinge getroffen.} Op de kaart van Luidschote 1900 (-1910) vinden we in die jaren onder nr. 62 de hoeve 'Charles' DEVOS' vermeld; onder nr. 71 de hoeve 'Auguste Devos', onder de nr. 79; de herberg; en 80; de windmolens kinderen DEVOS (ongehuwd gebleven zonen en dochter v. Charles-Louis DEVOS-VAN COSTENOBLE).

Zon Cyriel Devos, peter van Magdalena Devos (°Z., 10-10-1904), de vader kunnen zijn van Hilaire Devos (°Roubaix, 22/4/1901 - †Z., 28/1/1984)?

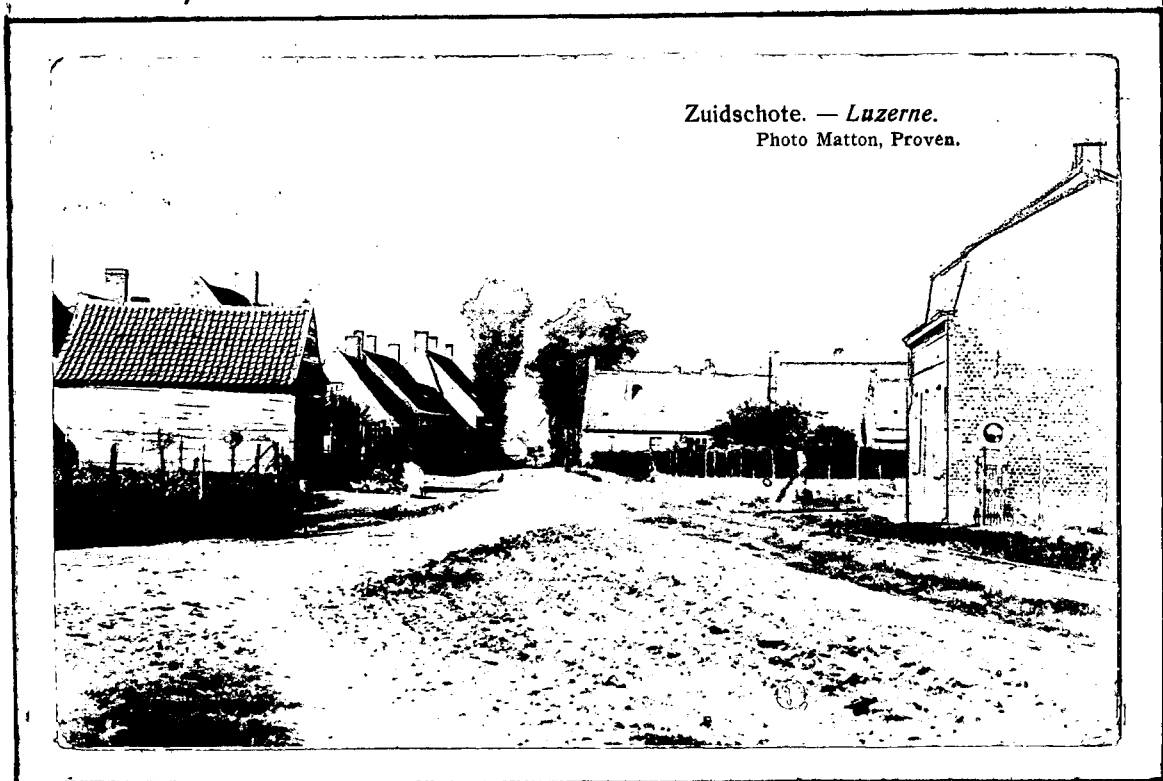
Zijn vader heette in elk geval; Cyriel en was toen hoofdmed. te Pypegale. Of gaat het gewoon om een naarnegenoot? Over de familie en de 'stamlijn' van de laatste burgemeester van Luidschote Hilaire DEVOS x CRILLIAN Hulma zullen we later handelen. Zenobie Verfaillie was een zuster van Achille

VERFAILLIE (° 11-7-1888 - † Z., 8-10-1982) gehuwd met Emma Depoorter, en ouders van Maurice VERFAILLIE (° 21-12-1923), getrouwd met Martha Vandenhoudede († T. Eper, 8-8-1984). Maurice is zeer onlangs (10-2-1985) overleden. — Lesontine CHARLET, weduwe van Cyriel WILBERT (in de volksmond: 'Tientje Willaert'), geboren te Zuidschote op 10 november 1887 en te Luzerne overleden de 18de april 1977, heeft me nog verteld over het 'Oude Zuidschote'.

Ze herinnerde zich nog - uit haar jeugdjaren - de windmolen van Luzerne, eigendom en uitgeleend door 'de kinders Devos', Charles Devos ('Chaarel') baatte het 'boerderijtje' uit; zijn zuster(s) hield(en) de herberg open, terwijl Franciscus ('Sisters') het velenbedrijf op zich nam. Rond 1902 - aldus 'Tientje' - verpachtten ze hun 'deernige' en gingen rentenieren 'op de plaatse', bij hun zuster Maria-Theresia, de weduwe van Isidoor Van Eecke.

Henri Hondaghem, een zoon van wijlen de burgemeester van Boezinge (sic!) nam het bedrijf over.

Toen kwam de Eerste Wereldoorlog. Nog in 1914 werd de molen van Luzerne 'omgetrokken'. Met nog andere Zuidschotenaars (de gezinnen Henri Babe, Camiel Hardy, de 'kinders Devos', enz.) kwam 'Tientje' ten slotte terecht in 'Carrière-sous-Bois', bij Marnik-la-Roix in Frankrijk. Charles Devos is er gestorven. Franciscus Devos ging, na de oorlog, inwoners bij zijn 'nichte', Adrienne Van Eecke, te Luverezelle, die gehuwd was met Emiel Muffle. Aldus 'Tientje Willaert', vooral verder te gaan: plaatsen we hier een oude foto - een postkaart eigenlijk - van Luzerne, genomen door Matton (Proven) - even vóór de samenkomst van de Steenstraat en de 'Zuidschotestraat' - deze 'Carte Postale' werd op 20 juli 1913 verstuurd vanuit 'Boezinge'.

Zuidschote. — Luzerne.
Photo Matton, Proven.

Ze is gefrankeerd met een postzegel van 10 cent., die beeldenaar draagt van Koning Albert. Het bekende strookje "Niet bestellen op zondag" werd niet afgescheurd. De bestemmeling heet Marie Louvoigie. Haar adres: "rue Pierre le grand. 102, Fives-lez-Lille. In het correspondentiegedeelte van deze postkaart lezen wij: " Beste Vriendin,

Indian zij Boesinghe kermis komt, laat het mij weten. Oecoen Decroose is getrouwd met Irma Soyiers (?) op een hofstede van 20 gemests. De tweewoonste van Arthur Nollet is vroeger afgebrand. Zoo Marie lat wel op om in mijn huis te komen zulle.

Uwe Vriendin
Julia".

Arthur Nollet, waarvan sprake in de tekst van 1913, wordt vermeld onder de inwoners van Luidschote van 1900/10. Bij nr. 54 staat er (a) "Huis Servaes Thierssoone, vervolgens Arthur Nollet - (b) Huis Aloïs Carpentier". Deze tweewoonst ongeveer halverwege de tegenwoordige Karabiniersstraat, aan de linkerkant van de weg, Nr. 63, verder op, rechts van de 'Hoge Weg', was de hoeve van Weduwe Decroos.

We drukken hier ook een oude postkaart af van de molenwal van Lizerne met het restterend puin van de windmolen DEVDOS - HONDEGHEM.

De linkerkant van de postkaart is gekarteld. Ze werd bijgevolg uit een boekje gescheurd, dat een reeks foto's bevatte. Kan er nog zogens een volledig boekje bestaan van tijdens (of vlak na) de Eerste Wereldoorlog bestaan?

Het zou een 'goudmijn' betekenen voor liefhebbers van het 'oude Luidschote'... De fotografie draagt op de rug de vermelding: "Phototypie Desaix Bruxelles".

ZUYDSCHOTE. — Moulin de Lizerne.
Molen van Lizerne.

We hebben de laatste tijd al heel wat geschreeven over de families SOENEN - SOEN en DERYCKE - SOENEN.

Een vriend bezorgde ons enkele rouw-gedachtenissen van leden van deze oude Zuid-schotsche geslachten, die vóór de eerste Wereldoorlog hier belangrijke boerdorpen uitmaakten (Derycke; de hoeve Cappelle - Vandeputte - Soenen; de hofstede Malbesoone), geen van beide families liep meer na '14-18 naar Zuidschote weer.

GELOOFD ZIJ JESUS-CHRISTUS. AMEN.

† BID VOOR DE ZIEL
van Vrouw

FLAVIE SOENEN

echtgenoot van Heer

CESAR DERYCKE

Zij was te Zuidschote geboren den 29 April 1879 en overleed godvruchtig te Vlamertinghe den 15 October 1936, versterkt door de laatste H. Sacramenten.

Lid van de Broederschappen van het Allerheiligste Sacrament, het H. Hert van Jesus en de H. Barbara.

GOD gaf, God nam. Het is geschied, gelijk het den Heer behaagd heeft. De naam des Heeren zij geprezen. *Job*

DE laatste vestroosting die men in het graf medeneemt, is de getuigenis, dat men eene onberispelijke echtgenoot, eene teedere en liefdevolle moeder geweest is, en aan de kinderen stichtende voorbeelden van christelijke deugden tot erfenis achterlaat. *Fr. Sal.*

VOORAL worden wij gerust gesteld door de goede voorbeelden die zij gegeven heeft en door de levendigheid van haar geloof.

WIJ herinneren ons, hoe godvruchtig en heilig zij voor God leefde, en hoe zij, die ons nu ontomen wordt, door goedheid jegens haren echtgenoot en hare kinders uitmuntte. *Aug*

GELIJK de zon aan Gods hoogen hemel voor de wereld opgaande, zoo is de schoonheid eener goede vrouw tot sieraad van haar nuis. *Eccles.*

Bemindte Echtgenoot, mijn afsterven bedroeft U, doch wees moedig, blik al door uwe tranen op tot mij in den hemel, daar blijf ik U genegen, en wacht ik ook uwe komst af; intusschen stort ik in Gods handen de zorg van al wat U becomment.

Dierbare Kinderen, in wier liefde en achting ik zooveel voldoening vond, vaartwel; de Heer zij met U, doet altijd gelijk gij van mij gezien hebt, houdt vader in ere, zijt zijn troost en steunt en vergeet mij niet in uwe gebeden.

Allerheiligste Hert van Jesus, laat toekomen uw Rijk.

Druk. J. DENHERT, koster, Vlamertinghe.

Een moeder en twee jonggestorven dochters...

Flavie Derycke-Soenen overlijdt te Vlamertinghe den 15 October 1936.

Minder dan 3 1/2 maand later, volgt Iwonne haar in het graf. Ze is 25 1/2 jaar oud.

Elza wordt nog geen 24 1/2 jaar. Zij sterft anderhalf jaar na haar moeder.

Drie kruisen in korte tijd. Daarop zinspeelt het gelegensheidsgedicht, dat afgedrukt staat op Iwonne's bidprentje. We nemen het over op volgende bladzijde. Het is ontroerend...

Zij was uw kind, Maria, toon dat Gij hare moeder zijt. *H. Aug.*

† Tot zalig aandenken

Juffrouw IVONNE DERYCKE

dochter van

Heer Cesar en wijlen Mevrouw Flavie Soenen

geboren te Zuidschote den 19 Juli 1911 en godvruchtig overleden te Vlamertinghe den 27 Januari 1937, gesterkt door de heilige gerechten onzer Moeder de heilige Kerk.

Zij was lid van de Congregatie van O. L. Vrouw.

HOOGST zuiver van hart omschitterde een glans van verrukkelijke reinheid haar gelaat en getuigde van de onschuld haars levens. *Kard. de Cheverus.*

ZIJ was godvruchtig ingetogen en zoetaardig, ootmoedig en vreedzaam, aan God, aan haar huisgenooten, aan de menschen dierbaar.

DE Heer had haar een schoone ziel geschenken. (*Sap. 8*) die zij gelouterd door diepe zielesmart en harde lichaamspijnen in kristene blijheid en volledige offergave Hem teruggeschonk steeds de woorden van Christus indachtig: „zalig die zuiver van hert zijn, want zij zullen God zien.“ *Matth. 5.*

God! waarom ontrukkt Gij ook haar aan dat zorgenvolle Vaderhart, aan die innige liefde van Broers en Zusters? Geheim! diep geheim. Geluk het den Heer behaagde is het geschied: de naam des Heeren zij gezegend. *Job 1, 21.*

VAARTWEL, geliefde Vader, Broers en Zusters. Dank om uwe grootste zorgen en liefde. Mijn hert gevoeliger en verwijd door de liefde die ik nu bij mijn goddelijken Lieflekoning smaak, bemint U allen nog meer. Ik leef in den hemel met de maagden en met ons liefste Moeder bij Hem dien ik uit den grond mijns herten bemindde op aarde. Bidden we voort voor mekaar.

DAT de zielen der overleden Medecongreganisten in vrede ruste. Amen

AKTEN van GELOOF, HOOP en LIEFDE
7 j. en 7 quadr. aß.

Druk. J. DENHERT, koster, Vlamertinghe.

Een kind van Maria zal niet verloren gaan.

†

BID VOOR DE ZIEL

van

Juffrouw ELZA DERIJCKE

dochter van

Heer Cesar en wijlen Vrouw Flavie Soenen

geboren te Zuidschote den 1 Maart 1914,

en godvruchtig overledente te Vlamertinghe den 12 Oogst 1938, gesterkt door de H. Sacramenten der stervenden.

Zij was lid van de Congregatie van O. L. Vrouw.

DAAR stonden in 't gewijde land,

Twee houten kruisen vast geplant;

Vandaag komt in die rij,

Nog dat van Elza bij.

NA Moeders en Yvonne's dood,

Wat was 't dat 't leven mij nog bood?

Verdriet en lijden veel,

Dat was mijn levensdeel.

O Vader! Diep zijt Gij beproefd,

En 't lijden hoofd en hart doorgroeft;

Maar schik U in dat lot,

Want wie weerstaat aan God?

NOCH zorg, noch kennis, heeft geheeld,

Maar sterk gestaald mij, Vaders beeld;

Mijn Liefsten, stil 't verdriet,

Hier heerscht het lijden niet.

DAAR staan — O God — nu kruisen drij,

Van Moeder, Zuster, en van mij...

Maar 't Kruis een teeken is,

Van Hoop, Verrijzenis!

JESUS, MARIA, JOZEF!

Druk. J. DENHERT, koster, Vlamertinghe.

- 1-⁴ *DAAR stonden in 't gewijde land
Twee houten kruisen vast geplant;
Vandaag komt in die rij,
Nog dat van Elza bij.*
- 2- *Na Moeders en Yvonne's dood,
Wat was 't, dat 't leven mij nog bood?
Verdriet en lijden veel,
Dat was mijn levensdeel.*
- 3- *O Vader! Diep zijt Gij beproefd.
En 't lijden hoofd en hart doorgroeft;
Maar schik U in dat lot.
Want wie weerstaat aan God?*
- 4- *Noch zorg, noch kennis heeft geheeld.
Maar sterk gestaald mij, Vaders beeld;
Mijn Liefsten, stil 't verdriet.
Hier heerscht het lijden niet.*
- 5- *Daar staan - O God - nu kruisen drie,
Van Moeder, Zuster en van mij."
Maar 't Kruis een teeken is
Van Hoop, Vrijheids!*

† Bid voor de ziel van

HEER HENRI SOENEN

weduwnaar van Vrouw LEONIE SIOEN

geboren te Passchendale den 5en November 1845 en
godvruchtig overleden te Elverdinge, den 23 Mei 1933.
versterkt door de H. Sacramenten der stervenden.

Hij was lid van den H. Hartebond.

Hij was een vrome, diep-overtuigde christen, die onwan-
kelbaar-trouw aan zijn geloof gehecht was en leefde
volgens zijn geloof. Te bidden, dat was hem een genot!...
Zijn rozenhoedje had hij altijd bij zich!... En hoe gaarne
kwam hij ter kerke! en hoe dikwijls ging hij te biecht en
te communie!... Als trouwe en ijverige H. Hartebonder,
als man van gebed heeft hij allen gesticht door zijn kin-
derlijk-eenvoudige, oprecht-innige godsvrucht! Hoe dik-
wijls heeft hij niet gezegd, dat hij niet benauid was te
sterven, maar dat hij toch niet gaarne zou sterven zonder
de laatste H. Sacramenten ontvangen te hebben. O. L. Heer,
heeft zijn vromen wensch genadig ingewilligd! Zijn dood
werd zijn hemelvaart.

Lieve Kinderen, mijn troost en mijn vreugde, God
zegene en God beware U. Samen met Moeder zal ik
over U blijven waken van uit den hemel. Bidt voor mij!
volgt Vaders voorbeeld na! Dan zullen wij hierboven
malkander eens wederzien.

En Gij, mijn hartgeliefde Dochter, die zoo lange
jaren U zelve hebt opgeofferd, om mij in mijn ouden
dag zoo liefderijk te bezorgen en op te passen, ik dank U
van harte voor uw goedheid en offervaardigheid. God zal
het U loonen.

Dierbare Familieleden en Vrienden, weest mij in-
dachtig in uwe gebeden. En Gij vooral, mijne twee
eerwaarde Neven-Priesters, bidt samen met mij, wanneer
Gij offerend aan 't Altaar staat. Aan allen wensch ik:
"tot weerziens hierboven!"

Druk Danneels-Tailieu, Poperinghe.

†
BID VOOR DE ZIELERUST VAN
HEER JULES SOENEN

zoon van wijlen Heer HENRI en Vrouw LEONIE SIOEN

geboren te Zuidschote de 1 Juli 1880 en haastig
overleden te Poperinghe de 3 februari 1956.
Hij was erelid van de Bond van het Heilig Hart.

God is als een zaaiër die mild zijn genaden uit-
strooit onder de mensen. Waar ze botsen tegen de on-
verschilligheid van koude harten, waar ze verstikken
tussen het onkruid van aardse gehechtheden, daar
zullen die genaden niets vermogen. Maar waar ze ont-
vangen worden met eenvoud en geloof, daar brengen
ze honderdvoudige vrucht voort.

We gedenken in de overledene een man die voorge-
licht door zijn geloof en geschraagd door een kriste-
lijke traditie, waarlijk God heeft gediend in de
eenvoud van zijn hart. De deugd van een mens moet
niet afgemeten worden naar zijn bijzondere inspan-
ningen, doch naar hetgeen hij gewoonlijk doet. Hij
leefde ver van drukte en rumoer in de stilte van de
natuur. Keer op keer heeft hij de wisselingen van de
selzonen medegemaakt en de zorgen gedeeld van allen
die leven van Gods weder. Hij heeft gearbeid zoals
zijn krachten het hem toelieten en nooit geklaagd,
tevreden om iedere dag. Trouw ging hij ter kerke zo-
lang hij kon en als Hellig Hartebonder ontving hij
maandelijks de H. Kommunie. Arbeid en gebed zijn
de hefbomen van ieder kristelijk leven.

Bemindc Broers, Zusters en Familieleden, telkens
komt de dood de lange rij uitdunnen van een groot
geslacht. Als het koren rijp is, wordt het gemaaid.
De dood zegt niet wanneer hij komt, maar... hij komt.
Wie als kristen heeft geleefd, hoeft er zich niet om
te bekommeren. Een kristen sterft in vrede, in de ar-
men van Gods barmhartigheid.

Ik dank U voor uw genegenheid. Naar U vooral
gaat mijn dank, beste broer, schoonzuster en neven,
bij wie ik altijd de warmte heb gevoeld van een te-
huis. God lone U voor uw zorgen. Vergeet niet als
laatste dienst voor mijn zielerust te bidden.

En Gij allen die een blijk van rouwbetuyging zijt
komen brengen, bidt samen met de Kerk e Heer, we
bidden U voor de ziel van uw dienaar, Jules. Mocht
hij van alle zondestraffen bevrijd eens leven tussen
uw Heiligen en uitverkorenen. Door Kristus, onze Heer
Amen.

II - « LES ENFANTS DE L'YSER »

We hebben in een vorige aflevering van onze ZANTINGEN reeds gesproken over « Les Enfants de l'Yser », de kinderen van Yser-streek, welke tijdens de Eerste Wereldoorlog in Frankrijk verbleven en daar in 'kolonies' waren opgenomen, die door Vlaamse leerkrachten beheerd werden. Denk b.v. aan de kusters van Luidschote, die te Nanterre een zestigtal jongens van onze streek onder hun hoede hadden genomen en een deugdelijke opvoeding verstrekten.

Wat al inspanning werd er in die jaren niet geleverd om onze kinderen - in den vreemde - « vlaams en vroom » te houden.

Ten bewijze de tekst van 'De Brabançonne', zoals die toen - 70 jaar geleden - in die kolonies werd aangeleerd en gezongen. Een vriend vond die tekst terug in een oud, versleten 'schoolschrift'; dat na '14-'18 meegenomen werd naar huis en, gelukkig maar!, bewaard bleef.

Maar vooral leer u de strofen van deze « Brabançonne » leest, denk aan de tijdsomstandigheden, waarin deze woorden voor het eerst neergeschreven werden.

We citeren deze versie van het 'Nationaal Lied' letterlijk :

1

- « O, goede god, wil 't land der Belgen sparen,
 mijn Vaderland is 't schoonste dat ik ken.
 Ik min het daar mijn vaders Belgen waren.
 Ik min het daar ik Belg geboren ben.
 O god, wil er den godsdienst steeds bewaren,
 die men bestrijdt, bestormt ten allen kant.
 O god, wil kristen België eeuwig sparen,
 mijn katoliek, mijn dierbaar Vaderland. } 2 maal

2

- « O eedle godsdienst, hoogste behat van 't leven,
 o grootste genot van Godes Vaderland,
 met hert en ziel blijven w' aan u klevens;
 de schoonste parel van ons Vaderland.
 Gij zijt het erfgoed van de vrije Belgen;
 Gij houdt den vrijen Belg in vrijen sta.
 Voor U liet zich de laatste Belg verdelgen,
 Voor U en voor zijn dierbaar Vaderland.

3

- « Voor Vrest en Vaderland heeft 't voorgeblacht gestreden,
 en voor 't geloof gaf het zijn bloed in pand,
 en voor 't geloof staat ook de Belg van heden
 en houdt zijn Godsdienst en zijn Vaderland.

Want in het hart van België's vrije Belgen
 zijn Vaderland en Godsdienst op een troon.
 Het Vaderland blijft 't land der vrije Belgen,
 De Godsdienst blijft zijn grootste gloriekroon.

De woorden van deze "Brabançonne" kunnen bij sommigen - zeventig jaar later! - wel enige verwondering wekken. Men kan ze 'uit de tijd' achten en thans voorbijgestreefd. Doch ze moeten in hun tijd geplaatst worden. Ze werden in volle oorlog gedicht voor kinderen, die ontheemd 'snakten' naar hun thuis, hun streek, het land hunner vaderen.

Ze leefden noodgedwongen in een vreemd, doch gastrijk land, waarvan ze de taal in het begin niet eens verstonden; een land waar er voor '14-'18 een massale geloofsafval had plaatsgehad; Een land waar een vijzinnige regering de Godsdienst 'bestrijdt, bestormt ten allen kant'.

Ik geef grijf toe dat de tekst van het lied wat hoogdravend, ja bombastisch blinkt, doch er worden hechte waarden in verwoord: een vrij vaderland en de godsdienst, 'het erfgoed' der vaderen. Voor deze idealen heeft 't voorgeblacht gestreden', 'zijn bloed in pand' gegeven.

De gehechtheid aan deze waarden: geloof en vaderland, aan 'outer en heerd' werd onze Vlaamse jeugd in Frankrijk diep ingeprent, tijdens hun vormingsjaren.

Denk nu niet dat ook de andere waarden in het menenleven niet tot hun recht kwamen.

Onmiddellijk op de 'nationale hymne' (nr. 15 van die beduimelde liederbundel) volgt als nr. 16: een strofe van een Frans 'chanson', getiteld:

LA RONDE DU SOIR

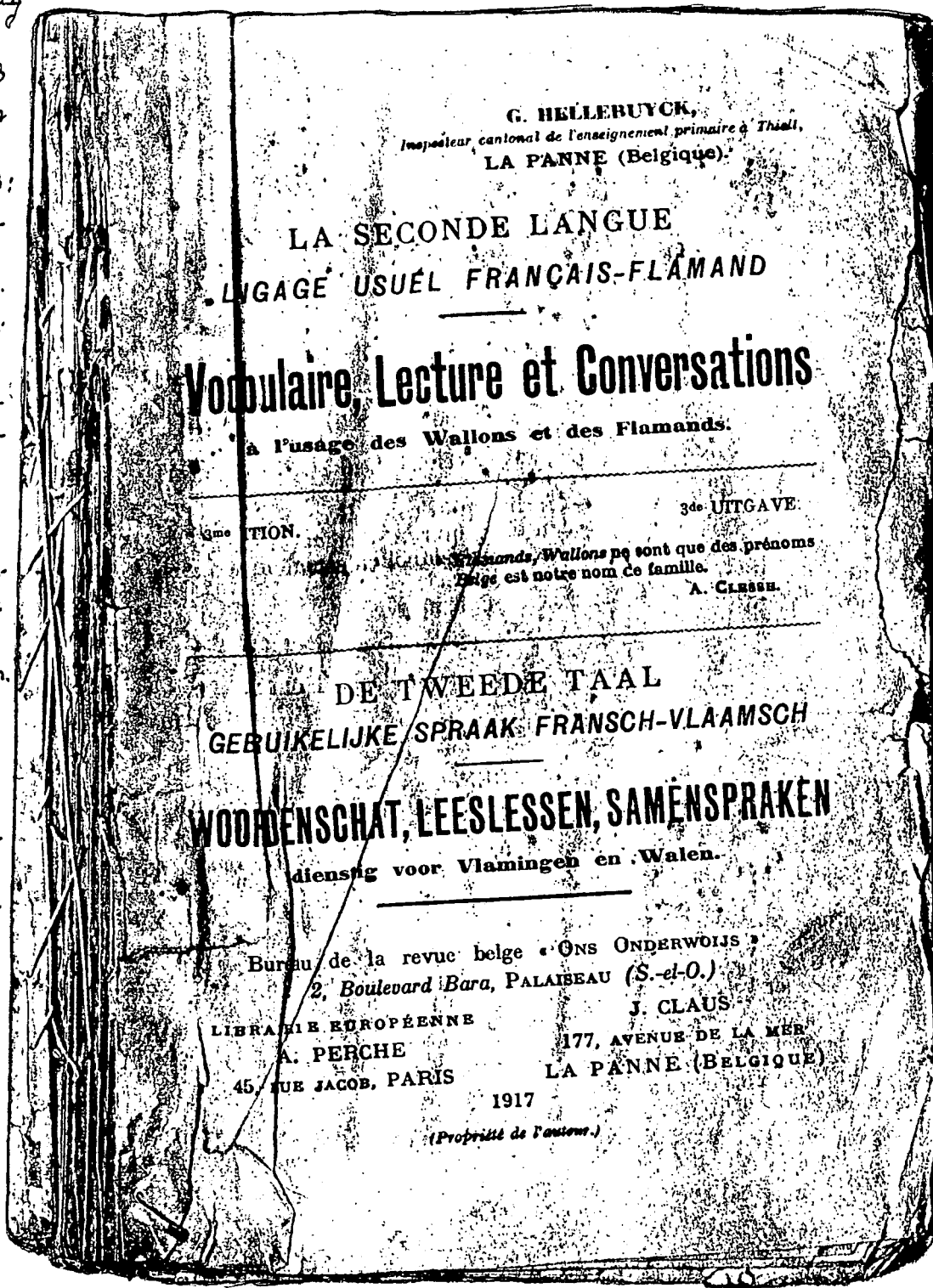
L'histoire de l'histoire ervan: "Dès que la lune luit,
 L'on aperçoit la nuit,
 Des couples, allant faire la coursette,
 Dans tous les petits coins,
 À l'écart, sans témoins,
 Ils échantent des serments en cachette,
 Et la main dans la main,
 Tout le long du chemin".

Geen 'pudibonderie' dus, maar een opleiding voor het echte leven. Zo werden onze kinderen, daar in den vreemde opgevoed. Het strekt al die vreedienstelijke mannen en vrouwen, die daartoe het beste van zichzelf hebben gegeven, grotelijks tot eer.

Eén van die mensen kunnen we in het bijzonder: de Heer P. HELLERBURYCK, "Inspecteur cantonal de l'insegnement primaire à Thielt". Hij gaf een schoolboek uit voor het onderricht van de tweede taal, dat in 1917 reeds aan zijn

derde uitgave toe was. Dit werkje moet tegenwoordig wel erg zeldzaam geworden. Wie bewaart er tegenwoordig nog zo iets. Het boekje is 'glad versleten' door het veelvuldig gebruik. Vele bladen hangen er nog slechts losjes bij, want de rug is uitgerafeld. Desniettemin staande is het een merkwaardig en eerbiedwaardig document, dat overduidelijk bewijst welke grote zorg men tijdens oorlogsjaren besteedde aan de opvoeding van onze Vlaamse kinderen in Frankrijk - zo ver van huis. Ik geef eerst de voor-pagina van dit tweetalig klasboek.

Vervolgens publiceren wij op p. 30 de derde les: "Mijn Schoolgerief" en dan op p. 31 de 43ste les: "De Kerst". Ieder hoofdstukje eindigt met een wijze raad. Ik breng eerbied op voor zo'n wijze van opvoeden. Het onderwys leerde de jeugd toen eerbaar leren, al waren de jongeren van toen ook niet allemaal 'engels'.

G. HELLEBUYCK,
 Inspecteur cantonal de l'enseignement primaire à Thialf,
 LA PANNE (Belgique).

LA SECONDE LANGUE
 L'USAGE USUEL FRANÇAIS-FLAMAND

Vocabulaire, Lecture et Conversations
 à l'usage des Wallons et des Flamands.

3de UITGAVE.

3me TION.

Flamands, Wallons ne sont que des prénoms
 belge est notre nom de famille.
 A. CLAES.

DE TWEEDE TAAL
 GEBUIKELIJKE SPRAAK FRANSCH-VLAAMSCH

WOORDENSCHAT, LEESLESSEN, SAMENSPRAKEN
 dienstig voor Vlamingen en Walen.

Bureau de la revue belge «ONS ONDERWONTS»
 2, Boulevard Bara, PALAIBEAU (S.-et-O.)

LIBRAIRIE EUROPEENNE
 A. PERCHE
 45, RUE JACOB, PARIS

J. CLAES
 177, AVENUE DE LA MER
 LA PANNE (BELGIQUE)

1917

(Propriété de l'auteur.)

3. Mijn Schoolgerief.

In mijn boekentasch of ransel steek ik mijn pennedoos, mijn lei, mijn schrijfboek, mijn kladpapier, mijn leesboek en mijn boek in vaderlandsche geschiedenis.

In mijn lessenaar leg ik mijn ander schrijfboeken, mijn boek in landbouw, mijn rekenboek, mijn atlas, mijn teekenboek, mijn catechismus en mijn woordenboek.

Mijn pennen, mijn pennestok, mijn potlood en een stuk gom liggen in de pennedoos.

Ik schrijf op de lei met een griffel, op het schrijfboek met een pen of een potlood en op het bord met krijt.

Men reinigt de lei met een kleine spons. Men scherpt het potlood met een pennemes en men veegt de vlekken en de feilen uit met een gom. Met het kompas maakt men gebogen lijnen en de regel dient om rechte lijnen te trekken.

Wij koopen de boeken en het schoolgerief bij den boekhandelaar.

De boeken zijn vrienden die ons nuttige dingen leeren; wij mogen ze niet vuil maken noch scheuren.

VRAGEN.

1. Wat steekt gij in uw boekentasch? 2. Wat legt gij in uw lessenaar en in uw pennedoos? 3. Waarmede schrijft gij op de lei, op het schrijfboek, op het bord? 4. Wat doet gij met uw spons en met uw gom? 5. Waarmede scherpt gij uw potlood? 6. Waarmede trekt gij rechte en kromme lijnen? 7. Wie verkoopt er boeken? 8. Waarom worden de boeken vrienden, genoemd?

SAMENSpraak.

1. Mijnheer, geef mij een nieuwe griffel, als 't u belieft.	Ziehier een nieuwe griffel en een griffelbus.
2. Hebt gij een goede pen?	Neen, Mijnheer, mijn pen is versten.
3. Wilt gij mij voor een oogenblik uw potlood leenen?	Zeer gaarne, ziehier een blauw potlood, als het wel is.
4. Waar is uw zwart potlood?	Ik vind het niet, ik ben het vergeten, geloof ik.
5. Hebt gij uw boek niet verloren?	Neen, het is te huis gebleven.
6. Is er nog inkt in uw inktpot?	Er is geen druppel meer in.
7. Welk inkt verkiest gij?	Ik zou zwarte inkt willen.

3. Mes Objets Classiques.

Dans ma mallette ou carnassière je mets mon plumier, mon ardoise, mon cahier, mon papier-buvard, mon livre de lecture, mon livre d'histoire nationale. Dans mon pupitre je range mes autres cahiers, mon livre d'agriculture, mon livre de calcul, mon atlas, mon cahier de dessin, mon catéchisme et mon dictionnaire.

Mes plumes, mon porte-plume, mon crayon et un morceau de gomme se trouvent dans le plumier. J'écris sur l'ardoise avec une tûche, sur le cahier avec une plume ou un crayon et au tableau avec un morceau de craie.

On nettoie l'ardoise avec une petite éponge. On taille le crayon avec un canif. La gomme sert à effacer les taches et les fautes; avec le compas on trace des courbes et la règle sert à tracer des lignes droites.

On achète les livres et les objets classiques chez le libraire. Les livres sont des amis, qui nous apprennent des choses utiles: nous ne pouvons pas les salir ni les déchirer.

QUESTIONS.

1. Que mettez-vous dans votre carnassière? 2. Que rangez-vous dans votre pupitre et dans votre plumier? 3. Avec quoi écrivez-vous sur l'ardoise, sur le cahier, au tableau? 4. Que faites-vous avec votre éponge et avec votre gomme? 5. Avec quoi taillez-vous votre crayon? 6. Avec quoi tracez-vous des lignes droites et courbes? 7. Qui vend des livres? 8. Pourquoi les livres sont-ils appelés des amis?

CONVERSATION.

1. Monsieur, donnez-moi une touche neuve, s'il vous plaît.	Voici une nouvelle touche et un porte-touche.
2. Avez-vous une bonne plume?	Non, Monsieur, ma plume est usée.
3. Voulez-vous me prêter votre crayon pour un instant?	Volontiers, voici un crayon bleu, si vous voulez.
4. Où est votre crayon noir?	Je ne le trouve pas, je crois que je l'ai oublié.
5. N'avez-vous pas perdu votre livre?	Non, il est resté à la maison.
6. Y a-t-il encore de l'encre dans votre encrier?	Il n'y en a plus une goutte.
7. Quelle encre préférez-vous?	Je voudrais de l'encre noire.

43. De Kerk.

De kerk is het huis van God.

De deelen eener kerk zijn ; het portaal, het schip, de koor, de zijbeuken, de sacristie en de toren.

In de kerk ziet men het tabernakel, het eeuwig licht de altaren, de beelden der Heiligen, de biechtstoelen, der predikstoel, de communiebank, het wijwatervat en de doopvont.

Aan de muren der kerk ziet men veertien schilderijen, die het lijden van Onzen Lieven Heer voorstellen. Dat is de kruisweg. Ieder beeld heet « statie » omdat men er voor stil staat.

In het tabernakel woont Onze Lieve Heer.

De doopvont bevat het wijwater, waarmede men de kinderen doopt. Op het doksaal staat het orgel.

In den toren hangen de klokken, om de groote feesten, de mis, de vespers, het lof, de angelus, de doopen en de begravingen aan te kondigen.

In de kerk bemerkt men de priesters, de misdieners, den koster, den suisse en de geloovigen.

Bij de kerk ligt het kerkhof. Daar rusten de christenen onder de schaduw van het kruis. Wij knielen neer en wij bidden voor het graf van degenen die wij beminnen.

Wij moeten dikwijls naar de kerk gaan om God te bidden, Hem te loven en te danken.

1. Welke zijn de deelen eener kerk ? 2. Wat ziet men in de kerk ?
 3. Wat ziet gij aan de muren ? 4. Waar woont Onze-Lieve-Heer ?
 5. Waar staat het wijwater ? 6. Wanneer luiden de klokken ? 7.
 Welke personen bemerkt men in de kerk ? 8. Waar ligt het kerkhof ?
 9. Waarom moeten wij naar de kerk gaan ?

1. Naar welke mis gaat gij ?	Ik ga naar de gelezen mis.
2. Wie doet de hoogmis ?	Mijnheer de pastoor doet bijna altijd de hoogmis.
3. Gaat gij naar de vespers ?	Ik zal waarschijnlijk naar het lof en naar het sermoen gaan.
4. Wat doet de misdieners ?	Hij dient de mis en helpt den priester gedurende de ceremonieën.
5. Wie aansteekt de kaarsen ?	Het is de koster.
6. Wanneer gaat gij te biecht ?	Mijn biechtvader is afwezig.
7. Wanneer gaat gij te Communie ?	Ik ga dikwijls te Communie.

43. L'Église.

L'église est la maison de Dieu.

Les parties d'une église sont : le porche ou portail, la nef, le chœur, les bas-côtés, la sacristie et le clocher.

Dans l'église on voit le tabernacle, la lampe du Saint-Sacrement, les autels, les statues des saints, les confessionnaux, la chaire de vérité, le banc de communion, le bénitier et les fonts baptismaux.

Aux murs de l'église on voit quatorze tableaux qui représentent les souffrances de Notre-Seigneur. C'est le chemin de la Croix. Chaque tableau s'appelle « station » parce que l'on s'arrête devant.

Notre Seigneur demeure dans le tabernacle.

Les fonts baptismaux renferment l'eau bénite avec laquelle on baptise les enfants. L'orgue se trouve au jubé.

Dans le clocher, les cloches sonnent pour annoncer les grandes fêtes, la messe, les vêpres, le salut, l'angelus, les baptêmes et les enterremens.

A l'église, on remarque les prêtres, les enfants de chœur, le sacristain, le suisse et les fidèles.

Près de l'église se trouve le cimetière. Là, les chrétiens se reposent à l'ombre de la Croix. Nous nous agenouillons et nous prions devant la tombe de ceux que nous aimons.

Nous devons aller souvent à l'église pour prier Dieu, pour Le louer et Le remercier.

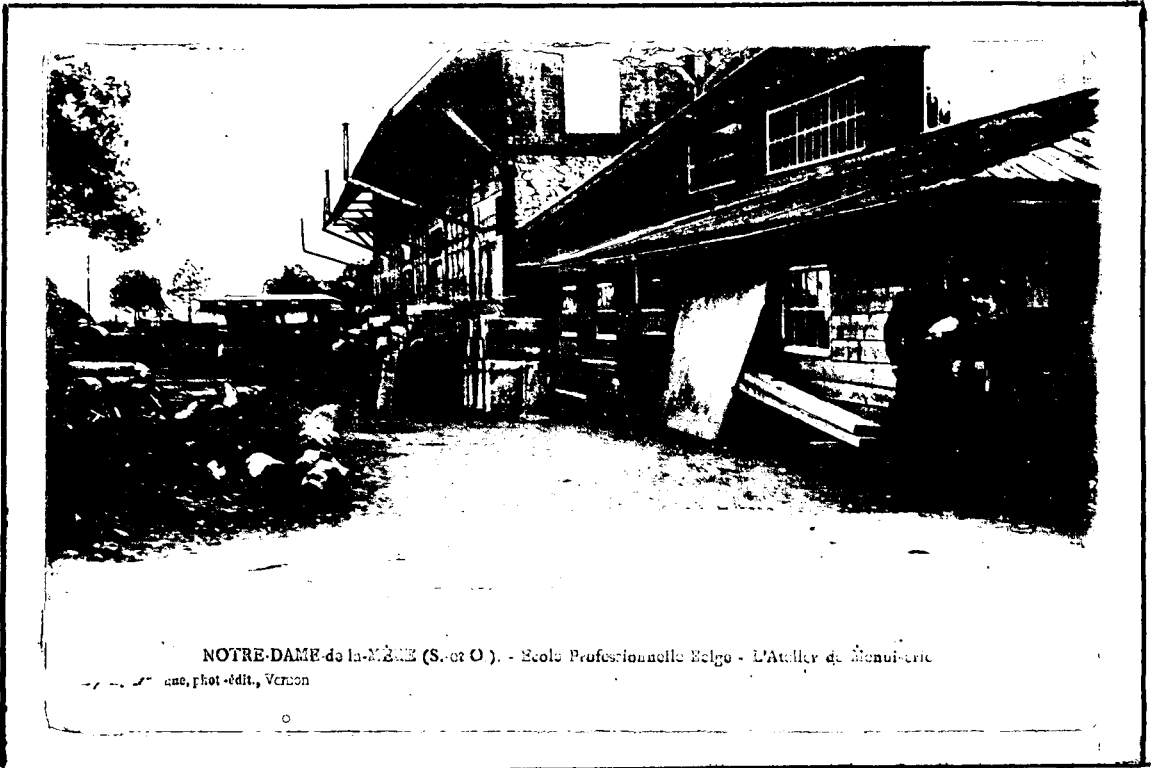
1. Quelles sont les parties d'une église ? 2. Que voit-on dans l'église ? 3. Que voyez-vous aux murs ? 4. Où demeure Notre Seigneur ?
 5. Où se trouve l'eau bénite ? 6. Quand les cloches sonnent-elles ?
 7. Quels personnages remarque-t-on à l'église ? 8. Où se trouve le cimetière ? 9. Pourquoi devons-nous aller à l'église ?

1. A quelle messe allez-vous ?	Je vais à la messe basse.
2. Qui chante la grand'messe ?	Monsieur le curé chante presque toujours la grand'messe.
3. Allez-vous aux vêpres ?	J'irai probablement au salut et au sermon.
4. Que fait l'enfant de chœur ?	Il sert la messe et aide le prêtre pendant les cérémonies.
5. Qui est-ce qui allume les cierges ?	C'est le sacristain.
6. Quand allez-vous à confesse ?	Mon confesseur est absent.
7. Quand allez-vous à la communion ?	Je vais souvent à la communion.

Ma kregen jongstleden van de familie Jozef en Ida Vandenberghe - Castriyck een oude "carte postale", die dateert uit de Eerste Wereldoorlog, en hier helemaal op haar plaats is en nog maar eens aantwont wat er, in die jaren, al gedaan ^{werd} / voor onze Vlaamse kinderen in Frankrijk. Het is een foto van een Belgische beroepsschool te Notre-Dame-de-la-Mère (Sains-et-Oise), meer bepaald van de afdeling houtbewerking (L'Atelier de Menuiserie).

Deze postkaart is beschreven en verzonden geworden. Ze werd drie keer 'afgestempeld': een blauwe, onleesbare stempel, dwars door de tekst; een poststempel met de tekst: "Po(stes) Militaires / B(elgië)ue" en "België / Legersposten", en de datum: 14-15 (uur) 18 X (= oktober) 1917. Een tweede poststempel staat ook door de tekst heen en luidt: ROUSBRUGGE-HARINGHE / 16-17 / 20 X 1917). Verstuurd de 18de was de briefkaart de zooto reeds te Roesbrugge-Haringhe. De bestemming heet: "M. Jules Baes, cultivateur". Hij wonst te Stavele, Belgique Libre (!). De afzender noemt: "Camille Castriyck"; zijn adres: EPMB (= Ecole Professionnelle Militaire (?) Belge", Fort-Villaz, par Vernon, Eure, France. De postkaart is een photo-^{de menuiserie}editie, uitgegeven te Vernon zelf. De tekst werd de 17. October 1917 te Fort-Villaz geschreven door "Camille Castriyck".

De tekst luidt als volgt: "Leen lieve moeder, kinderen, broers en zusters, Ik laat U weten dat ik hier goed toegekomen ben. Ik was dinsdag morgen 6. u. re. en kwart te Parijs en zondag 4 ure in de rue de la Santé. De kinderen heb ik al in goede gezondheid gevonden, en Idatje is daar ook zeer geern. Zij hebben geen ruzje gehad met haar. Zij had dikwijls gevraagd waarom dat wij zoo lang weg waren, en als ik nu nog ging, mis ik zij er niet van. Zij zeide dat ik moeste dikwijls gaan en iets mede hebben. Ik hoop dat zij reeds den brief van Martha onvangen heeft. Naar Nanterre (waar de 'colonie' van de Zusters van Luidschote gevestigd was) heb ik niet geweest. Ik zal het hem laten weten dat ik hier ben. Ik zend mijn besten zegen aan Maria, Reneetje en Ivon(ne?). Ik raag de zegen van moeder, C. Castriyck".

NOTRE-DAME de la-MÈRE (S. et O.). - Ecole Professionnelle Belge - L'Atelier de Menuiserie
 aut. phot.-édit., Vernon

III ENKELE WETENSWAARDIGHEDEN UIT HET OUDE PACHTBOEK (1687/88)

1 - NAMEN VAN PERCELEN

- a) West over d'Ipreleat: "Landen ghelegghen in zujtschoten":
- "presbiterielant van Zuijtschoten"; "west den Iprevaert" (1768)
  - "den loobilek" /-; "de garsweede... genaemt den haelmeersch" (1768)
  - "het thierendestick" - "t' doorneken"
  - "een stiek lants genaemt den hovare"; "de partie... genaemt den hovare"
  - "een half gemet, thien roeden saijlant, liggende inden steenacker"
  - "een half gemet lants liggende inder steenacker"
- b) De poesel zujtschote, oosten Ipreleat:
- "een stiek lants genaemt de Mauwe"
  - "een half gemet saijlant, genaemt de zujtvette henne"
  - "blant van de kynderen michiel de vos, genaemt tolkshen"
  - "blant van v(die) a pieter geraert, oock genaemt de vette henne"
  - "een half gemet saijlant in de neerynghe"
  - "een half vieren deel lants liggende in een stiek, genaemt 'het loosstick'"
- c) in Noordschoten, west den Ipreleat:
- "t' disselant van Zuijtschoten"
  - "het rioollant"
- d) in Noordschoten, oost den Ipreleat:
- "Poegel"
- e) "onder de heerelichhede van Boesynghen:
- "... twee lynen elst, oost over d'Ipreleat, 'in de slaecht'"
- f) "in Elverdinghe":
- "een lyne lants in Elverdinge, west van het lutselikeken" (cfr.: de lutselike = Waerebeke)
- g) "onse lieve vrouwe gilde landen in Zuijtschoten, west den Ipreleat":
- "t' rioollant van Ipre"
  - "erbyts inden rioolacker, in een stiek genaemt den pecksteen"
- h) (O.L.V. gilde landen) "in Zuijtschote Poegel":
- "een stiek... genaemt t'weersstick"
  - "verloops nog enkele andere benamingen: "t' doorneken", "Luzerne", "den Bernaerts plats", "de Cortewildmaulens", "de Rollaboute capelle".

Daarmee kunnen we lang niet alle benamingen van partijen land en anderszins, die hier in 1687/88 door de volksmond gebruikt werden. De hierboven opgesomde namen komen de "Verpachtinghe" van laatgenoemd dienstjaar en deze bevatte 46 percelen - niet alleen te Zuiddschote gelegen - met slechts een oppervlakte van ca 11 ha. 20 a 50 ca!

2 - NAMEN VAN WEGEN :

- 'de Weststraete'
- 'de Middalstraete'
- 'de Ooststraete'
- 'de Steenstraete' (ook: 'de groote keerstraete' of nog: 'de straete die naer Elverdinge loopt')
- 'den kerckeweck'
- 'de craydree'
- 'den ketwech' ('ketven' betekent trekken; het gaat hier dus om het jaagpad, de trekweg langs de vaart, waar schepen en schuiten door paarden, ja door mensen - tegen stroom - werden voortgetrokken ...)
- 'daerleuwe boerens dreve dreve loopt (het gaan om boerens dreve)
- 'de oostpoezelstraete'
- 'overdraghstraeten' (d.i. een kleine straat naar en van een 'overdrach', een soort sluik en vroeger nog een plaats, waar de schuiten 'met man en macht' van d'one plaats naar d'andere gedragen (of getaheld.) werden)
- 'den voetwech liggende jegens Rollebauts cappelle'.
Ook die reeks straatnamen is niet volledig: 'd' Iperstraete', de 'Keytdreve', 'de Hoge Wag', 't Bollewegelke', enz. - allemaal oude benamingen - staan er niet bij.

3 - NAMEN VAN BEKEN, WATERINGEN, enz. :

- 'den kerckgracht' (met de 'kerckebrugge')
  - 'den kemmel' - 'de riola' - 'd' Iperleest' -
  - 'den landdijf' (± evenwijdig met de Kemmelbeek)
  - 'een walleken'
  - 'enen pit'
  - 'de beque'
  - 'den waterganck ... daer sijt ende noetschooten scheeden'
  - 'den boernaets plats' (is dit een watering of gewoon een plaatsnaam?)
  - 'het lutselbeekken'
- Ook weer hier geen volledigheid: de 'loobeke', b.v., wordt niet genoemd.

4 - eijerstelijke INSTERINGEN, die eigendom hadden te Luudschote en 'Naaste Ontrek'. We vonden in de 'Verpachtinghe van 1687/88 :

- 't gasthuys op de markt t Ipre (ook 't gasthuysplant.')
- 't presbiterie lant van alhier' (behorende bij de 'pastorie')
- 't disselant'; 'het hofstedeken toebehoorende den d'ich alhier'; 't disselant alhier'; 't disselant van kerckschooten'
- 'de hof(sta)de van St. Maertens' - 't goet van St. Maertens' - 'lant van die van St. Maertens' (bedoelden worden de kanunniken van de St.-Maertensproosdij te Iper) - 't prachtgoet van St. Maertens t Ipre (in 1687/88 bewoond en beboerd door 'Guillaumye Desmyt(er)' - ook Smyter genaamd).

(op het d'ichhofstedeken woonde sinds jaren 'Claeyt Schornbaert', kerckmeester in 1656 en 1685).

- 't kerckelant alhier'.
  - 'een stiek lant, genaemt den Kovare, toebehoorende d'abdye van Maessen (= de Abdissen van Maessen waren 17 eeuwen lang; 'dorpsvrouwe van Noord- en Zuidschote. Haar eigendommen werden door Maria-Theresia van Oostenryk aangeslagen om er een 'Hospital Royal' mee te stichten ...). De kloostergemeenschap werd de deur uitgezet. Diefstal! ...
  - 'de hofstede toebehoorende t'Bellagasthuys van Ipre' - 'het bella-gasthuys lant van Ipre'.
  - 't lant van onze lieve vrouwe gilde <van> huytschoten'
  - 'die van St. Bertens lant (= de St.-Bertinusabdij te Saint-Omer en de gelijknamige provdij te Poperinge).
  - 'het land van >' de hooge Siccken van Ipre'.
  - 't lant van den dieck van Noordschoten'
  - 't lant van >' de kercke van Noordschote (gelegen aldaar).
  - 't lant vande cappelle van Maessen' (= de H. Kruiskapel aan de grensscheiding van Noord- en Zuidschote) (= en de H. Kruiskapel in de abdij zelf).
  - 't kerckelot (een elstbos) van Bixschoten'.
  - 'lant van >' de Jezuïeten van Ipre' (= Sideroon de Hossche (= Sideronius Hosschius - de latere, beroemde 'Jezuit en dichter - studeerde aan dlt Jezuïeten-college te Iper).
- Ook die lijst is verre van volledig. Ook de Kanunniken van St.-Pieter te Cassel - om een voorbeeld te noemen - hadden hier enige eigendom.
- 5) We kunnen ook een hele rij 'wereldlijke' signaars (dus leken), die hier en in de omtrek land bezaten, alsook de namen van vele pachters. We sommen gewoon op, uit de verpachting van 1687/88:
- LANDEN gelegen in huytschoten, west over d'Iprelaet
  - 't Costerhuys' ; 't lant daer eerst is het costerhuys te staene placht'.
  - 'de prebiterie'.
  - 'de hofstede by <Lawrens> Louage gebruyt, competierende Desquien'.
  - 't leen van Jolnche & van Wervicke'.
  - 't lant van >' wed/unse Hamelton'.
  - 't lant van <Clays> Schoombaert'.
  - 't lant van >' Jolnche & Charles Van Belle'.
  - 't hofstede van <den> heere van Strazale'.
  - 't gens van vi/du & dh/ee & pieter de Coussemaeker'.
  - 't lant daer <pieter> Kestelin woont'.
  - 't lant daer de wed/unse passchier Bourry te wonen placht' ;
  - 't lant daer de wed/unse passchier Bourry te wonen placht'.
  - 't lant van de hynderen van Jan de Bear.

- 'blant van Caerel Baert'.
- 'blant vande kynderen Jacques Liere' ; 'blant van wylent Jacques Liere'.
- 'de hof(sta)de van St. Maertens daer... <guillaume> desmytere (ook 'den-selven Smyter') woont'.
- 'een stiek dwers vande > kynderen boonaert' ; 'blant van <d> houts boonaert'.
- 'blant van wylent fo(n)che & guiblain van dixmuyde(n)'.
- 'blant van de kynderen ph(i)lips daten, als nu theer antoine dallays'.
- 'fo(n)che & Niclaïs Kastelins lant'.
- 'blant van Jacob Derys'.
- 'een stiek saylant, competente... de kynderen <van> dh(ee) & erde m(e)este(re) Jan de Moriamaz'.
- 'blant van Jan de la barre'.
- 'de kuyssingen toebehoort habbende wylent laurens ramaut'.
- 'een <party> saylant... toebehoorende dhóirs desquien' ; 'de kynderen desquien'.
- 'blant vande kynderen michiel de vos'.
- 'blant vande weeben <van> fo(n)che & pieter vlaminch'.
- 'blant vi<du>a pieter geraert'.
- 'blant van dh(ee) & erde m(e)este(re) Louys boonaert'.
- 'de hof(sta)de daer ph(e)be & geraert woont'.
- 'blant caerel mysser'.
- '<een party>... van zyden... blant van Mahieu vander ghoten'.
- '<een party> saylant, <palende ten> wester <blant van> fo(n)che & Joos vander bronche'.
- 'blant... <van> dhóirs <van> m(e)este(re) niclaïs gusenb'.
- 'fo(n)ch(vrouw)e de weduwe <van> theer jillis pierloot'.
- 'den keere van drincham, loco fo(n)che & pieter vlaminch'.
- 'de kynderen Jacob vander ghoten'.
- **LANDEN** gheleghen in **POESEL** zuytschote oosten Ipreleet (nr. 25 1/2 m 30).
- **LANDEN** gheleghen in **NOORTSCHOOTEN**, WEST den Ipreleet
  - 'pieter Jacob heeft gheheurt achtenveertich roeden garblant'.
  - 'caerel boonaert heeft gheheurt een half gemet <berk> lant', <palen> -de <aan blant van> m(e)este(re) Jan van Elslande'.
  - 'blant van Guill(aum)es Cailliau'.
  - 'blant van pieter de lange'.
  - '<blant> van Slieu & Jan Hamelton'.
  - 'den bielek vande kynderen Jacques Baert, ten zynder hofstede, daer nu Joos Liebaert woont'.
- **LANDEN** ghelegen in **NOORTSCHOTE POESEL** oost den **IPERLEET**.
  - 'blant ende boonaert vander keere van drincham, loco fo(n)che & Pieter vlaminch (deze laatste was 1687/88 reeds overleden).

- Jan Buisson, Junior heeft gheheurt twee bynen slylant'.
- LANDEN ghelegen in BOESYNGE onder de ZAELE VAN Ipre.
  - Anth^e Leunis Ghyselen heeft verchionst een gemet, vyftich roeden, liggende byde Cortewilde maulen, daer thuyt ... vanden selvon maulen op staet', <palende met> tuytende tlant van [wylent?] daeldyngen van wylent, m^eceste^re Jan Leron ende consoorten'.
  - 'tlant van dh^ee'z Niclays caval'.
  - 'tlant van asimout vanden bronche' (<'de kynderen ...').
- LANDEN gheleghen onder de HEERELICHEDE VAN BOESYNGE.
  - 'telst van achill's de rare'.
  - 'tlant van m^eceste^re Jan de Revel'.
- LANDEN ghelegen in ELVERDINGE.
  - Marcus van de vvere ghebruycet vande kercke een byne lants ... <palende> tlant vande weduwe Jan Baelde ende haere kynderen, ende es liggende int suyderste gars-bilcken vande hoffte de vande vooznomde weduwe'.
- LANDEN ghelegen in ELVERDINGE, onder de ZAELE VAN Ipre.
  - Jan Clarisse heeft gheheurt een vierendeel lants ... de westryde <palende aan> 'tlant ende hof <ste> de van de kynderen Bornaert'.
- ONSE LIEVE VRAUWE GILDE LANDEN IN ZUYTSCHOOTEN, WEST DEN IPERLEET.
  - De weduwe Guill^elaume depuyt heeft gheheurt twee bynen preter (= min) ryf roeden, ... <palende> de zuytzyde tlant van Jan de beir'.
  - Simoen Bertin heeft gheheurt een half gemet, ... <palende aan> tlant van Jolnche'z Niclays Kastelin'.
  - Jacque <e> michiel heeft ghepacht een half gemet, <palende> tlant van Jan de la barre'. - 'tlant ende boomgaert van Jan de la barre'.
  - 'tlant van de kynderen van Jacob Denys'.
  - <tlant> <van> Michiel Outers'.
  - 'V^e <du> a Jacque <e> goeman heeft gheheurt een byne, dertich roeden <palende> ... tlant van Jan de beir ende ... tlant van m^eceste^re phi^el^elys datin
- ONSE LIEVE VRAUWE GILDE LANDEN, liggende in ZUYTSCHOTE POEDEL.
  - 'pieter geraert d'oude heeft gheheurt veertich roeden lants liggende west vande renvallen hof <ste> de van wylent caerel vrysen, nu toebehoorende goorts denoot'.
  - ' Ignats Lewidan heeft gheheurt vyftich roeden lants, <palende> ... Maerten roent lant ende licht in een stiek toebehoorende de kynderen Jacob vander ghoten, <verden> ... tlant van ... m^eceste^re frans <ois> vander mesch ende pieter vander ghoten <en met> de oostryde tlant van heer ende m^eceste^re louys flamirek ... op welck lant een kytpe den placht te staen ''.

Nog enkele pachters van percelen derkland: Laurents Louage (nr. 1), den heerre pastor (nr. 3), Berthol^omieux Tenken (nr. 4), Clays Schornbaert (nr. 5), Lambrecht Bouvery (nr. 6), Jean la fabure (nr. 7), Pieter beukaert (nr. 8), pauwels rydinck (nr. 9), pieter kastelin (nr. 10), Christiaan Rousseel

(nr. 12) (nr. 13), Jonckvrauwe Coussomakers (nr. 14), quilllaumes
skomptere, Pieter van rentergeren (de baljuw van Zuid- en Noord-
 schote...) (nr. 18), Pieter Comine (nr. 19), Simoen Gentin (nr. 20),
Jan Lauage (nr. 22), adriaen Lieven (nr. 23), Mathieu de Ront (nr. 24),
Heinrich dolffen (nr. 25), Jan allewaert (nr. 26), Jacques gilles
 (nr. 27), Pieter geraert d'oude (nr. 28), Mathieu vander ghote (nr.
 29), Ignaco lewidan (nr. 30).

Verscheidene (groot-)grondbezitters (zoals de familie Boonaert,
 de heren van 'Dixmuyde', 'Drincham', 'Stavelle', 'Strazeele', 'Werviche')
 waren vanzelfsprekend hier niet woonachtig.

Als een eigenaar of eigenares met de titel 'Joncker' of
 'Jonckvrauwe', 'Heer ende Meestere' en zelfs 'Seur' aangeduid
 wordt, dan zijn ze - op een paar uitzonderingen na (b.v. 'Jonck-
 vrauwe de weduwe (van) van dheer gillis pierloot' - 'Jonckvrauwe
 Coussomakers (= COUSSOMAKER) - niet woonachtig te Zuidschote.

Ook de abdijen, kloosters en gasthuizen waren elders gevestigd.
 Sommige (kleinere) eigenaars woonden te Ieper, te Hamertinge, te
 Veurne, enz.

Wat echter opvalt is dit: vele pachters van herkland ('en' disch-
 land' - maar die pachtboeken bezitten we niet -) betrekken meestal
 zelf een pachthoeve - waarvan ze bijgevolg niet zelf eigenaar zijn; en
 toch hebben ze doorgaans een of meerdere percelen land in eigen bezit.

Enkelaren waren zelfs eigenaars van hun boerderij(tje). Maar de
 meesters waren gewoon pachters.

Ook (vele) andere inwoners hadden een 'lapje' grond in eigendom
 en pachtten er nog een of meerdere perceeltjes bij. De jaren 1687/88
 waren de treurigste tijd niet, die Zuidschote in zijn lange geschiede-
 nis beleefd had. Doch we moeten ons roeden om de toestand van
 onze mensen al te rooskleurig te zien. Het 'imperialisme' van Lodewijk
 XIV heeft veel ellende over onze streken gebracht. De herkberekeningen
 van Zuidschote voor de dienstjaren 1674 en 1675 ontbreken volledig en
 deze van 1676-77-78 werden alle drie in november 1680 afgeblaten. Dit
 zegt genoeg.

Een groot gedeelte van de bevolking konde toen een eerder ar-
 moedig bestaan. Er waren, blijkens de Algemene Volkstelling gehouden
 in okt./nov. 1697 te Zuidschote, 71 personen ('42 valats' en '29 servantes'),
 die bij hun werkgevers (meestendeel boeren) onderdak vonden. 71 op
 311 inwoners, d.i. 22,83 %, zonder eigen woning. En we spreken dan nog
 niet van de 'mainoeuvre', de dagloners, die wel een eigen gezin hadden
 en een woonst, en evenmin over de 'armen'. De families van armen tel-
 den toen 23 personen en die van de dagloners: 17. Totaal: 40.

Tellen we samen $71 + 40 = 111$ inwoners, hetzij 35,7% van de bevolking, die eerder armoedig leefden. Op 55 gezinnen waren er 25 zonder enig inwonend dienstpersoneel. Les boerensfamilies hadden noch meid, noch knecht bij zich gehulvrest.

Slechts van een deel van de gezinnen dan gezegd worden, dat zij betrekkelijk welvarend waren. Dit waren b.v. de boeren, die een grote pachtloze huurden, zelf eigenaar waren van enkele gemeten grond en daarbij nog enkele akkers huurden van groteigenaars, kloosters, de perkfabriek of de openbare onderstand ('de ditsch'). Zodoende konden zij er heel wat personeel op nahouden. Zo had Charles Delva, die zelf één grote(re) zoon en twee grote(re) dochters bij zich had, daarenboven nog vijf inwonende knechten en twee inwonende meiden ($23: 1-1/1-0/2-0/5-2/ = 12$). Voor Laurent Louage, ook een boer, waren de getallen: $1-1/0-0/1-4/3-2/ = 12$; voor Maximilien Verecke, eveneens landbouwer: $1-1/1-0/3-0/3-2/ = 11$; voor Philippe Vieren: $1-1/0-2/2-0/3-1/ = 10$. Bij Cornil Tortelboom waren ze met hun zeven, waarvan 2 'valets' en 2 'servantes'. Ignace Lauridan, jonggehuwd en nog zonder kinderen, had liefst drie knechten en drie meiden onder dak ($1-1/0-0/0-0/3-3/ = 8$).

Zuidschote telde volgens het 'dénombrément' van 1697 een twintigtal 'welstellende' boeren met een-naar verhouding — aanzienlijk aantal inwonende knechten en meiden.

De kleinere boeren konden er misschien een vijftal koeien en één paard op nahouden. In feite was elke Zuidschotenaar 'van enig gebied' in zekere zin 'landbouwer'. Hij had een lap grond, één of twee koeien, een zwijn, een schaap of een geit. Doch dit was ontoereikend om in het onderhoud van hun doorzwaans 'groot' gezin te voorzien. 'Wodgedwongen' gingen hun zonen en dochters al vroeg in dienst bij de 'velgestelden', terwijl zijzelf bij een boer als dagloner aan de kost trachten te komen.

Deze mensen vooral kregen het erg te verduren in perioden van bemattelijke ziekten, mislukte oogsten en strenge winters.

Brandhout konden ze — op straffe van boete — wel halen uit de in de streek nog uitgestrekte bossen. Th ten een dorp waar nog in 1848 het 'Bureel van Weldadigheid' (dus 'de ditsch') permanent 180 van de 500 gezinnen moest ondersteunen. In de winter streeg dit aantal daar met nog eens 50 gezinnen, zodat haast de helft van de toenmalige bevolking steun kreeg om te overleven. In Zuidschote was de toestand tegen het einde van de 17de eeuw zekere mate niet zo erg, maar te loken b.v. waren er toen bijzonder veel arme gezinnen, die leefden van 'de ditsch'.

Dat het leven voor veel mensen buitengewoon hard moet zijn geweest

4) Passchier /1688: de "hoffstede daer de wed(uw)te passchier bouvery te
woonen plaecht" - haer kinderen bezitten gr. te 2.

- BOUSSEMARE 1) George(47) /1697: laboureur, Z. 23.

2) Pieter /1694: "Bakeryn(gha) vande weesen vande wed(uw)te...
van Boussemare Pieter, kerckvrauwe".

- BOUVIN Pierre, Albert /1610: ° Houtem - bij - Komen: valet.

- BROERS Gerard /1697: tailleurs, Z., 36.

- BUSINNE Jan, junior /1688: Kl. 35.

C - CAILLIAU 1) Francois /1610: ° Z., fils de censier.

2) Frans, (filiu) s Frans /1665: KM.

3) Guill(aum)es /1688: grond.

- CAVAL Niclays /1688: grond.

- CHOCQUEEL Mahieuw /1688: KM.

- CLARISSE (ook CLARYS) 1) Bauduin /1610: ° Z., fils de censier.

2) Jean (ook Jean-Baptiste) /1688: Kl 39 /1697:
laboureur.

- COCK Gillis /1692: KM.

- COMEINE Pieter /1688: Kl 19.

- COUSSEMAKER zie DECOUSSEMAKER.

- CUVELLIER Jacques /1610: ° Beringe, valet.

D - DAMMAN Jan /1610: ° Ieper, valet.

- DALLAYS Antoine /1688: grond.

- DATEN (ook DATIN) Ph(ili)p(s) /1688: "de kinderen v(este)re --", grond.

- DAVID 1) Joseph /1610: ° Elverdinge, valet.

2) Pierre /1610: ° Vlamertinge, valet.

- DEBAMPS Jacques /1610: ° Lonnebeka, valet.

- DEBEUF Charles(47) /1610: Galuwe, valet.

- DEBEER (ook DEBEIR) Jan /1688: grond.

- DECEUNINCK Josse /1697: tisseran, Z. 48.

- DECOUSSEMAKER Pieter /1688: ° ri(du)a dh(ce)2 --, Kl 14 en grond.

/1690: ° Jo(nck)vrauwe, de wed(uw)te d'heer COUSSEMAKERs Pieter, KM.

- DECROCCQ Jean /1697: cabarettier, Z. 10.

- DECUYPER Jacques /1697: "la veuve --, fileuse, Z. 33.

- DEFEVERE Jean /1697: "la veuve --, labou(veuve), Z. 17. Zie: LEFEBVRE.

- DEGRYSE Jan /1610: ° Langemark, valet.

- DEHONT 1) Mahieu(w) /grond + Kl 24, 29 /1693: KM /1697: laboureur, Z. 29.

2) Michiel /1610: ° N., cordonnier.

- DELABARRE Jan / 1688 : grond.
- DELANGE Pieter / 1688 : grond.
- DELVA 1) Charles / 1697 : laboureur, Z. 3.
2) Joseph / 1697 : laboureur, Z. 4.
- DEMOLDERE Jan / 1688 : KL 34.
- DEMORIAEZ Jan / 1688 : "de Ryndaren dh<eer> ende m<ceste>re -- ; grond.
- DENACXTER (ook: DENACXTERE en DENEYTER)
1) Jacques / 1610 : "Elverdinge, "fils de centier".
2) Pieter / 1688 : borg en KM.
- DENIS Jova / 1610 : "Kortrijk, valet.
- DENOOT Jouis / 1688 : hofstede.
- DENYS Jacques / 1688 : grond ; ook "de Ryndaren van Jacob -- ; grond.
- DEPUY(D)T / 1688 : "de weduwe van Guill<au>me -- ; KL 40.
- DEPYPERE André / 1697 : "Batellier", Z., 45.
- DERAVE Achillis / 1688 : elstbos.
- DEREVEL Jan / 1688 : grond.
- DEROY zie LEROY.
- DESCHEPPER Joes (1691).
- DESMYTER(E) (ook: SMYTER) Guill<au>me / 1684 : KM / 1688 : KL 17 ;
pachter van de hofstede te Zuidschote van de St.-Maartensproosdy te Ieper.
- DESQUIEN (ook: DISQUIEN) / 1688 : grond ; ook eigenaar van de hofstede
te Z., gepaacht door Laurent Lanage.
- DEVOS 1) Albert (1610 : "Steenvoorde, valet.
2) Jean-Baptiste (1610 : "Hondschote, valet.
3) Michiel / 1688 : "de Ryndaren -- ", grond.
- DEWILDE Jan (ook Jean) / 1688 : borg / 1695 : KM / 1697 : "amman", Z., 30.
- DEWITTE Jean-Baptiste / 1697 : "m<ceste>re -- --, curé, Z., 1".
- DOLFFEN Heindrick / 1688 : KL 25.
- DOOLAEGHE Pierre / 1610 : "Pattendale, valet.
- DUGARDIN François / 1610 : "Rouinge, valet.
- E - EVERARD Jacques / 1610 : "Langemark, valet.
- F - FONTIER (of FOUTIER?) / 1610 : "Elverdinge, valet.
- FOUTRY Mahieu / 1697 : "laboureur", Z., 50.
- G - GE(E)RAERT 1) Pieter, d'oude / 1688 : KL 28 en 45 (KL 28 "liggende bewesten
de hof<ste>de, daer p<lete>re geraent woonst.
2) Vi<du>a Pieter geraert / 1688 : grond.
3) Pieter, junior / 1688 : borg.
- GELDOF 1) Adrien - 2) Jean-Baptiste en - 3) Lucas / 1610 : "enfants
gaignans la vie à leur mère et demourans avec elle".
4) Pierre / 1610 : "Noordschote, valet.
- GHYSELEN Antheunis / 1688 : houdt KL 36 in cijns, waarop de woonst
staat van "de Cortewilde moulen".

- GILLES (ook: GILLIS) - 1) Jacques / 1610 : ° Namertinge, "fils de cendrier".
 - 2) Ja(e)ques / 1688: KL 27 / 1697 : ° "laboureur", Z. 44.
 - 3) Pieter / 1696: KM / 1697 : ° "laboureur", Z. 53.
- GOEMAN 1) Jacques / 1610 : ° Noordchote, "fils de cendrier".
 2) Ja(e)ques / 1680 : KM / 1697 : ° la veuve --, "laboureur".
 3) Jean-Baptiste / 1610 : ° Zuidchote, valet.
 4) Pierre / 1610 : ° Zuidchote, charpentier.
- GODTSCHALCK Ja(e)q(ue)s / 1687: KM / 1697 : Jacques --, menuisier, Z. 54.
- GOUY Christhien / 1610 : ° Huict et Quatre", valet.
- GRIMONPRÉ Jacques / 1691 : KM.
- GRUSENS, Niclaïs / 1688 : ° dhôirs m(eeste)re --, grond.
- H - HAMELTON - Jan / 1688 : grond
 - de Weduwe Hamelton / 1688 : grond.
- HERMINET Pierre / 1697 : ° charpentier", Z. 21.
- HUBERT Guillaume / 1671 : KM.
- HUYGHE Antoine / 1610 : ° Noordchote, valet.
- J - JACOB Pieter / 1688 : KL 31.
- JACQUEMEET (?) Albert / 1610 : ° Oostvleteren, valet.
- K - KASTELIN Niclaïs (ook Niclaÿs) / 1688 : ° de Rynderen - Kastelinb", grond
 ook Niclaas KESTELIN / 1688 : grond.
- KESTELIN (ook KESTELYN), Pieter (ook Pierre) -- / 1676 en 1698 : KM. / 1688 :
 Route KL 11 in cijn en wort er / 1697 --, "cuvellier", Z. 39.
- L - LAUAGE (ook: LOUAGE) 1) Jan / 1688 : KL 22,
 2) Laurens (ook Laurent) / 1688 : KL 1 / 1697 : ° "laboureur", Z. 6.
- LEFEBVRE Jean (zi: DEFEVERE) / 1688 : KL 7.
- LEFRANC François / 1610 : ° Beselare, valet.
- LEMAIRE Jacques / 1610 : ° Gopeninge, valet.
- LEPLACE Thomas / 1610 : ° Dranouter : ° charvatier".
- LEROU Jan / 1688 : ° thant van daelbyngen van wylent m(eeste)re --".
- LEROY (ook: DEROD) Jacques / 1697 : ° "brasseur", Z. 34. / 1683 : KM.
- LEURIDAN 1) IGNAËS (ook: Ignace) / (1688 : KL 30 en 46 / 1697 : ° "laboureur", Z. 43.
 2) ° la veuve de Philippe -- / 1697 : ° "laboureur", Z. 26. - LEURIDAN
 F.L.I. > lipp / 1688.
- LIEBAERT Joos / 1688 : hofstede.
- LIEVEN / Adriaen / 1688 : KL 23
 2) Jacques / 1688 : ° "de Rynderen --" ; grond.
- LIGNEEL, Charles / 1697 : ° "cabaretier" (Z. 40).
- LIMBOURGH 1) Nicolays / 1678 : KM.
 2) Jean / 1697 : ° "cabaretier", Z. 52.
- LOOTEN Pierre / 1610 : ° Langemark", valet.
- LUSCOTIER 1) Ange : ° "pauvre" / 1697, Z. 8.
 2) Barthelemy / 1697 : ° "pauvre", Z. 54.
 3) Pierre / 1697 : ° "pauvre", Z., 47.

- M - MADOU Hubrecht (Hubert) / 1697; KM en "mareschael ferrant", Z. 38.
 - MAERTEN Thomas / 1610: ° Merkem, valet.
 - MALBRANCKE François, "laboureur" / 1697, Z. 19.
 - MASEREEL Ferdinand / 1610: ° Oostvleteren, valet.
 - MEERSSEMAN Guillaume / 1669: KM.
 - MICHEL Jacques / 1688 borg en KL 42.
 - MILLEMAN Pierre / 1697: "maître d'école et clerc", Z. 2.
 - MORTIER 1) Andries / 1688: KL. 33.
 2) Maryn / 1610: ° Passendale, valet.
 - MOTE Juliaen / 1672: KM.
 - MOVEAU Pierre / 1610: ° Poperinge, valet
- N - NYSSSEN Coerel / 1688: "Hant Coerel Nyssen" - "de vervallen hofstede van wy-lent Coerel Nyssen, nu toebehoorende Joris Demoot".
- O - OOGHE Max(m)ilien / 1610: ° Staden, valet.
 - OUTERS Michiel / 1688: grond.
- P - PALDINCK Jacques / 1610: ° Noordschote, fils de censier.
 - PARIN Pierre / 1697, tisseran, Z. 7.
 - PATOU / 1610: ° Oirschote, valet.
 - PAUWELS Jacques / 1610, valet, Z.
 - PIEREN 1) Matieu / 1610: ° Oirschote, valet.
 2) Max(m)ilien / 1610: ° Langemark, valet.
 3) Pier(ri)e / 1610: ° L., valet.
 4) Pasquier / 1697: pauvre, Z. 37.
 - PIERLOOT 1) Gillis / 1688: "Jofnevrainje de wed(uw)ve dheer - -", grond.
 2) Jacques / 1697: "de Skauze - -", baillie de St-Jacobs Capelle.
 - PISSENIER Nicolas / 1610: ° Noordschote, censier.
 - PLATEVOET Alexandre / 1681: KM.
 - POOT Olivier / 1697: laboureur, Z. 51.
 - PROVOOST François / 1610: ° Elverdinge, valet.
- Q - QUIT (of QINT?) / 1610: ° Vlamertinge, valet. Antoine -
- R - RAMAUT Laurens / 1688: "de huyfinghen toebehoort hebbende wylent - -".
 - ROENS Maerten / 1688: grond.
 - ROUSSEEL 1) Christiaan (ook: Christien) / 1688: KL 12 en 13 / 1697: "labou-
 reur", Z. 35.
 2) Guillaume / 1610: ° Reninge, valet.
- S - RYDINCK Pauwels / 1682: KM / 1688: KL 10, 15, 16.
 - SAP Joseph (c. 1610: ° Reninge, valet.
 - SCHDONBAERT Clajys (ook: Nicolas) / 1666: KM / 1685: KM / 1688: KL 5 en 8.
 - SCH(R)UK(R)S Pierre / 1610: ° Zuidschote, charpentier.
 - SPRIET Antoine / 1697: "laboureur", Z. 46.
 - SWAELS Jan / 1650: KM.
- T - TANT Ange / 1697: tisseran, Z. 9.
 - TAYHALS Jacques / 1697: laboureur, Z. 18.
 - TERSEN (ook: TERSSER), Barth(ol)meux (en Barthelémy) houdt in 1688
 "gemet" kerkeblad in cijfers. In 1697 heeft hij met zijn vrouw(nog) zes
 kinderen thuis (1-1/1-0/3-2/0-0/=8) en word "pauvre" genoemd
 (Z. 13).

- TORTELBOOM Cornil / 1697 : laboureur, Z. 49).
- TURCO Cornil / 1610 : ° Reninge, valet.
- V- VAN BELLE Charles / 1688 : ° Jolnche)z ---°, eigenaar.
- VANDENABELE Pierre / 1610 : ° Reninge, valet.
- VANDENBERGHE Ambroise / 1610 : ° Reninge, valet.
- VANDENBROUCKE 1) Aernout / 1688 : "de kynderen van ---; grond.
2) Jan / 1688 : ° Jolnche)z ---, grond.
3) Joos / 1688 : ° Jolnche)z ---, grond.
- VANDERGHOTE(N) 1) Jacob / 1688 : "de kynderen ---, grond.
2) Jan / 1673 : KM.
3) Mahieu / 1688 : grond.
4) Pieter / 1688 : grond.
- VANDERHAGHE Pierre / 1610 : ° Moorvlade, valet.
- VANDERMESCH Frans / 1688 : ° m(este)ze ---, grond.
- VANDEVIVERE Marcus / 1688 : KL 38.
- VAN DIXMUYDE Guislain / 1688 ; ook ° vylent Jolnche)z ---, eigenaar.
- VAN DRINCHAM / 1688 : ° thant ende boomgaert (van) den heere (van) ---, eigenaar.
- VANGHELUWE Jan / 1686 : KM.
- VANHEULE 1) François / 1610 : ° Passendale, valet.
2) Martin / 1610 : ° Passendale, valet.
- VANHOVE Pauwels / 1670 : KM.
- VANNIEUKERKE Jan / 1667 : KM.
- VANRETERGHEM Pieter (ook : Pierre) / 1688 : KL 18 en 21 / 1697 : ° laboureur, Z. 22.
- VANSTEENE Louis / 1610 : ° Esen, valet.
- VAN STRAZEELE / 1688 : ° den heere --- ; eigenaar van Hofstede te Z.
- VAN STAVELE / 1688 : ° den heere ---, grond.
- VAN WERNICHE / 1688 : ° Jolnche)z --- ; bezit laen te Z.
- VERECKE Max(é)milien / 1697 : laboureur, Z. 25.
- VERHAGHE 1) Josse / 1610 : ° Moorvlade, valet.
2) Josse / 1697 : mainoeuvre, Z. 20.
- VERTHULST Jean / 1610 : ° Noordschote, valet.
- VERMEERSCH Jean / 1697 : laboureur, Z. 32.
- VERMOTE Jean / 1610 : ° Noordschote, valet.
- VERSLYPE Mailliaert : laboureur 1697 / Z. 31.
- VERSTRAETE 1) Jean / 1610 : ° Noordschote, valet.
2) Paul / 1610 : ° Noordschote, valet.
- VIEREN 1) Jacques / 1677 : KM.
2) Philippe / 1610 : ° Zuidschote, valet.
3) Philippe / 1697 : laboureur, Z. 27.

- VOORMEERSCH Guillaumye / 1697: 'mason', 2. 15.
- VZAMINCK 1) Louys / 1698: 'Reer ende m(e)este'ze --, grond.
 2) Pieter / 1688: 'Jolnche'ze --, grond. ook 'tlant vande weesen
 Jolnche'ze --.
- W - WATS, Pierre (1610: 'Loper, m(e)ste'ze chinu'ze) piers, te Zuidschote.

Er rest wat ruimte op deze bladzijde en ik wil er gebruik van maken om een zeer oude en uiterwaard bijzonder geldzame foto te publiceren van het gehucht 'Steenstracte', zoals het er vóór '14-'18 uitzag. Hopen kastalsteners. De tramlijn links, met het imposant woonhuis (met hoge inrijpoort) en een deel van de brouwerij van Adolff Leroy. Daarnaast, naast tegen Steenstrate-brug, de grote kerberg van de 'kinderen Huyghe'. Aan de overkant o.m. de 'sukkerijdrogerij' van brouwer Adolff Leroy en dan verder de huizen Henri Vallaeys en Jules Valche. Over de vaart dan de kerberg van Bruno Stroom en deze van Jules Decker. Het is te gewaagd om nog méér huizen te identificeren. Maar het schijnt zou 'Maton' uit Proven die foto genomen hebben.

IETS UIT HET KERKARCHIEF VAN RENINGE

E.M. Pastoor van Reninge heeft ons, zeer onlangs, een hoogst merkwaardig document uit het Kerkarchief van zijn parochie ter inzage meegegeven. Ik dank hem dat hij mij zo'n "precieus" archiefstuk ter bestudeering toevertrouwde. Bij een eerste aanblik lijkt het een onmogelijk, erg gehavend en gebroken document. Het is inderdaad, voornamelijk in het eerste en laatste katern, 'erg' beschadigd. De "vorenste" pagina's zijn minstens gehalveerd, doch zelfs in die 'staat' is het voor een aandachtige lezer een belangrijk document, dat vele parochies Reninge mogen bezijden.

Als wij er hier in onze ZANTINGEN over spreken, dan heeft dit zijn zaden.

"La Seigneurie de Hofflande en Reninghe" (in 1697: 156 inwoners) en het "Laatstchip van Reninghe" (toen 124 inwoners) waren allereerst een "Branche des huit paroisses" de "Jurisprovincie", waartoe ook Luidschote behoorde. Uit de tellingstaten van oct./nov. 1697 kennen we de namen van minstens 56 gezinshoofden uit die twee 'takken', met de exacte samenstelling van hun gezin en hun inwonend dienstpersoneel. U zult - uit wat volgt - zien dat dit ook Luidschote - zij het onrechtstreeks - aangeht.

Het archiefstuk uit Reninge, waarvan hier sprake is, is een rudimentair samengenaaide bundel van een aantal losse katernen ('cahiers'). Deze zijn gevormd uit in de lengte gevouwen bladen van handgeschapt papier. De 'dikste' katernen bevatten 11 bladen, wat gevouwen 22 'halve' bladen geeft en bijgevolg 44 bladzijden. In het totaal telde wij 310 pagina's, waarvan een klein aantal onbeschreven bleven. Alle andere zijn van boven tot onder, van links naar rechts, letterlijk 'volgeschreven', zonder inachtname van enige rand.

De papiersoorten verschillen (dun en dik, fijn en grof) en ook de afmetingen van de katernen. We maten b.v.: Hoogte: 33; Breedte: 11 cm. en ook: 30,8 x 9,70 cm. Het zijn dus zeer 'langwerpige' bladzijden in een verhouding van $\frac{3}{1}$ (hoogte) tot $\frac{1}{1}$ (breedte).

Zoek de uiterlijke vorm en 'bewaring' van dit archiefstuk mag ons niet afleiden van de merkwaardige belangrijke inhoud ervan.

De laatste twee katernen bevatten immers - op een kleine onderbreking na (vermoedelijk te wijten aan een vacatuur in het pastoraalambt) een huwelijksregister (RMA) van Reninge vanaf 23 augustus 1679 tot en met 20 juni 1721 (een periode van haast 42 jaar).

De andere cahiers bestaan uit een doopregister, dat loopt tot en met "die quarta 9 bis" (= 4 november) 1729. De eerste pagina's zijn deernisig beschadigd dat er geen jaartal te bepeuren valt. Het RMA moet echter beginnen in 1693.

We zullen ons hier echter uitsluitend beperken tot het trouwregister (RMA) en eerst een beknopt overzicht geven van de 18 huwelijken, die in 1680 te Reninge door Pastoor Camppe of een kapelaan werden ingezegend. De juiste schrijfwijze van de familienamen is uiteraard een bijzonder moeilijke opgave. We hebben te weinig vergelijkingspunten en het geschrift is veelal (zeer) slordig.

De tekst van de trouwakten is uitermate summier. Beknopter kan het eigenlijk niet. We lezen enkel: de datum van de huwelijksinzegening, de voornaam en familienaam van de trouwers, de naam van de twee getuigen en de handtekening van de pastoor (of kapelaan).

Niets meer! geen namen van ouders, geen geboorteplaats noch - datum. Sommige bladzijden zijn zo 'volgestouwd', dat er haast geen spatie voorhanden is voor een deftig handteken.

17 'trouwakten' op 1 bladzijde vormen geen uitzondering. Er werden door verschillende handen, allerlei soorten inkt gebruikt, die soms getaand zijn of onder waterschade en rochtigheid geleden hebben.

Geen 'peulschil' dus om de tekst correct te ontcijferen. Ondoorlijk zelfs als het gaat om persoonsnamen, die we maar eenmaal aantreffen.

We geven een voorbeeld van zo'n 'trouwakte' en nemen daartoe de oudstie, die wij in de bundel vonden.

" 23^a augusti <1679> iunxi matri<monio> Michaelis <m> Meinoyinck (?) et Mariae <m> Daleu. Testes fuerunt: m<agiste> Petrus Souvier(?) et Jacobus Van Gheluwe. (s) CAMPE."

We vonden de familienaam Sohier te Namertinge (V26), loker (= 'Sleu' & et Maître) & Jacques Sohier, chapelain - L2) en te Reningelot (= R. 20, R. 92 en R. 94. Maître Mathieu Sohier was aldaar in 1697: "maître d'école".

Het dossier van de volkstelling in 'de Acht Parochies' anno 1697 vermeldt slechts één keer de familienaam CAMPE en dan nog wel precies in het "Laetschip van Reninghe". De tellingakte dateert daar van "le vingt sixiesme octobre 1697" en werd op die dag ondertekend door de griffier van de heerlijkheid: Lombaert.

Bovenaan het borderel prijkt de naam van "damoïtelle Mechline, Francoïse Campe, veuve de Sleu & Pierre Eynsaem, deffunct baillie. Naast haar naam volgende cijfers: 0-1/1-1/1-2/0-1/=7. Jonkvrouw Micheline Campe, weduwe van de baljuw van Reninge, woonde ten tijde van het "Dénombrement" onder het "Laetschip"; ze had vijf kleinere en grotere kinderen bij zich en een inwonende meid.

Het toeval wil nu dat de tweede huwelijksakte uit het register, daterend van 6. 7. 1679, dus 6 september 1679 juist handelt over deze Petrus Eynsaem: We lezen inderdaad: "6^a 7^{bris} iunxi matrimonio d<ominum> Petrum Eynsaem et d<ominice>llam Terecia Perran(t?). Testes fuerunt: N. Perran(t?), pater sponsae et Christianus Maalweys (s) Campe".

We troffen een Cornel Malweys aan, een molenaar te Woesten (WO 11) en een Ghelein Mallevis, een landbouwer te Watou (WA 299).

Er werden te Reninge in 1680 achtien huwelijken ingezegend.

De 16de huwelijk van dat jaar werd als volgt geregistreerd:

"10^a novemb<ris> <1680> contraxerunt mat<rimonium> d<ominus> Victor, Adrianus Monyn et d<ominice>lla Maria, Catharina Eynsaem, cum dispensatione a S. S. (= Sanctissima) Sede (= de H. Stoel)

obtentia super 3^a affinitatis gradu et duobus bannis et die intermedia. Testibus: Domino Christiano (de) Lohem, sacellano huius, et Domino Petr(o) (er staat: Petrus) Eynsaem, patre sponsae et ballivo huius parochiae? (s) CAMPE?

We leren heel wat uit deze notitie.

Petrus Eynsaem is op 10/11/1680 baljuw van Reninge. Hij is van hoge afkomst en wordt met de titel 'Dominus' aangeduid. Zijn dochter Maria, Catharina is 'Domicella' = Jonkvrouw. Hijzelf was op 6 sept. 1679 getrouwd met Jonkvrouw Teresia Penan(t?). Maria, Catharina, die de 10de nov. van het jaar nadien in de echt treedt moet dus uit een vorig (een eerste?) huwelijk stammen.

Haar vader moet heel vlieg wederom weduwnaar zijn geworden, want op 15 mei 1681 treedt de baljuw opnieuw in het huwelijk. We lezen immers in het RMA: "15^a huius (= maïj) iunxi matri(moni)o Domini Petri Eynsaem, praetorem huius parochiae et Domicellam Catharinam, Margaritam Hobel, r(idu)am Domini Cornelij Jubeins.

Testes fuerunt Dominus Victor, Adriaanus Moenin et Johannes Crosier. De akte wordt ondertekend door kapelaan Christianus DE LOHEM, die getuige was geweest bij het huwelijk van de dochter van de baljuw, Maria, Catharina.

Aangezien wij de Overlijdensregisters van Reninge niet bij de hand hebben, kunnen wij de sterfdata van de opeenvolgende echtgenoten van de Reningse baljuw niet aangeven.

Heel terloops: de 4de april 1685 heeft te Reninge het huwelijk plaats van een zekere Jacobus godtschaalck met Maria de Meersman. Is dit de molenaar van tuidschote Poeyel (kerkmeester in 1687 en nog molenaar in 1697) of gaat het om een naamgenoot?

We vonden ook volgende notitie: "13^a aprilis <1686> contraxerunt matrimonium Joannes Calliau et Laurentia Bordueal. Testes erant: Joannes Collyer et Franciscus Calliau (s) Campe?

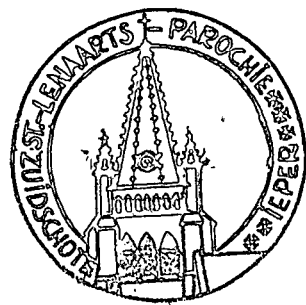
Heer Petrus Eynsaem was op 29 jan. 1692 getuige bij het huwelijk van Joann(es) - Baptista Pierson met Jonkvrouw Anna, Clara Eynsaem. Een oudere dochter was reeds 10-11-1680 te Reninge getrouwd (zie sp. 48).

De huwelijksakten na 2 juni 1693 tot 1694 ontbreken.

D. Petrus Eynsaem is, samen met Magist(er) Hubertus Proot, nogmaals getuige bij een huwelijk. Op 6-4-1694 trouwt namelijk Maria, Magdalena Eynsaem met Magist(er) Philippus Baert. D. Petrus treedt op 7-1-1695 nog als getuige op. Baljuw Eynsaem had resp. in 1680, 1692 en 1694 drie dochters zien uittrouwen, die allen nog uit een (eerste?) huwelijk stammen. Zelf hertrouwde hij op 6-9-1679 en op 15-5-1681. Wanneer en waar hij voor de vierde (?) keer huwde, weet ik niet. Allezins niet te Reninge, vermits het RMA nergens melding maakt van zijn huwelijk met Jonkvrouw 'Mechline, Françoise CAMPE'.

Hij was op 7 jan. 1695 nog in leven. Bij de telling uitgevoerd na 20 en voor 26 oct. 1697 is hij overleden. Jonkvrouw Campe kan best familie geweest van Pastoor Campe die op 10 april 1698 nog een trouwakte ondertekent.

Tot zover dan die kleine excursie te Reninge

~~Roël Favorel~~
+ pastoor
van
Luidschote